ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՀԱՄԱՐ
2252-2010

Յ՟ս
որդի
Նուն

Տ՟Ն ՆԵՐՍԵՍԻ ՀԱՅՈՑ

Կաթողիկոսի ասաց
եալ բան մխիթարու
թ՟ե տանս Հայոց վ՟ս
մանկացն ործրհ
նենըղ քմիշ
տաննննրցն
ցութեն

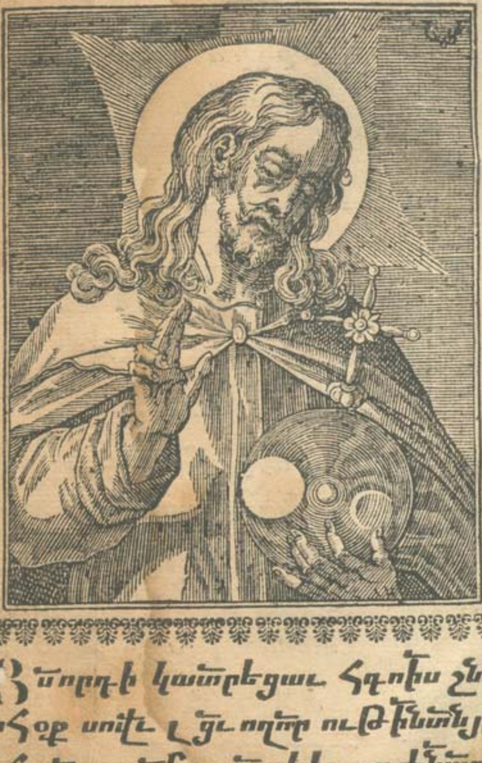

Յորդի կատրեցաւ հգոնս շնո
րհօք սուր ւցւ ողոր ուԹենմանյի
սհան որսյմյշատակ իս ար ժնար։

ՅԻՍՈՒՍ
ՈՐԴԻ ՀՕՐ ՄԻԱԾԻՆ

և ճառագայթ կերպարան ես :
Ընդ նմին անճառ սկզբնաւոր ես.
անժամանակ բերմամբ ի բնոյ ես :

յոր

Յորմէ եղեալքըս ներգործ ին·
իմանալեաց որք երև ին·
Աորմին եղեալքս և անմարմ ին·
անքանակ ան՟ս հանդերձեան ին։
Կենդանականք որք բուսան ին·
և անկենդանք որք ո՛չ շարժ ին։
Ընդ որում Հօր քում մխրող ին·
Քեզ գոհութիւն վերառաքին։
Եւ ընդ Հոգւոյդ քում էակց ին·
փառաւորութիւնք մատուցանին։
Իընտրելո՛ց մաքրագուն ից·
որք ընդ յարկաւ քո մուծան ին։
Ընկալ և զիս տ՟ր ընդ նըմ ին։
զըծտառունկանօղս պատուիրան ին։
Ըզընմանօղս անառակ ին·
և զինչըս Հօրըդ վատնող ին։
Որ ի քէն պատիւն անարգող ին·
և հաճաստար գոլանմիտ ին։

եդ

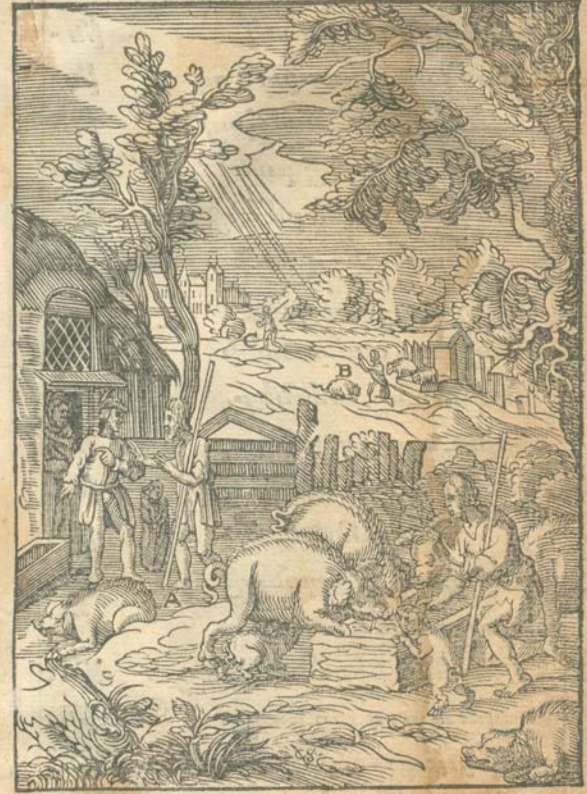

Ի վայելուածն որ՟ անառակեայեն
Յալեն ոճ՟ հը՟ իմն:

Ի դու խնամոցն ապարան ին
զերամ խոզիցն արածող ին ։
Սովեցելոյս ո՛չ ստով հաց ին .
այլ լըցելոյ անբանաբան ին ։
Յանկացելոյս ջերմ եղջեր ին .
քաղցր մեղաց դառնագուն ին ։
✠ Որպէս Ադամն այն առաջ ին .
այն որ մեղօք անուանե հին ։
Որով մեռաք ամենեք ին .
եւ կորուսաք զցանկալ ին ։
Ո՛հ ես մեղայ նըման նըմ ին .
եւ յանցանաց մօրն Եւայ ին ։
Ի՛ աստուածէ լքանդղեաս ին .
դրախտայ անցօղ սուրբօր ին ։
ժ Օ խայտառակ եղանն երկոյս մին .
վասըն մեղոյ դառն ըմպելող ին ։
Իսկ ինձ բաղդաւ մեղաք բերող ին .
զերկն բազմաց զիս ապականող ին ։

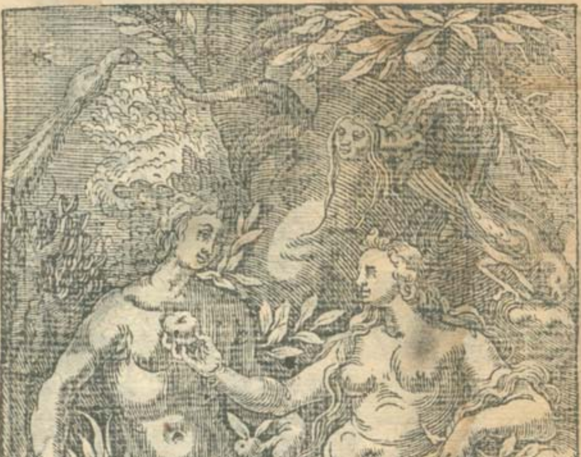

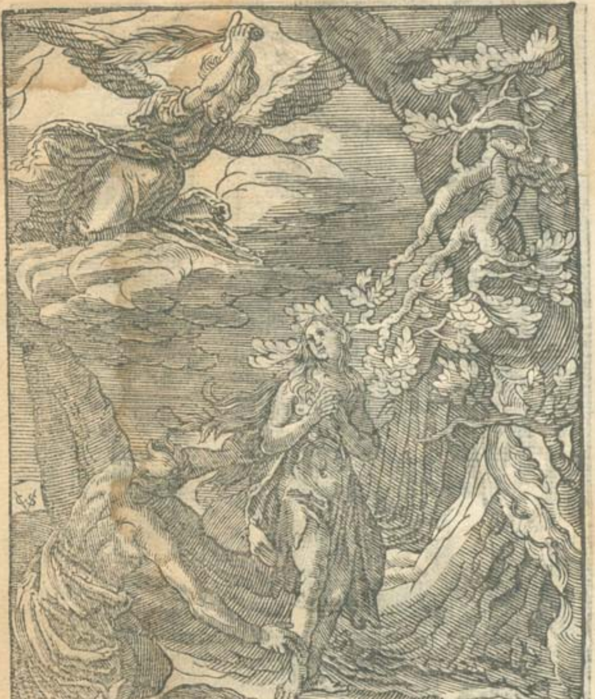
GS

Յորմէ՛ իբաց կալ հրաժար իմ·
զիմն մահու մեռանից իմ:
Եւես կապեալ կամ՛ խոստ ին·
տոռամբ մեղաց որպէսասս ին:
Բացիզականջըս պատրող ին·
և ըզլսելին սըս չարոճ ին:
Լեզուաւս ետու զպատասխանին·
անմըտաբար խորամանկ ին:
Զաչըս հարի առ ցանկալ ին·
յորմէ արգել բանն հրաման ին:
Ոտքիմ յընթացս արշաւեց ին·
փայտին մահու զխամերձ ածի ն:
Ձեռնիմ ձըգեալ յողջէշծռ ին·
կթել պտուղ ինձմահած ին:
Բերանսառեալ զճաշակմեղու ին,
բայց յորովայնըս մաղձդառ ին:
Յորմէ վիժեալ Թիւնքվիշապ ին·
և դարշահոտ մահաբեր ին:

Եհեղ ըզան՛րո՝ խաղծալ ին.
զերբեկամ ո՛ւնա՝ իջերմախտ ին:
Ըզպատմուճան սրբասերե ն.
զորըզգեցայ ա՛ճապան ին:
Օայն մերկացայ խաբմամբ չարին.
զինն՝ արկին զմաշկեղէն ին:
Ընդ փափկութե՛ կենացդ ընխատին.
որ խմատուն՛ ցն օրինակ ին:
Մըշակեցի՛ յիմումս անձ ին.
զփուշ և զտատա՛սկ մեղաց բուսին:
Ընդ անաշխա՛տ կենացվայր ին.
որխատ յուսո՛յն թեթևաց ին:
Ուտեմք քրտա՛մբք զաւօրէ ին.
դառնամք՝ ի հո՛ղ ուստի առ ին:
Ե՛որդ՝ աղաչէ՛մ ես ընդ նըմ ին.
Թէ՛ հայր մեղա՛յ քեզ՝ յերկ ին:
Չեմ արժանի՛ կոչիլ որդ ի:
այլ վարձ կանա՛ցն նորա վերջ ին:

արժ

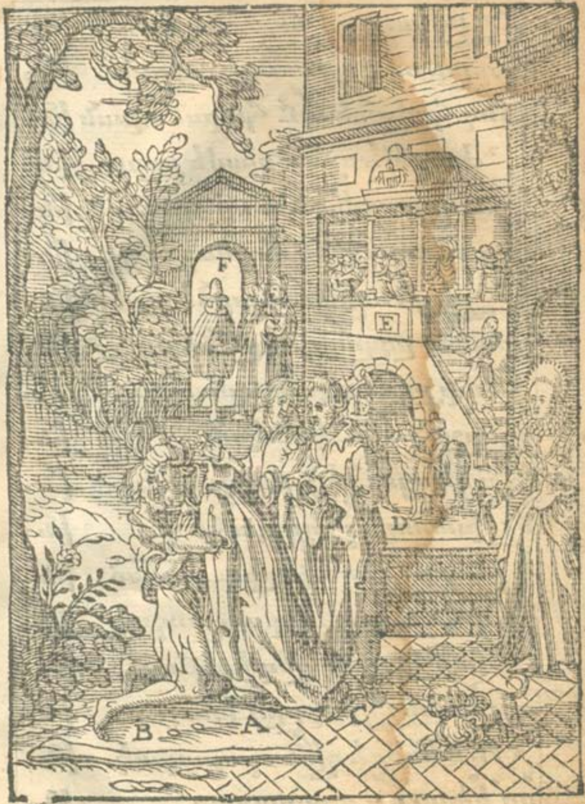
F
E
D
B
A
C

ե Արժանացո՛ մաքրադուն ին.
հօրըդ սըրբո՛յ սուրբողջուն ին:
Ընդ հոլանեա՟ հարսնարան ին.
ժողովեսցե՛ս զհավերըստ ին:
Լա՟ զպատմուճա՛ն ըզառաջ ին.
զորա՟ռազա՛նկ.քն մերկացուց ին:
Արկցես զինե՛ն դարձեալ կրկին.
որպէս ըզզա՛րդ պըճնեալ հ՟րս ին:
Զարքունակա՛ն ըզմատան ին.
ըզնըշանա՛կ տէրական ին:
Տացես յունե՛լ յաջոյ ձեռ ին.
ոչ խոտորե՛լ այլ յահեկ ին:
Լա՟պահապա՛ն ընդ դէմօձ ին.
շնորհեա կօշի՛կ դարշապար ին:
Զիմի՛ հարցէ ընդ խաւա՟ր ին.
այլ կոխեսցի՛ գըլուխ նոր ին:
Զենմամբ եզի՛ն պարարակ ին.
որ ի՛խաչի՛ն պատարագ ին:

ե՟

Իրծա՛խդահո՛ս արբեանկող են.
կենացվըտա՛կ մեղըղխող են։
Հաղորդ սասրա՛ զխավերըատ են.
ըստաստուակե՛ն անստաւակ են։
Ուտել ըղձա՛ց կենարար են.
ըմբել զբաժա՛կն քուերկնայ են։
Մոլորեցա՛յ յանապատ են.
Թափառեցա՛յ յանվայր վայր են։
Որպէս տաւա՛կն կոչխար են.
Մի՛ ի թուո՛ց ընհարիւր են։
Օրպատառեա՛լ չա՛րթշնամ են.
վիրօքլըցո՛յց անհընար են։
Ուստեայլ ո՛չ է դեղ վեր են.
բայցթէ ՚ի քէ՛ն բժըշկեաց են։
Լուր գոչե՛մ զարտասուա՛ւ են.
աղաղակե՛մ զխաբըրկող են։
Հավխէ՛րդ քա՛ղձ եւ երկնայ են.
եւ ՚ի խնդ ե՛ր փոքուհոտ են։

այգ

Ա՛յցարա անէրանկեալ դըրամ են ·
և կորուսեալ քոյ պատկեր են ։
Օորթաղեցի մեղացախտ են ·
և չքնաչար հոտեալ յաղբ են ։
է Լուա զիստէր յաղտոյանձ են ·
՚իմաքրութեան ձեանսպիտակ են ։
Լցցես ղթի տասներորդ են ·
որդւեսրբաւորք քառասնեկ են ։
Ուրձ՛ ի յուսոյդ բարձօղխաչ են ·
հանցես՝ ի վեր զանկեալ հող են ։
Ուրախացո զզօրսըն վեր են ·
վասըն միոյ մեղաւոր են ։
Ընդաբելի պատարագ են ·
՛ի հոտ անուշ քեզընծայ են ։
Ընկալ և զիս որընդնըմ են ·
մի խոտեցայց ընդկայեն են ։
Թէպէտև ոչ եմ արժան են ·
քեզմատուցի զողջակէզ են ։

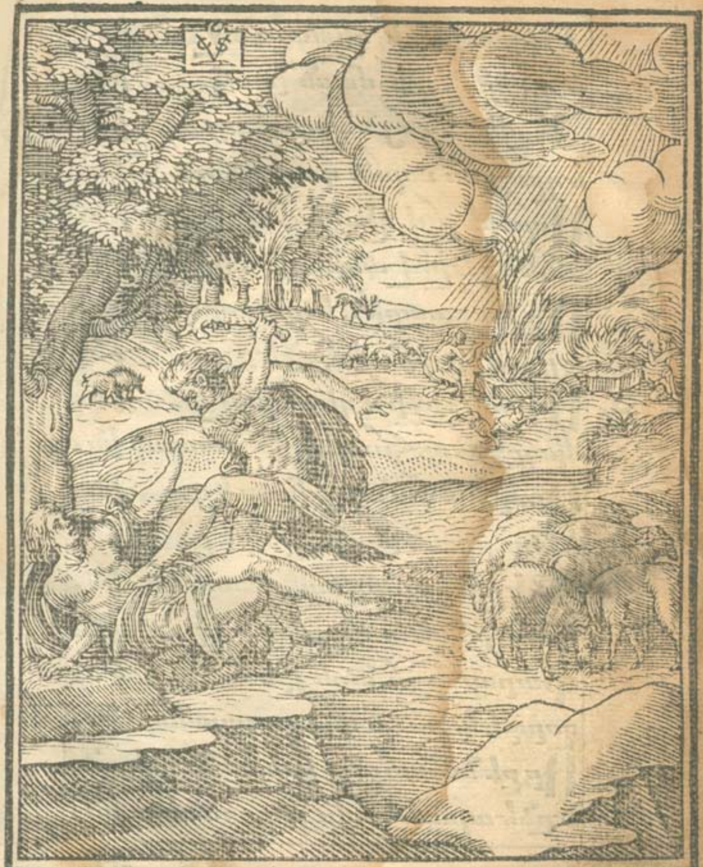
VS

Ոխընտրեցին զիմաստուաջ ին .
Եւ զքոյնլեջին մասն' ի զօհ ին :
Նըմանեցոյ նենգաւոր ին .
եղբայրս սպան դաւաճան ին :
Սպանելով զիսկամով ին .
Եւ նենգելով անձամբ անձ ին :
Ո՛չ զարտաքին եղբօրորդ ին .
այլ ըզհօրն և իմըզներք ին :
✠ Ուստի շրջին մզերերաւ ին .
միտքն խորհուրդ քինատատան ին :
Որմխիթար տրտմազդեց ին :
եսուրըզանէթ ընդ յաբել ին :
Իննէլսերունդ նախաստեղծ ին .
Եւ նահապետ բարւոյ ազգ ին :
Փարատեցո տըրեւյին էն .
զորդէկորուս սուգ տրտմագ ին :
Որքէնմասունէք իմաստութեան .
ծընեալմանկամբք գործնկ ին :

Նա՜յաճեցո՛ յիավերատ ին.
զանապականն սերմընբան ին:
Օ լուսոյ ծնո՛ւնդ սխմառաչ ին.
հրեշտակական և երկնայ ին:
Ա՛նմանեցայց որդւոց սեթ ին.
ցանկալըդստերց ընկայեն ին:
Ի յենովսայ նահապետ ին.
որ յուսացա՛ւ նախառաջ ին:
Նա՜ ենովքայ անարատ ին.
այնոր փոխեա՛նց 'ի դրախտ ին:
որ ժառանգեա՛ց ըզհայրեն ին.
ընդպահե՛լոյ պատուէիրան ին:
Բայց յայսցանէ՛ զինչ օգտից իմ.
որոց նըմա՛ն ես ո՛չ լին իմ:
Ո՛չ հետեւի՛մ շա՜ւղաց նոց ին.
ո՛չ վերանա՛մ մտօք յերկ ին:
Ի յըկամանկեա՛լ յախտըլախոր ին.
'ի դուռբ տղմո՛յ դէզ խոնա՜ւ ին:

ե՛

2252-2010
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՀԱՄԱՐ

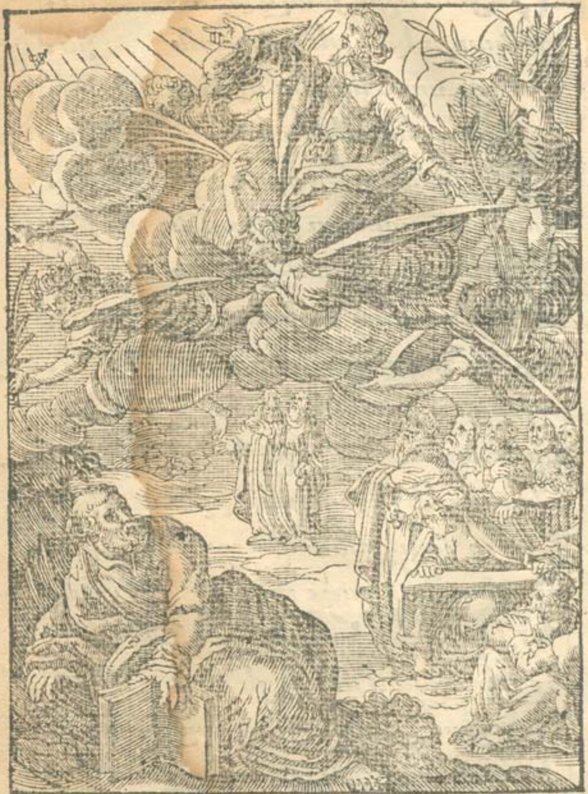

Որով անդո՛ւնդք անհընար ին .
զիս 'ի յինքեա՛նս ըմբռնեց ին :
Որպէս մարդի՛կք նախնի դար ին .
որք 'ի յաւո՛ւրս էին Նոյ ին :
Որք ուտէ՛ին և ըմպէ ին .
անասնաբա՛ր խառնակէ ին :
Մինչև եհա՛ս ջուրհեղեղ ին .
ապականեա՛ց զամեն ես ին :
Միայն պահեա՛լ զայն որ պահեց̃ .
ամհինկ հարի՛ւր ըզկուսու Թ̄ի :
Իյւոր ըզնո՛յ և զյու Թ ոդ ին .
ապրեցուցե՛ր 'ի տապան ին :
Հանդերձսեռի՛ւք չորքոտանին .
և Թևաւո՛րս յօԹական ին :
Ն զիս փրկեա՛ 'ի հեղեղ աց .
աշխարհածածո՛ւփ յալեաց ծով ին :
Նոյ տապանա՛ւ որ խորան ին .
ամրա՛ ծածո՛ւկ ընդ հողան ին :

մեր

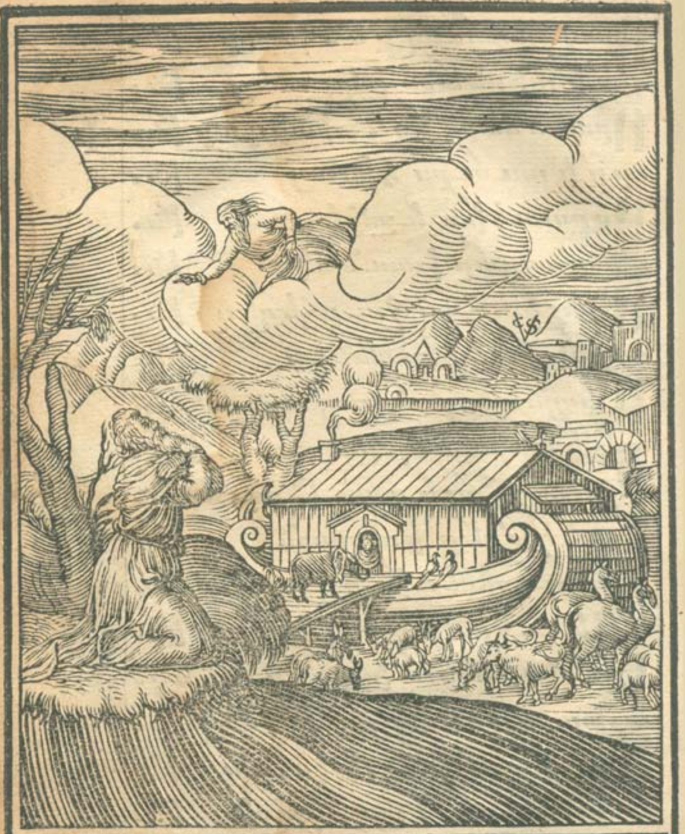

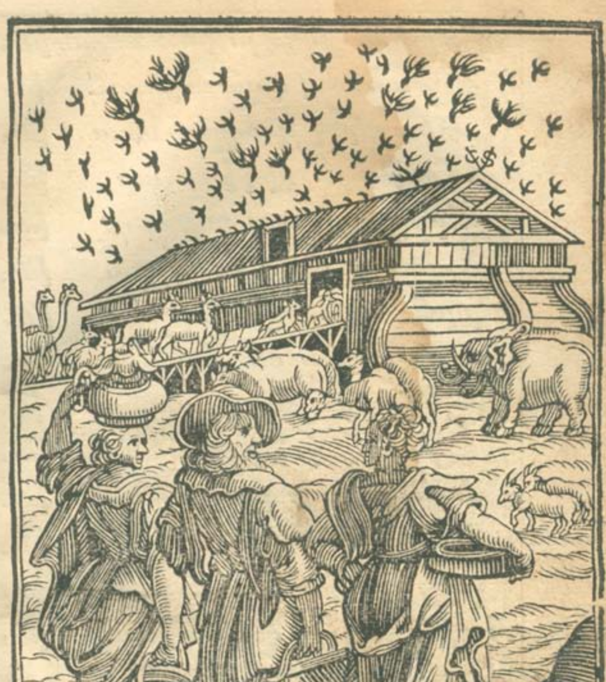

Մերժեա յոգւոյս խմտապան ին .
զգեշա տեսանել գոյն ագռաւն ին:
Որէ նա տէսպ գաղտնինետ ին .
այնմորթուչէ ընդխաւար ին :
Նբայցըզան րտս աղջամղջ ին .
ինձ պատուհան մեծ իլուս ին :
Յորմէխաւարըն մեղս ած ին .
հալած ական անհետ լին ին .
Մոյծ ընդբացեալ լուսարան ին .
զիդոյն ոսկւոյ ոբ աղաւն ին :
Բերբէլաւոյլս ըզձիթեն ին .
որէ մաքուր եւբհող ին :
Բայց ես ախտի ւք մարմնական ին .
միայն չհեղձի զանձն՝ իծով ին :
Ւ.ԱԼ հոգեկան եմաւ որ .
կրիւ քնեղէ անօթ չար ին :
Բան զինման գոլովնոց ին .
որ զաշտաարանկըն շինեց ին :

՚ի.քե

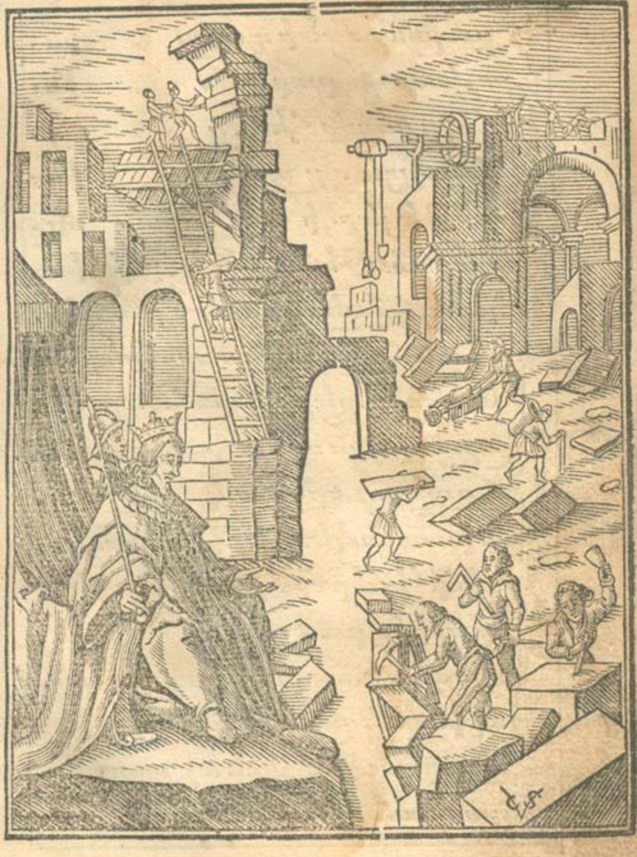

Ի քաղանէ մեծի դաշտ են.
և յաշխարհն բաբելոն են:
Որ ՚իջըրոցըն հեղեղաց.
եթէ դայցէ այլ պահեաց են:
Կամ թէ յերկին նըս վերանալ.
հըպարտութեամբըն խորհէ են:
Մինչև հընչեալ հողմոյ ժգեն.
հոգւոյն հընչումըն սաստկագեն:
Բ՝ակեաց զլերի նըսըն հպարտեն.
և զաշտարակն այն ահագ են:
Ն՟ ըզլեզուսըն միակ են.
զայն խառնակեաց եօթանասանեն:
Օ խմբ ՚իչար միաբան են.
այլ բարերք բաժանեաց են:
Նոյնպէս և ես բարձրացուցի.
զպարիսպ մեղաց աշտարակ են:
Հըպարտութե՟ չինեալ քարամբ.
անբարտաւան ան անբարտակ են:

Որոյ հըմուտ ճարտարապետ .
Է արիւսեակն անդընդայ ին :
Սա՛ գործօնեայք չարիշխան ին .
գիւացըն գունդք լեգէոն ին :
Ոյք եւ անկեալ կործանեաց ին .
ընդ մեքենայս զոր շինեց ին :
Սա՛ խմղերծեալ հաղբեց նոց ին .
ոպ՟ երբեմն եբրայեց ին :
Որ յօրինակ քեզ ընտրեց եր .
զմելքեսեդեկ քանանաց ին :
Ան հայրան մայր անազգայ ին .
եւ քահանայ ա՟ծայ ին :
Տասանորդօղ զւտական ին .
մինչէր յերանեան աբրահամ ին :
Սա՛ Թագաւորէր սաղիմ ին .
ոպ՟ եղու տ՟րերկնայ ին :
Ընկալ եղիս հայցմամբ նոր ին .
յերուսաղէմ ըդքո վեր ին :

Թագաւորէ՛լ ընդ քեզ՝ ինամ են .
ո՛պզորդե՛ս ընախոյն են :
կ̄ Որ կոչեցե՛ր ազդմամբ ձայն են .
ըզնահապե՛տն հանուրցազգ են :
Իզաբրահա՛մն այնառաջ են .
պա՛նդխտանա՛լ օտարյերկր են :
Երևեցա՛ր ՚ի Մամբրէ են .
մինչդեռ նստէ՛ր նա ընդկաղն են :
Կերակրեցա՛ր որպէս մարդ են .
յորժամ բնութե՛դ էրանիմարմին :
Եւ խոստացա՛ր նմա զորդ են .
որովորդե՛ք մարդկանօրհն են :
Իյօրինա՛կ քո՛դալարատէ անդ .
որմարմնացա՛ր որդւոյնոր են .
Հանցեսևզե՛ս որոցնեղ իմ .
մեղոյ չա՛րեա՛ց նենգաւո՛ր են :
Իբազմա՛դոյն ախտեցնեղչ են .
և՚ի բանտե՛ց մեղսա՛սիր են .

զնրժ

Օնըժդեհցեալս մրմնուէ՛ խամին·
յօտար ոտն կեանսն երկրայ ին։
Փոփոխեցան սղհայրեն ին·
ուղղորդն սն աբրահամ ին։
Սրւեցո՛ զերաս քո՛յ ին·
ինձորնստն մնեբքոյստուեր ին։
Օի ընդ աւա՛ն ջքո՛ յարուց եալ·
Էրկխրպադնց քեզ՛ իդետ ին։
Խոնարհեցն սիջևան ին·
ընդ քեզ և հա՛յր քո՛ և հոդ ին։
Կերակրեցն սխմումբան ին·
յադքասատնացև՛ իչընչ ին։
Օանձն ընդակա՛նզամու լհոդխս·
բարեաց գործո՛ց հոդևոր ին։
Պտղաբերեա՛ ընդսաւայ ին·
ամենատաճորքոյոյբան ին։
Որ աղօթն ւքնահայլետ ին·
սիրեցելո՛յ աբրահամ ին։

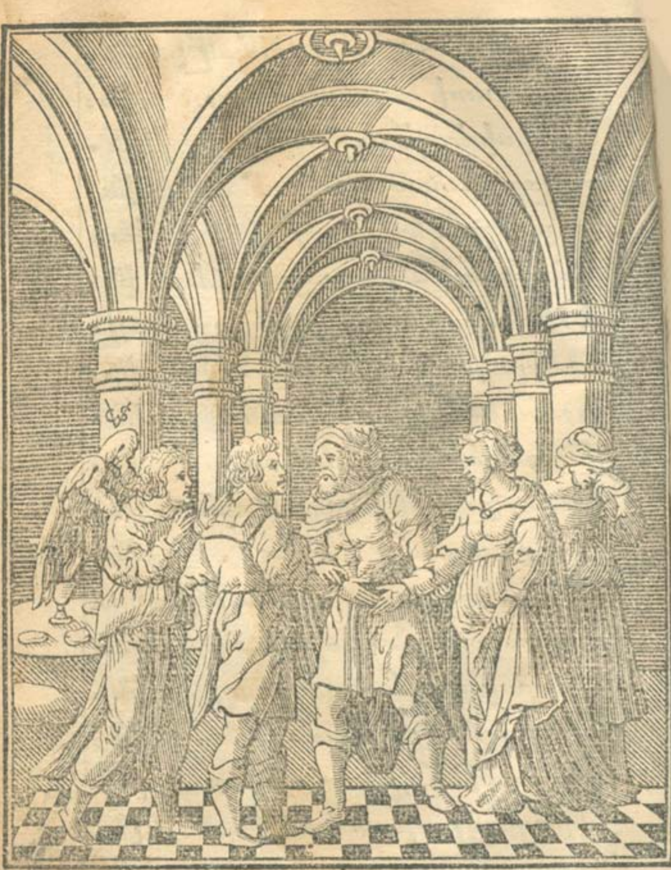

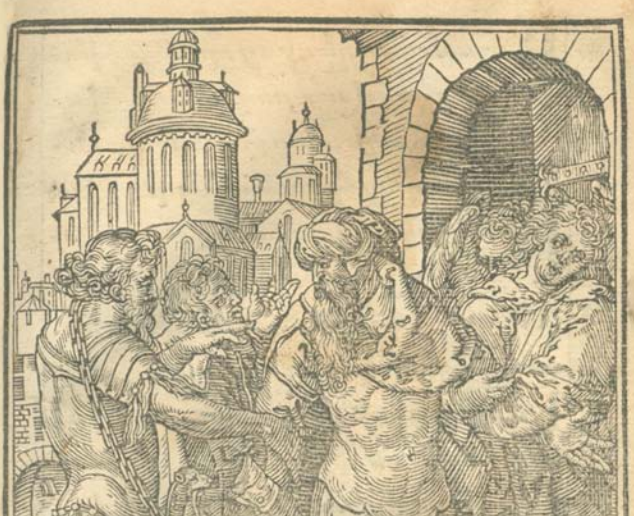

Ր զատեցէ՛ր զեզքօր որդ ին․
համբերըզգո՛վ տ՚խոդոմ ին։
Օ խարձակէատո՛ր ընդնմ ին․
Կա՛պկեցմեղա՛ց հայցմամբնոր ին։
Ի խորհրդո՛ց սոդոմայ ին․
և՚իգործո՛ց պղծմանէր ին։
Օ խմի՛'իհո՛ւրն ծըծմամբեած ին․
տուչորեցն մորպէսնոք ին։
Նամի՛ արձան մածանեց իմ․
որպէսզկէ՛ննն 'իչա՛րդարձ ին։
Ր․ ԼՀրամայեա՛ մէ՞ հրեշտակ ին․
յաւերշտակէ՛լ զխսընդնոս ին։
Ջանէ՛լ 'իլեա՛ռնըդ երկնայ ին․
կարդէ՛լ 'իդմաս ընդ որկաց ին։
✠ Ստեղծիչսըրտի՛ց ո՞ր առանձ ին․
տեսողգործո՛ց և խորհըրդ ին։
Դսփորձմըտէ՛ր առսերել ին․
պատարագէ՛լ քեզ զամըրդ ին։

երթ

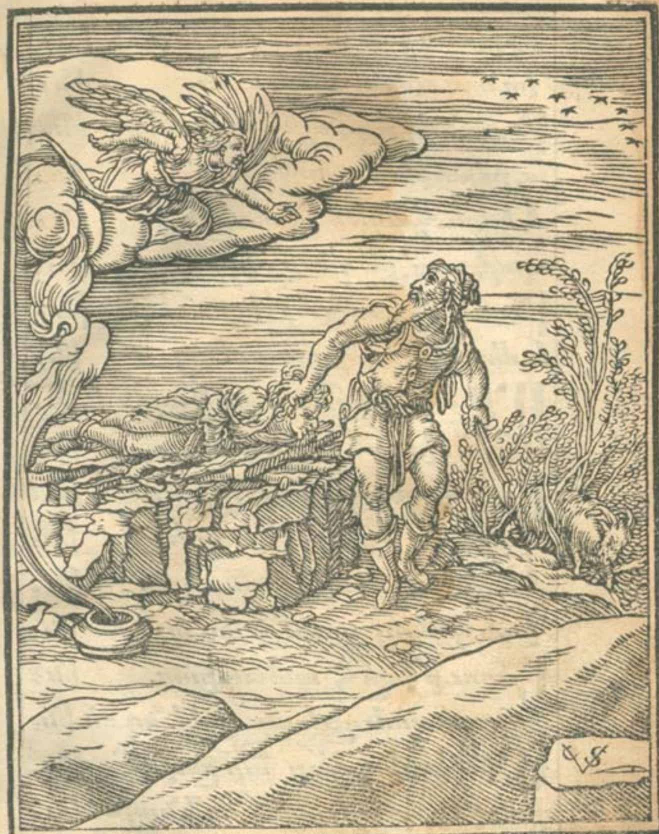

Օ փորձեալս՚ի չա՛րն ու ո՛չ բարին·
Եւ զա՛նհամբեր անձնիմ փորձ ին:
Օ ի ո՛չ արծա՛թ եմ քուրայ ին·
Եւ ո՛չ ոսկի թէ՛ հրով փորձ իմ:
Այլ եմ մանանա՛րդ ընդ կապար ին·
որ՚ի պարզելըն կորընչ ին:
Ես ո՛չ եմ վէմ յեզր՚ի ծով ին·
որ՚ի յալեա՛ցն անշարժ պահ ին:
Ես ո՛չ արմատ ծառոց խոր ին·
որ՚ի հողմո՛ց ո՛չ տապալ ին:
Այլ եմ նըմա՛ն բեկեալ նաւ ին· ծ
տարաբերեա՛լ՚ի մէջ ծով ին:
Կամ հողմահա՛ր խուի՛ է խոտ ին·
՚ի ժամանա՛կս աշնանայ ին:
Արդ՝ մի՛ տանի՛ր՚ի փորձու թե·
որ ո՛չ փորձե՛ս զդբերկրած ին:
Օ ի՛ քո՛ անփո՛րձ գոլով չար ին·
փորձի՛ մք՚ի մէնջ որպէս աս ին:

Այլ ՚ի երկե՛ղ զմեզ փութաց իր ·
՚ի փորձութեա՛նց ժամանակ ին ։
Որպէս ըզՀա՛յրըն հաւատ ոյ ·
յորոգայթի՛ց փորձասիր ին ։
Պատարագեա՛լ ընդ խնդալ ին ·
զհոգի ըզմի՛տս և ըզմարմ ին ։
Կենդանակա՛ն զոհ անմահ ին ·
հաճոյ և սո՛ւրբ ա՟ծայ ին ։
✠ Որ ըզկրտսե՛ր ծնեալ որդ ին ·
՚իսահակա՛յ և ռեբեկ ին ։
Անուանեցե՛ր քեզսիրել ին ·
զյակոբ փոխեա՛լն իսրայէլ ին ։
Ցուցեր նմա՛ զապագա՛յ ին ·
կնգ՟նե՛լ սն՟տուխք յե՟կրէ յե՟կ ին ։
Օրն՟ր ՚ինմա՛ բարձրադիտ ին ·
և ե՛լ և էջք հրեշտակաց ին ։
Իւղով օծէ՛ր ըզգլուխ վիմ ին ·
տունանուանէ՛ր տէրական ին ։

՚ինմ

Երթալ 'ի մե՛ծ բա՛րձրլեր ին.
'ի դողդոթա՛մ որպէսաս ին:
Բառնալ ըզփա՛յտ ողջակէզ ին.
եւ ըմբածնեին ողջախոհ ին:
Օրեւ հանեա՛լ 'ի նեղան ին.
որպէս ըզքե՛զ տ՟ր 'ի խաչ ին:
Բուռըն հարեա՛լ 'ի հեռուսեր ին.
եւ մերձեցեա՛լ պարանոց ին:
Մինչ 'ի վերո՛ւստ հնչեալ ձայն ին.
Թէ մի՛ մխեր 'ի պատան ին:
Ըլ հայեսջի՛ր յաջոյձեռ ին.
'կախեալ ըզխո՛յն 'ի սաբեկ ին:
Օրփոխանա՛կ բանական ին.
Իսահակա՛յ քում ծառայ ին:
Ետուր 'ի զո՛հ պատարագ ին.
զանբանաւորդ ծեա՛լ ըզկենդան ին:
Մի՛ զխափորձե՛ր տ՟ր ընդնմ ին.
զանփորձբարեա՛ցս ամենայն ին:

զփոր

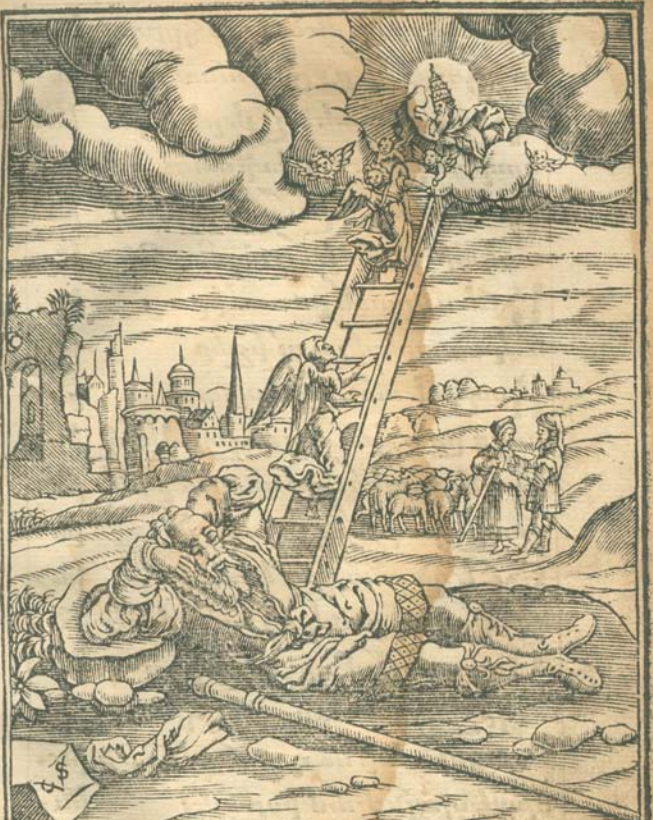

Ինմանութի մեծ խորհրդ ին .
զորհոգդէ կե րքըն ծանուց ին :
Գոտէ մարտեալ յերեկոյ ին .
որպէս դըրեալ ՚խաչտատու ին :
Սըժուժ կալեալ առաւօտ ին .
սակայն յաղթեալ ոպմարմ ին :
Սըես կրասէրս առ՚ խբար ին .
և կատարեալ գոլ՚ խչար ին :
Որպէս սեսաըն նախած ին .
բայց ըստ հոգւոյ գոլով վերջ ին :
Աաճառակուրս անդինդանձ ին .
վասըն յադման յորովայն ին :
Սըեղծանօղըս կամով ին .
զդիրսանդրանկաց որ՚ իյերկ ին :
Է Օորադաչեմ զըղյըրդվեր ին .
զիչխան դասաւցըն հրեղին ին :
Բացցին և ինձ դրունքեթեր ին .
որպէս յայսն ժամ խորայէլ ին :

համ

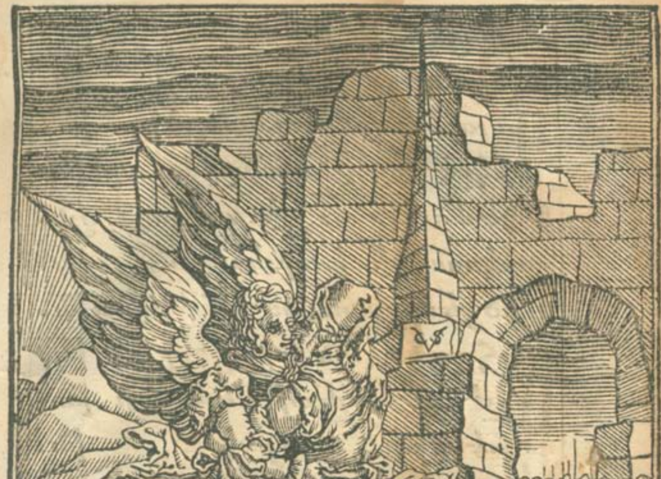

Հանցես ի վե՛ր զանկեալ հոգիս ·
ըստ լուսակա՛զմ աստիճանին :
Որ յօրինա՛կ մարդկան բերին ·
յերկրէ յերկի՛նս անդրադարձին :
Օծմամբ անո՛ւշ եւ զոյ հոգւոյն ·
զոր կորուսի՛ խաբմամբ չա՛րին :
Օծցես զգլո՛ւխս իմ վերըստին ·
պահպանակա՛ն աջով քոյին :
Ո՛չ ժուժկալեա՛լ դէմ հզօրին ·
գօտէկռուի՜ ըստ յակոբին :
Քանզի տըկա՛ր գոլով անձին ·
անկայ ՚ի բո՛ւռն անըզգամին :
Այլ կարկառեա՛ զաջդ երկնային ·
հա՛ն ՚ի թիկո՛ւնս իմ ՚ի մարտին :
Եւ խորտակեա՛ զիմ թշնամին ·
զի մի՛ կացցէ՛ այլ ՚ի յոտին :
✠ Երկոտասա՛ն ցեղապետին ·
ծընեալ որդւո՛ց նահապետին :

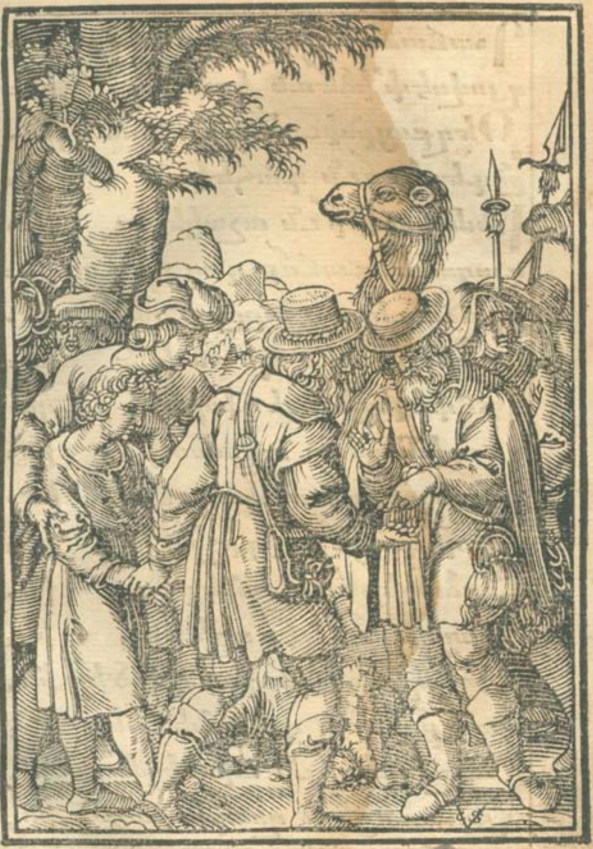

Դաւաճանեալ մետասան ին .
զյովսէփ՝ ՚ի ձեռն իսմայէլ ին :
Օեղբայրնիւրենց վաճառեցին .
ընդ երեսուն դահեկան ին :
Ինմանութիւն աշակերտ ին .
գաղտնենգաւոր գող յուդայ ին :
Վաճառեցար տ̃րընդ նըմ ին .
ծառայ ՚իտուն պետափրէ ին :
Եւփրկեցեր յեգիպտոս ւոյն .
զյոդ իսմաքուր ողջախոհ ին :
Մտեր ՚իբանտ փարաւոն ին .
տեսիլցուցեր ՚իգիշեր ին :
Արձակեցեր վասներազ ին .
և կացուցեր տէր աշխարհ ին :
Նոյնպէս և ինձ դաւգործեց ին .
որդիքըն մօր գաղտնենգեց ին :
Բազմաբեղուն անխտեցմեղաց .
վաճառեցին զիսդիւրադ ին :

Թէև.

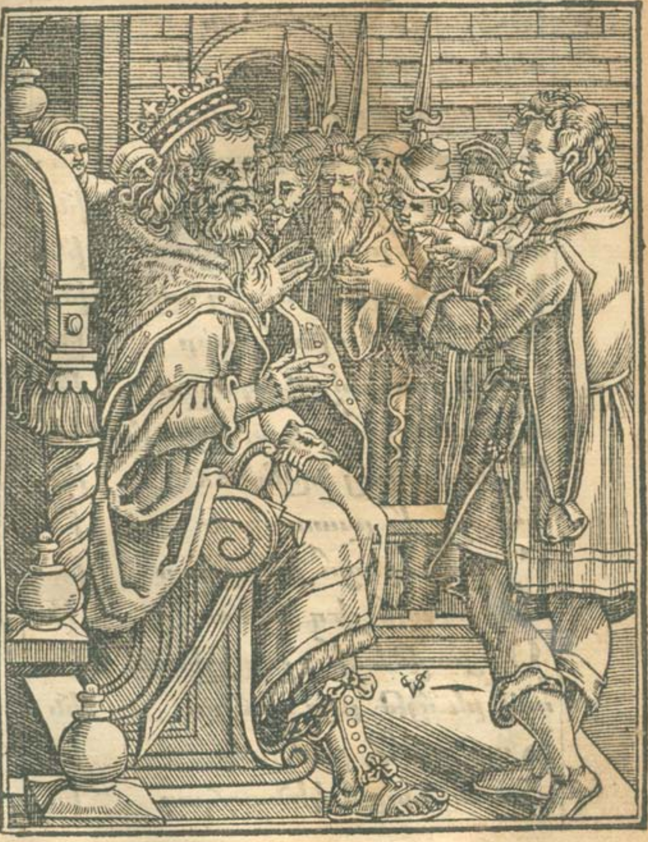

Թռեւլցի՛ զկամըանոր ին.
անհակառակ գոլովնըմ ին։
Սակայնէա՛րկ զիս՚ի բանտ ին.
յանէլանլո՛յս արգելան ին։
Իւլրր ըզենա՛ յամենայն ին.
ազատեցե՛ր անյոյսվայր ին։
Եւ զիսփրկեա՛ տրընդնըմ ին.
՚ի զանազա՛ն ախտից չա՛ր ին։
Եգիպտուհւո՛յ վաղաշոտ ին.
մի՛ մատնեցա՛յց դարշպուընկ ին։
Իջնոր սողա՛յ նըմանօձ ին.
ահեղկոչէ՛ ըստառիւծ ին։
Իւլ՝ բարձրացո՛ քանըզնոս ին.
եւ տէրկացո՛ յեգիպտոս ին։
Օւյաղթեցի՛ց չա՛րիշխան ին.
աներեւո՛յթ բըռնաւոր ին։
Ի սովամա՛հ լինելնոր ին.
զիս տունարա՛ կենացհաց ին։

Օ իյադեցայց և բաշխեց ից.
որքէնկարօտ անմահ բան ին:
Օ յոբյիշեցուք զերանել ին.
զայնորյիշմանէ արժան ին:
Թ ռէպետոյորդւոյնէ եսաէ ին.
այլ գերադոյն քանզ յակոբ ին:
Ի յնոր ՚իքէն յոյժ գովել ին.
և վըկայեալնէ ՚իբար ին:
Թ ռէ այրարդար և ճշմար իտ.
և կատարեալ յամենայն ին:
Օ որբանսարկէր չար Թշնամ ին.
խնդրէր ՚ի փորձ պատերազմ ին:
Յ որումմոռճեալ իշխանու Թե.
յայտնիլինէ ւքում ծառայ ին:
Ս ան զըտայքին սատայ՛ծմեծ ին.
ջընջէրխապա ըզկենդան ին:
Ի պա՛ որդ ի սըն տասնես ին.
սպանյապարանսն ՚իբաղմոց ին:

որոց

Որոց հասեա՛լ առնա՛մ գուժ ին .
ո՛չ բանասէ՛ր ինչմարդկայ ին ։
Այլ գոհութի՛ւնս ածայ ին .
իմաստութե՛ խօսէր հոգ ին ։
ձժ Տր ասէ՛ ետզմեծութի ւն .
Նարէա՛ն որպէսկամ ի ։
Մերկելո՛յ յորովայն ին .
և մերկ դընի՛մք ՚իտապան ին ։
Պարծեալ վառեա՛լ առնա՛մ չար ին .
զիւր մեքենա՛յս բազմադուն ին ։
Խընդրել ՚իքէ՛ն զնորինմարմ ին .
տանջել ցաւօ՛ք անհընար ին ։
Որոյ առեա՛լ ըզցանկալ ին .
բայց ո՛չէ հա՛ս իւրբաղձալ ին ։
Այլ մանրեցա՛ւ ծախողժ ան ին .
իբր ՚իպըղի՛նձ կամ երկաթ ին ։
Բանգլաստի՛կ շարժեցախտ ին .
և յորդնալի՛ց արար զմարմ ին ։

Նրաս

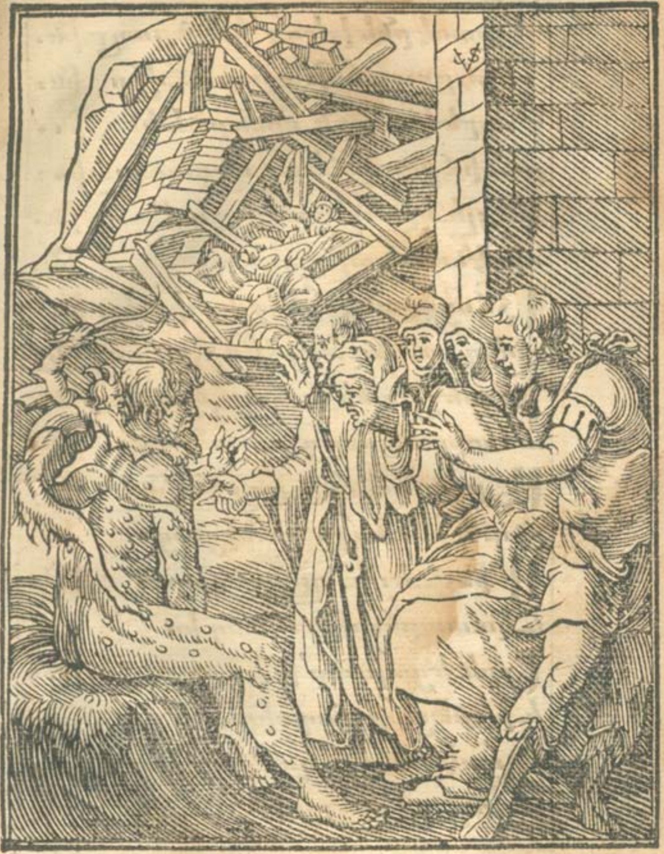

Նըստէր նեխեա՛լ՚ իմէջ յաղբ ին·
քերէր քարա՛մբ զշարաւվէր ին։
Բարեկամա՛ցն որմերձեկ ին·
բանիւք ըզզուեա՛լ զերանել ին։
Այլեւ կընո՛ջն անըզգամ ին·
որզէնառեա՛լ ըստեւայ ին։
Եւայսքանեօ՛ք ո՛չ խախտեց ին·
զանդամանդ եա՛յլէմ հաւատ ին։
Խօսել բանի՛ւ հա՛յհո՛յութ իւն·
առտիրակա՛նըդ քր՛բան ին։
Այլ գոհանա՛յր ըզքէն՚ իմ ին·
ընդ դիմանա՛յր բանիցնոց ին։
Մինչեւ եղե՛ւ զըրաւմարտ ին·
եւ կատարո՛ւմըն հանդիս ին։
Երեւեցա՛ր տ՟ր՚ ի միգ ին·
եւ խօսեցա՛ր ընդ սիրել ին։
✠ Պսակետո՛ւր դո՛ւ յաղթող ին·
առողջութի՛ յոյժ հիւանդ ին։

Ր զկենդանեաց ազգ անբանին.
զոյն շնորհեցեր նըման կրկին։
Ի սկըզբնութե՟ բանականին.
պարգևեցեր նոյնմիակին։
Եւ այս խորհուրդ ծածկ՟լ խորին.
յառաջագոյն մեզ ցուցանին։
Թէ որք մեռան ոչ կորընչին.
այլ յարիցեն յօրըն վերջին։
Արդ՝ ես հայցմամբ նահատակին. ձ̃ի
և համբերող ձգնաւորին։
Առ քեզ կարդամ և պաղատիմ.
հեղուլ զարտօսր ցաւագին։
Օ իթէ խնդրէ իմ թշնամին.
առ՚ի փորձել զիս՚ի մարտին։
Մի տար ՚ի ձեռս աւազակին.
մի մատնեսցես կամաց նորին։
Օ ես տոկար լուծեալ մարմին.
հոգ՚ի յօժար բայց ոչ շարժին։

Անձնիմ խաւար միտքըս մթ ին.
կամաւ ՚ի բանտ կամ ՚ի խոր ին:
Այցդուըզիմ տարտմս անձ ին.
մարտիր ընդդէմ ախոյան ին:
Որասացեր քաջալեր ել.
զի յաղթեցեր չարիշխան ին:
Միայնզկամե լոխմ ՚ի բար ին.
ընկալփոխան յորայջան ին:
Եւ ըզ պսակս յաղթանակ ին.
ինձ պարգեւեա յապագայ ին:
✠ Որըզմովսէս զսքանչել ին.
զի ծնընդենէ ընտրեալ յար ին:
Փրկեալ ՚ի ջուրց հեղձական ին.
սնուցեր ՚ի տան փարաւոն ին:
Եւ ՚ի լըրման ժամանակ ին.
կրկին ամաց քառասնեկ ին:
Երեւեցար տր ՚ի լեր ին.
բոցով հըրով ՚ի մորեն ին:

փրկ

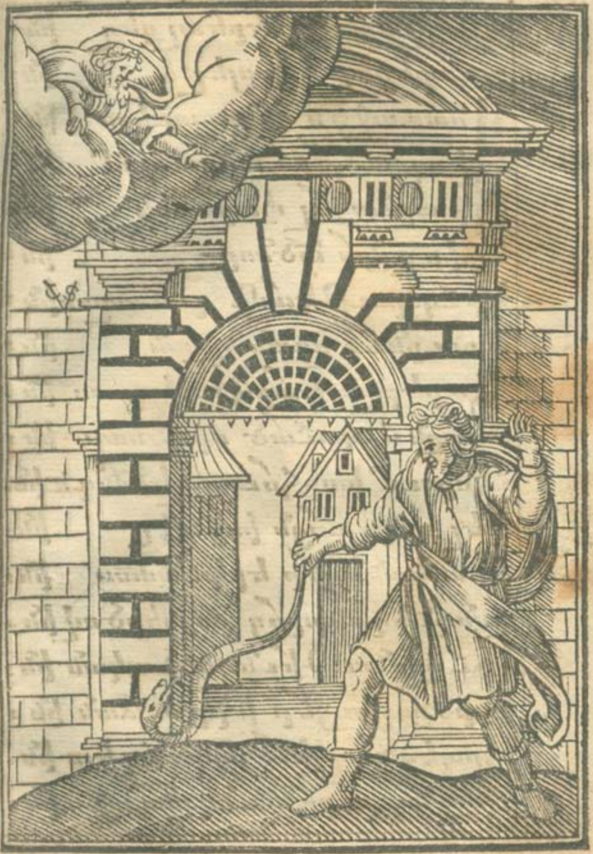

Փրկիչ ըղնայ գերեալ ցեղ են·
առաքեցեր խսրայել են։
Սնաւաւջին սրբբոյուխտ են·
եղեալառ հօրն աբրահամ են։
Ո՛չ արձակել փարաւոն են·
եդիր ըղնա ածնոր են։
Ն ճզօրութեամբ դաւճադան են։
եւտուրնմա զբան նըշան են։
Հարերըզաշխարհ եգիպտոս են·
տասըն հարուածով որպէսասա են։
Յորում խորհուրդ զենմանգառ են·
եւելք որդւոցն խսրայել են։
ծղ Բաժանեցեր երկուսմաս են։
զանդնդսխորոյ կարմիրծով են·
Ն ըզբնութիւն լուծական են։
կարծրացուցեր իբր արձան են։
Որպէսծաղկեալ մարգագետ են·
էրճանապարհն անդընդոյ են։

ընդ

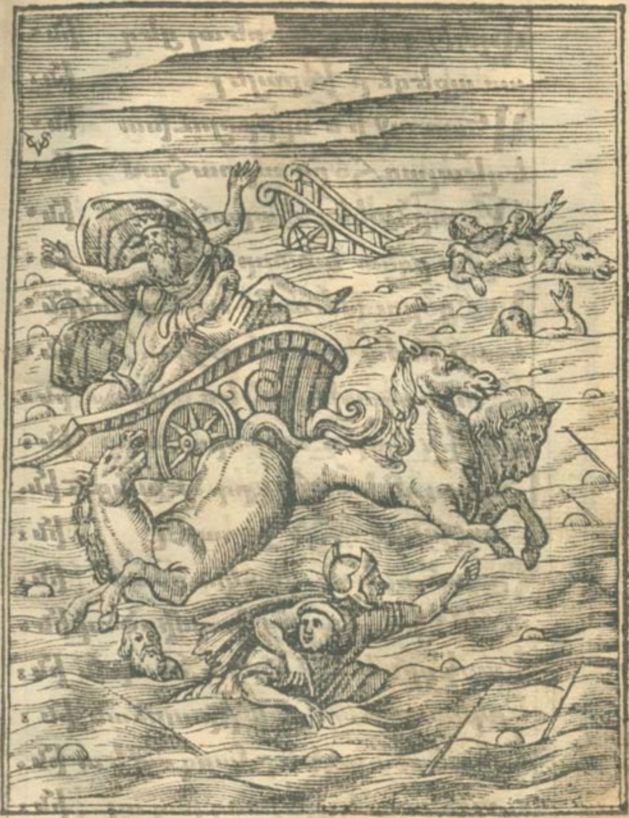

Ընդ որոտմունք ընթանայ ին.
Ո՛չ թանալով գարշապար ին։
Եւ զփարաւո՛ն եգիպտաց ին.
որ զհետ մտեա՛լ կառօք նոց ին։
Ընկղմեցե՛ր ՚ի մէջ ծով ին.
՚ի յօրինա՛կ բերկրար ին։
Իսկ քո՛ ընտրեա՛լ ևսէհօտ ին.
առաջնորդեա՛լ որպէս խաշ ին։
Յորդանետո՛ւր յանապատ ին.
հըրով լուսո՛վ ևսեամբամպ ին։
Ետուր նոցա՛ զհացերկնայ ին.
և մանանա՛ հրեշտակայ ին։
Տըպաւորեա՛լ ըզքոյդ մարմ ին.
յերկնից իջեա՛լըն կենդան ին։
Յարերըզմէ՛ն եբեխեց ին.
զերկոտասա՛ն վըտակնարբ ին։
Ի յօրինա՛կ աղբեր կող ին.
առաքելո՛ցըն քարոզ ին։

Երեա

[illegible]
[illegible] 1850 թվ.

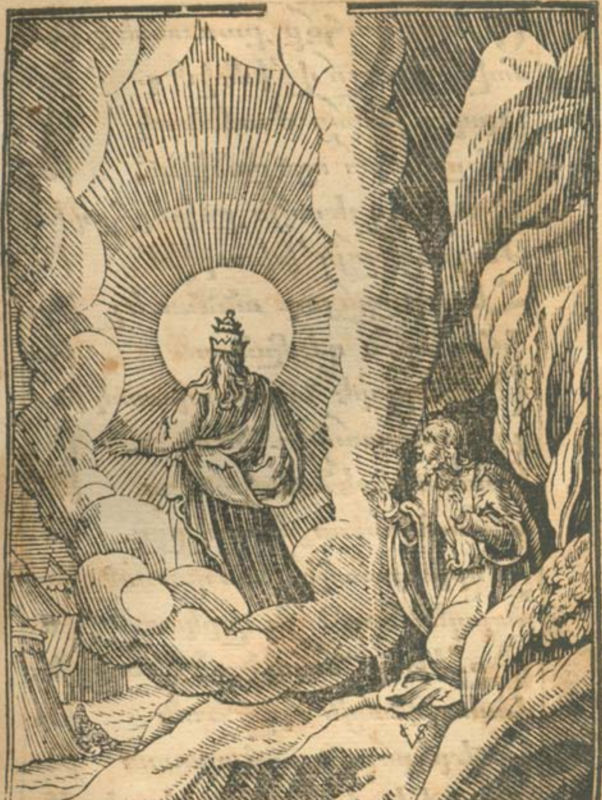

Սրբեակպահօք քառասնեկին ․
մովսէս գոլո՛վ ՚ի մէջ մէգին ։
Որպէս սկենա՛ց ժամանակին ։
ամքըն նորա՛ այսքանթուին ․
Ցուցեր զյետո՛յս քո՛խորհրդին ․
Թագուցելո՛յն ՚ի խապվէմին ։
Հեղեր ըզլո՛յսդ անճառելին ․
՚ի հողեղէ՛ն դէմըսնորին ։
Տուեալզօրէ՛նսն ՚ի տախտակին ․
գրեալմատա՛նցդ ա͞ծային ։
Վասնանօրէ՛ն անհաւատին ․
և խստաերա՛խտ ժողովըրդին ։
Օրխորտակէ՛ր նա զառաջին ․
ընդպեղծորթո՛յն զորկազմեցին ։
Տու՚ի խորհո՛ւրդ ծածկեալիրին ․
վասնօրինա՛ցն որլուծանին ։
Ձխ Ոպերկրո՛րդն որհաստատին ․
քոյում եդեա՛լ անշարժ ուխտին ։

որկ

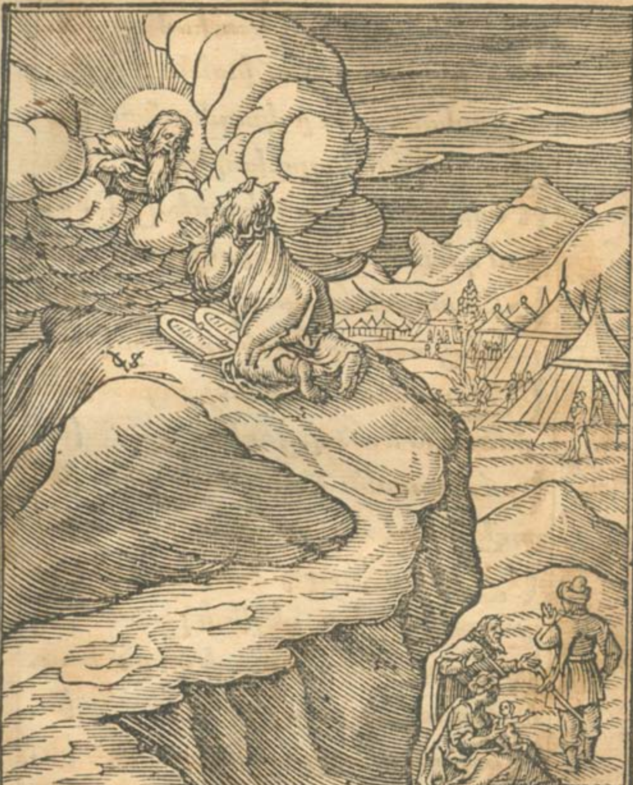
VS

Որկա́յլե Սինա́յ յաւէժա՛խամ ին.
Մինչ՛ի կատա́ր յաւիտեն ին:
Հրամանեատո́ւր կազմել նոյ ին.
ըզգանազա́ն կարդխորան ին:
Ի նմանութիւն պետրէ վիմ ին.
կամ դերակա́յ մօրախուն ին:
Եւ տապանա́կ կտակարան ին.
յանփոյտափայտից պատելոսկ ին:
Անապակա́ն մարմնոյ քոյ ին.
յածութեա́նդ յօրինակ ին:
Եւ զպատմուճա́նն ահարոն ին.
ըզգեստակա́ն քահանայ ին:
Առ՛ի խո́րհո́ւրդ հոգևոր ին.
զարդար եցե́ր զերևել ին:
Եւ այսքանեօ́ք բարեգործ եալ.
ևսառաւե́լ քան ըզդոս ին:
Սակայն որթո́յն երկիրպագ ին.
՛իբել բեքո́վր զոհմատուց ին:

զմեծ

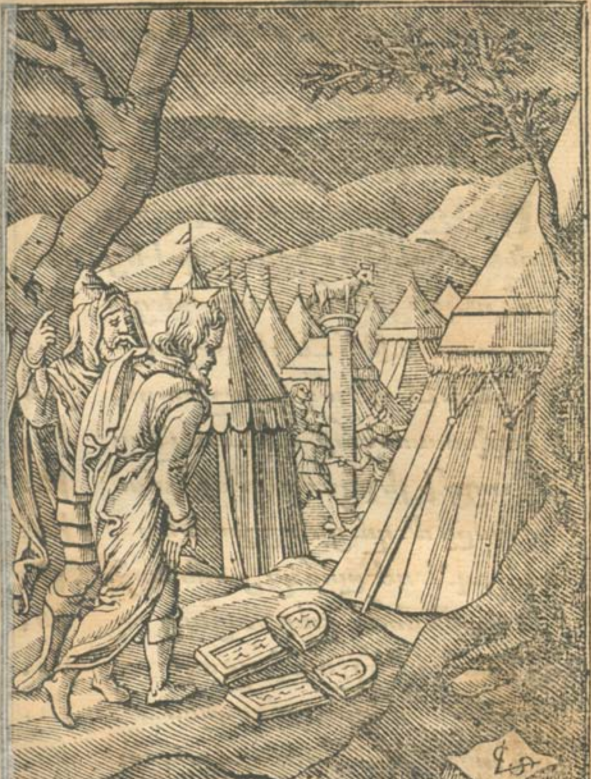

8234-57

Гос. Библиотека
ՀՍՍՌ-Арм ССР
им. А. Мясн

Ո մեծըն Մովսէս դառնացուցին ·
եւ զա՟հարո՛ն անարգեց ին ։
Ընդ մադեւա՛մ խառնակէ ին ·
զո՟րդիս դիւա՛ցըն զոհէ ին ։
Մ՟ինչեւ խոպա՛ն բարկացուց ին ·
զներողութի՛ւնըդ շարժեց ին ։
Հուր ՛ի յակո՛բ բորբոքեց ին ·
եւ բարկութի՛ւն յիսրայէլ ին ։
Իր՟ աւետե՛աց սեաշխարհ ին ·
զորխոստացա՛ր դո՛ւտալնոց ին ։
Բայց ՛ի յերկո՛ւց անդո՛չմտ ին ·
վասըն մեղա՛ցն որդործեց ին ։
Արդ՝ եսժլուծո՛զս յամենայն ին ·
եւ համեմա՛տ չա՛րեացնոց ին ։
Որառաւէ՛լ առի զբար ին ·
եմապերա՛խտ քանըզնոս ին ։
Նոցա՛ հերձեր զծովզոդաւ ին ·
ինձըզխաւա՛րն աղջա՛մըղջ ին ։

յայն

Յայնժամ ծածկեալ զեդ խոյցեն·
և աստ զիշխանըն մահած ին:
Սոցա՛ ՚ի տաւթէ՛ ամպ հովան ին· ծծ·
՚ի գիշերի՛ լոյս արփին ին:
Իսկ՛ ինձ է լո՛յս իմաստ բան ին·
և հովանի՛ է սուրբ հոգ ին:
Ընդ մանանա՛ն լուծանէ ին·
զի որք կերա՛ն մեռանէ ին·
Եւ աստ մարմի՛ն քո՛ երկնայ ին·
որ կեանս տա՛յ ճաշակող ին:
Սոքա արբի՛ն ջուրըլ խմած ին·
և ես զարի՛ւն վիմիդ կող ին:
Սոցա՛ կախեա՛լ օձ պղընձ ին·
և ես տեսի՛ զկեանսդ ՚ի խաչ ին:
Սոցա՛ օրէ՛նքըն մովսէս ին·
գրաւորակա՛ն ՚ի տախտակ ին:
Եւ ինձ հոգւո՛յդ իմաստութեան ին·
աւետարանդ ածայ ին:

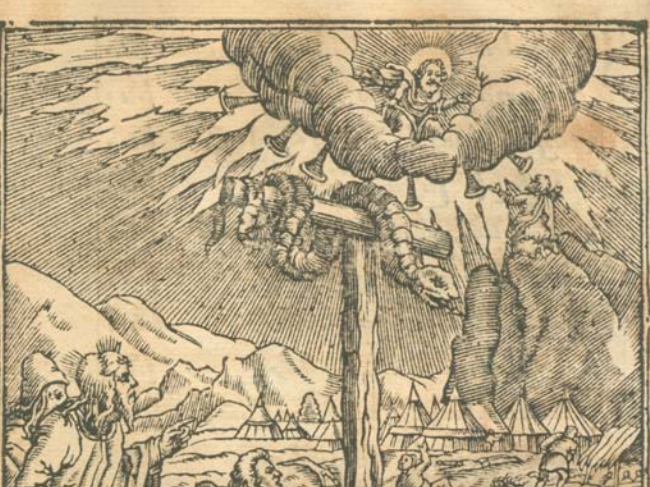

Մանանայնորի՛կ յոյժ պահանջ ին․
քանըզնոցո՛ւնց յինէնըզբար ին։
Որպէսատուա՛կնէ ծառայ ին․
գիտօղկամնա՛ց ւանգիտող ին։
Նոքա՛ տակուո՛յ որթ կազմեց ին․
եքր փոխա՛ն երկիրպագ ին։
Լըճեա՛ խուէր հիւթանիւթ ին․
խոնարհեցա՛յ անյագ յախտ ին։
Նոքա՛քաղցեա՛լ տրտընջէ ին․
վասընհացի՛ն յանապատ ին։
Լըճ եսլըրմա՛մբ հարկաճոր ին․
միշտ՚ խնդի՛ր աճելորդ ին։
Նոքա՛ յերկի՛ր շաղախէ ին․
պոռընկութեա՛մբ մադիամ ին։
Լըս ըղհոգի՛ սիմ զերկնայ ին․
աղտեղեցի՛ գործօքչա՛ր ին։
Բայց որքաճի՛չ եղերնոց ին․
տրիմգթա՛ծ հօրմիած ին։

եճղա

Եւդարձուցեր ըզբարկու թի·
հայցմամբ մեծի մարգարէ ին։
Անցո յինէն զաններել ին·
ըզպատուհասն որ ինձ պահ ին։
Եւպարգեւեա զըզղջումն անձ ին·
եւ թողութիւն անցեալանց ին։
ձկ Մի արգելցես զխընդրագմ ին·
աւետաբեր յերկրէ քոյ ին։
Այլ ընդ երկուցն որ անդ մն ին·
մուծ զիս յաշխարհըդ քո վեր ին։
✠ Որըզ յեսու որդի նաւ ին·
ընտրեալ իշխան յետ մովսէս ին։
Այն որ սնեալ 'ի խորան ին·
եւ 'ի լերին նէր ընդ նըմ ին։
Անուանակիրն ըսքանչել ին·
անուանորդ քում փրկական ին։
Յորում յովսէ նախկոչէ ին·
եւ զկնի յեսու առձայնէ ին։

որկյա

Որ յաղթանակ գոլ ՚ի մարտին.
ընդդէմ ժըպիրհ ամաղէկին:
Մինչ տարածմամբ մովսէս ձեռին:
գոյր օրինակ քեզ ՚ի խաչին:
Որով որդիքն իսրայէլին.
զայն որ ծընան յանապատին:
Իջեր յաշխարհըն պաղեստին.
ըստ քո խոստման անսուտ բանին:
Ընդ յորդանան անցանէին.
տապանակաւ կտակարանին:
Ջուրքն ՚ի յակունսըն դառնային.
՚ի յօրինակ մարդկան ազգին:
Պարիսպ քըն եօթն երիքովին;
՚ի նմանութիւն խոր դըժոխին:
Յեօթնիցըս շուրջ գալով նոցին.
զերթ ջուր հալեալ կործանէին:
Եւ զթագաւորքն եօթեանց ազգին,
որ երեսուն թուովէին:

Հաներ նովաւ զամենես ին.
կախեալ զփայտէ նըշանակ ին:
Օարագընթացս շրջումն արփին.
զարեգական լուսաբեր ին:
Ապացոյց հանդէպ դաւաճան ին.
զլուսինն ձորոյն ելին ին:
Լ՜այլ բազում որպէսաս ին.
հրջ գործեալ յայնմ յաշխարհ ին:
Օորվիճակեաց ցեղիցնոյ ին.
ինքն ժամանեաց հարցնաւաղ ին:
ճհ Ւրդ՝ ճշմարիտ զօրինակ ին.
հոգւոցփրկի չդ մարմնական ին:
Յաղերսածեմ վասն իմանձ ին.
զարդարութի գործոցնոր ին:
Թէպէտ և ոչ նըմաննըմ ին.
արիացոյ ընդդէմ չար ին:
Ւալ՝ մերկացոյ ասպարիզ ին.
եղէնըման վառածառայ ին:

բայց

Նայցձեռընտուր խմումմարտին ·
ընդանմարմնին ամաղէկ ին ։
Զգամարձեռին քո՛ խփայտ ին ·
ընդմովսէսի անդր՛ ելեր ին ։
Հարցեսեզութաղդ խորհրդին ·
որպէսնովլաէ քանանաց ին ։
Օորկորըստեանն եւղպտըընկին ·
արծաթանէրն եւձանձրալ ին ։
Բզբաբկութի տրտմական ին ·
եւզնորախաւ պեղծ հպարտին ։
Սարկուաքարէ հոսեանոց ին ·
Ճըզպեծանկ զօրացնոց ին ։
Մնցո՛ ընդդեմս այսերկրային ·
անթացյաղթից դարշապար ին ։
Պարձ՛ յանդրէն ուստիել ին ։
անմահական վայրս դրախտին ։
Գարխապմեղաց երեքով ին ·
դըրամբ փակեալ անյուսալ ին ։

Աղաղակաւն տապալեաց ին․
դրունք՚ի հիմանց քնդեալ բրձ ին։
Եւյաւէտեանցն յաշխրհվեր ին․
յորում մըտանէր նախ առաջ ին։
Հետեւեցո հետոցքոյ ին․
ժառանդ լինէ լինձ վերուստ ին։
Որ ըստ արդար դատաստան ին․
որովդատես զազգ երկրած ին։
Խնամեալ պահես բոլորով ին․
իւրաքանչ իւր զքըստ կարգ ին։
Ընտրեալ եդեր յիսրայէլ ին․
Յետեսուայ զօրավար ին։
Ըզդատաւորս ցեղ իցնոց ին․
Ըստյօրինաց դատել զնոս ին։
✠ Ըզգեդէհոն յաղթողար ին․
որ զմադիամ հարերնով ին։
Երեքհարիւր զօրական ին․
զբիւրըսբիւրոց այլասեռ ին։

եւը

Լ՝ ըզսամսոն անյաղթել ին·
որ յուխտակա՛ն յորովայն ին :
Ի՛ ն որզկխամ՛կ ունէրմազ ին·
ըստ հոգւոյն շնորհա՛ց եարփեն ին :
Լ՝ ըզպալումա՛նս որկա՛ խդր ին·
մինչ՛ խհեղէ՛ այրծերուն ին :
Ի՛ ն որմեռաւ՛ բեկմամբ ող ին·
վասըն գերեա՛լ տապանակ ին :
Ի՛ հա՛ նյն մըա քաղաք ին·
զըրշինեցե՛ր ձեռամբ քոյ ին :
Լ՝ դխրդատե՛լ դատաւոր ին·
զհոգխայրն մըտաց խըղճ՛ ին·
Ի· այցո՛չ դատեա՛ց ըստօրին ին·
՛չդխմացա՛ւ չա՛ր ստոխ ին :
Ի՛ յլմեղկացա՛ւ կամա՛ւ յանխտ ին·
մատնեաց ՛ի ձե՛ռս աւազակ ին :
Ի· րդ՝ որ փրկե՛չ եղերնոց ին·
եստուր յաղթե՛լ հակառակ ին :

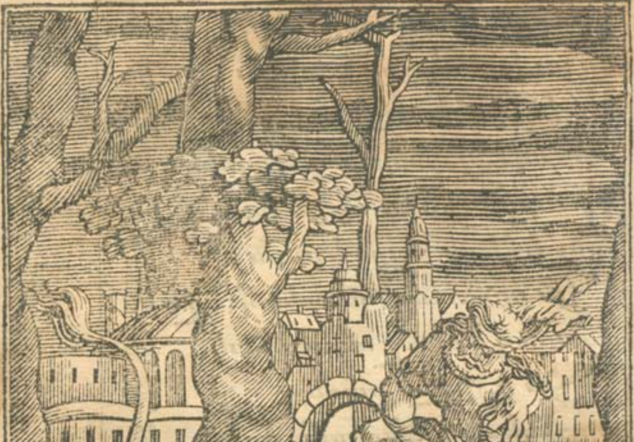
VS

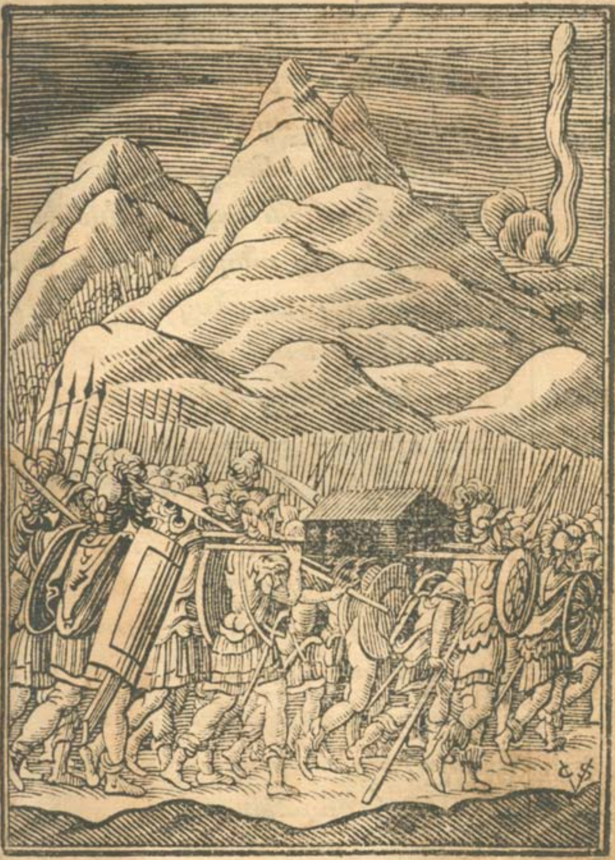
CS

Տացես եւ ինձ տր յաղթու թին.
ընդդիմանալ ախոյան ին:
Ուստ դասել որպէս նոք ին.
արդարապէս զմտացհոգ ին:
Օ իմ զյետինն նաւքարակետին.
պահանջեցայց անդր՚երանետ ին:
Որաննայի լուսարձայն ին.
և ամրութեն ետուրքորդ ին:
Օրբեզմատից ՚խորան ին.
ընծա պտուղ յորովայն ին:
Իսկ ես գոչեմ ձայնիւնոր ին:
անշարժ շըրթամբ խորոցսրտ ին:
Աղաղակեմ զանլուել ին.
հեծծեմ հոգւովեսվըշտագ ին:
Թէ զանպտուղս անձն՚իբար ին.
և զպտղաբերս գործոցչար ին:
Պտղաբերեա՛ բարեացգործ օք.
և զօսացո՛ զարմատ չար ին:

զախ

Օ ախտաըսմեղոյց ըզբաղմած իմ.
դադարեցո՛ ըստափիեննայ իմ:
Ի՛ մուլհոգւոյս ըստամննայ իմ.
շնորհեա՛ որդի՛ս եւ՞ թներակին:
Մ`եռացին անդամ՛ք իմ երկրային.
կեցցէ հոգի՛ս իմ վերըստ իմ:
Իջցէ՛ ի՛գուբ չա՛րթշնամ իմ.
եւ զիս հանցե՛ս յերկինսվեր իմ:
Որ ըզդաւ՜ի՛թ յեսասէած իմ.
յորդխոնեղեա՛լ ծընունդվերջ իմ:
Մ`անուկխարութէ՛ շգեղեցկա՛գ իմ.
հովիւէ՜ խաշա՛նց անբանհօտ իմ:
Օ ծերխւղո՛յն որեղջեր իմ.
առ՛ իբեկրո՛ւմն որյապակ իմ:
Իծեռընտո՛ւրբ մարդարէ իմ.
սամուէլի՛ տեսանող իմ:
Յորմէհետէ՛ խաղայր հոգ իմ.
եւ հովանի՛ լինէրնըմ իմ:

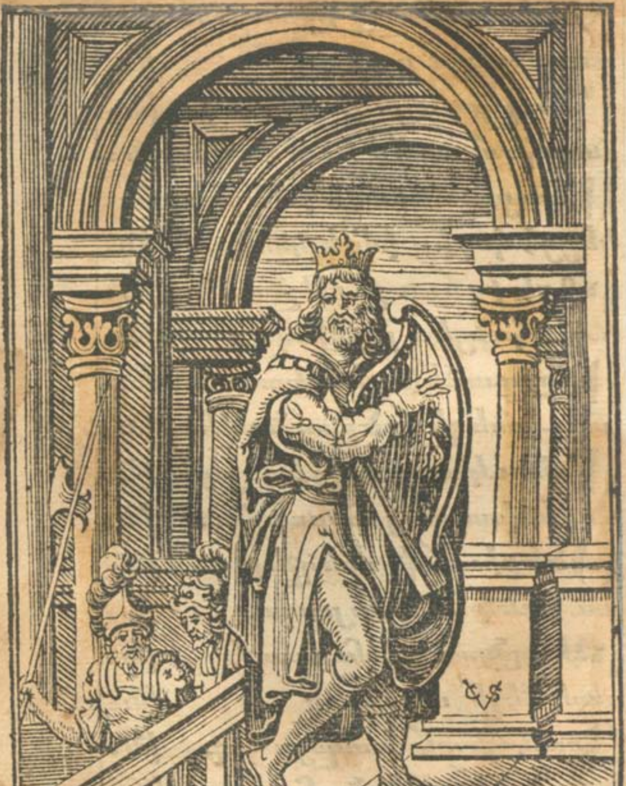
VS

Հընչէր նովա՛ւ զերգասաղմոս ին.
իմաստնա՛պէս ՚ի տասնաղ ին:
Հալածելո՛վ զայսսըն ձայն ին.
զորհարկանէր ՚ի սաւուղ ին:
Մ`երժէր զգազա՛նս երևել ին.
զարջևզառի՛ւծ ՚ի միաս ին:
Նա ՚ի խնդրե՛լ պատերազմ ին.
Ճակատ ընդդէ՛մ յիսրայէլ ին:
Վանեալ նովա՛ւ դո՛ւըղնոս ին.
առանցզինո՛ւ պատերազմ ին:
Ք`անզի պարսատի՛ւ հովուկան ին.
դոյլըն քարի՛ւ հեղեղատ ին:
Հարեր զճակա՛տ գողիաթ ին.
բարձեր զնախա՛տ յիսրայէլ ին.
Նա ՚ի նեղչա՛ցն որոց հաս ին:
բազմադիմի՛ փորձանքնըմ ին:
Ա`պրեցուցե՛ր զկեանըսնոր ին.
և կացուցե՛ր գըլուխնոց ին:

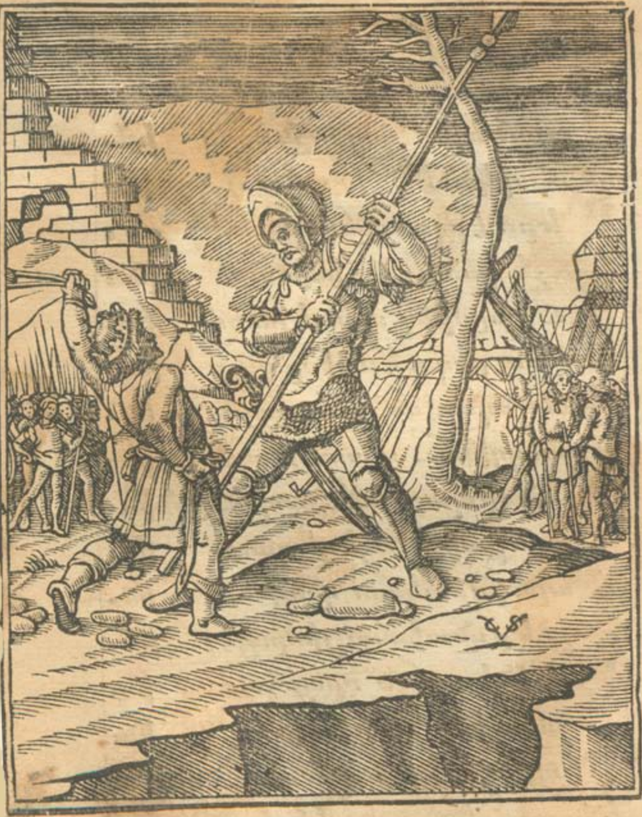
VS

Ո՛չ ընտրեցե՛ր զազգն եփրեմ ին․
ո՛չ զխորա՛ն մանասէ ին։
Այլ զյուդայեա՛ն բեթղաէմ ին․
յորմէ եւ դո՛ւ առեր մարմ ին։
Ետուր նմա՛ պարգեւ երկ ին․
յոյժ բարձրագո՛յն քան ըզբնաւ ին։
Արքայ օծեա՛լ հրէաստան ին․
եւ մարգարէ՛ ա͞ծոյ ին։
Թէպէտեւ ա՛նց ըստ հրաման ին․
սղալեաց կամա՛ւ ՚ի յերկս ին։
Պոռընկեցա՛ւ ընդ բերսաբէ ին․
եհեղ զարի՛ւնն ուրիայ ին․
Ո ի յա՛յտ լիցի՛ թէ՛ մարմ ին․
ունի բնութ͞ի՛ն մարդկայ ին։
Եւ ո՛չ յօտա՛ր կամ յերկնայ ին։
այլ ՚ի ծնընդո՛ց հողեղ ին․
Եայեւ ՚ի յո՛յս անցաւոր ին․
ետուրդ ըզթե՛լ յայնժամ մեծ ին։

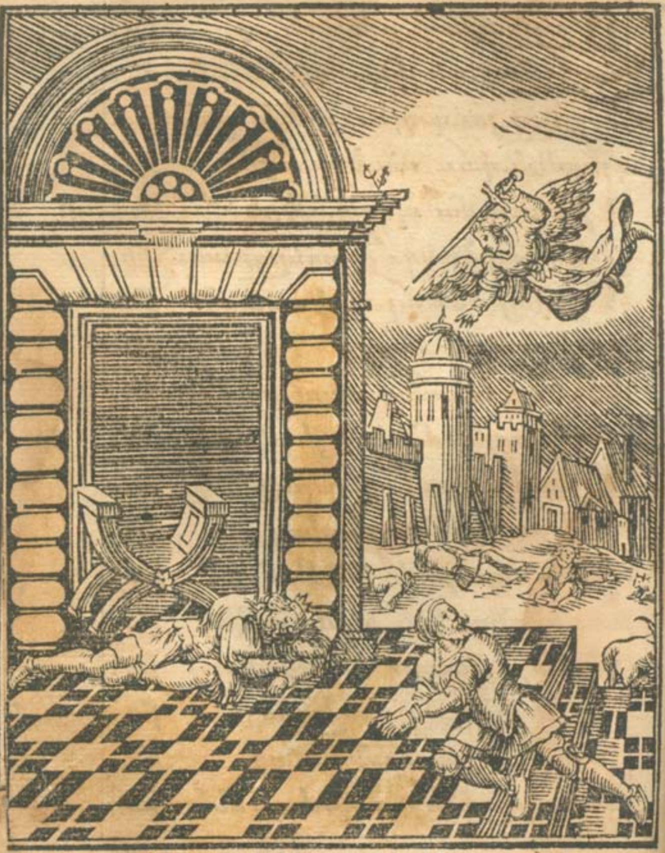

Օ իմ մեղօք անյուսաց ին .
այլոպնա փութոլգարձց ին :
Ն՝ ճզխասաւէր մարդ հողած ին .
՚ի յադամայ որդւոց վերջ ին :
Ծ՝ ընունդ գոլով գիշերայ ին .
տխտեւքբերեալ և ախտայ ին :
Ծ՝ ընար անախտ զխավերըստ ին .
ստեղծեր նորոգ աւազան ին :
Օծերեւղով քոյերկնայ ին .
յորդեգրութե՛ն հօրըդ վեր ին :
Ր՝ այցեսանկայ յախտաըսկըկ ին .
եղեալծնունդ մեղսասիր ին :
Օ օծումն սբ̃ա̃ծայ ին .
աղտեղեցի՛ գործօքչար ին :
Ր․ րդ ՝պատղատիմ երգոլնոր ին .
հայցեմ՚ իքէ՛ն ըստսաղմոս ին :
Սխրոսէ̃ հաստեա՛ յխավերըստ ին .
յորովայնիս զուղիղհոգ ին :

ինձ

Ինձ լսեցո՛ զլուր քո՛ձայն ին.
զուրախանա՛լն և զցընծալ ին:
Յորժամ հընչէ՛ փողնահագ ին.
ազդել ոսկե՛րս իմ ցաւագ ին:
Տ՟ր ի մեղա՛ց դարձո զհոգ իս.
պարտեաց իմո՛ց գիր ջընջեաց ին:
Նւյարենէ՛ գոյն յորդան ին.
մաքրեա իմո՛ցս և օտար ին:
ծէյ Յայնժամ շըրթո՛ւնք հոգւոյս բժշկեցին.
բերանս ա՟հնէ՛լ յօժարաց ին:
Նւզօւարակի դ զենմանդ առ ին.
հաղորդ գըսա՛յց պատարագ ին:
✠ Որյօրինա՛կ քեզ ընտրեց ին.
զոր ի մեծի՛ մարգարէ ին:
Ը զսողոմո՛ն խաղաղութ իւն.
՚ի քէն բերեա՛լ երկնաւոր ին:
Նա՛ ՚ի հօրէ՛ն իւրսեփհակ ան.
զաթոռն առեա՛լ ըզհայրեն ին:

որպէ

Որպէս եւդու հօրմիած ին ․
չարտաքուստ կամօտար ին ։
Տաճարշինեաց նա երկրայ ին ․
առ ըզ բնութիըս մարդկայ ին ։
Նըմա տուաւ յիմաստութեան ին ․
բայցդուտուօղանձիշնորհ ին ։
Նա ժողովեալ յոգքնիմաստ ին ․
նուանեցաւ իսրայել ին ։
Այլդու զցրուեալազգերկրած ին ․
Ժողովեցեր ՚իմիաս ին ։
Նմա դշխոյն հարաւայ ին ․
Եկն՚ իտեսնել բաղձմամբսրտ ին ։
Քեզ քռանկիւնկողմաշխարհ ին ․
նուէրաբար երկրպագ ին ։
Իւէսչօնորհաց քոցընդնմ ին ․
Եղէ ստացօղ միքանքար ին ։
Ոչ պահելով զայն ընդվատ ին ․
այլկորուսի ըզգլուխնոր ին ։

զեոր

Զի կարացի՛ց լուսով շնորհ ին·
Երկու աչօ՛ք նայել յերկ ին:
Քանզի սկի՛զբն իմաստութիւն·
Երկիւղ քո՛ սո՛ւրբ ըստուածն ին:
Ո՞ր գիտութի՛ւն առանցնորին·
առիթ չարեա՛ցէ ունող ին:
Մ՚յու՞իկ բզ՞ո՛ւմք անդ իման ին·
և սողոմո՛ն նախ առաջ ին:
Այն իմն և իո՛ւն իմաստութիւն·
անօգտակա՛ր առանցս անձ ին:
Ժողեց զյոլո՛վս որըստ կարգ ին·
զի ո՛չներէ՛ բանըս բազմ ին:
զմարգարէս և զթագաւո՛րս·
եղեալ՚ի տա՛ն հրէաստան ին:
Որ՚ի յերկո՛ւս եղեալ բաժ ին·
ի յուդայի և եփրեմ ին:
Զի գիրըք սո՛ւրբ ա͞ծայ ին·
յառաջագո՛յն մեզ պատմեց ին:

զիւ

Օ իւրաքանչ իւր վարդանոցին.
՚իզ գուշութի՛ մեղծանուց ին:
Օ ումանցբարեա՛ց վկայեց ին.
զի յօրինա՛կ մեզ եղեց ին:
Օ այլոց ըզչա՛ր վկայեց ին.
զիմինմա՛ն լեցուքնոց ին:
Եհես մերժեա՛լ յինէնզբարին.
չբերիզլածա՛ցըն տեսպ յանձ ին:
Մ՛ըլ ընտրելո՛վ զներհակնորին.
եղէ նըմա՛ն յոյժ վատթար ին:
Եհկորուսի՛ զիմաստութ իւն.
զորընկալե՛այ բանիւքքոյ ին:
✠ Բայցեսգոչե՛մ զաղերսբան ին.
եզեկիա՛ թագաւոր ին:
Ինեղութե՛ց փրկելկրկ ին.
որպէսև յա՛յնժամ ըզնոա ին:
ժԼ Իաստորո՛ց բռնաւոր ին.
՚խապառնալեա՛ցն ըռախսակ ին:

Ո՛ւ որպէս նաւ զփատուսանեղին .
փոխեաց՚ ի փառս եղծականին .
Սոյնպէս ըզլոյս շնորհ̃ց քոյին .
փոխարկեցի ընդ խաւար ին .
Ո՛րդ՚ եթէ նմ վասըն անց ին .
տուժիմ՛ քայատժեալ յօրինակին .
Օ ինչունմրո՛յսթշուառասանձին .
կորուսողի՛ ըզճշմարիտ ին .
Զ՛եթէնորա՛մ դոլթողութ իւն .
երկեայելի զըղջմամբ սրտ ին .
Ինձ արդար և անյուս ալ ին .
բարկացելոյդ հօր հ̃շտութ իւն .
ջի Նայցոր գթածդես ամէն ից .
հեղ յիս ըզաւէր շնորհաց քո՛յ ին .
Իմաստութիւն հօրըդ վերին .
իմաստնացո՛ զիս յերկրս ին .
Օարդիւն արա՛րգործնականին .
և՚ ի յիմաստ տեսական ին .

զի

Ը՛ էյախտէցըն սատակող ին ·
հայցմամբ մեծի մարգարէ ին :
Հարցէ խապա՛ն սուրհրեշտակի՛ն.
ըզբազմութիւն լեգէոն ին :
Օանմարմնականս որ.ք՝ ի մարմին
ընդեկեղեցւոյ քումմառընչէին:
Ըզախտ մեղաց մահաբեր ին .
ոսգնապելո՛յս ջերմամբաց ին :
Բարձեա՛յ նէն հզօր դեւր ին .
որպէս կարօղ յամենայն ին :
Դարձո՛ զըստուէր երեկոյ ին .
՛ի լոյս կենացդ առաւօտ ին :
Որպէսնուա՛ծ օրինակ ին .
դարձեալ եղև ահեերրակ ին :
Որէր նշա՛ն երեքըլոս ին .
երրորդութեան երրեակաձն ին :
Նա և ծագման քո՛ և դարձ ին .
և գալըստեան քո՛ երրորդ ին :

Բայց իմ բարձեա՛լ որպէս նոր ին .
աւուրք կենա՛ց հոգևոր ին ։
Մերձ իմ' ի դրո՛ւնս դժոխոց .
և ստուերք մ՟հո՛ւ զիս ծածկեցին ։
Ի յիշատա՛կ թողում յետ ին .
զհամբաւ չ՟րեա՛ց զպ՟րսաւսանձ ին
Կամաւ մատնեա՛լ չա՛ր ոսոխին .
որ' խառ ի՛ւծ նշանակ ին ։
Այն որ մանրեա՛ց զոսկերս խորին .
և խորտ՟կեա՛ց զխորհուրդ սրտին ։
Ի ծննդենէ՛ առաւօտ ին .
մինչ' ի գիշե՛ր մահու ստուեր ին ։
Եւ ես տկա՛ր որպէս ծիծառ .
անդիմադա՛րձ ի բրաղաւն ին ։
Տեսեալ ձըր չէ՛ իմ առ թշնամ ին .
նրաւաղ ձայնի՛ւ որպէս մռնչիւն ։
Օաչս' ի լուսո՛յ խաւարեց ին .
և կուրութեա՛մբ զիս տուժեց ին ։

յաշխ

Յաշխարհ նայել ինձ ուսուցին.
և ո՛չ ՚ի լոյսդ ա͞ծայ ին:
Որդ՝ ինձ շնորհեա՛ տ͞ր ընդ նմին.
մերժել յախտից ցաւոցս անձին:
Պարծ ո՛ զմեղաց ըզդատաստանու թ͞ե.
՚ի քաղցրագոյն խաղաղու թ͞ե:
Ընդ որս և զի՛ս փոխարկեսցես.
՚ի պտղաբե՛ր զամենու հոգ ին:
Ու ՚ի ծնանե՛լ զարդարու թ͞ե.
զորդիս լուսո՛յ հոգևոր ին:
Օ ՚ի խանդաղատ՛որքեզ ա͞ծ հնու թ͞ե.
մատուցանե՛մ մինչ՚ի մարմ ին:
Ի՛ընդ հրեշտակս յապագայ ին. Փէս
փառս ըս հընչե՛լ ՚ի տաճար ին:
Ի՛ընդամենայն երից հընկ ին.
զոր աւելե՛ր ՚ի կեանանըմ ին:
Շնորհեա՛ և ինձ զանթօշել ին.
և անզրաւէն յաւիտեն ին:

ձայն

Ձայնի՛ւ է մախթեմմանաւք են ·
զղջացելո՛յ յանցաւոր են :
Որըզպատկե՛ր չորեք դիմ են ·
կանգնեաց՝ խորա՛ն սրբազան են :
Եհեղ զարի՛ւն մարգարէ են ·
սղոցիւ է հերձեա՛լ նմանախայտ են :
Եէինքնէա՛ռ զդարձուած չարին
կապեալ յերկա՛թ՝ խոանբանտին :
Գոչէր լալո՛վ յայրմամբ սրտա են ·
արտասուելո՛վ թախծեալ անձն են :
Աղաղակէ՛ր աղերսեան են ·
բախէր ըզկո՛ւրծս ողորմադ են :
Ամենակա՛լ ստեղծօղ գոյ եց ·
տրուած աբրահամ են :
Իսահակա՛յ քում ծառայ են ·
և յակոբա՛յ սրբա՛ սեր են :
Որոց չեդե՛ր ապաշխար եւ ·
զիվէրք մեղա՛ց ո՛չ ունէ են :

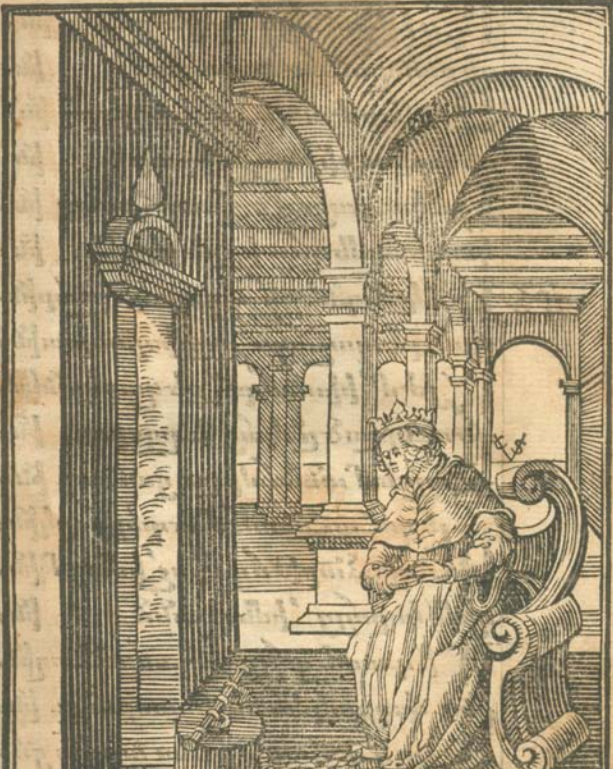

Այլ խմցա՛րոցս ըսպեղան ին
զի քանզա՛մոզ շատէծով ին
Չեմ արժանի՛ նայել յերկ ին
զի կապուցի զաշխ՛երար ին
Ե՛ս կուրացայ աշխարհստոր ին
կապեալ մեղօ՛ք իբր երկաթ ին
ՃԾ Ե՛ս կանգնեցի զպատկեր չա՛ր ին
հանդէպ աչա՛ցս ըզտիպաստախտ ին
Այժմ՛ խոնա՛րհ քեզ արկանե մ
զծունր ըստ ծնկա՛ց և ըզօրա ին
Հայցեմ անձա՛մբըս ցածագ ին
ըեզորճաճստա՛նմմեղա՛յ յերկ ին
Թողըն ձորթա՛ղ մինչ՛ խմարմ ին
զխմե կորա՛յց ՛խմեղսանձ ին
Ա՛նդ ատեցա՛յց ընդ սպաննող ին
ընդ փայլակմա՛նն ըստորանդ ին
Այլ ըղորմութիւնս արժան ց
փառաւորութե՛ անվախճան ին

յաղ

Յաղերս բանի՛՜ քեզ ընդ բազմին
ըզվարսածե՛մ զեղխայ ին։
Օ այն որ երկրի՛ էր երկնայ ին․
իբրանմարմի՛ն կոյսխառնէր ին։
Որկերակրի՛ւր ՚ի յանձա՜ ին․
՚ի յագռա՜ռւց բերբերաղհաց ին։
Շրջէր մորթո՛վք մեռեալ մաշկին
մոլորակա՛ն յանապատ ին։
Օ իջևանէ՛ն առ կիննայր ին․
եզ՝ խուլթի՛ւն շնորհօղնըմ ին։
Ի յօրինակ կենա՛ց հաց ին․
և օծութեա՛ն հոգւո՛յդ շնորհ ին։
Օ փակօղ բանի՛՜ քո՛յովզերկ ին
և ըզ՝ բացօ՛ղըն յետղոհ ին։
Յոր ՚ի սեղա՛նն ողջակեզ ին․
լու՜աց նմա՛ հրովերկնայ ին։
Է՛յն որանձրև՛ յետերաշտ ին․
իջոյց նմա՛ն իջմանքո՛յ ին։

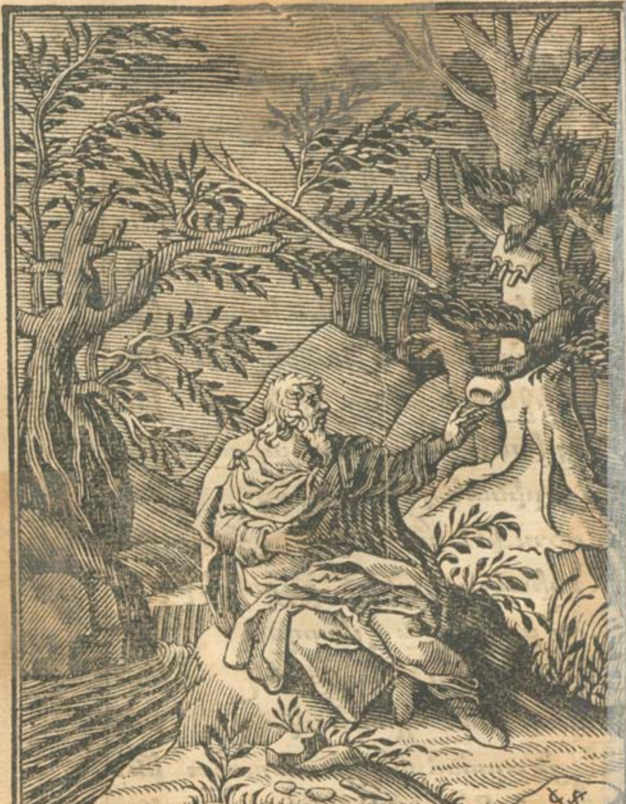

Որովպատքեա՛լ ազգ մարդկային ․
զցօղընկենա՛ց հոգւոյնարբ ին ։
Իսպառնալեա՛ցն եզաբէլ ին ․
փախեաւպահօ՛ք քառասնեկին ։
Օխակարութ̃ի՛ ըն̃դ թ̃եսպայտնին
ՙԹէ՛ ո՛չօտա՛ր հողանիւթ ին ։
Ե՚լ՛իքօրէ՛ափ ըստմովսէս ին ․
եմուտ՚ի յա՛յրն ըստ հրաման ին ։
Իառաջհընթէ՛ր՜ն սաստիկհողմին
նմանանցեա՛լ ջրհեղեղ ին ։
Ետեսըզհո՛ւրըն սոդոմ ին ․ քկ
յորումդո՛ւ ո՛չ տ̃ր՚ ինոս ին ։
Օ իբարկութ̃ե՛բ հանդերձէ ին ․
և ո՛չսիրո՛յ ցասմանմեծ ին ։
Լուաւզձա՛յն ըզքաղցրօդ ին ․
՚իտխպիջմա՛ն քո՛մեղմադ ին ։
Որզհեզաբա՛ր գալուստքո՛յ ին ․
Նշանակէ՛ր յամըավերջ ին ։

զնոյ

Զնոյն որմաշկամբ մեռեղախտին.
զեղիաէս կոչեցայանդին:
Որպէս եւ դու զվէմ հաստատին.
եւ սուրբ զորդիսըն զեբեթին:
Եւ զյորդանան ցելեալ նովին.
անցին ցամաք ըստ յեսուին:
Հրեղէն կառօք հանեալ յերկին.
զհոգին ետուր միւսոյն կրկին:
Որ համբարձման քո գուշակին.
տալ ըզհոգին մետասանին:
Եւ քո փոխան լինելոցին.
եւ յետնոցս որ ըստ կարգին:
Զի որպէս նա վարդապետին
եղեւ նման ամենեւին:
Եւ քեզ ընտրեալքն ի յշխորհես
ի գործ հրաշից նմանեցին:
Իամաշկեկամ ճախածել շնորհին.
եւ հերձ ըզջուրն յորդանանին:

Սոքա զմեղա՛ց ծովընհերձ ին․
քարոզութեա՛մբ կենացբաշխին ։
Նա ըզմանկո՛ւնսըն բեթէղ ին․
տապաստեա՛րկ վասնայպան ին ։
Սոքաըզծնո՛ւնդ մեղացչա՛ր ին․
ըզրովհոգւո՛յն կոտորեց ին ։
Նամըլութե՛ շնորհեացզօրդ ին․
զօրհյարո՛յց ըզմեռեալ դ ին ։
Պաղատանա՛ ’խեզթնեկ ին․
ըստդաւըստեա՛ն քո՛ ’ի յութ ին ։
Ի՛յետամահո՛ւն կենդանութ̄ի․
ետուն ոսկե՛րքն ’ի տապան ին ։
Ի տեղ մահուա՛ն քո՛ ’ի վլիմ ին․
որով կեցցո՛ւք մեք վեր ըստ ին ։
Սոքա զամո՛ւլ եկեղեց ին․ մհ
’ի բազմածնո՛ւնդ փոխարկեց ին ։
Ի՛ըզմեռեա՛լ լըս յարուց ին․
’ի յարութեա՛ն հաւատ վերջ ին ։

նաղ

Նա զդառնջո՛ւրն երիքով ին
փոխեաց՝ ի քա՛ղցրարկմամբաղին:
Սոքա՛ ի քէ՛ն աղանուա՛ն ին.
զանհամութի՛ւնս անուշեց ին:
Նա՛ նէէմա՛ն դամասկաց ին.
յորդանանա՛ սրբեաց յախտ ին:
Սոքա՛ ըզախտըս մարդկայ ին.
աւազանի՛ն ջուրըմաքրեց ին:
Ի՛ ուքեզհաճո՛յ վարիւք սոց ին.
զիմփոփոխեա՛ զվարս՛ իբար ին:
Ի՛ ւփոխադրեա՛ յերկրէերկին.
զհողիմարմնո՛յս յապականայ ին:
Հայցմամբկառօ՛քամբարձողին.
զոր՛ իԹաբո՛ր բերբերէր ին:
Հանդերձելո՛ց հանդերձողին.
կարապետանի՛ քո՛ յերկրորդ ին:
Ի՛ յրիհոգւո՛յս տուրլիութեան.
որպէսնոցո՛ք մեռելոտ ին:

Եւմ

Ա՟մաշկեկա՛ն մեռելոտ ին .
անցո ընդ կեա՛նս ա՛յսերկրային :
Իդառնորա՛կ մեղացհամ ին .
փոխեա՛ 'ի քա՛ղցր և 'ի բար ին :
Տնապակա՛ն աղի՟ բան ին .
զորյիս արկցե՛ս ըստ տուակ ին :
Յարո՛գհոդե՛ սմեռեալ յախտին .
որպէսնոքօ՛ք զերիսմարմ ին :
Մաքրեա ըզըե՛որ մահուամաս ին .
ըստաստորու՛յ նէեման ին :
Օխմլերա՛մծեա՛լ ըստտապարին .
փայտի՟ քոյո՛յ կենաց կարթ ին :
Ա՟բիեքաչա՛ց հոդուոյսբացցին .
ըստ պատանուո՛յն յիմանալ ին :
Տուրաղեղա՛մբ ինձհզօր ին .
հարուլ ըզաւ՛ն րո բելիար ին :
Որպէս ևնա՛ 'իւլաղջան ին .
նետիւքնշա՛ն Ե՛տ արքայ ին :

տայցես

Տացես և ինձ արիութիւն·
նետիւք խոցել զիմ թշնամին։
Աւապրեցայց հաղթեցնորին·
յորոգայթէ չար որսողին։
Ինձօրինակ պարտէ յիշել·
և զգերութիւն բաբելոնին։
Յորժամ զուխտն և զօրէնին·
զոր աւանդեաց մովսէս նախկին։
Քանզի արքայ քաղդէացին·
եմուտ երկիր հրէաստանին։
Զերուսաղէմ տապալեցին·
զորդիս նորա խողխողեցին։
Զտաճարն սուրբ հրով լուցին
և զսրբութիւնսըն պղծեցին։
Աւզօր հներորդութեան սըն սերմին·
'ի գերութիւն խնսա վարեցին։
Որք 'ի յուռուի սըն կայէին·
զսրբերգարանսըն տաճարին։

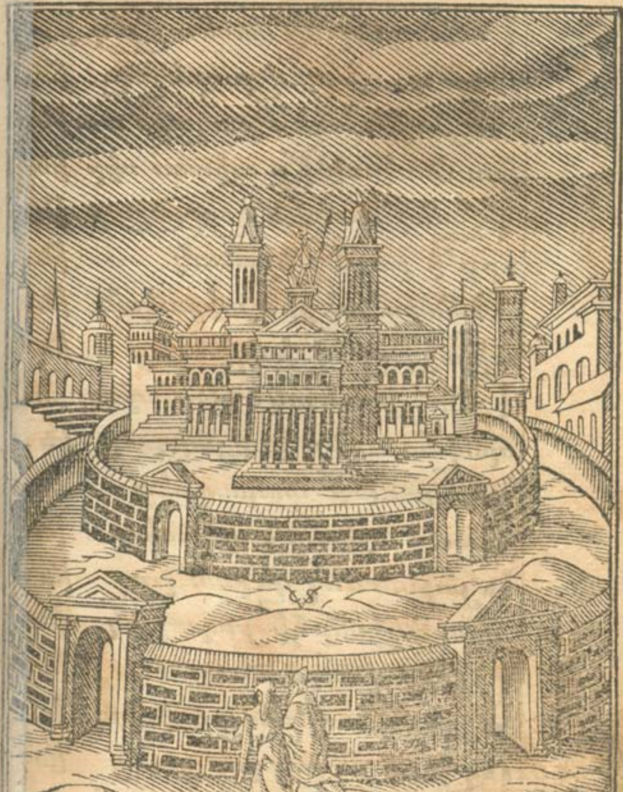

Անդադար նստեալ լայ ին ·
միշտ առ գետով բաբելոն ին :
Նոյնպէս և զիմ քաղաքս առ ին ·
խառնակութիւք ախտս սիր ին :
Անմարմնական զօրքըն չար ին ·
որք ՚ի բարէ նշանակ ին :
Օմասսունսերիս տիրական ին ·
ախտեց սըրով խողխողեց ին :
Աերգ քառեակ ծննունդս որ ին ·
որով մասունք և յարդար ին :
Իգերութի տարադրեց ին ·
յօտար աշխարհ այլասեռ ին :
Իյարածեալ զերամ խող ին ·
յայսմաշխարհի յադարակ ին :
Ախասձարս ածայ ին ·
յորում բնակեաց քրիստէհոգ ին :
Բզհօւր մեղաց բորբոքեց ին ·
կիզմամբ ախտից տոչորեց ին :

այգի

Օ այգիս տընկեալ աջով քոյին.
Եւ մշակեալ հօր քո ձեռին:
Օ ցանկըն քակեալ յատակեցին.
Կթեն անցորդք ճանապարհին:
Մոլոր զգերեալըն Սիոնին.
Դարձուցեր յետս առ հայրենին:
Շինել զտաճարըն վերըստին.
պայծառ և շքեղ քան զառաջին:
արձա՛ և զիմըս գերութեն.
էս և զո՛ւխաըն հարսա՟ին:
օտարոտի յերկրէ չա՛րին.
տըս գերեալս ըստ գերողին:
ք՚ի յերթա՛լըն իմ ողբային.
չ ըզսերմա՛նսըն տանէին:
արձեալ՚ի գա՛լըն ուրախացին.
դ խուռնաբե՛ր հունձս որային:
ատո՛ դըրացա՛յց եւթըն կըրկին.
դ բիւր չարեա՛ցն՚ի ծոց նոցին:

Իսպանելո՛յս շահեա զլոյդ խա.
խնդրեա՛մ զարիւնըն զորհեղ ին :
Լ՝ալ դստե՛ր բաբելոն ին.
Թշուա՛ռականն և դըժնայ ին :
Դատո՛ փոխա՛ն ՚ի ծոցնոց ին.
զոր ՚իսկըզբա՛նց ինձ արար ին :
Դ զօրութե՛ն ինձ լինել ուժգ ին.
և ՚ի դիմի՛ հարուլ չար ին :
Լնուլ զտե՛ղց մանկանցնոցին
և հարկանե՛լ կարծըր վիմ ի
Լսել ըզբա՛ն մարգարէ լ
ընդ դէմ մահո՛ւ բանաւո՛ր ի
Ո՛ւր ասէ մա՛հ.քո՛յաղթու թ
կամուր դժո՛խք խայթոց.քո՛յ
Ա՛ընչ դարձուցե՛ ստահոյրեն
ուստախանկա՛ն մարդնաւաչ ի
Ի փափկութե՛ յադ խնդրախառն ի
յանմահակա՛ն և երկնայ ի

հայց

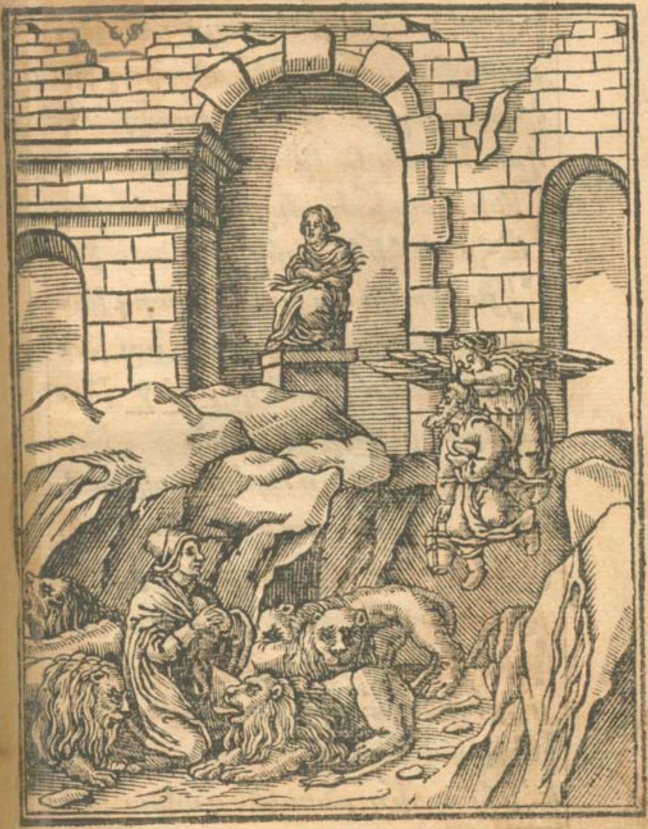

Ի յօրինման եօթեանց եօթ լին .
յայսըմ կենաց եօթեանց դար լին :
Յորում զօրէ հուր ախտայ լին .
վառեալ փչմամբ մեղասէր լին :
Լինի պատիժ անցաւոր լին .
Եւ հրդեհին որո՛չ շիջ լին :
Այն որ աւուր յութերորդ լին .
բառնի խապա՛ռ գալով քոյ լին :
Ու մեղաւո՛րք մեղօք լնլ լին .
եւ ամբարիշտք ո՛չ դատան լին :
Բայց ես մեղօ՛քս այժմուս կիզիմ .
իբրեւ զվառօ՛ղ անըր հրատ լին :
Ու բարձրանա՛յ յիսբոյչար լին .
յոյժ առաւէ՛լ քանըզ հնոց լին :
Փրկեա՛ եւ զի՛ս տ̄ր ընդ նոս լին .
յայրեցմանէ՛ չա՛ր խորհրդ լին :
Ի կիզմանէ՛ անբնական լին .
Եւ ՚ի հրատի՛ց բնութ̄եց ախտ լին :

ցօղ

Ցօղ քո՛ իջցէ՛ իբր ՚ի հնոց ին .
անձրև կենա՛ցդ առաւօտ ին ։
Զիմ շիջուցէ՛ ըզբոցատապ ին .
փոխարկեսցէ՛ ամպ ցօղադ ին ։
Եւ զանվաղճա՛ն հուր գեհեն ին
զորժառանգէ՛ն հրեշտակք չար ին
Ի զդառնա՛գո՛յնըն խաւար ին .
ո՛ր է ծընո՛ւնդ մեղացախտ ին ։
Զոր վառեցի՛ անձամբ անձ ին .
բորբոքեցի՛ փըշամամբ չար ին ։
Ջնջո՛ յինէ՛ն հայցմամբ նոց ին .
արժանացո՛ լուսոյդ վեր ին ։
Պաղատանօ՛ք մարգարէ ին . Յե
՚ի մանկութե՛ տեսանող ին ։
Դանիէլի՛ հոգւով ծեր ին .
մարմնով ծերո՛ց կշտամբող ին ։
Զանյայտ տեսի՛լըն մեկնող ին .
բաբելացւո՛ց մեծ արքայ ին ։

Ո վէմըն հատեա՛լ առանցձեռ ին
զառ ՚ի կուսէ քո՛ ըզմարմ ին:
Եւզգալըստեա՛ն քո՛ օրվերջ ին.
որպէսատեսեա՛լ ծանուցող ին:
Ո հայրհինաւո՛ւրց անուանդ ին
եզգեղ ընդ ա՛մպըս տեսող ին:
✠ Եղեազա՛ր մակաբայ ին.
ինքնա՛նուէ՛ր քահանայ ին:
Եւըստահոգւո՛յ որդւոց նոր ին
եւեօթնեղբա՛րց եւմարցնոց ին
Որք ՚ի վերո՛յ հարցնորին ին.
մարմնով մեռա՛ն եւ ո՛չ լուծ ին:
Եւզանատի՛քն երեւել ին.
եզանմարմի՛նն անարգեց ին:
Ո խստապատեա՛ հայցմամբ նոց ին
՚ի բռնութե՛ց բելիար ին:
Զա՛րչա՛րանկցօք քոյառաջ ին.
գուշակողա՛ց զխորհուրդ խաչ ի

բայ

Բայց այս քանօք բժիշկ անձ ին .
ո՛չբուժեցաւ ախտ մարդկայ ին :
Ք անզի կարեօք ընութե̅ էին .
և բըժըշկել ո՛չկարողաց ին :
Օ խրատ հզօր ցաւոց վէր ին .
հզօր դեղոց պիտանայ ին .
Օ որ ըզգածեալ տկար մարմ ին .
ապաքինել ո՛չ բաւէ ին :
Մ ինչև կենաց դեղդերկնայ ին . ✠
էարբըզընութի մեր ախտայ ին :
Լ հե ղըզմաղ ցըն մեր ախտ ին .
փոխեալ՚ իկեանսըն առաջ ին :
Լ ախ՚ ի հոգւոյդ ծմայ ին .
մաքրեալ հոգի սրբոյ կուս ին :
Լ ա զօրութի հօրըդվեր ին .
հովանացեալ գոլովնմ ին .
Ր պա որդիդ հօր միած ին . յԸ
կամաւ իջեալ յորովայն ին .

Ճշմա

Ճշմարտապէս առերմարմ են.
ա̃ծ և մարդ միերկոք են:
Ո ընարմարմինո́ վըաստմր̃դկայ են.
որ՝ ի Հօրէն նախ անմար մին:
Լուծեր զերկուն նախաստեղծ են.
զտեր և ապատն՝ ի խանծարր են:
Ըանդ՝ ի մսուրըն անբան են.
գոլ կերակուր բանական են.
Լոյսդ յայտնեալ լուսով աստղ են.
մոգքըն նուիրաւ երկրպագ են:
Դասք հրեշտակաց իջեալ յայր են.
մ̃քծ ընընդեա́ նքո́ սպասէ են:
Հովուացն յազ դեա́լ աւետէ են.
փառք՝ ի բարձունս վերերգէ են:
Ըստ նախա́րցըն սեուխտ են.
Թլփատեցար յութօրէ են:
Ո իզան Թլփա́տոսիրամր̃դկայ են.
Թլփատեսցես հոգւով քո́յ են:

օրէն

Օրինադի՛րդ ըստորին ին:
մտերընծա՛ ʼի տաճար ին:
Լոյս զհինա՛ւուրցըդ ծերունին.
գրգուէրտղա՛ ʼի սուրբ գրկ ին:
Օ իս որմեղօ՛քծնեալախտ ին.
ծնարբարձեա՛լաւազան ին:
Օ որմերկացա՛յ խաբմամբչ՟ր ին.
շաղախեցա՛յ յախտըս կրկ ին:
Սրբեա՛ծնընդեմ՟բքո՛վերըստին.
ընծայելո՛վ հօր ʼի յերկ ին.
Աղաչանօ՛ք ա՟ծածն ին.
և ծերունւո՛յն սիմէոն ին:
Որյերկիւղէ՛տղա՛յասպան ին. ✠
մանկակոտո՛ր հերովդէ ին.
Գնացեր յշ՟խա՛րհ յեգիպտոս ին.
ըստ բարբառո՛յ մարգարէ ին:
Օ իսյերկիւղէ՛ գիշերայ ին.
մարդա՛ խոշո՛րշբունաւոր ին:

ամր

Ամրացուսցես աջով քոյ ին .
՚իդ աղտաձեդ նետեցնոր ին :
Ձխ Ոշրջեցար խոնարհ յերկր ին .
երկնաւորաց բարձրադահ ին :
Ս ես վերացո յերկրէ յերկ ին .
զանկեալս իմեղս անդընդայ ին :
✠ Որյետ ընելոյ երից տաս ին .
աճման մարմնոյ քո հասակ ին :
Ս քեզ մկրտեաց սպասաւորդ ին .
վկայելով հայր և հոգ ին .
Ո՛չ թէ կարօտ մաքրագուն ին .
մեզ պարգեւեց մաքրող բան ին :
Այլ զիզմեղս ադամայ ին .
լուասցես ջրով յորդանան ին :
Ւ՜ զիմլոճեալ զանցանս անձ ին .
զտիղմընմեղաց սեւագուաւ ին :
Որպէս երբեմն աւազան ին .
զորհնացուցն մեղօք կրկ ին :

ընդ

Ընդ յաղթութեն քո երրորդ ին ·
՚փորձութեն յանապատ ին ։
Տուրինձ յաղթել չարիշխանին·
աներևոյթ բռնաւոր ին ։
Գընալ բանիւ քում հրամանին·
յիժին վերայև ՚քարբ ին ։
Կոխելոտնիւք դարշապար ին ·
զգլուխկամակոր վիշապօձ ին ։
Ընդ ընտրելոց մետասան ին ·
զորընտրեցեր դերաշխարհ ին ։
Հրաւիրեցեր զխաընդ նոս ին ·
լինել կցորդ լաւագուն ին ։
Ըայցես հզօւոմ հեղզըռվերջին
խոստանդըռայ ըայ յուդայ ին ։
Թէպէտ եւոչ տիրական ին ·
այլ մատնեղէ անձամբ անձ ին ·
Ի քէնհայցեմ մաղթմամբ նոցին
դրձեալ ուղղել լուսով շաւղին ։

Ռունելգործօ́ք զ.քարոզ բանին
զոր հրամանա́ւ ք.ո́ուսուց ին։
✠ Իհարսանի́ սըն մարդկայ ին․
որկոչեցա́ր ընդմօրքո́յ ին։
Փոխարկեցե́ր զջուրըն՚ ի գին ին․
՚ի քէն հրաշի́ց նախատառաջ ին։
Ղծ Սըզխմլուծեա́լխսաւկցընութի․
փոխ արկեսցե́ս ՚ի կարծրութ ի։
Ցամաքեցո́ զջուրհեղեղ ին․
արբո զբաժա́կ պատուիրան ին։
Տալըվորդուո́յ Թագաւարմ ին․
բանիւ́լուծե́ր զախտըս ջերմ ին։
Սըէեամաղթե́մ ընդհօրնոր ին․
զառողջութի́ հիւանդս անձին։
Սըլէալնաստա́ր բարձր՚ ելեր ին․
որպէսերբեմն ՚իջեր՚ի սին։
Յամպոյն խօսեա́լ զօրէնըսհ ին․
զնորսուսուցե́ր բանդ՚ իմարմ ին։

բայց

Բացեր զբերա՛նդ ա̃ծայ ին.
երանեցե՛ր զորս՚ խբսար ին:
Ընդ տախտակա՛ց տասըն գր ին.
Նորոգ ետո՛ւր զինն երան ին:
Մանու՞ խաբեդեա՛լ յերկրէ յեկին
ինընմատա՛մբք աստիճան ին:
Հանեընովա՛ծ զազգ երկրած ին
դասակցեցե՛ր իննեակդաս ին:
Բայցես այնքա՛ն եղէ ստոր ին.
մեղացախտի՛ւք ծանրա՛բեռ ին:
Մ՝ինչ զի եւո՛չ ելի ընդ մին.
աստիճանա՛ց իններորդ ին:
Աղքատացո՛յ հոգւով չա՛ր ին.
արքայութե՛րդ պատճառ ին:
Ա յմիշտախարթա՛մկամ՚ խոս ին
բարեացաղքա՛ստ ամենն ին:
Մ՛չուքէառ հոգխներք ին.
լալարտաքո՛ւստ զմահիւրինքնին

զիս

Օ ի սփոփէ՛ն յայնմաշխարհին·
Ծիծաղակա՛ն անուշամբ բանին:
Ի՛ յղ՚ խնոտե՛ս այսծիծաղ իմ·
Եւխրախճանա՛մ ՚ի վնասս անձին:
Որումն և վա՞յն փոխանակ ին·
Եւատամա՛նց կափմամբըղ ին:
Ո՛չ հեզ բանի՛ ճառ համազգ ին·
խօսակցեցա՛յ ըստհրաման ին:
Օ իընդպահօ՛ղ սուրբօրէն ին·
Ժառանգէի՛ զերկիր վեր ին:
յէ Ո՛չ քաղցեցա՛յ արդարհաց ին·
Եւո՛չ ծարաւ՛է յիս բան ին:
Օ ի յադէ՛ն սիրովքդ ին·
՚Ի յըմպելոյդ ա̅ծայ ին:
Չողորմեցա՛յ ես աղքատ ին·
իմումյուսո՛յդ կերպարան ին:
Օ ի յօր մեծի՛ դատաստան ին:
ողորմէի՛ր Թըշուառս անձ ին·

Ո՛չ սրբեցի՛ յաղագս չար ին .
զիմանմաքո՛ւր սիրտս և հոգ ին :
Օ ի տեսութ̃ե՛նդ ա̃ծ այ ին .
արժանացա՛յց մինչ՚ իմարմ ին :
Խաղաղարա՛ր հակառակ ին .
չեղէ առ ի՛ս ւի՛չօտար ին :
Որով որդի՛ հօրըդ վեր ին .
լինել ընդ քե՛ղ գործով քո՛յ ին :
Հալածեցա՛յ բայց տըրժգոհ իմ .
՚իգործակ ցա՛յց չարա խորհ ին :
Օ իթէ կամա՛ճժառանգէ ին .
զարքայութ̃ի՛ քո՛երկնայ ին :
Բանիւք բազմօ՛ք նախատեցին .
բանբասանօ՛ք զկծեցուց ին :
Բայց ո՛չընդքո՛ կամ սուտանոքին .
այլ արդար և՛ ճշմարտէ ին :
Արդ՝ պաղատ ի՛մ տ̃ր լալագ ին .
դիրկս արկանե՛մ ո̃նրդ ա[illegible] ին :

Թեթ

Թեթեւացո՛ զիս ՚իմարմ ին.
՚ի ծանրութե՛ց մեղաց բեռ ին.
Օ ի հնարլի՛ց հոգւոյս ատոր ին:
Ելիցառքե՛զ մտօք յերկ ին:
Ընդ սանտըխտածե՛լ բանիւքո՛յ ին.
զո՞նէ մասամբք աստիճան ին:
✠ Անապակա՛ն աղդ երկնայ ին.
որ աղեցե՛ր զազգ մարդկայ ին:
Ա՛ղանձանեա՛լ հայցմամբգնդ ին.
զիս աղեսցե՛ս բանիւքոյ ին:
Օ անհամութե՛ս իմյանձ ին.
համեմեսցե՛ս բանիւքո՛յ ին.
Օ է մե՛ անհա՛մ դատանել աղ ին.
արտաքսանկե՛ալ կոխանլին իմ:
յհ Յոյս՚ի լուսո՛յ հօրմիած ին.
լուսով լցե՛ր զազգ երկրած ին:
Ըզաշակե՛րտս լուսոյ բան իդ.
լոյս ասացե՛ր բանիւքո՛յ ին:

լուս

Լուսաւորեա՛լ լուսով նոցա ին․
զանգիտութե՛ խաւ՟րամածին։
Թէպէտեւ ո՛չ յաշտանակ ին․
այլ իբր ըզճրա՛գ ընդ գրու՟ան ին։
Ի նոր օրէ՛նըս հրաման ին․
հրամայեցե՛ր զորս ըստ կարգ ին։
Թէ ոք լուծցէ՛ ինքեամբ ըզմին․
փոքըր կոչի՛ առ արքուն ին։
Օ ինչ արասցէ՛ առաջապես ին․
հոգիս լուծո՛ղ զամենես ին։
Որ եւ միո՛յ թէ՛ քննեց ին․
չէ՛ կատարո՛ղ պատու՟իրան ին։
Պահանջեցե՛ր ըզկէնի նոր ին․ ✠
առաւ՟ելո՛ւլ արդար մաս ին։
Քան ըզդպրա՛ց հինօրին ին․
զաշակերտա՛ցըն մովսես ին։
Լ՟ո՛չ միա՛յն չեմա՟ել ին․
այլ՝ ի նու՟ա՛զ համեմատ ին։

նաեւ

Նա և թագաւո՛ր ամենև ին.
’ի հին և նո՛ր կտակարան ին:
Օ ի պարտաւո՛ր հրոյգեհենին.
զիս՝ արարի՛ ցասմամբ սրտ ին:
Նա՛ բարկացա՛յ եսընկեր ին.
տարապարտո՛ւցշարժեալախտին.
Աչօքնայի՛ մ ցանկական ին.
’ի գեղ դիմա՛ց իգական ին.
Իսերտս ատենո՛ւ մղեցածնեալին.
ո՛չ գիտելո՛վ առ իս ձգող ին:
Ո՛չ շատանա՛մ միով կնոյ ին.
’ի միանգա՛մ հայեցած ին:
Այլ յօժարիմ բազմագուն ին.
մինչ կարէ վէ՛ր խոցեալ լին իմ:
Նա՛ այնզի ձա՛յնքո՛ հրաման ին.
մի՛շտ ’ի յական՛ջս հնչեալուժ կին,
Թուէ որհայի՛ տարփմամբ ’ի կին.
շնացանդէ՛ն յուրում սրտ ին:

ումդ

Աւմգատատատմն յայտնի լինին .
առաքելոյ քրսուրբ տառ էին :
Թէ շունչք եւ գոյղքորք ՚ի նկրդ էին .
արքայութե քում արտաքս էին :
Բայց զինչ ասեմ ըղձոսկալ էին .
ըղձար սափրումն խմոյս անձ էին :
Օ իթէ ասատուստայնքնու ժ էին .
զինչանբնակմնն որքախտատցին :
Յորով հարեալ ըս յերկոս էին .
՚ի մահարեր նետից չար էին :
Աղաղակեմ ըստ ախտակը էին .
դիր դեղհոգուոյս խոցոյս ներքին
Օ աչաց մըտաց գախտից փոշին :
մաքրեա զներքին եւ ղարտաքին :
Սորվ յըստանկ տեսից յերկ էին .
ըզ կերպարանըդ նախատպ էին :
Լ՝ չընդ լըրոյ տգեղըան էին .
յունակութի լաարան էին :

Դպաւօրեա՛լ զբան ըմտառ են.
ամծախօս կատակաշան են:
Դ·իր պահապա՛ն շրթանց լեզւէն
ա՛չքարբաւե՛լ ՚ի վաճառանձ են.
Ն·այլմեշտախօսե՛լ կամաւքոյ են
՚ի շնորհ՚ ի շա՛հըս լող են:
Զեռացշնորհեա՛լ գործարանն են.
ըզմնացակա՛ն գործել զբար են
Ս՛չհեշտահա՛ն վարելով են.
՚ի վնասակա՛ր շօշափել են:
Ն·թէ՛գթեա՛լ գայթակղեաց են.
տուրհեաւե՛լ ըստահրաման են:
Ս պաննօղանձի՛ն ըզլսել են.
՚ի՛չ տուժե՛լ բա՛լորով են:
Օ ուռընհոդ·ւո՛յսուղղեայերկ են.
և հաստատեա՛լ անշարժ վիմ են:
Օ իմ՛ գլորմա՛մբ բոլորսանձ են.
անկման ՚ի հո՛ւրն ախթլին են:

բեր

Բերան բացեա́լ անդուռն ունիմ.
որով բարի́ս ո́չ բարբառ ին:
Ընդ վայր ապա́րդ աստարկեան ին.
հետևեցա́յ ձևասատակար ին:
Ա՜ երանի թէ՞ դաստանիկ ին. ընդ
Թէ՞ և համա́ր տալ պահանջ ին:
Ա՜ ո́չ թիւնօ́ք մահաբեր ին.
սուտ և նենգօ́ղ չարախօս ին:
Օր ըստ օրէ́ քում հրաման ին.
լսեմ յունկա́մբ մարմնական ին: ✠
Թէ՞ մի́ երդնու́ր ամենև ին.
ո́չ յերկնայի́նս և ո́չ յերկ ին:
Ա՜ իմ լսցեա́լ զականջս անձ ին.
ո́չ տամ տեղի́ և մուտ բան ին:
Ընդ հակառա́կ բերիմ նմ ին.
և անհնազա́նդ պատուիրան ին.
Օի ո́չ միա́յն յաթոռ մեծ ին.
և խոտոր և́ պատուանդան ին:

Ա. յլորնատն՛ յերկնից յերկ են.
Եւէակի՛ց Հայրեւ Հոգ են.
Յորո՛չ յոգւո՛յս բղխէ Հոգ են.
այլ՛էազդո՛ւմըն բանաւորկո͠ են:
Օ իւքեղ այո՛ նէ ճշմարտ են.
Նո՛չն՝ իբա՛ց հրաժարել են:
Իսկ՛ անէլն՛ ն.քանզայս չա՛ր են.
՚իսկզբաննէ՛ մարդասպան են:
Օ որս՝ իյեւրո՛ց անտի խօս են.
որպէսյառա՛ջն ՚իձեռն օձ են:
Բայց որետո՛ւր գործ՝ իբան են.
զմխտսեւզլեզո՛ւ շունչ օդայ են:
Բայց ըղբերա՛նս հոգւոյքոյեն.
լից ա͞հնութեա՛մբ հոգեւոր են:
Խօսել յօրէ՛նս ա͞ծայ են.
յաւետարա՛նս նորո՛յ կտակ են:
Յիմաստութի͞ն տեսական են.
Եւ՚ի խորհո՛ւրդ գործնական են:

հեռ

Ջեռխարա՛ զբանհերձուածս էին․
զհայհոյութիւնն աններել էին։
Եւ ըզդորրոտուն ջին ընդ բանեքն էին․
ըզքրթմնջիւն ընդշողմոգ էին։
Օ խաբէութիւն առ ընկեր էին․
Եւզմատնութիւն նենգաւոր էին։
Օ երդման ըն բանն երդմնհր էին․
Ըզսուտ խօսիլն որէ չար էին։
Օ դրդռութիւն կռուասէր էին․ Ն
Իբրեւզշրունս առ կերակր էին։
Որք անհեդեդըս բարբառ էին․
Իթշնամանս միմեանց բեր էին։
Իզծաղրածու խեղ կատակ էին․
Եւզախտաշարժ բանընոց էին։
Օ անլուռ բերան բազմախօս էին․
Եւըզսնա պարծ բան յիմար էին։
Իզշատախօս դիւական էին․
Եւզղօղանջիւն դիմադրաւ էին։

եւզհ

Եւ զհամօրէ՛ն հօյլըս բան ին ·
զոր յետախօսն ցըն զղջայց ին ·
Եւ տուր ընձ բա՛ն բանդ՝ ՚իմ ո՟մ ին ։
՚ի միշտ խօսե՛լ բանի՜ւ քո՛յ ին ։
Եւ շնորհըս տա՛լ իմ լաօղ ին ·
՚ի շինութե՛ն քակտեալ անձ ին ·
✠ Ո՛չ մատուցի՛ հարկանող ին ·
յետ աջծնօտն զկողմն ահեկ ին ։
Եւ ո՛չ ետո՛ւ փոխ աղքատ ին ·
որոց փոխա՛ն տալ ո՛չ ուն ին ։
Եւ ո՛չ գնացի՛ ընդ վարող ին ·
տարապարհա՛կ մղոն կրկ ին ։
Ո՛չ սիրեցի՛ ըզթշնամ ին ·
և ո՛չ ցուցի՛ գութ ատող ին ։
Եւ ատեցի՛ ըզսիրել ին ·
չա՛ր հատուցի՛ բարերար ին ·
Ոիբե մշրթա՛մբք շո՟ժ միքբլեզ՜ ին ·
նման գողո՛յ ն նենգաւոր ին ։

զգու

Օ դուշացայ ո՜չ քոյո՛յբան ին.
ողորմութի՛ տալ աղքատ ին:
Այլ ծախեցի զնուէազ չքնէչ ին.
ընդ մարդկայնոցըս գովեստ ին:
Օ խո՛չ միա՛յն ահեկ ձեռ ին.
որ էն կողմա՛նք հակառակ ին.
Այլ և փողո՛յ նման ձայն ին.
հուչակեցի զո՛չ ինչ բար ին:
Ըստ աղօթից պատուէրան ին. ✠
՝չմտի մտօ՛ք’ խոտուն սրտ ին:
Ա՜ո՛չ յանդգեա՛ն հրապարակին.
գոնեա ունել վարձ մարդկա՛յին.
Այլ հեղգացա՛յես երկոս ին. Նձ
առ կերպարա՛նն և ճշմարտ ին:
Օ ինծուլութի՛ յաղթեց յուսին.
յերկրաւորի՛ս և յերկնայ ին:
Արդ՝ ըղհայր քո՛ բնութե՛ յերկին.
զոր մեզ ետո՛ւր շնորհիւ քոյ ին:

տուր

Տուր ինձ կարդա՛լ բոլորով ին·
’ի սուրբ սրտէ՛ զանուններ ին։
Արքայութե՛ան տիրական ին·
գայցէ տերե՛ ի խնդումս անձ ին։
Եւ երկրաւո՛րս առխս լցց ին·
կամրջենորա՛ որպէս երկ ին։
Ո հայցս առօրէ՛ և միշտէ ին·
զմարմնոյս դարմա՛ն և ըզըան ին։
Տացես առա՛տ կարօտս անձ ին·
զիմանալի՛ն և զըզգալ ին։
Թողցես զանցա՛նս խնդումյրտ ին
որպէս և ե՛ս պարտապան ին։
Կամ մանաւա՛նդ թէզերկուս ին·
թողուլ տացե՛սզի ինձ թողց ին։
Եւ մի՛ տացե՛ս թոյլ փորձող ին·
փորձել ըզծո՛յլս որպէս զար ին։
Այլ պահեսցէ՛ ’ի չարոյն որ ին·
ին քմամարտիցէ՛ ընդ դէմ չա՛ր ին։

Ո՛չ ճնշեցի պահօք զմարմին.
զոնեա՛ հանգո՛յն կեղծաւորին.
Եւ ո՛չ հոգւո՛վն օծի զհոգիս.
իւղով լուսո՛յ պատուիրանին:
Ո՛չ լուացի զմիտըս խղճին.
որ՚ ի յերեսս օրինակին:
Այլ պարպատամամբ որովայնին.
լուծի զկամո՛ն սուրբ պահողին:
Աղօտ լուսո՛վ սնօրէնին.
Ճրագ մարմնո՛յ աչքըս մթին:
Իսկ՛ աչք հոգո՛յս բանականին.
միտքըս նսեմ խաւարային:
Արդ՚ եթէ զլո՛յս պատկերքին.
մեղօք փոխեմ խաւարային:
Խաւարն որքա՛ն յիս զօրացին.
անկեալն յերկնից արեւակին:
Այլ աղաչեմ զլոյս երկնային.
զխա[illegible]այ ծագո՛ւմըդ հայրենին:

զսլաա

Օ պատրոյգ մոտա՛ց հոգւոյս ճ̃րգ ին.
դարձեալ վառեա՛ լուսով քոյին
✠ Երկուց տէրա՛նց որք ներհակին
ծառայեցի գործով կրկ ին:
Կերպարանօք խոկական ին.
և ճշմարտի՛ է խաբեբայ ին:
Ի սէր ժխտօ՛ղ մամոնայ ին.
զիս կապեցի կամաւ յախտ ին:
Ե̂զքոյդ լուծի՛ առողջայ ին.
ըզկապսերո՛յ պատուիրան ին:
✠ Պատուիրեցեր չհոգալ զվաղին
ըզկերակո՛ւր և զըմպել ին:
Օ ի պատրաստեա՛լ ՚ի քէնլին ին.
ըստ ագռաւո՛ւցն որկերկրին:
Չհաւատացի՛ խոստմանբան ին
և ո՛չ տեսլեա՛մբըն շուշան ին:
Այլ ծիւրեցա՛յ հոգօքնոց ին.
և մաշեցի՛ զկեանս ընդ նոս ·· ին:

ամա

Լ․ մաց յաւուաւջ ժամանակ աւ՟․
ամբարեցի զնիւթ երկրայ ին ։
Ո՟րպէս անմա՛հ համահկանացու՟ին
եւան վաղջա՛ն տաւօրէ ին ։
Ւ․ ՟ չխնդրեցի՛ զար․քայութի․
ըստ հայրօրէ՛ն բարւոյ խրատ ին ։
Օ իւ տու՟եա՛լ ըք լինէ ին ․
ինձ՟ հարկաւո՛ր․քն եւ աւել ին ։
Ա՟ երօք խաւա՛ր տեսարան ին ․
ո՛չ նկատե՛մ յիս դերան ին ։
Արատես լինի՛մ յայլումշեղ ին ․
նման գոլո՛վ կեղծաւոր ին ։
Ր զօրբութի՛ն աւաղան ին ․ ✠
՟ եզմարդարի՛ տ քոյինշնորհ ին
Շ անցեւխոզի՛ց նմանող ին ․
՟ կամաւետո՛ւ պղծա՛սիր ին ։
Ր՟ այցուրդ՝ խնդրե՛մ զորո՛չունիմ
տո՛ւրինձիմ ո՛յս ըղխնդրել ին ։

հայ

Հայցեմ' ի քէն զոր կորուս ի·
արա՛գդատանել լուսոյ ճրագ ին:
Բախեմ ըզդուռըդ երկնայ ին·
Նեխ քան զփակեալն ընդդէմ Հրընդ ին
Զողորմութե՛ դուռըդ բաց ինձ.
Մինչ դեռ փակեալ է ճշմարտ ին·
Ընդ պողոտայն չոքայ ստոր ին·
լայն և արձակ ճանապարհ ին:
Ի կորըստեան յօթևան ին·
յորում բազումք հետևեց ին:
Ուղղեա՛ զոտսիմ յանձուկ շաւղ ին·
Թեթևարա՛ մեղաց բեռ ին:
Զի կարացից ընդ սակաւ ին·
Թեթևթռչել ամպով յերկ ին:
Ած զիս ընդ քեզ դուռն ընդ վեր ին
ածցես առ Հայր քո երկնայ ին:
Ճանապարհաւ նեղ և նրբ ին·
ուղղել վարուք ածայ ին:

Ա. յորչարեա́ց ապաշնորհ ին.
և արդարո́ց որք՝ ի բար ին.
Տասհաւատա́ր ցողանձրև ին.
և ըզծագմա́ն լոյս արև ին:
Ինձ որ մեղօ́ք մեռեալ չա́ր ին.
և ապա́շնո́րհ առքո́բար ին:
Ցօղեա́լզ ցօ́ղ շնորհացքոյ ին.
և ըզծագո́ւմն ՚ի մանանալ ին:
Ո եկեալքսատուքե́ զըրո̃ հաստատին
և ըզլսօ́ղ կենաց բան ին:
Շինեաշնորհեա́ ըստ արժան ին.
՚ի վե́րայ քո́ւմ անշարժ վիմ ին:
Ո ՚ի շնչե́լ հողմոյ ուժգ ին.
և՛ ՚ի յառնե́լ գետոյ փորձ ին:
Տանըս հիմո́ւնք մի՛ շարժեսց ին.
ըստյիմարի́ն որ յաւազ ին:
Ասա և ի՛ նձ ըստբորոտ ին.
և հաւատո́վ մերձեցող ին:

կամե

Կամիմ սրբեա՛ց բոլոր ով ին.
և մաքրեցո՛յց յաղտոյ չա՛ր ին:
✠ Ո ինո՜ճորեցո՛յ կայսեր սոտր ին.
որպէս և ալեոցն հարիւր ին:
Ըարբաւեցո՛յ ես ընդ նմ ին.
զաղերսակա՛ն բանըս նոր ին:
նխ Չեմ արժանի՛ թէ ընդ արկ ա՜.
մտցես ընդ յի՛ մըս տաճար ին:
Այլ հրամայեա՛ բանիւդ բանի՜.
զախտիմ մաքրեա՛ ընդ ծառայ ին:
Տագնապեցո՛յ ջերմամբ ախտին.
պոռընկակա՛ն զազրա՛գուն ին:
Կա՜յանկողի՛ն նըս գարշել ին.
մեղկեալ անկա՛յ զանկանգնել ին:
✠ Ընդ զոքանչի՛ սիմոն վէմ ին.
զիս յարուսցե՛ս աջ հզօր ին:
Ո ի պաշտեցի՛ց ես ընդ նմ ին.
զկենդանաս տո՛ւր իմոյ անձ ին:

Աղբիւր կենա՛ց ջուր խնդրեցեր·
սամարուհւո՛յն 'ի ծարաւ ին:
Եւ խոստացա՛ր ջուր կենդանին·
փոխանակե՛լ յանցաւոր ին:
Շնորհեա եւ ի՛նձ կենցդ աղբեր·
ըզհոգեւո՛ր սէ զըմբել ին:
Գետա՛հեղեա՛լ յորովայն է·
զառատաբո՛ւխ շնորհաց հոգ ին:
Ընդ բազմամեղեա՛յանկեալ անձին·
՝ պրո՛բատիկէ աւազան ին:
Յորում եւ ես զոք ո՛չ ուն իմ·
զի զիս արկ ցէ մինչ յուզից իմ:
Ասա՛ բառնալ իմո՛յ մահճ ին·
ա՛յսէ մարմնո՛յս թանձրագուն ին:
Ո՛չ մեղանչե՛լ դարձեալ կրկ ին·
յե՛տ ողջութե՛ ըստ հրաման ին:
Որ՛ 'ի խռովե՛լ ալեաց ծով ին·
եւ ընկղմեա՛լ բարձեալ նաւ ին:

դու

Դու՛ սաստեցեր և լռեցին․
ալեք ծովո՛ւն հանդարտեցին։
Տո՛ւր և ինձ ձեռն ըստ պետրոսին․
վերաբերե՛լ յալեաց չա՛րին։
Օ իմ՛ մեղա՛ց շարժեալ ալին․
հեղձուցանէ՛ զիս՛ ի ներքին։
Ընդդիմանա՛մն ջրս մոլեգին․
՛ի գերեզմա՛նսըն բնակողին։
Տանջիմ և ե՛ս յոյժ ցաւա՛գին․
՛ի խորհըրդո՛ց որչերին։
նծ Սաստեա՛ և իմ չարա դևի՛ն։
որպէս և յա՛յն ժամանակին։
Լըճանդ ընդո՛ց մատնեա խորին․
ո՛րպէս ըզխո՛զս երամակին։
Որ զանդամօ՛ք լուծեալ մարմին․
կարծ րացուցե՛ր հոգւով բանին։
Շնորհեա՛ և ի՛նձ լսել ձայնին․
Թէ մեղըք քո՛ թողեալ լիցին

իշխ

Իշխան մտօք ընդ այլոս ին.
բուռըն հարկեց տնըդ ոտ ին։
Սասըն դստեր մեռեալս անձ ին.
՚իտուն մարմնոյս մահաբեր ին։
Խոնարհեցի ս յխաղընդնմ ին.
դադարեցո զձայն կական ին։
Կալ ըզձեռաց բանական ին.
դարձո յայսրէն յխաղըհոդ ին։
Ըընդ միւսոյ ախտաւոր ին.
՚ի քղանցըս տն ըդ հըպող ին։
Մաքրեա զհոսումըն վտակ ին.
յարեան մտաց զազրադուն ին։
Յօժ-կամեցայ պատուիրան ին.
և կուրացայ լուսով բան ին։
Կանգնեա և զիս տրընդկաղ ին.
և լոյս ծագեա ինձըստ կուր ին։
Օ ի վազեցից եբր եղջեր ին.
ըստ կանխասաց մարգարէ ին։

եղ

Լ՛ ճզարուսեալդ առաւօտ ին.
տեսից ՚ի խաւարս հայրեն ին:
✠ Լ՛ ճհամբրացյ բարեաց բան ին.
որպէս բերանն այս ահոր ին:
Լըմանելով խուլ և համր ին.
և ՚ի դիւաց խցեալ ին:
Ընդ արձակեալ զկապըսեալզ ին.
բամբասեցո ինձ ըզբար ին:
Լ՛ ճխեց զականչս ընդ դէմօձ ին.
զխմէ լոճայց ըստուայ ին:
✠ Որդ ոսսացեալ գործնական ին.
և չորացեալ յախտէ ձեռ ին:
Նկ Ձայն տերական քո հրաման ին.
՚ի դդայութի փոխարկեց ին:
Յընչեամ խմէ ամենեալ մաս ին.
կենդանարար ձայնիւ քո ին:
Օ խկար կամեալս անհնար ին.
՚ի գործ բարւոյ արձակեաց ին:

Իյրիհոդի՛ս լայընդ այր ին։
իբր՝ ինայի՛ լայինզորդ ին։
Գթա՛ և յի՛ս տ̄ր ընդ նմ ին․
արժանացո՛ կենաց ձայն ին։
Ու՛ ընդ կնո՛ջ մեղաւոր ին․
բո՛ւռըն հարի՛ց կենացդ ոտ ին։
Տո՛ւր համբուրի՛լ ինձ ընդ նմ ին․
որպէս նմա՛ սիրովարա ին։
Ողխի՛լ աղբի՛րս արտասուի՛լ ին․
լուի՛լ ըղձա՛յնդ ա̄ծայ ին։
Հաւատք քո՛ զքեզ կեցուց ին․
գնա՛ յանքրո՛յթ խաղաղու թե̄։
Կամաւ մարմնո՛յս լպրծող ին․
գթեաց ընկե՛ց զիս թշնամ ին։
Ի՝ նկմամբի՛ մով գայթակղեց ին․
որք փոքրոդի՛ք իմաստասէ ին։
Որ ինձ պատժո՛ց գերագուն ին․
քան զիմ յանցա՛նս առիթլին ին։

ղպա

Զպարանոցէս ծանր արձանին.
անկ մամբ 'ի ծո՛վըն դեհեն ին։
Լալ որ հընա՛րդես անհն արեգ.
կանգնեա՛մ եղե՛ս այժմ 'ի յոտին։
Զի որքդ թեա՛լքվնիմ կնդն ին.
և որք կանգո՛ւն զքէն դոհաց ին։
✠ Յադարակի՛ թշուառս անձ ին.
որ ցանեցե՛ր սերմն ըզբար ին։
Իքուն լինե՛լ հեղդս հող ին.
ցանեաց զորո՛մըն թշնամ ին։
Որքնախ հընձո՛ղ ժամանակին.
քաղեալ յինէ՛ն 'ի բաց դեց ին։
Զիմ զցորեա՛ննաւացեա զշորհին
զորոմըն տամս հրոյ դեհեն ին։
✠ Յոյժ կարծրացա՛յըստապատաժ ին.
եղէնմա՛ն ճանապարհ ին։
Ն հ Փուշ քաշխարհի՛ զխնհեղ ցուցին
և անպտո՛ւղ զանձն արար ին։

պլ.

Այլ սերմանօ՛ղ որ ըզբար ին.
յիս աճեցո՛ ըզբոյս բան ին:
Օ խոտաց պտո՛ւղ մի երես ին.
Հարիւրվաթսո՛ւն կամզերեսն ին:
Ո՛չ ծախեցի՛ զդիւր վաստնել ին. ✠
ընդ գիւտ գանձի՛ յագարակ ին:
Օ որ գողացա՛ւ իմ թշնամ ին.
Եւ ես փոխա՛ն ըզկապտել ին:
Ըզքեզ որ գա՛նձդ ես երկնա՛յ ին.
մախթեմ սրտի՛ւ բոլորով ին.
Տուրինձիմա՛ստ գանձել յերկ ին.
Եւանդրունե՛լ զխորհուրդսրտ ին:
Ո՛ր իգողո՛յն գիշերայ ին.
գաղտնի ակա՛ն ո՛չ հատան ին:
Այլ զգուշութե՟ ամբարապահ ին.
ըստքո՛ լուսո՛յ պատուիրան ին:
Ո՛ր եխանդե՛ր ·քո՛ մարգարտ ին. ✠
չելի՛ նմա՛ն ·վաճառող ին:

Որ ոչ փոխա՛ն անփոխան ին ·
ետուր ըզսէ՛ր անցաւոր ին :
Զվաճառեցի՛ ըստ հրաման ին ·
ըզցանկութի՛ւն նիւթական ին :
Ուի ստացո՛ւմըն մեծագն ին ·
և ցօղածի՛ն լուսաբեր ին :
Արդարտորէ՛ն ծընունդ կէսին
ա̃ծ և մա՛րդ մի երկոք ին :
Տուրինձ սիրո՛յդ ա̃ծայ ին ·
լինել խնդրո՛ղ խանդակաթ ին :
Ուա՛յց զարդ ադամա՛նդ փափագող ին ·
միւստ՛ խախնեա՛կ տարփիմբարտ ին :
Տաճարացո՛ զիս վերըստ ին ·
և ընդգրկեա՛ աջով քո ին :
✠ Օ հաւատ բոլո՛ր մանանեխ ին ·
զարքայութեա՛ն յօրինակ ին :
Ո՛չըստ ացա՛յ իմում անձ ին ·
զի չա՛ր լերի՛նք փոփոխէ ին :

Աո՛չնմա՛ն թռչնոց երկն ին.
յոստըս հանգեա՛յ պատուիրանին
Յոր՟մ հոգի՛ք մարդկանհանին
ժառանգ երկնի՛ց ու՟ք խորան ին: Ն̄ Ճ̄
Աո՛չ եղէ՛ խաստ ըստ համ ին.
կամ կարծրա՛գո՛յն ձրձեայմոն ին:
Յորոց մանրեա՛ մանր ըզժան ին
և զիս կառո՛ ոստըս ծառ ին:
Խմոր եղէ՛ վատթար և հ ին. ✠
և ո՛չ առա՛կ աճման բան ին:
Յայնոր թաքո՛յց յալեւըրըն կ ին.
յեկեղեցի՛ զխորհուրդ քոյ ին:
Օ ինա ՚իքէ՛ն աւեաշնախ կ ին.
նովա՛ծանեա՛ն դաւքըն վեր ին:
Ա՛ ընդ զանկա՛ծս ադամայ ին.
խառնեալ բոլո՛ր խըմորէ ին:
Օ րկեալ միա՛յն ես երկոս ին.
անճառելի՛ լոյս իմաստ ին:

Ումարասցես հաղորդ կրկին․
տացես դարձեալ զորկորուսին։
✠ Ընդ յորասացեալն՝ ի յուռկանին
հաներւզես յեզըրծովին։
Ըսյցընտրութեն քո՛ ըզբարին․
անկեայ՝ իբրաց ըստխոստոտանին։
Որով՝ ինոյն ջուրըսխորին․
դարձեալ իջի՝ ի դէջ որըղմին։
Որում անդունդք անհնարին․
զհոգւոյս մասունքն պաշարեցին։
Իյըդու կարօղ ամենայնին․
վերաբերեալ զիս վերըստին։
Եւ ի բարի սուրբ ամանին․
ժողովեսցես ընդ ընտրելին։
✠ Որ՝ ի հնկից նկանակաց․
նշխարեցեր հինգ հազարին։
Եւ՝ ի չորից դարձեալ զնոսին․
կերակրեցեր յանապատին։

Օ խոր.քաղ ցեա՛լեմ քո՛հացին.
ա͞ծայնո՛յդ երկնաւոր ին ։
Արա ընու՛լ հոգւոյս նով ին .
յերկնից իջեա՛լ և անմահ ին ։
Մանանու հւո՛յն լուսար ձայնին. ✠
և շնորհեցե՛ր ըղհայցել ին ։
Աղաղակե՛մ եսընդ նըմ ին .
շնորհեա՛ և ի՛նձ զիմ խնդրել ին ։
Օ եթէ՞ շու՛ն կոչես վերջ ին . ն͞ղ
ար,ադապէ՛ս լսեսձայն ին ։
Ճեպել յընթա՛ցս ՚իկոչհովէիդ.
և հալածե՛լ զօտար ոտ ին ։
Թէ՞ և մանկա՛նց անարատ ից .
չեմարժանի՛ կցորդ մաս ին ։
Ա՛յլ փշրանա՛ց ս͞բ սեղան ին .
արժանացո՛ կենաց հաց ին ։
Կարկամեղէ՛ ես առ բար ին .
Նման կընո՛ջ ըն կարկամ ին ։

Ջեռընտացես ինձընդնմ ին·
զանկեալհոգիս կանգնեա՛ոտին։
✠ Որյայտնեցեր զա՟ծութիւն դ·
աշակերտաց քոց ՚իլեր ին։
Եւզանճառափառսըդ հայրենին
փայլեալ ցուցեր աչացնոց ին։
Սրբեա՛ եւզիմ միտըս մթ ին·
եւզգայարանըս խաւար ին։
Ընդյայտնեալէս ՚իյերկրորդին
յադիլ փառօքն ա՟ծայ ին։
✠ Ընդլուսնական այսահար ին·
մանկանըն հօր անհաւատին։
Օրըստօրէ տանջիմնով ին·
՚իհուրցասման ՚իջուր գիջ ին։
Յորոցհընար ըստամարդկայ ին·
չէ՛ ողջութեան ինձերկուս ին։
Եւթէ՛ ՚իքէ՛ն տ՟րերկնայ ին·
ցաւոցնաւ ՚իթք հալածեաց ին։

Օւջերմութիւք առընջենային
Եւ լուսնականքըն գիշերին:
Ս՚ի մեղիցեն ինձ ըստ դաւթին.
եւ մի՛ մեղա՛ց պատճառելոցին:
Ի հարցանե՛լ ըզքեզ վիմին.
քանիցս թողո՛ւլ եղբօրն անձին:
Ո՛չ ասացեր եւթընեկին.
այլ չորս հարի՛ւր ընդ իննսին.
Որ կենցաղո՛յս ամքըն թուին:
անցաւորի՛ս եւթնեանց դարին:
Թէո՛ր չափե՛մք՝ ի յայս մարմին.
պարտէ թողո՛ւլ զզջականին:
Ի ճես թէպէ՛տ եղէ վերջին. Ճ
՚ի յո՛չ թողո՛ւլ պարտապանին:
Սանախտաւո՛ր ընութեանձին
եւ անկատա՛ր զոյ՚ի բարին:
Սակայն առ ի՛ս ՚ի քէն ըզցցին.
քո՛ ինձ եդեա՛լ բան հրամանին:

Թողուլ ըզմե՛ղս առ քեզ պարտին
որ քան զաւա՛զ շատէ ծով ին ։
Ո՛չ առ քատի՛ս միայն չափ ին ․
եօթանասնի՛ց ըն կանոն ին ։
Այլ առաւե՛լ քոյդ զօրաց ին ․
ըստ ողորմութե՛դ որո՛չ թու ին ։
Կենդանակա՛ն չըլուայ ձայն ին ․
որո՛չ թաղե՛լ զ հայրըն թող ին ։
Այլ մեռո՛յ ընդ մեռել ին ․
մեռելոտի՛ գործօքչար ին ։
Բուռըն հարի՛ զմաճոյքան ին ։
բայց ո՛չ նմա՛ն մաճակալ ին ։
Օ ինա չհայի՛ անդր՛ ի յետ ին ։
այլ՛ ի յակօ՛սն որառաջ ին ։
Ե՛սթողի՛ զխորհուրդ վերին
ըզճանապա՛րհ մոռեցյերկ ին ։
Դարձայ յայսրէ՛ն երկրաւոր ին
ուստի հանէ՛ր իջմամբքոյ ին ։

Մ.րդ՝ բարձրացո՛ զխս վերըստին.
առքեզհանցե՛ս յերկնիցերկ ին:
Ս՝ճ՛տարդառնա՛լ առթշնամին.
զիմ՛ հարցէ՛ ընդ խաւ՞ար ին:
Իներըքինեա՛ցն երիցբաժ ին. ✠
զորրորշեա՛ց բանընքոյ ին:
Յորովայնէ՛ և մարդկայ ին.
և ընդվարու՛ց երկնաւ՞որ ին:
Նու՞իրեցա՛յ և եսմաս ին.
հրեշտակակա՛ն կուսական ին:
Պատերազմե՛լ ընդդէմխատին.
և ընդբնութեա՛նըս շարժող ին:
Բայցթոյլ գտա՛յ յասպարեզ ին.
և զէնընկե՛ց ՚իճակատ ին:
Յորումրևնե՛տըք մուխ չա՛ր ին.
՚իխրտ հարա՛ն տիրական ին:
Զպահանջեցե՛ր զանկարել ին. ՉԺ
այլ զիս եդե՛ր իշխան նըմ ին:

Թէ որկարօ́ղ քն էն տանից ին·
և որք տկա́րք ո՛չ պահանջ ին:
Սանայսորէ́կ ո՛չ ունեց իմ:
պատճառ բանէ́ խոցմանս անձին:
Եւէ́ ո՛չդիպօ́ղ զպատասխան ին·
՚ի քո́ արդա́ր դատաստան ին:
ՈՎ որքննէ́ չդէս խորհրդ ին·
և տեսանօ́ղ դաղտնեաց սրտ ին:
Սուրբփոխա́նպատարէ́լ մանձին·
ընդ թշնամւո́յն իմյաղթող ին:
Սէ́ տարտեղէ́ զիս փորձող ին·
մարմնոյախատէ́ ւք զիս պատրող ին:
ՈՎ պարադրեա́ թևօքքոյ ին·
որպէս ըզտէ́ պսըն բիբակ ին:
Յընթրիս ըն մե́ծկազմե́լ մեծ ին·
տն ըդ ծառաւո́յք զիս կոչեց ին:
Զորմէ՚իբա́ց հրաժարեց ին·
պատճառելո́վ խրատուչար ին:

Մասն աշխարհի՛ ագարակ ին .
Նմա՛ն եղա՛նց զգայական ին:
Եւ է ընդ կնո՛ջ հեշտասէր ին .
որով կապեա՛լ կամ՝ խոտ ին :
Լուծիչ կապե՛ց դժոխայ ին .
ըյծ ըղձապա՛նս իմ զերես ին :
Հա՛ն՝ ի հովտէ՛ս այս տրտմագ ին .
տա՛ր՝ ի տաճա՛ր ուխտեալ տեղ ին:
Արժանացո՛ կենացհաց ին .
և յըմբելո՛յդ ա̃ծայ ին .
Ուրախանա՛լ գինեա՛ւ բան ին .
զոր խառնեցե՛ր անըզգամ ին :
Յերուսաղէ՛մ մերոյ դրախտ ին . ✠
ընդ ադամա՛յ յանցաւո՛ր ին :
Իյերի . քո՛ վս իջի ստոր ին .
անկայ՝ ի ձե՛ռս աւազակ ին :
Որք՝ ի լուսո՛յն մերկացուց ին .
զհոգիս մեղա՛ց վիրօքլը ցին :

Ս՛է կիսամա՛հ թողեալ գնաց ին .
այլ յետամահո՛ւ պատրազմ ին :
ճէ Ո որ և մովսէսըն ղեւտաց ին .
և ահարո՛ն քահանայն հին .
Տունըն մեծի՛ նահապետ ին :
և մարգարէ՛ք հնո՛յ օրին ին :
Ո վէրըս ցաւո՛ցն անհնար ին .
և ըզխոցուա՛ծըս սաստկա՛գ ին :
Դեղոց բանի՛ւ անցեալ տես ին .
և բժըշկե՛լ ո՛չ կարաց ին :
Սամարացւո՛յդ զոր կոչէ ին .
տոհմըն ժըպի՛րհ հրէական ին :
Ցուցից ըզ ցա՛ւս իմոյ անձ ին .
տեսող աչա՛ցդ ա͞ծայ ին :
Գթա՛ և յի՛ս ըստ ադամ ին .
դիր դեղհոգւո՛յս խոցոյս խոր ին :
Պատեա՛զգեստի՛ւքն իմզա͞ռաջ ին .
զոր աւազա՛կքն մերկացուց ին :

156 արկ

Արկ'ի վերոյ ձէթ ևգին են .
զդեղ ըն կենաց հոգւոյս վէր են :
Տալով օծման դարձեալ զհոգեն .
ևըզբաժակ նորոյ ուխտ են :
Բարձ'ի վերոյ գրաստու խաչ են .
տար'ի պանդոկ եկեղեց են :
Յանձնեալ գլխոյ քահանայ են .
քեզ ըստ մարմնոյ պատարագ են :
Տուր ըստ երկուս դահեկան են .
զբան հին և նոր կտակարան են :
Տանել դարման հոգւոյս նովլ են .
որպէս կեցցէ հացն է մարմ են :
Նախքան ըզգալ բարեկամ են .
հոգւոյս իմոյ պահանջող են ;
Ի յերկնայնոցն երկնաւոր են .
և զիս յերկին նա ուղղևոր են :
Բնութբ բարւոյ բարեկամ են .
զոր ատեցի սիրով չար են :

Ս՟ուդրունս լուսոյ առաւաւօտ էդ.
կանխեմ հոդւով գիշերայ էն:
Տուր ընդ երկն նկանակ էն.
զդաշանութեն երկուց անձ էն:
Ն՟ ըզմարմին նքո՛երկնայ էն.
որով ծանեայք զերես դէմ էն:
Ճւ Օ ի՛ խբարեաց գործոց մաս էն.
ջունիմդ ընել բարե սէր էն:
Ա՝ խայն զհաշտաշնոր հացքո՛յ էն.
և ըզթոշակ կենաց վերջ էն:
Ընդ դեմյայն ժա՛մ աղաչող էն.
մի՛ պտճւե՛ր ըզդրանցփակ էն.
Ն՟ ըզմանկա՛նցն՝ ի յանկող էն:
զան մեղ հոդւո՛ցն՝ ի հանդ ըստ էն:
Ն՟մի՛ աւեր զան կարել էն.
որ չկամել ո՛յն փոխանակ էն:
Օ ի քո՛ կամե՛ ըն ամեն և էն.
Է՛ կատարեա՛լ գործ՝ իբար էն:

Ի՛ղտուր ժամել ըստ առակ են ․
զերընկալեա՛յց ըզխնդրել են ․
Ա՛չըստ սերո՛յն զորկորուս են ։
այլ ընդ ժամութե՛ աղաղակ են ։
Ընդ մեծատա՛նն ըն յիմար են ․
յորումետո՛ւն անդքաոհմա՛յ են ։
Յիմ աճեցի՛ն սերմանքչա՛ր են ․
եբազմացա՛ն 'ի միտս անձ են ․
Ո՛ինչև քակեա՛լ ըշտեմարան են ․
հոգւոյս մասա՛նց բանական են ։
Ի՛ճմեծագո՛յն գործել զտեղ են ․
յոգնազեղո՛ւն պտղոյ չա՛ր են ։
Օ որսմանկաղա՛մ քե՛րկնայ են ․
հատոյցես ըզգրո՛յս դառնաբեր են ։
Ի՛ճյաճեցո՛ յիս ըզբար են ․
պտղա՛բերել քեզ 'ի յերկ եր ։
Ըմաքրութե՛ աճազան են ․
որումստեղծեր զխակերըստ են ։

Ր. յաքըն չարեացյինեն եւ ց ին.
այնք որ յօձէ անդր մտ ին:
Որոց շըջեալ ընդ անջըրդ ին.
յոգխս յախտից ցամաքայ ին:
Որ հանդըստեան վայր ոչ գտ ին.
որ ըստ կամաց խուր ոչէ ին:
Ի, ջէզի աղըեր ուր մեղացախտ ին.
միշտ անըսպառ յինէն վիժ ին:
Որ եւպատաշաձ խսկ արդար ին.
տուն եւ տեղի հոգխսնմ ին:
ջէս Ր. ուեալ զընկերըս եզթնեկ ին.
ըստ կենցաղոյս չար.քըն չար ին:
Ւյստունել ինքեանք այսքն առ̃ջն
դարձաւ նորքօք՛ խոտունս անձ ին:
Որ դերոգանց չարըս վերջ ին.
եղեւ ինձէն քան ըզնախն ին:
Օ ի սաղբեւրէն այլ ոչ մաքր ին.
այլ դաժանմամբ եւ դժ՛ար ին:

160 եէզ

Այժմ զգուշագո՛յն դողով նոր ին·
յետ ըմբռնմա՛ն ամբրական ին:
Որում տերեա՛նց դարձեալ կրկին·
ըստ առաջնումն յարա՛ն ցուցի ին:
Ո որհերքեսցե՛ս դո՛ւ վերըստա ին
՚ի յանապա՛տան անդընդայ ին:
Թուէ՛ պէտ եւ ո՛չ ըստօրին ին·
այլ ըստատուա՛ն քո՛ պարգեւ ին:
Այժմ ըստ չարեա՛ցըն եօթնեկին·
զոր մաքրեսցե՛ս ըստ ներհակ ին:
Բնակեցուսցե՛ս յիս ըզհոգ ին·
՚ի եօթնարփեա՛ն շնորհացքո՛յ ին:
Ըստ մարխամա՛յ մագդաղէն ին·
Յորմէ եւ եօթըն դեւնել ին:
Այժմ ըստ զաքեա՛յ մաքսաւոր ին·
եւ ըստ բազմա՛ցն օրինակ ին:
Չեղէ նմանօ՛ղ քո՛ ծառայս ին· ✠
որ ակնունէ՛ր անըղ դարձ ին:

Ո՜ ոչ երկրորդ կամ երրորդ ին.
պահու սպասեմ գալըստ.քոյ ին:
Ըստ այսմ եւ ոչ յուսամ վեհ ին.
՝ եւ անպտում խոստմանպտու ին
Ածել ընդ մէջ.քո ըզգօտ ին.
անցեալ պաշտել ըստ ծառայ ին:
Այլ եւ նման յուսահատ ին.
քում ծառայից հարկանող ին:
Արբեցողին եւ կերող ին.
եւ զինչս տն̃ ըստ վատնող ին:
✠ Ո՜ երանի թէ տգիտ ին.
եւ ոչ հանգոյն չար իմաստն ին:
Օ՜ ի չըմպէի դառն սատակագ ին.
այլ յոյժ սակաւ չափով մնասին:
ՃԾ Բայց արդ գիտունեմ վտթար ին
տգէտ կամաւ լաւագուն ին:
Չեմ զգուշական պահօղ անձին.
արթուն մտօք ըստ հսկող ին:

Իքնոյ զարթո՛ մահաբեր ին.
զի զգուշացայց աւազակ ին:
Տո՛ւր ակնունել առաւօտ ին.
զի յագեցայց տեսլեամբքո՛յ ին:
Արա՛նմա՛ն զիս ծառայ ին.
ծառայ ակցա՛ց կերակրող ին:
Տա՛լ՚ իժամու՛ զիմաստ բան ին.
իւրաքանչիւր քաղցեալ անձին:
Օարխակա՛ն տուր ինձ դօտ ին.
անդեալ ընդ մէջ ցանկականին:
Լո՛յց ըղձրա՛դ պատուիրան ին.
յոգիս անլո՛ւս խաւարայ ին:
Կարկամութե՛ք կռա՛մոլախտին.
ողորմութե՛ք խորտակեաց ին:
Կըքասկընհէ՛ն փոփոխեացին.
առանցհնութե՛ ունող գանձ ին:
Իդասս ընտրեա՛լ փոքր ր հօտ ին.
խառնեա զծուլի՛ս անբեր հող ին:

Օ ի հօրքո կամքհաճոյաց են .
զարքայութե՛ տալ ընդնոս են :
Հեղերերկներզհուրդերկնայ են.
որով մարդկան հոգիք մաքր են :
Նորոգեցո՛ անձնիմ ցրտ են .
զհոգիս ջեռո՛ սիրով քո են :
Պո՛ւէ՞ր միա՛յն լեր ինձ բաժ են .
ըստ պողոսի՛ ըքեզ սիրող են :
Զփոխանակե՛լ եկց մաս են .
ո՛չ տանջանա՛ց զանազան են :
✠ Օ հաշիւ՛ն եսո՛չ ըստ ոսոխ են .
Ետուեյաստեա՛ց ճանապարհ են :
Մու 'ի չմտանե՛լ դատաւո՛ր են .
ըստ մատնութե՛ չա՛րախօս են :
Որոց բերա՛նքըն կարկեաց են .
ո՛չ դատա՛խա՛զ լինե՛լ վասն իմ :
Օ իս'ի ձեռա՛ց կորզեա՛դահճ են .
Եւ հա՛ն յանե՛լ բանտէ նոր են :

Ձկ ✠

Ի նոր ծործոյ աւազան ին.
սփածանանզմեղա՛ց կապերտըն ին:
Որ ընկալա՜ւ 'ի ջրո՛յ նոր ին.
ըզդոյն տըխո՛ւր և զաղտեղ ին:
Մերծո՛յ յինէ՜ն զքուրձզգեստն.
և ըզգեցո՛ զուրախալ ին:
Նա՜զպտոմուճա՛ն հոգւոյսներքին
լուա՛ աչա՛ց ջուրբ արտասուա՜ ին:
Զնորացուցի՛ ըզտիկըն հին.
'ի հնութենէ՛ մեղաց զհող ին:
Մինորդինի՛ պատուիրան ին.
առանց հեղմա՛ն յիս պահեսցին:
Նորացուցէս զիս վերըստ ին.
աջըդ կարո՛ղ հօր հզօր ին:
Մի հայրատա՛ւնկորթոյդդինին.
անապակա՛ն յիս պահեսց ին:
Իվեհագո՛յն նստոր բարձ ին.
աստիճանա՛ց քոց առաջ ին:

Ո՛չ յառաջին կո՛չմամբ քո՛յին.
այլենքնա շա՛րժ փառաւորելին:
Յորժամ կո՛չե՛ս զազգ երկրածին
'ի Հանրակա՛ն կո՛չարանին:
Ա՛նդադնե՛ս բանդ կո՛չողին.
'ի վայր մատե՛ր բարբառեցին:
Ե՛յլեանկեա՛լս այժմ 'ի դեստին.
լուայց բարեա՛ցն 'ի քէն բանին:
Ի վե՛ր մատե՛ր բարեկամին.
'ի բարձրութե՛նս ա̃ծային:
Ե՛լեց յերկի՛նս աշտանակին.
եւ զամբութե՛ս ընդ դեմջո՛րին.
Ր զկուսութե՛ան հրեշտակային.
եւ յորովա՛յն մաքուր պահին:
✠ Ո՛չ Հաշտեցո՛յ զծախսս վարձին.
եւ ո՛չ զերկո՛ւնս շինուածին:
Ե՛յլ Հե̃թ ածե՛ կրօնից կարգին.
առանց գլխո՛յ կատարածին:

Բայց կատարիչդ ամենայն ին.
կերտող բոլո՛ր էական ին:
Օ իմ կտորեա՛ զ շինուածսանձ ին
օթել՝ ի գլուխդ մերկատ ին:
Օ իմ՛ անցո՛րդք ծիծաղեցին. ՉՀ
առանցլըմա՛ն թողեալ լին ին:
Բ. ու քո՛րանիէ պսակեաց ին.
հիմն եւյաւէ՛րան ՛իմխաս ին:
Իմ թագաւո՛ր իշխանհոդ ին. ✠
յորժամ մտի՛ յաշխարհ նուլ ին:
Ընդ աշխարհակա՛լըս խաւէարին
ՙեմուտ՝ իմա՛րտ պատերազմին:
Նաւխ ո՛չ խորհե՛լ եդ՝ իմտ ին.
եթէ՛ տասսա՛մբքըք հազար ին:
Իբրեւ մարմնո՛յն զդայարան ին.
չիցէ կարող մղէ՛լ մարտ ին:
Ընդ այնմ որդա՛յ բռնաւոր ին.
ՙհանդերձ զօրօ՛քք սանհազարին

Որբիմ տասամբք ինքեամբ կրկին
խռովս ընդ իս անդուլ մրց ին:
Օրսև տեսօղք զիս գովէ ին.
իբր ըզգիտօղ չափոյանձ ին:
Ի մարտ մտելն ընդ դէմ տկարին.
և ոչ քան զիս դիմադրաւ ին:
Ի յառաքել իմ հրեշտակ ին.
Նախ քան ըզգալ պատերազմ ին:
Ր զկամս յիշօղ ընտրական ին.
զիօրինօք խաղաղաց ին:
Սակայն չեդին ունկըն խըրատին.
առակաւոր քո հրաման ին:
Որով անկայ 'ի մէջ մարտ ին.
խոցեալ վիրօք անհնար ին:
Օ այլըս տեսին համնմարմ ին.
յաղթօղ դատեալ յասպարիս ին:
Ի է կարծեցին զիս ընդ նոս ին.
աղթեալ կուռեցոյ մենամարտ ին:

Բայց փորձութիւքն իբրև հասին
զանն զյուժութին սխալյայտնեցին :
Յառաքինեացն որոշեց ին .
և ընդ վատացընգլխս լք ին :
Որդ՝ Թագաւոր տէրերկնայ ին .
ամենա զօր հօր միած ին :
Լեր մարտակից տկարս անձ ին .
’ի հոգևոր պատերազմ ին :
Դա՛ր ըզհազա՛րս որսահեկ ին . չձ
որք յայտնապէս չարեօքկաւո՛ ին :
Ի՛ ըզըխռաւո՛րս յաջակողմ ին .
որքև բարեօք կերպարան ին :
Օ իս ամրացո՛ ’իսրոյ նոց ին .
ճշմարտութեա՛ն զինու քո՛յ ին :
Ի՛ պահպանեա՛ զմե հանդամին
սաղաւարդօք քո նըշան ին :
Մոլորեցա՛յ ըստ ոչխար ին . ✠
’ի բանաւոր հօտէ քոյ ին :

Նուազեցի զթիւ հարիւր ին.
զոր յանապա՛տն թողեր վեր ին:
Եկեր սիրո՛վ խնդրել ըզ մին.
գտեալ հանե՛ր յուսով յերկ ին:
Լցեր ըզթիւ անկեալ դաս ին.
ուրախութի՛ւն հրեշտակայ ին:
Եւ զիս բարձե՛ր որընդ բազմին.
լուացեր յաղտո՛յ մեղաց տղմ ին:
Յորում դր՟ձեա՛լ արդ թաւալիմ.
ըստ անմտին աղբա՛ սեր ին.
Լուա՛ դարձեա՛լ զիս արտասուօք:
զոր շնորհեցե՛ս անզեղջ անձին:
Բուաստ վըրա՛նի ևսաստակայ ին.
ըստ որդիութե՟՛ աւազան ին:
Եւ զմոլորեա՛լս կամաւ կրկ ին.
դարձո՛ ի կա՛մսդ ա՟ծոյ ին:
Ո իշխանակա՛ն կամս իշխող ին.
բարձ ո՛րքո՛յումդ ի՛չ հնազանդ ին:

Թւէ արտաքոյէ ընտական ին.
զոր շնորհեցեր բանական ին:
Այլ զի պատճառէ ինձ չար ին.
՚ի թուլութե՟ թշուառս անձ ին:
Օ արքունական պ՟տկերքոյ ին.
դրոշմեա՜լ ՚ի դէմս մարդկայ ին:
Խո՛ր թաղեցի յաղբեւսախտ ին:
կորուստակա՜ն խորատեւք չա՛ր ին:
Օ որ խնդրեսցես լուսով ձրի՟ ին.
ա՟ծութեա՜նդ որ ՚ի մարմ ին:
Ս՛տաան աճէլ ած ըստ բան ին.
մ՟քրեայ յախտից ըստ աշխ՟րհ ին:
Իսավ հրճանա՜գդ՟ծեալ զայսկ ին ԷՂ
եկեղեցւո՜յ օրինակ ին:
Կոչել զդրացիս գերաշխարհ ին.
ուրախութե՟ իմո՜յ դարձ ին:
Ս՜զիս կցորդ արա՛նոց ին.
՚ի խրախութե՟ս որէ վասն իմ:

Ուրախանա՛լ ընդ ցնծալ ին .
որք ըզմեղա՛ց սուքն ո՛չառ ին :
Հետեւեցա՛յ անապատ ին .
՚ի Հեռա՛ւ բնա՛կ տարր աշխարհին
Ո Հայրենակա՛նն վաանեն ըրաժ ին
զոր ընկալա՛յ աւազան ին :
Յորու՛մ սովի՛մ կենաց Հաց ին .
և ըմբելո՛յդ ա̃ծայ ին :
Ի յարածե՛լ խոզ երամ ին :
չյագիմմեղօ՛ք ՝քաղցր եղջեր ին :
Ո Հայրըդ կոչե՛մ ըստ կրտսեր ին .
մեղայ ասե՛մ քեզ ՚ի յերկ ին :
Թէեւ որդւո՛յ կոչմա՛ն ձայն ին .
չեմարժանի՛ Հօրըդ վեր ին :
Արա՛ զիսմի՛ն ընդ վարձկան ին .
որքընդ վարձո՛ւ գործական ին :
Ընդ ապրեցելո՛յն երրորդ կ̃րգ ին
՚քանզի լուծի՛ զսեր Հայրենին

Ի գերկս ընկա՛լ խնամոց վէհ ին.
արժանացո՛ սուրբհամբուր ին:
Փոխարկելո՛վ զհոտ անմահ ին:
ընդդի անկեա՛լ հոգւոյս հոտին:
Տո՛ւրինձ ըզմի՛ս պարարշակ ին.
ըմբել զգինի՛ն որ՛ի խաչ ին:
Օ ո՛հարձացո՛ զդաստանմարմին.
ընդմեռելո՛յս կենա դարձ ին:
Ի րէցորդի՛ եբրայեց ին.
և կամ որե՛ն արդարմաս ին.
Ո րբք յօրինա՛ցն ադարակ ին.
յեկեղեցի՛ քոմերձ եկ ին:
Ս՝ խայն լո՛սա՛ն հեռուստածայնին
պարակցելո՛յ մանկանց նոց ին:
Ն՝ խտաձա՛ր անդր ո՛չմտ ին.
իբրախտացեա՛լ քրստոմարդկա՛յին
Ն տխտանձա՛բեկ գոլով նոց ին. ա̃
առփրկութեա՛ն հեթանոս ին:

Որով նախնի՛ք նըքա պարծէ ին.
զի զօրինօք քո ո՛չ անց ին:
Որք ո՛չ միա՛յն պատարագ ին.
զենմամբ որդւո՛յդ չաղատէ ին:
Այլ ո՛չ փոքու զենուլ ուլ ին.
Հրեշտակակա՛ն կամ մարդկայ ին:
Թէ և նոցո՛ւնց պարգևէ ին.
նախնի բարի՛քն ամենեք ին:
Կտակարա՛ն նըքըն պօղոս ին.
և աճետի՛քն և քոյդ մարմ ին:
Նայց ատեանն՛ չհամեմատ ին.
միտք այսոցի՛կ զի ո՛չ յադ ին:
Այլ նախանձո՛ւ իմ Թշնամ ին.
ըստ արարչութե՛ երէց որդ ին:
Որք չարախօ՛ս զինէն լին ին.
միշտ անդադա՛ր հօրըն վեր ին:
Որպէս յորբա՛է ծանուցան ին.
և այլ բազմա՛է որ ըստ կարգ ին:

Յորոց կարել հայցեմ լեզէ ին .
Եւ ո՛չ դնել յունկըն բան ին :
Ա՛մի՛ մատներ փորձասիր ին .
Թէ եւ խնդրէ զիս ընդնմ ին :
Արարչական բնութ͞ե քոյ ին .
մի՛ տունշինել բանական ին :
Տընտես գոլով մարդն առաջ ին .
յատտակըս տան նա այսերկրայ ին :
Ա՛յառաջել ծնընդոց նոր ին .
տընտեսք՚ իւրեն զանազան ին :
Ոմանք մարմնով գերանխաւ ին .
եւայլք բաշխօղք հոգեւոր ին :
Ի վեհ սկսեալ թագաւոր ին .
մինչ՚ խնամարհ գործնակալ ին :
Ա՛՚ի պետէ հարցն առաջ ին .
մինչ ինն երորդ դաս խորան ին :
Իւրաքանչ իւր դըրսակարդ ին .
տնտեսք՚ իւրեն զանազան ին :

Նմանք գոյե՛ց նիւթականին.
եւայլք աննի՛ւթ պարզեալբանին:
ո̄ժ Յորումեհա՛ս վիճակ մասին.
յեղեռնակա՛ն թշուառս անձին:
Տնտես լինե՛լ տանըն քոյին.
բաշխօղ բանի՛ն ա̄ծոյին:
Տա՛լ իժամու ծառայակցին.
ըզկերակու՛ր կենաց հացին:
Որո՛ց ետու՛ քաղցեալս անձին.
այլ սովամա՛հ թողի զնոսին:
✠ Պարծեալ տնտե՛ս հաճատարիմ.
մարմնոյ հոգւո՛յ միտք անմարմին:
Ո իւրաքանչիւր պէտընոցին.
տնօրինաբա՛ր տալ ըստ կարգին:
Վերակրելո՛վ բանիւ՛ զհոգին.
եւդարմանե՛լ չափով զմարմին:
Սա՛ երկոցունց կացեալ միջին.
պահեա՛ անվրէպ ըզկարգնոցին:

Իծառայն գորով մաս էին.
որպէս ստեղծեր կրգէ զմարմին:
Սէ տերանկան իշխան զհոգ էին.
ըստ նախատեսպ ըզպատկեր էին:
Բայց անիրանէս ՚ի յերկաս էին.
՚ի յիմս անձին եւ յօտար էին:
Սմանեցոյ աներանէ էին.
իմ վաստութես օրինակ էին:
Որ անբատեան զինէնչին էին.
վասըն չարեացն որ միշտ գործ էին:
Մապաշխարանն իմ անմարմ էին.
եւ մաղթեանէ որ քն որ քաղնայ էին:
Սէս չունէի մ իմաստութեն.
զօգուտն ընտրել ժամանակ էին:
Ոչ առ՚ ինկեանս մինչ՚ իմարմ էին.
եւ ոչ կենաց անմաշ ան էին:
Թէ ոչ՚ իրրուժըն կենցաղ այս.
կայքեմ գործել եւ ըզբար էին:

Եէ՜ ո՛չմուրա՛լ որոց տուն ին·
զի ամաչե՛մ յո՛չտալ նոց ին·
Ի յղդո՛ւ առա՛տ յամենայն ի:
տուր ըզզղջո՛ւմն անզեղջս անձ ին
Դառնալ առ քե՛զ բոլորով ին·
նախքան կո՛չմա՛ն զիս ատեն ին:
ո̄ե Պարտապանա՛ց դատաստան ին·
մասն ինչ թողո՛ւլ գոնէ պարտ ին:
✠ Հոգւոյս զյիստո՛ւնըն մարձձիթ ին
մարմնոյս ըզքա՛նքուռցցորեն ին·
Դարձեալ ըզկնի՛օծման շնորհ ին
մեղուցելո՜յ զղջական ին:
Ր՝ ազդու մշնորհե՛լ զիս ներել ին·
տկար բնութե՛ըն պատճառ ին:
Իսկոր՚ իհա՛ց քո՛յ երկնայ ին·
անմաքրա՛պէս ըստ իմ մերձ ին:
Սակա՜ թողո՛ւս թո՜ւովքան ին
քան զի կարեօ՛ք չբռնա դատ ին:

Սա և ըզմեղս որ ըստ հաց են.
գործով ծանր թանձրա́գուն են.
Ըզխորհրդովն որ ըստ ձիթ են.
մաքրեա́ յինէն շնորհիւ քո́յ են:
Արժանացո́ ըստ տնտես են.
արժանաւո́ր քում գովեստ են:
Թէ́ և որդի ե́մ աշխարհ են.
տո́ւր ինձ զիմա́ստ մեղաց դարձ են:
Ըստ մեծատա́նն փափկասիր են.
եփափկացա́յ աւօրէ են:
Մարմնովս այսու́ անասնայ են.
՚ի փափկութէ́ան ըզգամ են:
Օ գեցայ զբեհե́զն և զծիրանին
ըզ յանկա́ծո́ ցբազմա́գուն են:
Թէպէտ և ո́չ զերևել են.
այլ բազմագո́յն կեղծօք զբարին:
Սեղան զեխեա́լ ամենա́լ են.
յոգնա́հանճա́ր խորախարան են:

Թակոյք լցեա՛լ զանուշգին ին·
զխմարութե՟ առաջնորդ ին:
Ուրախ եղէ՛ եսյայսպիս ին·
յուրախութե՟ անցաւո՞ր ին:
Յերգեւքնա՛ր ձայն ախտայ ին·
փոխան երգո՛յն ա՟ծայ ին:
Ու՞ր այսպիսեա՛ց բարեաց բ՟ղմաց·
զոր շնորհեցե՛ր պարգեւմաս ին:
Ո՛չ դարձուցի՛ զտասն երորդ ին·
քեզ՚ իգոյո՛ց ըն պարգեւ ին:
Իբր սեփհակա՛ն ինձ կարծէ ի·
զոր ընդ յարկա՛ւ ժողովէ ի:
Յերկրէ յօդո՛ց եւ ծովայ ին·
բիւրապատի՛կ բարիքքո՛ ին:
Յորոց չետո՛ւ ես աղքատ ին·
եւ ո՛չ բարձի՛ զպէտըս նոց ին:
Ո՛չ կերակո՛ւր քաղցեալանձ ին·
եւ ո՛չ ծածկո՛յթ մարմնոյ մերկ ին:

Ո՛չ հանդըստեա՜ն տե՞ղն տեսանել ին.
ո՛չ օթեւա՛ն հիւր օտար ին:
Ո՛չ տեսութի՛ւն առ հիւանդ ին.
եւ ո՛չ խնամե՛լ զորս՝ երանս ին:
Ո՛չ տրտմակից եղէ վըշտ ին.
տրտմեցելո՛յ յիրս առանձ ին:
Եւ ո՛չ խնդա՛լ ընդ խնդալ ին.
այլ նախանձո՛ւ վառեալ նով ին:
Որք ըզղազա՛ր օրինակ ին.
բազմա՛ պատի՛ կ.ք են եւ ո՛չ մին:
Եւ դրունս անկեա՛լ իմ արտաքին
աղաղակէ՛ն ողորմա՛գ ին:
Եւ ես անկո՛ւր ձայնից նոց ին.
չտալով փշրա՛նս ըզսեղան ին:
Որում պոռնի՛կ.քըն յադէ ին.
եւ հաց կատա՛կ.ք պարպատէ ին:
Շունք յօրինա՛ց քոց արտաք ին.
գոնէ լեզուա՛ւ ողորկէ ին:

Սա՜ ես լսո՛ղ.քո՛ հրաման ին.
լեզուա՜ւ հարի՛ զ.քո՛նըման ին:
Ի միտ չաւի՛ զմիտըս բան ին.
զա՜ծախսո՛ւ.քո՛ տուակ ին:
Որմիշտ լուծեա՛լ անտես լին իմ.
.քանզի չունի՛ մ ականջ ներ.ք ին:
Ո՛չ յիշեցի՛ զմահ աղ.քատ ին.
՚ի հրեշտակա՛ց տանել զհոգ ին:
Յաբրահամո՛ւ նահապետ ին.
՚ի հաւատո՛ց հանգչել գոգ ին:
Թէ՛ օրինա՛կէ՛ մարդկայ ին.
աղ.քատութե՜ց համբերող ին:
Օ ի յետ ճրգա՛նց վաղջանել ին.
յարքայութի՛ ընդ հանգչ ին:
ծխ Սա՜ո՛չ ըզմա՛հ յըղբա՛սէր ին.
որ՚ի դժո՛խս էջ խատ որ ին:
Յորում լեզո՛ւ.ք պապակէ ին.
՚ի բոց տապո՛յ դառնագուն ին:

Որ կարօտէր կաթիլ ջրին.
՚ի ղազարէ ծագէն մատին:
Ընդ տաքոյն հանց լիբաժակին.
բրձեալ մաստանց մատըռոնէկին
Թէ՞ մեծատանց որ աշխարհին.
սա առ ՚ի խորմատ բոլորովին:
Մի պարարէր որթանց զմարմին
այլ փոքր ինչ տալ և աղքատին:
Նորդ մի լռեայց զպատասխանին.
առ մեծատանն աբրահամին.
Թէ՞ ընկալար դու ըզբարին.
զոր գործեցեր զփոխարին:
Իղազարոս փոքու չարին.
հատոյց ըզվրէժ ցաւօքն անձին:
Որով սա մատ մխիթարի.
դու պապակիս ՚ի գեհենին:
Նյլտուր աստէն զղջմն անձին.
ապա շահել զոր գործեցին:

Ընդ յղփութե՛ն յորովայն ին.
պա՛հօք ծննե՛լ զաստուա՛ծ մարմ ին:
Ը՛ընդերգո՛ց ըղպոռ ընկ ին.
՚եղ ինարբո՛ւսն անաուակ ին:
Տո՛ւր ձայնս ողբո՛ցարտասուա՛ծադ ին.
լալ ինձ՚ խոստէ՛ և՚ եղիշեր ին:
Զի բորբոքեա՛լ նոքօք հնոց ին.
վառումն այրմա՛նց շիջանեց ին:
Ը՛էսորափի՛տ մեծի վիհ ին.
լցեալ անցա՛յց եսառ նոս ին:
Ը՛ընդ բարո՛ւց անողորմ ին.
խառնեա՛լ յխոդո՛ւթ ողորմադ ին:
Զի ողորմե՛լ ինձ աղքատ ին.
ողորմութեա՛ն հասից քոյ ին:
Ի յիմ քաղցր մարմնոյս գն ին.
աթոռմա՛նց դատաւոր ին:
Ի յա՛յս անէրկեւղ ին.
՚իմարդկանէ՛ անամօթ ին:

Օի անձն իշխա՛մ նէ այնպախէն.
յո՛չ երկնչէ՛լն և յերկեւղ են:
Ա՛ռ անպատկառ ըստ խորհրդ՟ են.
զի ումեքէ՛ ո՛չ տեսան են:
Ըստ և հոգիս ՚իքէն այր են.
՚խիբեսայէ՛դ իւր երկնա՛յ են:
Քանզի սեղէ՛ն օտար ոտ են.
՚ի յառադա՛մտ եմուծ քոյ են:
Ո՛ր անդադա՛ր այրմամբ սրտ են.
աղաղակէ՛ մտաց խղճ՟ են:
Տո՛ւր դատաւանէ՛լ ըստ ոսոխէն.
զրկող մարմնո՛յ քաղաքակց են:
Օներբինաւանէ՛լ դ՟րձլ վէր են
և ըզվէրէ՛նն առնէլ սատր են:
Ո՛րպէս կարգեա՛լէ արարչ են.
հոգւոյ ծառա՛յ լինել մարմ՟ են:
Ո՛չ կամելո՛վ անխրատ՟ են.
լսել ձայնի՛ աղաղակ են:

Սան երկեւղի՛ ա՟ծայ ին.
եւ ամօթո՛յ ինչ մարդկայ ին:
Սակայն աշխա՛տ առնել այր ին.
յիշատակա՛ծ խոցեալ վէր ին:
Դատաստանի՛ լսելոր ին.
՚ի նշմարեա՛լ ժամանակ ին:
Իյլ դատաւո՛րդ իմ երկնա՛յ ին.
որով երկի՛նք ւերկիր դատ ին:
Դատաւորի՛ս իմում անձ ին.
դատել տացե՛ս զիս ըստ կարգ ին:
Օ ի մի՛ յաւո՛ւր դատաստանին.
դատապարտի՛ն ընդ դատող ին:
Յորժամ կապե՛ս ՚ի միաս ին.
հոգւով զմարմի՛ն նանրուծ կապ ին:
Ի զայրեցեա՛լ քս ՚ի քէն դ՟րձ եալ.
կապակ ցեսցե՛ս սիրով քոյ ին:
Փեսա՛ լինե՛լ հոգւոյս հարս ին.
յօդմամբ ՚ի գլուխ քո՛ վերըստ ին:

186 եճղհ

Եւ զհակառա՛կս ոսոխս մարմին.
պահանջեցե՛ս ներքոյ նոր ին։
Ծառայապէ՛ս լսել բան ին.
եւ անյապաղ գործե՛լ զբար ին։
Օրինաւո՛ր փարիսեց ին. ճկ
աղօթելո՛վ ՚ի տաճար ին։ ✠
Դնէր առաջի՛ զգործեալ բար ին.
ամենատե՛ս աչաց քոյ ին։
Հպարտանա՛յր յիմարհոգ ին.
առ հեռաւո՛ր ազգ մարդկայ ին։
Եւ ՚ի վերա՛յ մերձաւոր ին.
աղօթակի՛ց մաքսաւոր ին։
Որ ո՛չ միա՛յն զաղօթել ին.
չէառ լեզուաւ մեծաբան ին։
Այլ եւ յարդա՛ր գործոց նախկ ին.
վրիպեաց սնապա՛րծ իւրովքն ին։
Բայց զինչ առնե՛մ իմում անձ ին.
ախտասիրի՛ս բոլորով ին։

Չարեացգործո́ցհեղղա́դունին
չարեաց մասա́նց ժողովող ին ։
Օ՛ ի բարութե̃ց ո́չհետ և իմ.
զոր պանծացա̂ փարխեց ին ։
Ն՟դերազա́նց լինիմնըմ ին .
՚խխառամո́լ հպարտ ախտ ին ։
Աժլտո́ւր ըզձա́յն մաքսաւորին .
բաժեալ հոգւո́յս մաքսապետին ։
Աղաղակե́լ բանիւ̂նոր ին .
ա̃ծ քաւե̂ա́ զմեղս իմանձ ին ։
Արդարացո́ զիս ընդունիմ ին .
Որպէս ըզնա́ միովբան ին ։
Խոնարհեցո́ զմիտս իմներքին .
զի բարձրացա́յց շնորհի̂ւքո́յ ին ։
Ընդ ղազարու́ բարեկամ ին .
մեռեալ եղեա́յ ՚խոտապան ին ։
Ո՛չքառօրեա́յ այլ բազմամ ին ։
մեռեալ հոգւո́վս ՚իմարմ ին ։

Զայնըդ հնչե՛մ յիսերկնայ ին.
ևլսելի՛ արա բան ին:
Լոյծ՛ ’իկապի՛ց դժոխայ ին.
հա՛ն ’իտանէ՛ խաւարայ ին:
Ընդ զակ քէի՛ն մաքսաւոր ին. ✠
ո՛չ բարձրացա՛յ յերկրէ ստորին
Ի բարձրագո՛յն ծառ իմաստն ին.
’իտեսութի՛ւնդ ա՟ծայ ին:
Փոքու հասա՛կ հոգևոր ին. ոհ
բարեաց գործո՛վք յես չափեց ին:
Ը.ւլ յարակա՛յ նուաղեց ին.
մինչ կաթնաբերո՛ւ զիս արար ին:
Դարձեալ առա՛ւել հակառակին.
ել’իծա՛ռ մարմնո՛յ ժանդ ին:
Ի.քաղցրահա՛մ սէր երկրայ ին.
որպէս ևնա՛ ’իթզեն ին:
Յորմէ՛ հզօր բանիւ քո՛յ ին.
փութով իջո՛ զիս ընդ նմ ին:

Ի. գանելով ՚խոռունս անձ էն.
ընդ քեզ և հայր և սուրբ հոգ էն:
Տոգւոյս զրկման տալով զմտորմին
զծառայութեան չորեք կէն:
Ս. հզկես գողեց մարմնական էն.
աղքատացեալ տկարական էն:
Օ ի փրկական անուամբան էն.
արժանացեալ քոյդ ձայն էն:
Որդիս գոլով աբրահամ էն.
ըստ հաւատոյ նահապետ էն:
Որ յօրինակ հրէական էն.
և անմաքուր հեթանոս էն:
Նստար՚ի յէշ յաւանակ էն.
զգօնաց եղեն և տորմղ էն:
Մաքրեա և զիս ըստ առակ էն.
և յիս հանդերձ հոգւով քոյ էն:
Ի. րամ աթոռ զիս երկնայ էն.
բազմեալց յոգիս ըստ քրովբէ էն:

Եւ ըստ միւսո՛ւմ օրինակ ին.
Հրէից ազգա՛ց առ Թզեն ին:
Օ որ՛ խնդրէ՛ր գոլով պտուղ ին.
ո՛չ ընծայեա՛ց զերեխայր ին:
Սի անիծէ՛ր զիս ընդ նոսա ին.
զի թէ՞ նմանեմ անբեր ին:
Օ իմն տերևըն հաւաստ ին.
պտղոյ գործո՛ցն իմ չորասց ին:
Այլ հաստատեա՛ զիս՝ կեաւր ին.
որպէս ըղո՛ւածն սուրբ որթ ին:
Օ որմըշակէ՛ հայրդ երկնայ ին.
պտղա՛բերէ յանձուածն հող ին:
Եւ զանպտո՛ւղ ծառ ըղքաղ ցբին ոձ
և զպտղատո՛ւս գտանելգուն ին:
Սի հաստանէ՛ր յայգւոյ քոյ ին.
այլ փոփոխեա՛ բերելով առք ին:
Հրաւիրեցա՛յ առաւօտ ին.
իմ իսկըզբա՛ն յաշխարհ մտ ին:

Գործել յայտնի պատուիրանին.
ընդ քո՛ պատկեր դահեկան ին:
Եւես չլուա՛յ հրաւիրող ին.
մըտանելո՛վ միայն յայգ ին:
Բայց հեղգացա՛յ ի գործ բանին
որով չունիմ ակըն վարձ ին:
Ի յ՟որ առաւօ՛տ ամենայն ին.
աւու՛ր ինձ ձրի՛ զպարգև շնորհին
Ընդ մշակա՛ց մետասան ին.
մտեալ յայգւ՛յ յադենդրախտին
Ի հարսանի՛սն ա̃ծայ ին.
զոր հայր արա՛ր քեզմիած ին:
Կոչեաց և զի՛ս ձայն քարոզ ին.
ուրախ նմ՛ա յանձնառել ին:
Նա՛ խորհո՛ւրդ քո խորանին.
և անդ անուն՛իւթ քաղաք վեր ին:
Յաւէժակա՛ն անպատմել ին.
անխափանակա՛ն ուրախալ ին:

Լ, Հքանզիզդե՜ս առապայծառաճշնիմ
արժանաւոր հարսնարան ին:
Օ իսւամդոյն մեղօքս անձ ին.
աղտեղեցի զահաղան ին:
Օ գեստ եւզգեցօղ տրանքնն ին.
զգեցո զխաքև այժմիկ կրկ ին:
Լ, Հզպատմուճանըն զառաջ ին.
պայծառացո այժմ զաղտեղ ին:
Օ իմ լուայց տնըրդ ձայն ին.
զընկերն ընդ էր այսըր մուծ ին:
Լ, Հ մատնեցայց նըման նըմ ին.
՚իբանտանել դըժոխայ ին:
Չ իմաստնացայ եսերկոս ին.
ըստ իմաստնոց կուսից հընկ ին:
Օ ի զդուրադռանըն դժհար ին.
ոչ ըստացայ եսըզըար ին:
Ր. ձձյիմարացն եղէ յետ ին.
ոչ պահելով իւղ լապտեր ին:

տղ

193 ընդ

Ընդ կուսութե՟ զողորմու թե՟.
և կամ զօծու՛մն աւազան են:
Սրբ՚ եդեշե՛րն անդործվերջ են.
ինձարծաթո՛վ ո՛չ վաճառ են:
Սրով և դրո՛ւնք հարսնարանեն.
հեղգացե՛լոյս ընդ դէմ փակ են:
Այլ սատանօ՛ր մինչ՚ իմարմ են.
փեսայդ խմրո՛ւր հոդուոյս հարսեն:
Որ փոխան ա՛նդր աղաղակ են.
այժմ մի՛կ գոչե՛մ ողորմագ են:
Բաց ինձ ըզ դո՛ւռըն երկնայ են.
մո՛յծ սուադ.ասա ըդ.քո՛ վեր են:
Արժանացո՛ սուրբ համբուրեն.
անախտակա՛ն մաքուր գրկ են:
Ինձ մի՛լեցե՛ լսել ձայն են.
զո՛չդիտակա՛ն պատասխան են:
Այլ տո՛ւր վա՟ե՛լ շի՛ջեալջահ են.
մըտաց կուրիս լուսով քոյ են:

Նըմանեցայ չար ծառայ ին·
՚ի տաղանդացն ոչ շահող ին:
Ե, հգերմագանց դըռայ նմ ին·
զի կորուսի զպարգեւ շնորհ ին:
Ո՚չ գործեցի ըղ.ք ոյն կրկ ին·
քառեակզերկուստասնըզ հնկին:
Օ ի աւերէի բոլորով ին·
տասըն քաղաք զգայական ին:
Ես թագուցի յերկիր ըզ մին·
ծրարեալ ախտի ՚ի վարշամակին:
Զարկի զարծաթն ՚ի սեղան ին·
զի խնդրէիր ըզտոկոս ին:
Ես ինքնէ բան պատճառ իրան ին·
՚ի լսելես տիրական ին:
Որքեն սեղան ՚իմանալ ին·
իմաստութեն կենաց հաց ին:
Նասնայորի կես ակնուն իմ·
ընդ մէջ հատման եւ խաւար ին:

Մ՝ինչ՚ի խնդի՛ր դատաստաղանդ ին ·
զոր շնորհեցե՛ր յաւազան ին :
Ի՝ ջլ փրկողէ՛դ իմոյ անձ ին ·
լալով լինէ՛ն այս ասաց ին :
Թ՝ է՛ մինչ՚ի ձե՛ռաւէ ինձ բար ին ·
տո՛ւր քեզ հաճո՛յ լինելնով ին :
Որով լուա՛յց զուրախալ ին ·
ընդ ծառայի՛ հաւատարմ ին :
Թ՝ է՛ մուտ՚ի տո՛ւնն իմյերկնայ ին ·
ուրախութե՛ան տ̄նըն քոյ ին :
Ունայնութե̄՛ զանկեալ անձ ին ·
ատ սակս յիշմա՛ն կատարեաց ին :
Կենացբաշխօ՛ղ միշտ անթեր ին ·
՚ի ձեզ եւ մե՛զ ձրի շնորհեաց ի :

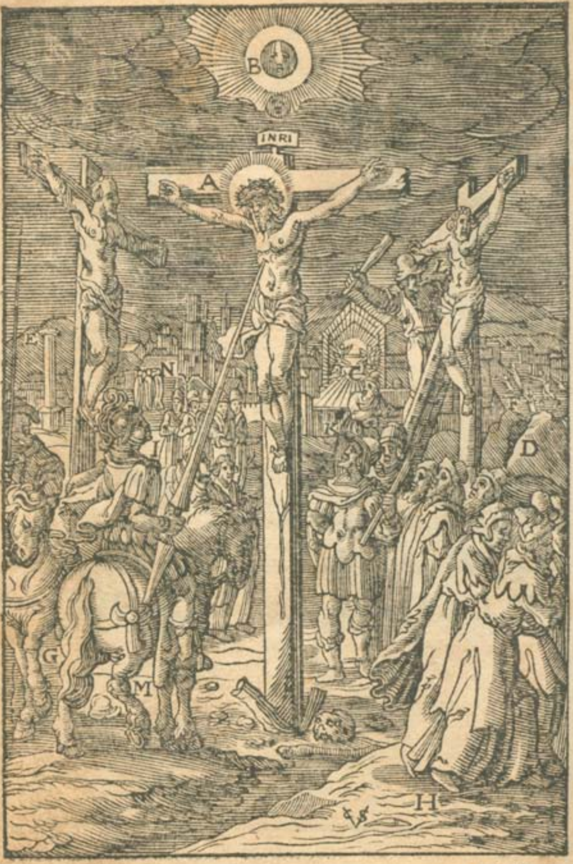
B
INRI
A
L
E
N
K
F
D
I
G
M
H

ՈՐԶՓՐԿԱԿԱՆ

խորհուրդ խաչին յայտ
նեալ ցուցեր յերեկոյին
Եւ զկենարարդ քո՛ մարմին·
բաշխեալ ետուր ընդ բաժակին։
Արա եւ զմես ընդ սուրբ դաս ին·
հաղորդ լինել քում սեղան ին։
Կենաց հացի՛դ յորմէ սով եմ·
ըմբելո՛յդ քում ծարաւ եմ։
Որ մաքրեցե՛ր աւազան ին·
մաքուր ձեռօ՛ք զոտըս նոց ին։
Եւ ուսուցե՛ր զխոնարհու թե̄·
զորինակ բանի յայնժամյեր ին։

Լուա և զիմ տիղմն չար ին.
աղաչանօք սրբոյ գընդ ին:
Եւ ըզգնացս ուղղեա զոտ ին.
խոնարհութե՟ ելիւք յերկ ին.
Որ ըզբնութի՟ քո մարդկայ ին.
ցուցանելով 'ի գիշեր ին:
Տագնապեցար դու յերկիւղ ին.
աղօթեցեր առ հայր յերկ ին:
Փրկեա և զիս գաղտնի նետ ին.
և յերկիւղէ գիշերայ ին:
Մասունք հոգւոց մեր և մարմին.
յերկիւղ քո սուրբ բևեռեսցին:
Որ կապեցար ընդ կապել ոյն.
արձակեցեր զհանկոյց կապ ին:
Օիս արձակեա յինքնամ կապէս ին.
կապից մեղաց դժոխայ ին:
ՃԺ Որ ընդ մեղօք պարտաւոր ին.
կացեր անմեղդ 'ի յատեն ին:

200 յոր

Յորժամ փառօ՛ք գաս Հայրենին·
մի՛ դատեսցե՛ս զիս վերըստ ին։
Որ ծաղեցա՛ր ՚ի թուք պղծ ին·
վասն ամօթո՛յ նախաստեղծ ին։
Ընջեա զամօ՛թ մեղաց լրբ ին·
որով զերե՛սս իմ ծածկեց ին։
Որ ներեցե՛ր չա՛ր ծառայ ին·
ածեալ ձեռօ՛ք զքեզ ապտակին։
Հարուժ գնակի՛ զդէմս չա՛րին·
որպէս և զի՛ս եհար յուժ գին։
Որ ո՛չ թողե՛ր հոսիլ վիմ ին·
՚ի խոր մեղա՛ց անդ ընդայ ին։
Լալ դառնապէ՛ս լալով սրտին·
քաւ՛իչ եղե՛ր ուրացող ին։
Կանգնեա և զի՛ս նման նմ ին·
՚ի գլորմանէ՛ դարձեալ կանգնին։
Յորդ արտասո՛ւս տալով աչացս·
և ջուր գլխո՛յս նման ծով ին։

Որ ըզգեցա՛ր ըզծիրանին .
արկար քղամի՛դ կարմիր յանձին :
Նախատանա՛ց զոր կարծէին .
զինուորք պոնտա՛ պիղատոսին :
Ըզքուրց մեղա՛ց մերկեա՛յինէն .
զորդան կարմի՛ր արեանգունին
Եւ ըզգեցո՛ զուրախալին .
որ զգեցուցե՛ր զմարդն առաջին :
Ի ծունր իջեա՛լ կատակէին .
խաղ առնելո՛վ ծիծաղէին :
Զոր հայեցեա՛լ զօրքն երկնային .
ահիւ երկի՛ր պագանէին :
Զի ըզբնութե՛ս ադամային .
բարձես զամօ՛թ մեղաւորին :
Եւ զիմ հոգւո՛յս մեղաց խոցին .
լուծցես զամօ՛թըն տրտմագին :
Որ ըզգըլո՛ւխ քո՛ երկնային .
յորմէ սարսեա՛լ սերովբէին :

Օ՝ ածկեալ ձորձովըն կռփէին ·
և եղէգամբ հարկանէին ։
Վասըն գըլխոյ հողեղէնին · Ճե
խոնարհելոյ կնոջն ոտին ։
Օ իվլեհանգոյն երկնից դասին ·
ըզնա դիցես ՚ի քոյդ մարմին ։
Ի՝ հզիմ անկեալ մինչ՚ իգետին ·
և խոնարհեալ ոտից չարին ։
Վասըն գործոյ տնօրէնին ·
որ զիս յերկիր կործանեցին ։
Մի՝ թողուցուս խաղալ նովին ·
որպէս մանկանց դնդակ խաղին ·
Այլ փրկեսցես ՚ի թշնամւոյն ·
յօդել ՚ի գըլուխ քո վերըստին ։
Որ՝ ի բոլոր քոյոյ մարմին ·
և բոլանդամն մասն անդամին ։
Ի՝ ւերսաստիկ զհրոճածդանին
յետ վըճռոյ դատաւորին ։

203 գլխ

Օխ որ ոտի՛ց մինչև ցգլուխ.
ցաւօք նեղի՛մ անհնար ին:
Առողջացո՛ դարձեալ կրկ ին.
որպէս շնորհօ՛ք յաւազան ին:
Որ փոխանա՛կ մեղաց փրկչ ին.
զոր մեզանէ՛ ծքըն բուսուց ին:
Պսակ՚ի փշո՛ց բոլորէ ին.
ըզփուշ մեղա՛ցըն բարձող ին:
Խլեա՛ ըզփո՛ւշ մեղացյին էն:
զոր յի՛ս եհա՛ր խիթշնամ ին:
Առողջացո՛ զխայթուածվէրին.
զի սպի՛ք մեղա՛ցըն ջնջեաց ին:
Որ ընդ պտղո՛յ քաղցրմա՛դունին.
դառըն խայրի՛ մահացուց ին:
Ճաշակեցե՛ր զխառնեալլեղին.
և ըզքացա՛խն՚ իծարաւ ին:
Իզդառնութի՛ թիւնաւոր ին.
զոր՚ի մատո՛ւնս հոգւոյս արկին:

Մաքրեա՛՚ իբևա՛ց հանդերձնով ին·
Եւ քաղցրացի՛ն սէր քո՛ ՚իմ ին:
Որ փոխանա՛կ մահա բեր ին·
ծառոյն բուսեա՛լ ՚ի մէջ դրախտ ին:
Բարձեր յուս քո՛ ըղձիայտ խաչ ին·
՚ի գողգոթա՛ հաներ տեղ ին:
Օ իմա՛ ՚ի մէջս անկեալ հող ին· Ձև
Եւ ծանրագո՛յն բարձօղ բեռ ին:
Թեթևացո՛ քաղցըր լըծ ով·
Եւ փոքր յոգի՛ բեռամբ խաչ ին:
Որ ուրբաթո՛ւ ժամ երրորդ ին·
որ պատրանա՛ց նախաստեղծ ին:
Բևեռեցա՛ր տ՟ր ՚ի խաչ ին·
ընդ անօրէ՛ն աւազակ ին:
Ձեռքոր զերկի՛ն ը հաստատեց ին·
տարածեցե՛ր զայն ՚ի խաչ ին·
Փոխան նոցա՛ ձգման ձեռ. ին·
որ ՚ի ծառո՛յն մահ կթեց ին:

205 զխոր

Օ ես որանցայ նման նոց ին.
Ն առաւել քան ըզնոս ին:
✠ Ձեռամբ տնկեալ տ՛նկ գոմորին
պտուղ կթեալ սոդոմայ ին:
Մ՝ի տուժեսցես չափով չա՛փին.
մի՛ պահանջեր զհամար պարտին:
Ա՝յլ լեր քաւիչ չիմոյ անձ ին.
ո՛րպէսնոցա՛ անյոյս վայր ին:
Որբարձրացա՛ր՝ խուրբ խաչ ին.
բարձեր զանէ՛ ծըս մարդկայ ին:
Ն՝ հզըրնութե՛ ըզթշնամ ին.
բեկեալցէ՛ր դո՛ւ՝ խըմ ին:
Օ ես ամրացօ՛ ընդ հովանեաւ.
յամենայ յա՛ղթ քո՛նշան ին:
Ն՝ ՚ի ծագէ՛ն յար ևել ին.
լուսաւորեա՛ լուսովնոր ին:
Որ յաջակո՛ղմ աւազակ ին.
բացեր ըզդո՛ւռն ադէն դրախտին

Յիշեա՛ և զի՛ս յորժամ գայցես.
արքայութեամբ քո՛ հայրեն ին:
Լուա՜յց և ես ըզցնծալ ին.
զքո՛ ասացեա՛լ պատասխան ին
Այսօր ընդ յի՛ս իցես յադ ին.
՚ի հայրենի՛ս քո՛ առաջ ին:
Որ ողբալո՛վ բախմամբ սրտ ին.
տ̅ն ըդ իմո՛յ մայր առխաչ ին:
Յորժամ լսէ՛ր ըզծարա՜ւ ին.
հեղոյր արտօ՛սըր ցա՜ւագ ին:
Տացես և ի՛նձ հեղուլ վասն իմ: չէր
յորդ արտասո՛ւս նմանծով ին:
Օ ի լո՜ացեի՛ց զանցանս անձ ին.
և զաղտ հոգւո՛յս պատմուճան ին
Որ յահուդի՛ն գո՛չմամբ ձայն ին.
բարբառելո՛վ զէլիէլ ին:
Հիմունք երկրի՛ տատանէ ին.
լերինք բարձո՛ւնք սասանէ ին:

207 ե՜վ

Եւ վարագոյր հին օրին ին.
վերուստ՚ի վայր պատառէ ին:
Եւ գերեզմանք բանայ ին:
մարմինք սրբոցն յառնէ ին:
Արեգական լոյս քողարկ եալ.
խաւարանայր միջօրէ ին:
Նաեւ լուսին նն օրինակ ին.
փոփոխելով յարեան գուն ին:
Քանզի զտէրդ իւրեանց տեսին
մերկ՚ի խաչին ոչ հանդուրժէ ին:
Սրտոխանամ կ բանական ին.
անբան տարերքն սարսէ ին:
Արդ՚ընդ վիմացն որ շարժէ ին.
շարժեա զանշարժ սիրտս՚իմեր ին:
Ընդ մեռելոցն որք կանգնէ ին.
կենդանեա զմեղօք մեռելոց ին
Ընդ պատառել վարագուր ին.
զօղն պարտեացն տգամայ ին:

Զիմ պատառեա զհնուն չար ին.
ջնջեա ըզգիր մեղացս անձ ին:
Ընդ խաւարեալ լուսաւոր ին.
մաքրեա յինէն զանդունդ խաւարն
Ընդ լուսանալ յիններորդ ին.
լուսաւորեա զիս վերըստ ին:
Ընդ մերկանալ քո՛ ՚ի խաչափայտ ին.
ընդ մերկութե՛ն նախաստեղծն
Զիս ծածկեսցե՛ս փառօք քոյ ին.
յաւուր մեծի հրապարակ ին:
Որ փոխանակ խաչահանուաց.
տանջողն լքեա՛լ հրէից ազգ ին:
Աղօթէիր առ հայր յերկ ին.
թողուլ ըզմեղսն որ գործեց ին:
Ինձ որ հոգւով հաւատացեալ. չծ
երկիր պագեմ քեզ միած ին:
Թող զիմ զանցանս որ գործեցի.
մի յիշեսցին մեղքն առաջ ին:

✠ Արյետ ընելո՛յ գրելոց բան ին
աւանդեցեր առ հայր զհոգին
Տեգաւ հարեա՛լ զինաւոր ին
աղբեւր բղխեա՛ց ’ի սուրբ կողին
Ջուրն ’ի լուացո՛ւմն աւազանին
արիւնն արբո՛ւմըն խորհրդին
Վասըն վիրա՛ցըն կողածն ին
որով մեղաւ մարդն առաջ ին
Օ իս որ յախտէ՛ ծնեալ մարմին
և ’ի հողո՛յ զանկեալ ար իւն
Օ որ մաքրեցե՛ր ցօղով կող ին
և դարձուցե՛ր ’ի նոյն կրկ ին
Մի՛ թողուսցո՛ւս կալ ’ի նըմ ին
այլ լուասցե՛ս դարձեալ նովին
Թէ՛ ո՛չ պարգևէ՛ քըն շնորհեսցին
այլ արտասուօ՛ք առոգեսց ին
Բաց ըղբերա՛ն իմ վտակ ին
քո՛ սուրբ յարեա՛ն կողահոս ին

Որպէս տղա՛յ ստընդեաց ին·
որ զմօրն յինքեա՛ն ձգէ զստ ին:
Զի ես արբի՛ց զուրախալ ին·
Եւ զմայլեցա՛յց ՚ի սուրբ հոգ ին:
Ի ճքաղցրասցի՛ համբաժակ ին·
սէր անարա՛տ անապակ ին:
Որ՚իմահո՛ւ քո՛ անմահ ին·
զոր ընկալա՛ր մահ՚իմար մին:
Յանմահութե՛ն զիս փոխեց եր·
զմահու հատե՛ր զջիլըս վերջ ին:
Զիս որ մեղօ՛ք մեռայ կրկ ին·
Եւ կորուսի՛ զանմահ բար ին:
Կենդանացո՛ կամօք քոյ ին·
արդարութե՛ պատուէրան ին:
Զանանցպարգեւ՛անցաւոր ին·
՚ի պարգեւէ՛ն խնդրել մաս ին:
Բ զպարգեւ՛ն ընդ արարած ոց·
·մահկանացուա՛ց եւ անմահ ին:

ՃԿ Ընդ յուսեփայ արեմաթին.
արդար եւ սուրբ աշակերտին:
Ընծայ պ̃րգեւեմ զքեզ ծիրշնորհին
կենաց բաշխօղ յամենայնին.
✠ Որ պատուեցար սուրբ կտաւօք.
եդար ՚ի նոր գերեզմանին:
Զիս մի՛ թողուր նման լինել.
որք իջանեն ՚ի գուբ ներքին:
Ի յլմեռ ընցես զանձն իմ ախտոին.
կենդանոյց երկնաւորին.
Առ ՚ի խորհուրդ ս̃բ զմռուսին.
անուշահոտ մաքուր խնկին:
Որ ՚ի դասուց հոգեղինաց.
ահիւ պատուէիս յիմանալին:
Նոյն պահեցար ՚ի զինուորաց.
պահպան անքուն իսրայէլին:
Զիս պահպանեա աջով քոյին.
եւ անձնարար սուրբ հրեշտակին:

Պահել ողջամբ ՚ի գիշեր ին.
աներևոյթ պատերազմ ին:
Որ կնքեցա՛ր դո՛ւ մատանեաւ.
դասիւքլուծեա՛լ քահանայ ին:
Գանձըդ կենա՛ց անմահութի̅.
ծածկեալ եդա՛ր ՚ի սիրտ երկրին:
Օ դըրունսմոտի՛ց ըղդայութե̅ց.
յո̀րսէ բարուո՛յ մուտ և չա՛ր ին:
Կնքեա՛ խաչի՛ւ քո՛ նշան աւ.
և հաստատեա՛ յիս ըզբար ին:
Որ ՚ի կանա՛նց իւղաբեր եց.
արտասուեցա՛ր առաւօտ ին:
Շնորհեա և ի՛նձ կաթիլ սրտիւ.
ջերմարտասու՛ւ սատարիմմբ քո՛յին:
Լուաւետեօ՛ք սերովբէ ին.
որ ՚ի վերա՛յ գոչէր վիմ ին:
Ինձ լսելի՛ արա՛ զհնչ իւն.
զձայն յարութե̅՛ փողոյ վերջին:

✠ Ի նորև կոյս գերեզմանին.
յարեար մարմնով քո կուսածին։
Եղեալ պտուղ և անդրանիկ.
ննջեցելոց մեր առաջին։
ՋՀ Ոխս որ կապեցաք իմ թշնամին.
ախտիւք մեղաց որ՚ի մարմին.
Արձակեսցես զիս վերստին.
որպէս զհոգիսն որ՚ի բանտին։
✠ Որ յայտնեցար ՚ի պարտիզին.
մարիամու մագդաղենին։
Եւ մերձենալ ոչ ներեցեր.
որ յևայէ ազգէն կրկին։
Յայտնեցաւ ինձ ութերորդին.
մեծի վերջի առաւօտին։
Եւ ներեսցես յայնժամ մերձին.
անարժանիս իմոյ անձին։
✠ Որ յարութեան երեկոյին.
միաշաբաթ կիրակէին։

Սրբեցա́ր մետասան ին.
փակեալ դրա́մբք ՚ի գիշեր ին:
Սա՟ ըզփրկչո́ւմըն զատուած ին.
զոր կորուսա́ք մեք ՚ի դրախտ ին:
Պարգևեցե́ր դարձեալ կրկին.
Նոքօք բնութե́ըս մարդկայ ին:
Օ իս որզհոգո́յս փակեալ ունիմ
զդրունըս մտա́ց քոյոյ բան ին:
Սա՟ անձաձա́ նձ խա՟արայ ին.
իբրև ըզստո́ւն գոլով մթ ին:
Մ`ի́թողուցո́ւս յանյոյսյարկ ին.
մի́ յօթակե́ց լինել չա́ր ին.
Ն.ալ զառադա́սատ բացըզըդրոտ ին.
փայլեա՛ ՚իմա́ զլոյս արփ ին:
Ինմին ա՟ո́ւր կիրակէ ին. ✠
յեմա՟ուսա́յ ճանապարհ ին:
Կղէօպա́նց մինչ երթայ ին:
խօսակցե́լո́վ քո́ ընդ նոս ին:

Ծանօթ ետո՛ւր յօթեան լին.
՚ի բեկանե՛լ սրբոյ հաց լին:
Անտես եղե՛ւ աչաց նոց լին.
ճմլեա՛լ սրտի՛ւք վարանէ լին:
Ծանի՛ և ի՛նձ զանճառել լին.
զծածուկ տեսի՛լ քո՛ բաղձալ լին:
Ը՜ճմլեսցի՛ սիրտ իմ անձ լին.
յիշմամբ սիրո՛յ քո՛ յերկնայ լին:
Հճ Յայսմըն հովտէ՛ս տրտմական լին.
ելս՚ի սրտի՛ դըժնել յերկ լին:
Յոր ուխտեցե՛ր մեզ միած լին.
զարքայութի՛ւնըդ քո՛ վեր լին:
✠ Որ՚ի յա՜ւո՛ւր ութ երորդ լին.
մտեր դարձեա՛լ տ͞ր առ նոս լին:
Լցեր զըղձո՛ւմն աշակերտ լին.
Թերա՛հա՜ւատըն Թովմայ լին:
Շօշափելո՛վ զխոցո՜ւած կող լին.
և զբևեռա՛ցըն սուրբ տեղ լին:

Որով առա́մք մեք զերան ին .
որք ո՛չ տեսա́մք որպէս նոք ին :
Օ իս որ հոգւո́վ հաստատացեալ.
տ̃ր և ա̃ծ՝ խոստովան իմ:
Ձայնի́ւ գոչե́մ զայս ընդ նմին .
որպէս ուսա́յ բանի́ւ նոր ին :
Արժանացո́ յօրըն վերջ ին .
յորժամ գայցե́ս փառօք քո́յ ին :
Օ քեզ տեսանե́լ մարմնովն նովին .
ողջա գուրե́լ սիրով սրտ ին :
Որ առ ծովո́ւն տիբերայ ին .
ներգործեցե́ր հրաշըս կրկ ին :
Երամբ ձկա́ցըն յուռկան ին .
՝ և նորաստե́ղծ ձուկն՝ ի կրակն:
Օ իս որ ալե́քս այս երկրայ ին .
ի ծ̀ով մեղա́ց ընկղմեց ին :
Վերա́բերեա́ անախտ բար ին .
ո̀ւք ուռկանա́ պատուէ́րան ին :

✠ Որեռակի սիրով բան ին .
Հարցանելո՛վ քո յետ ճաշ ին :
Զուրացութիւնըն զերիս ին .
բժըշկեցեր ըզպետրոս ին :
Զխորթէբի՛ւր Հարցափորձին
բարեաց մասո՛ւնք ո՛չերև ին :
Առողջացո՛ զվէրըս խոց ին .
ևդիր՚ ի խո՛ր զըսպեղան ին :
Զի խոցեցա՛յց սիրով քո ին .
քեզ ընդ գրկեա՛լ սիրախմբեցին :
Որպէս երգեա՛լ տուաւող ին :
ըզուէր Հարսի՛ն առ միասայ ին :
Ճչ Ե՛ւ ուղղեցե՛ս զիս ընդ նմ ին .
հետևանա՛լ քեզ՚ ի յերկ ին :
Թէպէտ նմա՛ն ինձ անհնարին .
բայց քեզ հնա՛ր ամենև ին :
✠ Որպէս միւսո՛ւմ աշակերտ ին .
սիրեցելո՛յն քո՛ ըստ անձ ին :

Խոստանայի՛ր բանի՜ քո՛յ ին․
ո՛չ ընդ մահո՛ւ լինելձեռ ին։
Որ վերլուծեա՛լ այլաբան ին․
անմահիմնեա՛լ բանից նոր ին։
Կամ թէ՞ կամա՛ց իմ չներհակ ին․
թէ՞ կամեցի՛մ ըզկեալ դոր ին։
Օ իմ ըզմեռեա՛լ հոգիս կրկ ին․
կենդանացո՛ տր վերըստ ին։
Եւ զաւրասաւեա՛մբըն քո՛ վերջ ին․
անմահացո՛ զիս ընդ նմ ին։
Եւ ընդ յոգո՛յս իշխանութիւն․
զոր բռնութե՜ այժմիկ ուն ին։
Տնխտուովարա՛ր խաղաղութիւն․
զիս անցուցե՛ս հայցմամբ նորին։
Որ՚ի լրմա՛ն քառասնեկ ին․ ✠
սուրբյարութե՛ յետ պասէք ին։
Ի ծիթենեա՛ց հաներ լեր ին։
զընտրեալ ըզդա՛ս մետասան ին։

Ե հզաւրեալս հօր ըզհոգ ին.
խոստանայր ը շնորհել նոց ին:
Ե օրհնելով տր ըզնոս ին.
վեր համբարձար փառօք յերկին:
Ե է ըզբնութիւնըս մարդկայ ին.
զոր չառն արար անդ ընդ այ ին:
Բ արձրացուցեր դեր'ի վեր ոյ.
քան ըզբնութիւնըս հրեղ ինին:
Ի սատար յաջմէ քում ծընող ին.
ըստ կանխ ասաց մարգարէ ին:
Ե րկըրպագեալ անմարմնական.
զօրացն ընդ հօր և ընդ հոգ ին:
Ե զխս զանշարժս առ'ի բարին.
վերաբերեա ընդ քեզ յերկ ին:
Օ նեխնաւանդամմայսերկրայն.
յօդեա'ի գըլուխըդ վերըստ ին:
պ Փ է և վերջին ամենայն ին.
իբր և ոտից դարշապար ին:

Սակայն՝ ի Թէ՛ ո՛ր անդամ ին.
համարեցո՛ զիս ընդ բազմ ին:
Որ յիսն երեւա՛կ յոբել ին.
՚ի կատարմա՛ն պենտէկոստ ին:
Առաքեցէ՛ր զքո՛ սուրբ զհոգ ին.
՚ի վերնատո՛ւն ըն խորհրդ ին:
Ըստ կանխագո՛յն խոստմանբն ին.
եւ աւետեա՛ց քոյ հրաման ին:
Մխիթարէ՛լ ըզտրտմութ իւն.
աշակերտա՛ց մետասան ին:
Յորում անտէ՛ս եւ անքնն ին.
հնչեաց նմա՛ն հողմոյ յուժգ ին:
Եւ լից ըզտո՛ւնն որ նստէ ին.
՚մաքրիչ բոցո՛վ ծախող չա՛ր ին:
Յորմէ պարգեւք ա՟ծայ ին.
հրեղէն լեզուօ՛ք բաժանէ ին:
Ի հաւաքո՛ւմն ընտրեալ բան ին.
որ ցրուեցա՛ն յաշտարակ ին:

Ո խորթաղծեալսեմ տրտմեդ են
՚ի հեռանալ շնորհաց քոյ են ։
Վասն իմ մեղացն որ միշտ գործ են
անձն իմն իրօղ կամաւ չար են ։
Րուապքեսցես զաւատհոգ են ։
որէ անծախ ՚ի պարգև են ։
Ինել սփոփէս տրտումս անձ են ։
՚ի մաքրութե՛ չար խորհրդ են ։
✠ Լ՚նորոգեա զուղիղ զհոգ են ։
որ ո՛չ հնանայ ամենև են ։
Յես ՚ի հնացեալ մեղաց բազ են ։
և յօթարմն կամս կոր են ։
Հոգւով հաստատեա տիրական են ։
և մի՛ հաներ յինէն զհոգ են ։
Լ՚եր առաջնորդ ինձ ՚ի յերկ են ։
հոգեդ լցել սուրբ և բար են ։
Պաղատանօք ա՟ծածն են ։
անապական և միշտ կուս են ։

Ս՟ յովհաննու՛ կարապետ ին․
յանապատէ՛ բարբառաձայն ին։
Առաքելո՛ց մաքուր դաս ին․
մարգարէի՛ց նախ առաջ ին։
Որք ըզհօսմա՛նս հոգւոյդ արբին
և ընթանո՛ւր մեզ սրբուց ին։
Աշակերտա՛ց գերա՛ գուն ին․
ոբ՟ հաստատո՛յ անշարժ վիմ ին․
Ս՟ անօթո՛յ ընտրեալ բան ին։
անճառելեա՛ցըն տեսող ին։
Մաքուր որդւո՛ցըն զեբեթ ին․
որք՚ խլերո՛ւստ որոտաց ին։
Ս՟ անդրէի՛ քում խաչակց ին․
և մատթէի՛ քարո՛զ բան ին։
Փիլիպպոսի՛ զհայր հարցող ին․
բարդուղիմեա՛ զմեզ կո՛չող ին։
Յակոբոսի՛ մակ ալփեն ին․
և Թումայի՛ երկու որեակ ին։

Նախանձայոյզ շմաւոնին .
և յակոբեանըն յուդային :
Եւ ըստ անուան եղբօր քոյին .
արդար անուն աշակերտին :
Եւթեանց սրբոց զորընտրեցին .
սարկաւագաց փոքու հօտին :
Որ և նախսկլի պարուց դասին .
պսակ անուննէ ընդ նոսին :
Եւ քում ընտրեալ եւթանասնին .
աշակերտաց քարոզ բանին :
Եւ որք նոցայն հետեւեցին .
իւրաքանչիւր ժամանակին :
Հայրապետաց հանուրց ազգին .
վարդապետաց ուղիղ բանին :
Որք զքեզ որդի հօր միածին .
խոստովանել մեզ ուսուցին :
Սպասաւորաց տր̅ խորհրդին .
յիննեակ դասուց յեկեղեցին :

Յամանմանեա՛ց վերնա՛գունին·
փառաւոր ողա՛ցն ա̅ծայ ին ։
՚Իյա եւնոցո՛ւնց որքեն յերկ ին·
Հայցմամբ վեհի՛ցն ողորմեա՛ ինձ։
Որք եւվասն ի՛ մ քեզ պաղատին·
անտես չառնե՛լ զգործս ձեռ ին։
Մարտիրոսո՛քն անթիւս անձ ին· ա̅լէ
որք վասընքո՛ զարիւնս հեղ ին։
Տո՛ւրինձ արտօսըր ցաւագ ին·
Հեղուլ փոխա՛ն յարեան նոց ին։
Ի վկայէ՛ն սուրբ առաջ ին·
ստեփաննոսի՛ զքեզ տեսող ին։
Մինչ՚ի վկա՛ն ընաւից վերջ ին։
որ՚ իննեւնէ՛ն կատար եաց ին·
Չարչարանօ՛ք ամենայն ին։
՚ի տանջանա՛ց փրկեա չա՛ր ին·
Եւ կամաւո՛ր մահուամբնո՛ց ին։
՚ի մահուանէ՛ անվաղջան ին·

Խաւար բանտեօք արգելանին.
լուսաւորեալ զխաւարս անձ ին:
Եւ կուրութեան աչաց նոց ին.
յաչըս հոգւոյս փայլեալ զարփին:
Հաստատմամբ ունկանց լսարանին.
զիմըս բացցես քոյոյ ձայն ին:
Եւ ծայրս կատոր վողոց յոդ ին.
յոդիս բուրեալ զհոտ անմահ ին:
Նորեալ լեզուք սրբա բան ին.
զիմս արադեալ բանիւ քոյ ին:
Եւ ճաշակմամբ նցկաբմամբ յէժդ ին
բաց ըղբերանս առնուլ զհոդ ին:
Հաստամբ ուսոցն երկուց ձեռ ին
զիմս արձակեալ միշտ 'ի բար ին:
Եւ կատարմամբ մատանցնոց ին.
զիմ գրեսցես անուն յերկ ին:
Հերձմամբ մաքրուր յորովայնին.
հերձառյինէն զխորհուրդ չարին:

Ս՜կարելով ստկցնոց ին .
ողջիմ գթուք հաստատեաց ին ։
Բ երամբքմորթոցնարբջնանձ ին .
բորբք մեղացն իմ քերեսց ին ։
Ս՜մորմոքման հարմամբ աղ ին .
հեշտ աղթու թիքբըն մաքրեսց ին ։
Ընդ բզմտհնար տանջմաննոց ին .
տանջանքհոգոյսբժ ըշկեսց ին ։
Ս՜ ընդ հատեալ մասանցնոց ին .
ցաւք յոգնածոյս իմ ողջացց ին ։
Ըեկմամբբտորձիցնեւ յոգնած ին . պլ
զիմըս պնտեալ յողդ յողդ նարմ ին
Ս՜ խոստ դանեի է դաէ ազան ին ։
ըզխստութի կակղեա սրտ ին ։
Ընդ տատատակոց սուրերկաթ ին .
զուռըքն հանցէ ըընդդէ մջարն
Ս՜ բեւեռօք դարշա պար ին ։
զիս բեւեռեա յերկիւղ քոյ ին .

Ընդ նետաձի՛գն որ առնոս ին.
զիս խոցեցե՛ս սիրովքոյ ին:
Ըընդ դելո՛ց դելարան ին.
զիմ ձմլեցե՛ս սիրտս առբար ին:
Ընդ եռացո՛ւմըն կապար ին.
զոր՝ իբերա՛նսն արկանէ ին:
Շիջի՛ զեռա՛նդ բոցոյ ախտ ին.
և եռացո՛ յիս ըզհոդ ին:
Ընդ սպառնալեա՛ց խստա՛մդունին
զորս առո՛չ ի՛նչ համարէ ին:
Ի սպառնալեա՛ց մրկեա չա՛րին.
և դարձուցե՛ս՝ իգլուխ նոր ին:
Ըընդ խոստմա՛ն անցաւորին.
յորոց՝ իբեա՛ց հրաժարէ ին:
Ան՛ մանրեցա՛յց ես պատրողին.
խաբիլ սիրո՛վ հիւթանիւթ ին:
Ի ախտաղանօք սրբոցն ոտ ին.
զընթացս ուղղեա՛ առ քեզ յերկին

Ա՜հկապանօ՛ք ծանր երկաթ ին.
թեթեւացո՛ զհոգւս երկրայ ին:
Ընդ չխթայի՛ց պարանոց ին.
զիս կապեսցե՛ս սիրովքո՛յ ին:
Ա՜ ընդ կոծե՛ղս որյոլոք ին.
զիս՛ ի կապե՛ց խլեա չա՛ր ին:
Որք վ՜ընքո՛ ընդ հուր անց ին.
եւ ընդ եռա՛նդըն կաթսայ ին:
Շիջո՛ ըզհո՛ւր մեղաց ախտ ին.
եւ ըզվառ ո՛ւմըն գեհեն ին:
Ա՜ծովա՛հերձասառամամբ ցրտին.
որովնոքա՛ համբերեց ին:
Ո իմ ըզպարտեա՛լ սիրտսառուբ՜ին.
Ջեռո՛ւ սիրո՛վդ ա՜ծայ ին:
Որք վասընքո՛ ողորք ին. պ՜լս
ըզչա՛րդազա՛ նան ուտել զմարմին:
Ո իս՛ ի ժանեա՛ց վերկեա՛ չա՛րին.
Նյեղջերե՛ մի՛ եղջերե՜ ին:

Ընդ բազմօրեա՛ քաղցի նոցին ․
տա՛ւր ինձ ըզհա՛ց քո՛յ երկնային
Եւ ընդ պապակո՛ւմըն ծարա՛ւին ․
զանապակա՛նն աղբիւր կող ին ։
Ընդ օծմա՛ն բնա՛կ խաւա՛ր գը ին ․
որ լուսատո՛ւնէր իմ անձ ին ։
Հա՛ն զիս ՚ի գբո՛յ տառապանաց ․
տղմոտ կաւո՛յ հայցմամբ նոր ին ։
Եւ զինչ ասեմ զի ո՛չ թու՛ ին ․
ըզորա՛ւմարդկա՛ն տանջանքնոցին
Որք այժմ ասաքբե՛ զծածկել պա՛հն
և անդ յայտնէ՛ հատուցան ին ։
Որոց տուժի՛նք զանազան ին ․
բուժեա՛ ըզցաւս իմոյ անձ ին ։
Օ մարմնոյ հոգւո՛յ և ըզմտ աց ․
և զխորհրդո՛ց գործոց բան ին ։
Եւ ընդ հատմա՛ն գըլխոց նոցին ․
որով գըլխո՛յդ անդամք շին ին ։

Օ խս արմարեա՛ տէր ընդ նոսին .
առնուլ զաձո՛ւմն ընդ բոլոր ին :
Ագնաճորօքն անապատ ին .
հետեւողա՛ց կենաց ձայն ին :
Տուր ինձ թողո՛ւլ զաւէր աշխարհի
վաճիլ՝ խնէր.քո՛ յերկնայ ին :
Ի՛ բարձողա՛ց յուսով խաչ ին .
մեռո՛ և զե՛ս ըստ աշխարհ ին :
Ի՛ քո՛ ըզկենի՛ ընթացող ին .
ըզգընացս ի՛ մուղղեա՛ զոտ ին .
Պաղատանօ՛ք մեծն անտոն ին .
հեղինակի՛ սուրբ երամ ին :
Ի՛ յոյքնովա՛ն յայսկարգ եկին .
մինչ և այժմո՛յս և որք լին ին :
Օ անազանեա՛լ վարուքնոց ին .
Եւ ծաղկերա՛նկ քեզ ընծայ ին :
Շնորհեա՛ փոխի՛լ անբերանձին
ըստ պտղաբե՛ր.քոյս անկ ին :

պծ Որք զաղօթի՛ցն ըզշնորհսնաւ ին.
և զարտասուա՛ց յորդ վտակ ին:
Ձգեա՛ և զե՛ս հայցմամբ նոցին.
Թէ՛ և հեղգա՛մ ՚ի նոյն բար ին:
Եւ ոյք պահօ՛քըն մեռուց ին.
զախտըս մարմնո՛յ սկզբնա չար ին:
Տո՛ւր ինձ նոքօ՛ք առ ցանկալ ին.
սանձել ըզկե՛րս յորովայն ին:
Որք խորհրդօ՛քըն յաղթեց ին.
պոռընկակա՛ն պատեր ազմ ին:
Տո՛ւր յաղթութի՛ ծուլիս անձին
գոնէ լըմա՛ն գործոց չա՛ր ին:
Եւ որք ՚ի խո՛ւն փոքու նիւթ ին.
ագահութեա՛նըն տիրեց ին:
Տո՛ւր ինձ յաղթե՛լ անիրաւ ին:
և շատանա՛լ բաւական ին:
Քաջ եղելո՛վքըն յարիութիւն.
ընդ ձանձրութի՛ միջօրէ ին:

Արիացո՛ զհեղգս առ բար ին.
և զարագօղս առ վատթար ին։
Որք բարկութեան յաղթեց ին.
և զտրտմութիւն սանձեց ին։
Նոքօք սանձեա՛ տէր զերկուս ին.
մինչ տարապա՛րտ առ յիւաշարժ ին։
Նէյոյք հպա՛րտ փառամոլ ին.
յաղթօղ գտա՛ն յասպարիզ ին։
Զի՛ս փրկեսցես հայցմամբ նոցին
յաջակողմեա՛ն մենա՛ մարտ ին։
Որք գերազա՛նց պատուիրան ին.
քան զբնութի՛ս ժուժկալեց ին։
Տու՛ր ինձ գոնեա՛ բառնալ քոյ ին.
քաղցր լծո՛վ թեթեւ բեռ ին։
Նէ թէպէտ ո՛չ ընդ առաջ ին.
ճանապարհո՛րդս որ՚ ի յերեկ ին։
Սակայն վերջնո՛ցն եղէ վե՛րջին.
հետեւելո՛վ հետոց նոց ին։

Լ՛ էթէ՞ վեհեցն օթևան ին.
չեմ արժանի՛ հօր քո՛ յարկ ին:
Արժանացո՛ յոյժ խոնարհ ին.
քան ըզընաւէից թերևս յետ ին:
ա̃կ Միայն՛ իթէ՛ յօդեաց դաս ին.
կացո՛ և զի՛ս յաջակողմ ին:
Լ՛ է լուեցո՛ ըզցնծալ ին.
զերանաւէտ ձայնըն քոյ ին:
Յորժամ դրեւո՛ւքըն կատար ին.
որ զայնմ աւո՛ւր մեզ պատմեց ին:
Մարգարէից բանքըն յարդ ին.
առաքելո՛ցըն վճար ին:
✠ Յորժամ տարե՛րքըն դղրդ ին.
հաստատութի՛քըն սասան ին:
Իբր՝ ի ծովո՛ւ կոհակք կուտ ին.
՚ի յեռանդեա՛ըն կատաղ ին:
Ի այնմ տարա՛ և դողա՛ դետ ին.
՚ի թանձրութե՛ ցհիմանցշարժ ին:

Մ՛է ըզմիրո՛յ հետ խափան ին .
կատեալք յերկրուցըն տատանին ։
Լերինք հիմամբքըն զարհուրին .
և ու՛ժգն ակն բախմամբ թընդին ։
Կարծր բնութիւնք վիմաց հողին .
և ամենայն նիւթք հրդեհ ին ։
Մ՛ինչդեւ ալք հրեղէնք յորդ հոսան
ի՛բր ըզհեղեղ ջուրց ծաւալին ։
Հողմով հնդերձ սաստիւ հընչին
և միգամ խաւարըն մուր ին ։
Խորդնա՛ հայեաց դիմօք վառ ին .
և սթափմա՛ ձցին վերամբեր ին ։
Իբրև զտերև մէ՛ բորբոք ին .
բնութիւնք ամէ՛ն հողեղին ին ։
Ջուրք լերամբքըն ձայեաց ին .
և դաշտաձև աշխարհ լին ին ։
Ո՛ւլու ալեքըն ցամաք ին .
և կենդանիք նորա նուաղ ին ։

235 յորժամ

Յորժամ բարբառքըն նուագ ին.
փողըն գոչէ գաբրիէլ ին:
Յանկարծակի մէջ գիշեր ին.
Ի յեղակարծ ժամանակ ին:
Յորժամ հոգիքըն սլաց ին:
Ուրամբ արեւալք այժմ միկպահ ին.
Գան միանան ընդ նոյն մարմին.
որք յադամայ եւ անդլ ին:
պ̄հ Մինչ գերեզմանք մարդկնքն ին:
փտեալ մարմինքըն նորոգ ին.
Եւ զոր կերեալ ձկանց ծով ին:
եւ զոր գազանքն 'ի ցամաք ին.
Քանզի տարերք ամենեք ին:
առնուն յաւանդ ըզմեր մարմին.
Եւ անկորուստ պահեն զնոքին:
զի հնազանդեն քում հրամանին.
Եւ 'ի լսել ահեղ ձայն ին:
ա̄ծ որդւոյն կենա բաշխ ին.

Օ իւրա՛քանչէ՛ ւրոյահեստամբրմին
որքէն յառա՛ջ ըստ ղազար ին ։
Ինոյնբնութե՛ դրօշեալ խառն ին.
ըստ արւեստաւո՛ր ջրոյ բան ին ։
Ո՛չ ՚ի յայժմո՛յս լուծանել ին.
այլ ՚ի յանե՛ղծն որ ՚ի դրախտ ին
Ո՛չ ծերն ՚ի ծե՛ր առնէ մարմ ին ։
և ո՛չ տհա՛ս տղայն ՚ի նմ ին.
Ր. ձլ հաւասա՛ր յերեսնամ ին ։
՚ի չափ յառնե՛ ՚ն նախա՛ստեղծ ին.
Ե ւո՛չ բնութե՛ այլէարու ին ։
ո՛չ ճանաչէ՛ թէ՛ է՛ սա կ ին.
Ր. ձլ հրեշտակա՛ց նմաներ ին ։
ըստ կանխասա՛ց բանից քոյ ին.
Յորժամ նշա՛նքի՛ սուրբ խաչ ին ։ ✠
որպէս փայլա՛կն երևեսց ին.
Յարևելի՛ց ճառագայթ ին ։
՚ի չորս անկի՛ ւնս տարածան ին.

Արեգակա՛ն լոյս նուաղ ին․
և լոյս լուսնի՛ն խաւարեաց ին։
Աստեղք յերկնի՛ց թօթափեցա՛ն
և զօրութի՛ւնքըն շարժեաց ին։
Եւ հրեշտակա՛ն ազգըն կոծ ին․
զի տեսանէ՛ն զոր խոցեց ին։
Մահմետակա՛նքըն կորընչ ին․
որք անարգե՛ն զնշան խաչ ին։
Երկըրպագո՛ւքըն քեզ պարծ ին
և խաչակցեա՛լքըն բերկրեսցին։
պղծ Իսկ մեղաւո՛րքըն թախանձ ին․
որք ծուլութե՛ զկեանս անցուցին։
Լապտերք կուսի՛ց պայծառավառ ին
որք զիւղըն յառա՛ջ պատրաստեցին։
Իսկ յիմարա՛ցըն շիջան ին․
որք անագա՛ն գնել գնաց ին։
Յորժամ հա՛յր և սուրբ հոգ ին․
ընդ քեզ յերկնի՛ց խոնարհեսցին։

Որպէս տեսեալ դանիէլ ին.
զհինաւուրցն եւ միշտէ ին:
Ո ի արարածք արժանասաց ին.
յայնժմ տեսլեանն դերբեւկանձին
Ի վկայէ քեզ միած ին.
զատ յորդանան եւ՛ իլեր ին:
Ընդ քեզ եւ զօրք վերինհոս ին.
մինչ զի թափօր մնալ երկին:
Հրեշտակք առաւջ ընթանայցեն.
հրեշտակապետք պարունակ ին:
Որ զօրութեանցն դաս կարգ ին.
եւ պետութեանցն գումար ին:
Իշխանութիքըն զարհուր ին.
եւ աթոռութիւնքըն սարսափ ին:
Սերովբէքըն թեւաքօղ ին.
եւ՛ ի խոնարհ ըզդէմս ուն ին:
Քերովբէք ւաթոռք կարգ ին.
զի զթագաւորդ ընդունեց ին:

Իսկ Թագաւո՛րդ 'ի մեծ բեմբ ին.
Նստի աթո՛ռ դատարան ին:
Ու ի Հայր չդատէ՛ զոք երկրած ին.
այլ քեզ միա՛յն եւ միած ին:
Դու եւ իդ հանդէ՛պ գան ժողով ին.
հօտի նմա՛ն ազգ երկրայ ին:
Յօդիքն յաջե՛մ յսըդ կարդեսցին.
ուլքն 'ի ձախ մէ՛ քումմէ դաս ին:
Ընդ Թագաւո՛րըք ո՛չերև ին.
և ո՛չ իշխա՛նքըն պատուէսց ին:
Ո՛չ մեծամի՛տըք հպարտաց ին.
և ո՛չ հզօ՛րըքըն բարձր աց ին:
Ու ի միայնա՛կ միայն լին ին.
առանց զօրու՛ զօր այժմուն ին:
Ետեսանե՛ն զոր ո՛չ տես ին.
և ճանաչե՛ն թէ՛ ստուէրք ին:
պղ Ողջքաջք հոգւո՛վ թագաւորեն.
և բարի գո՛րծքըն մեծաց ին:

Քաղցեալք կենաց հոգին լցցին.
և մեծատունք յունայն ասց ին:
Եզուք ձարտարք անդ հմբռացն.
և հայհոյիչքըն կարկեաց ին:
Օի ոչունին զպատասխան ին.
տալ քու մարդար դատաստանին:
Ընդ կարկամիցըն ձեռքկապին.
որ ՚ի յաղքատս ոչ արձակ ին:
Իքէն լռեն ըղստկալ ին.
՚ի հուրըն երթայք յաւիտեն ին:
Ընդ զըրկողաց կշխոքըդն ին.
որ չափ զըրկեացըն պահանջ ին:
Վա՜ իդողոց գողանք խնդր ին:
դառնալ ՚ի տեարս ուստի առ ին.
Վա՜ զի թափօր և մերկ լին ին:
հատուցանել ոչ ունից ին:
Օ գործըլ բաբըր աց փոխանաւնուն.
Թէ ոչ ըղջնորհս անապան ին:

Ընդ և սպաննող քըն պատժեսցին
անպարտ արեան նզըն զոր հեղին:
Եւ բորբոքեալն ՚ի խրոց ալտ ին.
պտունիկքն անշէջ հրով տանջ ին:
Ընդ ծմ գաղտնիք յայտն ին:
զոր ՚ի ծածուկ աստգործեցին.
Ր առաջի և հօրքոյ ին.
և հրեշտակացն ամենայն ին:
Միայն որք սաստ խոստովան ին.
լինին ծածկեալք և ոչ յիշ ին:
Եւ որ զամօթ կրեն առ մին.
ոչ պատկառեն յայնմ ատեն ին:
Որք ՚ի մարմին սերմանեց ին:
հնձեն զորոմն հրոյ լուցկ ին.
Եւ յոյք յոգի ս պտղաբեր ին:
առնոյն զորայն յատուք հասկ ին:
Որք երգարան գինեաւ լկտ ին.
և պատ շոտեալ ծարու լցց ին:

Ջան բորբոքեա՛լքն ՚ի բոց ախտ ին·
Եւ տոամ ամեքըն կամփկան ին:
Որք զյորովա՛յնըն պաշտեց ին:
Եւ զամօթո՛յսըն դատոճեց ին·
Յանմահակա՛ն հացէդ սով ին:
Զգենուն զամօ՛թն յաճխանեն ին·
Որոց պղծեա՛լեն անկող ին:
Եւ պատ շոռեա՛լ առ ցանկալ ին·
Ի կայծակա՛ց վերա՛յ նիրհ ին:
Ան քուն յորդա՛նցըն կերլին ին·
Որք ՚ի կշեռ տուրևառ ին:
Վաճառ ակա՛նքըն խաբեց ին·
Արդարամի՛տ ոքի կշիռ ին·
Բազմա՛պատի՛կ պահանջ եաց ին:
Որք աշխարհի՛ գործարճեստ ին·
Եւ յերկաթո՛յ կամ արծաթ ին:
Ի ճկամ այլի՛ նչ նիւթեղէն ին·
Զտեարսըն նիւթոյցըն նենդեց ին:

Հատուցանէ՛ն անդրէն նոց ին ։
՚Ի քո́ արդար դատաստան ին ․
Ո՛չ թէ ըղձնի ւթըն զոր առ ին ։
այլ թէ զբարիս աստ գործեց ին ․
Որք դատաւո́րքն երկրայ ին ։
և ո՛չ զաղքատս ուղիղ դատ ին ․
Ի անաչառ քո յատեն ին ։
յանդիմանեա՛լ ըք կշտամբ ին ․
Որք տրութե՛ն աշխարհ ուն ին ։
իշխան բազմաց կամ նուազ ին ․
Նա դառնա՛ գոյն սրտիւք լինին ։
առ հնազանդեա՛լըս հրաման ին ․
Քո՛ քաղցրութե՛ դամեն և ին ։
՚ի դառնութե՛ փոխի նոց ին ․
Ի յերեսա՛ց քոց որոշ ին ։
և յանել բա́նտն արկանից ին ․
Որք ընդ փոքու́ ինչ պատճառ ին ։
հատանին զանդա́մս ստեղծած ին ։

Վա՜ կամ սպանէ ի բոլորով ին :
որ ո՛չ օրէ՛նք քո՛ դատեց ին .
Պահանջեսցե՛ս զարիւնս նոց ին :
և ըզհատանէ ո՛ղ մասն անդամ ին .
Վա՜ իբրև ո՛չ տալ ունից ին :
մատնես 'ի մա՛հն յաւ՜իտեն ին .
Որք նենգաւո՛րք միմեանց լին ին . Ճժ
դաւաճանէ՛ ի զանմեղ յոգ ին :
Գաղտնիք նոցա՛ յանդիման ին :
և ըստ չա՛րեացըն տուժեսց ին .
Որք ոխակա՛լք են 'ի սրտ ին :
և ո՛չ թողո՛ւն անցա՜որ ին .
Յանժամ 'ի քէ՛ն ո՛չ ընկալց ին .
ըզթողութի՛ իւրեանց պարտ ին :
Որոց յիժից թիւնօք լեզու՜ ին :
հայհոյութե՟ առ քեզ խօս ին .
Վա՜ որք յերդո՛ւմս անկոդն ին :
և 'ի յիշո՛նցս զազրալ ին .

Լեզուք նոցա հրով տաչոր ին.
և'ի դեհեա՛նըն պապակ ին:
Քանզի համա՛րտալ խնդրեսցին.
դատարկ բանի՛ց ըստ հրամանին:
Որք բամբաստա՛նս ընդ նախանձու.
յօդեն ստութք՛ ըստ ընկեր ին:
Ըզչափ մեղա՛ցն որով ստեց ին.
յանձինս իւրեա՛նց ընդունեցին
Որք որպէսե՛ս այժմ երանին.
և չա՛րք եղեա՛լ բարի կոչ ին:
Տիեզերա՛ց ծանեալ լին ին.
մինչ մերկանա՛յ մարդըն ներքին:
Պարձեալ որքի՛ն նձ համեմատին.
և կոյր աչօք լոյս անուա՛ն ին:
Մինչ խաւարի՛ն դըժքընկյայտնն
'ի կոչողա՛ցըն նախատ ին:
Որք յերկիւղէ՛ ինչ մարդկային.
կամ ընդ փառա՛ց անցաւոր ին:

Ո առ քեզ հաւատով որ մկըրտեն.
փոխանակեն ընդ խաւար են:
Ի օր առաջին և հրեշտակ աց.
յուր ատողենն և վառըն նոցա են:
Յանհաւատից դասընկարգեն.
որոց անշէջ հուրն է բաժ են:
Որք՚ի խոր հուրդ քո՛ երկնայ են.
մեռեալ մեղօք հոգւով մերձ են:
Ընդ ա̄ծ ապանայըն կարգեսցեն.
՚ի կայխավոյ և աննայ են:
Եւ ամենայն որք յայնմ աւուր.
անապաշխար մեղօք լին են:
Իւրաքանչիւր որք զարժան են.
առցէն ՚ի քէն չափով յանց են:
Նա և բարուոյ կոչման մաս են.
պարգևք բարեաց ՚ի քէն առցեն:
Ըստ հաւատոցն և ըստ գործոցն.
և ըստ շնորհացն աւանդանեն:

Նման առաքեա՛լքըն քո դասին.
յերկոտասա՛ն աթոռ նստ ին.
Օ երկոտասա՛ն ազգըն դատին.
մեղուցելո՛ց իսրայէլ ին:
Ընդ մարգարէքըն յարդար ին.
երամ երա՛մ դասաւոր ին:
Որք զայնմ աւո՛ւր մեզ պատմեցին.
յառաջագո՛յն զոր ինչ լին ին:
Ընդ նախաստե՛ղծ քըն հիասցին.
և նահապե՛տքն ըսքանչաց ին:
Յայնքան նուաստեա՛լ ազգ մրդկային
որք ՚ի յինքեա՛նց յառաջ եկ ին:
Ընդ և հովի՛ւքըն քաջ պարծ ին.
և զբրաբիո՛նն ընդունեց ին:
Իսկ հեղձացեա՛լքըն տուժեսցին
որք ՚ի դայլո՛ցն ոչ պահեց ին:
Ընդ մարտիրո՛սքըն պսակ ին.
որք և մարտեա՛ն ըստ յօրին ին:

Կոյսքն մաքրու՛ր թագիւ պճնին.
որք փեսայի՛դ ըսպասեցին:
Արեգակա՛ն նման ծագին.
փայլեն հանգո՛յն արուսեկին:
Պէս պէս փառօ՛ք զանազանին.
ըստ աստեղա՛ցն որ ՚ի յերկին:
Իւրաքանչի՛ւր արդար մասին.
առցեն ՚ի քէ՛ն զոր գործեցին:
Ամուսնացեա՛լքն ըստ օրէնին.
և ճգնաւո՛րքն որք առանձին:
Նա է ամենա՛յն որք ըստ կարգին.
զիւրոյ անձի՛ն գործեալ բարին:
Մեղ ընծայե՛ն ՚ի բերրի ծաղկին.
՚ի հոտ անո՛ւշ և երկնային:
Ոմըն զաղօ՛թս սուրբ սրտին. Ջ̅Լ
և զարտասո՛ւս որ միշտ հեղին:
Այլ ոմն ըզսէ՛րն ընծային.
և որ եղբա՛յրսն է ընդ անձին:

Ոմն ըզհսկումն գիշերին ։
և ըզկանխումն առաւօտին ։
Ոմն ըզպահո՛ց ըզպնդութիւն.
ըզկերակրի՛ն և ըզլեզուին ։
Ոմն զառա՛տատուրս աղքատին .
զոր ընդունի՛ս ձեռամբ նորին ։
Ոմն ըզբաժա՛կըն ցուրտ ջրին .
զոր տասցե՛ր թէ չկորընչին ։
Ոմն ըզխնդա՛լն ընդ խնդալին .
և զարտասուե՛լն ընդ արտասուին ։
Այլ ոմն ըզտե՛սըն հիւանդին .
և զհետեւու՛մն որ ՚ի բանտին ։
Ս՝իննըզծածկո՛յթ լինելն մերկին .
և զհովանի՛ յարկ տնանկին ։
Այլ ոմն ըզհա՛յր լինելն որբին .
և խնամածե՛լ գթով զայրին ։
Ոմանք զյաղթե՛լըն խորհրդին .
այնմ որ շարժե՛ն ըզբոց ախտին ։

Մ. եղք ըզփակե՛ն ըզդայրա՛ն ին.
ըզպատուէ հա՛նն ընդ դեմջա՛ր ին.
Սին ըզպարկե՛շտ անուանութե՛ :
ամէն զամբե՛ծ ըզկոյս հոգ ին.
Ամէն զարե՛ւնըն պանծալ ին:
և զչա՛ր չարա՛նս որ ՚խմարմ ին.
Ա՛ինն ըզնեբօ՛ղ լինել սրտ ին:
՚իբարկութեա՛ն ժամանակ ին.
Ե. է զթշնամւո՛յ անել բար ին:
վասընկքոյա՛յ սուրբ հրաման ին.
Բ. այց եւ թախօ՛րս ամենայն ին.
մեծա մեծա՛ց ենուէագ ին:
Ո. ինչոց յայնժա՛մ քեզ զէզմին.
բարեաց աղքա՛տս ամենև ին.
Ո. եյայս ցանէ՛ զոր ասաց ի:
զորընտր եւո՛րց քեզ ընծայ ին.
Ջ. ունխմ մխմա՛ն ՚իբոլոր ին.
այլ եւ յունա՛կ հակառակ ին.

Ձխ Մանայարէնկ նոցա տաց ին :
վարձս ըստ գործոց զանազան ին :
Նէս զրկեալ ամենև ին .
յառատաձեռն քո պարգև ին .
Արդ ՚ի աղերս բանիւ խօս իմ :
կամեցողիդ բարեաց վասն իմ .
Օ իս փոփոխեա այժմ ՚ի բար ին :
զի մի անփոխ ես մատնիմ չար ին .
Աղաչանօք ընտրեալ հօտ ին :
որք յաջակողմն քո դաս ին .
Ի յաբելէ սրբոյ նախկ ին :
մինչ ՚ի արդ արմարդ ընվերջին
Նահապետաց մարգարէ ից .
նախքան զյօրէնս եւ յօր ին :
Առաքելոց նորոյ կտակ ին :
եւ որք նովաւ հաւատաց ին .
Ի յարձակել մահու զհոդ ին :
և ՚ի կապել քո վերըստ ին .

Ողորմեսցիս ինձ երկոս ին·
զի քաղցրագոյնք երեւեսց ին։
Եւ լսեցո տէր ընդ նոս ին·
զերանաւէտ բարբառ քոյ ին։
Եկայք օրհնեալք հօր իմ վերին
ժառանգեցէք զանճառ բար ին։
Եւ ոչ միայն իմում անձ ին·
այլ եւ իմոցն այս եղէց ին։
Նախնի ծնողաց հարցն առաջ ին·
այժմու եղբարցս եւ ոյք լ ին։
Եւ ոյք բարիս մասն ինձ ցուց ին·
եւ անարգիս սպասէ ին։
Հատո նոցա զպարտըս վարձ ին։
երբ արժանւոյ թէ արար ին·
Նա ոչ միայն որք սիրեց ին։
այլ ողորմեա եւ ատող ին·
Եւ թշնամեացն իմոյ անձ ին։
Թողցես զանցանս առ իս պարտ ին·

Հանուրց ծնելո՛ցն աւազանին.
որք այժմ ՚ի քե՛զ հաւատացին։
Ո՛չ ծանօթից եւ ծանօթին.
ողորմեսցի՛ս յայնմ ատենին։
Եւ ինձ շնորհեա՛ տ̄ր ընդ նոսին. ջձ̃
յօթեւանա՛ց հօրքո՛ վերին։
Թէ՛պէտ եւ ո՛չ առ յառաջինսն։
այլ հուսկ յետո՛յ վերջնոցն յետին.
Եւ որք ՚ի բա՛նս ա̄ծային։
զոր շնորհեցե՛ր իմում անձին.
Ի յընթեռնո՛ւլըն աշխատեսցին։
եւ յաղօթե՛լըն տաժանին.
Շնորհեա՛ նոցա աղօթելին.
Հատո ըզվա՛րձս աշխատողին։
Լո՛յս տուր աչա՛ցն որք նայեցին.
մաքրեա զլե՛զուսն որք վերծանին.
Նա եւ ձեռա՛մբըն գրողին։
եւ ուղղապէ՛ս փոխարկողին.

Այլեգոյնւք ըստացող ին·
մասունք բարեաց 'իքէն տաց ին:
Եւ աննախանձ փափագող ին·
և ջերմեռանդ ընթերցող ին:
Եւս 'իբերան բան առնող ին·
լցցես սովաւ զերծըս սրտ ին:
Այլթէ՞ և ախտ ոքշարժեսցին·
պարսաւագէտ բանիս լին ին:
Որք ո՛չ յինէն առաջեկ ին·
այլ աննախանձ քո՛ պարգև ին:
Մի համարիր զմեղըս նոց ին·
այլ մաքրեսցես զախտսըն սրտին:
Քաջ իմանալ զիմաստ բան ին·
որ ամբարեալ կան 'իխոս ին:
Եւ որք ինև եկամ յետ իմ·
այսու բանիւ քեզ պաղատ ին:
Համարեսցես միշտ ընդ նոսին·
զիս ըզներսէս մաղթել սով ին:

Եւ առ հոգիս իմ յաւանդ էն.
և ’ի մարմինս իմ տապան էն:
Բարեաց ազգութեան ’ի քէն լցէն.
և ցնծացեալք կայտառեաց էն:
Եւ մանաւանդ զիս յիշող էն.
և թողութի ինձ խնդրող էն:
Բարե բարուոյ ընթերցող էն.
զմիտըս բանից ըն քննող էն:
ջկ Ողորմութեց պարգեւք տաց էն.
յառատաբուխ բարեացքդ էն:
Եւ հաւատար զամենես էն.
տր իմ յիշեա յօրըն վերջ էն:
Եւ քեզ ընդ հօր քումամ ծըն էն.
անեղ անէրբ իսկական էն:
Եւ ընդ հոգւոյդ քումակից էն.
անճառ բխմանըն հայրեն էն:
Միոյ բնութեանդ տծոյ էն.
միտրութեանդ և միշտ է էն:

Պ․ երակատա՛ր երկիցդ անձ ին․
կատարողի՛ արարած ին:
Փառք և պատի՛ւ և գոհու թե․
և բարձրագո՛յն իշխանու թե:
Յանցեալըս այժմո՛յս և ապագա՛յն
և ան սպառ յաւիտեն ին:

Յիշատկրան բանիւերգողի մաղթա
նաց տն ներսէսի կլա՛յեցւոյ․

վեց․Ճ․ հայոց թուական․
և առ աջի՛ն սկսե՛լ նորամ:
Րանըս գրեցա՛ւ աղօթական ան․
երկհազրեա՛ն տմ բյանկական
Սկիզբն՚ ի հօրէ՛ն մեր նախնեկն․
մինչ՚ ի վերջի՛ն դարուս վախճան:
Օ բան և ըզգո՛րծն հմայն գմայն․
առ իս փոխեա՛լ գխմաւակ ան:
Ր․ րթուն հոգւո՛ց խրախճանական
՚ի բանս և յի՛ բըս զանս զան:

Ընդ յոյս դէմանդ իմին.
ՙխօսակցելով անձն անարժան:
ՙԸ՝ան զի սիրոյն արարչական.
որսերմանեա՛լ ՚ի մեզ բնական:
Սա զարթուցի՛չ ներբուսական.
հանօղ յաճո՛ւմն արդիւնական:
Օ հոգին մըթի՛ն նսեմական.
զանկեալ ՚ի հո՛ղ այսնիւթական:
Սա փոփոխէ՛ ըյս պարզական.
խառնէ ՚ի գո՛ւնդ անմարմնական.
Օ միտս ան ճքո՛ւր աշխարհական:
որ ըստ ծովու՛ ալեաց ծըփման.
Սա վերբերէ՛ հըրոյնման:
որպէս բնութի՛ն էվերնական.
ջհ Օ նձն ըզգածեա՛լ և զհոգեկան:
՚ի պատճառ է՛ ինչորոմական.
Սա՛ ներգործէ՛ ուրախական:
՚ի թաղծութե՛ց ըն հիւթական.

Վա՜ որք արբեա՛լք են թմրական.
ըմպօղք գինւո՛յն յիմարու թե՟:
Սովա՜ զարթնո՛ւնն եւ զդաստատոնն
թէ ընթեռնո՛ւն մտաւ ակ ան:
Որք ոյ՟՛ սիրուն բաղձ ան.
գերադունի՛ լուսոյն ցանկ ան:
Սորին թեւօ՛ք վերա սլան ան:
մերձին ՚ի տոի՛ պն անտեսակ ան.
Վա՜ զխոքրադո՛յն անձըն մարդ կին:
որէ պատկե՛ր ծառայակ ան.
Ընտանելո՛յն եւտիրակ ան:
բնութե՟ առնէ՛ սա՛ օթար ան.
Ր զծայրագո՛յն ըն բարձրութե՟:
որ ՚ի յերկնի՛ց երկին բնական.
Սա վայր բերէ՛ խոնարհակ ան:
որք յիւր անո՛ւն ժո՛ղովեց ան.
Վա՜ զարարի՛չ ըն հանրակ ան:
որով բոլո՛ր էակս ստեղծ ան.

Սովաճկոչէն որդիք մարդկ ան.
հայր ըստ շնորհին արժանաց ան:
Սամնայսորէն կտաժանեց այ.
գրել չափով ըղըանս՛ խամ ա:
Ե, երսէս եղբայր գրեգորիս ե.
հայրապետին ազգէն հայկ այ:
Ր, ընմոր յոքրունց գողգերակ այ.
նախնատելոց յաթոռնոր ա:
Ր, րեան առու լոյս ծագող են.
և հետևոց հետոցնոր են:
Ր, այց ես հոգւով գոլըացակ այ.
մարմնով չօգտին մթէն մերձակայ:
Օ, ինչ յիմոցըս խրատեց այ.
և ոչ այլոց զոր ընթերձ այ:
Ր, րթուն թուէին և թմրեց այ.
և խմաստուն յիմարեց այ:
Ի, ոս կարծէին խաճարեց այ.
՛ինէ օրեայ նսեմաց այ:

260 գիլուս

Օ իլուսատու՛ անուանեցայ.
բայց մառախու՛ղ մթնեալ կա՛:
Բժիշկ այլո՛ց հրաւիրեցայ.
բայց ես ախտաւի՛ք մեղօքլցայ:
Փոխան մեծի՛ն եսկոչեցայ.
անզուգակա՛ն աթոռնորա:
Ես ինմանէ՛ յոյժ հեռացայ.
որ.քաներկի՛ն ու ստորակայ:
Քանզի ճրագէ՛ նմանեցայ.
որտեսողա՛ցն ընդ լոյսըն տայ:
Այլ ինքըն մրո՛վ տգեղանայ.
և իւր լուսո՛յն չպայծառանայ:
Ես կամաւաչա՛ց որ՚ իմեղ կա.
տեսօղ այլո՛ց գոլ՚ իբացեայ:
Բայց ինքն ինքեա՛ն անտեսանայ.
և ըզսողալա՛նան անգիտանայ:
Ես կամքարի՛ն այնյեսանայ.
որ սուսերա՛ց ընդ սուրըն տայ:

Եւ ինքըն գուլ ոչսրան այ·
Թէ և բազում անգամ ջան այ:
Այնպէս և ես այսյարակ այ·
զայս մաղթանացբանս խօսեցայ
Թէպէտ և յիս ոչ սազէ սա:
սակայն արթնոց մաքրիչ մնայ·
Եւ մն՚խոյս որք ախտան այ:
Թէ չափաւոր բանիւէ սա.
Եւ արտաքին կարծիսմ ա:
որպէս և զերգն ափրոդիտ եա·
Ոիթէ սուտն որ ձևան այ:
սովաւ յայնքան գեղեցկան այ·
Քանզի արդեօք վայելչան այ:
Ճշմարտութե՟ բանս որ՚խամ այ·
Երգոյն հանգոյն սողոմոն ի:
սա որ երգոց էրանուան ի:
Որ զփեսային երկնաւոր ի.
ըզ սէրըն առթէ հարսին կուս ի:

Եւ կամ դաւթեա՛նըն սաղմոս ի:
այսպ հալա՛ծ մարգարէ ի:
Որյօծ մանկ՛ սամուէլ ի·
հոգւո՛յն երգէ՛ր ՚խոստանող ի· Ջ̄Ղ
Եւ այլ բազմա՛ցն որք ենյայտն ի:
որք վանեցա՛ն չարիով բար ի·
Ո՛չ ՚իշխնքեա՛նց այլ՚ի հո՛գ ւոյն:
այնոր շարժէ՛ յորըս կամ ի·
Օ ի մէ՛ աղքա՛տ մեծըն կարծ ի:
Եւ կամառա՛տն ըռխշտ դաս ի·
Ըստ այսմ եւ շնո՛րհն ո՛չ միակ ի:
այլ՚ի բազո՛ւմըս բաժան ի·
Ոմանց տայ շնո՛րհ մեկնել բան ի:
զի հանրակա՛ն լուր օգտեսց ի·
Այլոցիմա՛ստ ծածկեալ ճառ ի:
զի զարթուսցէ՛ զննջեալ հոգ ի·
Ոմանց տայ բա՛ն որ ո՛չ չափ ի:
բայց զօրաւո՛ր եւ ըստ կարգ ի·

Ւ.ջլոց շնորհէ՛ բանըս տաղ ի.
զի և յայնու՛ միտքըն բան ի:
Քանզի բընութի՜ մերէ յայտն ի.
արտադա յա՛գ և ձանձր ալ ի:
Մ ամնայսորէ՛ կ նա տայ լեզո՜ւ ի.
ըղյոդնասե՛ռ ազգըս բան ի:
Ըստայսմ և ե՜ս նկարեց ի.
զնե ոտաւղակա՛ն բանս՝ իքարտ ի
Ի զո՜արճութի՛ բանս սէր ի.
և բարեմի՛տ ընթերցող ի:
Յ որում յիշմա՛ն զիս արժան ի.
համարեսջի՛ք սիրով սրտ ի:
Օ ի թողութի՛ ինձ պարգև ի.
առատաձէ՛ր տնէն ձր ի:
Նա՛ և ծնողա՛ց մերոց բար ի.
որք՝ իժողո՛վեն այժմ յերկն ի:
Մ՝աղթեմ յիշմա՛մբ աղօթել ի.
արտաասէ՛լոյն ժամանակ ի:

Ի, յլևեղբարցն խմբուտ կարգ ի·
նախ վեհագոյն տնօրս մեծ ի:
Ի. պայ վառօք վեհիշխան ի·
զօր ավարէն բարձրադուն ի:
Ե՝ Է ծնեալ սոցունցըն զաւակ ի·
ևբովանդ ակ ազգատոհմ ի:
Յինէն նորոգ բանսայս լից ի·
պատճառ բնաւից յիշատակ ի:
Ե՝ Է մարեմայ ձգնաւոր ի· ռ̅
քեռ ըստ մարմնոյ մեր ցանկալ ի:
Ե՝ Է վահրամայ խուր զաւակ ի·
հանգուցելոյն առ ք̅ե:
Միշտ յիշատակ սա եղից ի·
այժմ և յաւուրն ապագայ ի:
Թողուլ զանցանս որ՝ ի մարմն ի·
կարգել ի դասըն հրեշտակ ի:
Սա և հանուրց ամենայն ի·
մերձակայիցս և ոյք հեռ ի:

Ոյք հաւատա՛ն իմ   յի·
տ՟ր համօրէ՛ն ողորմեաց   ի:
ճէ Ե՝ ընմա՛ փառաւք եղեց   ի·
ընդ հօրհոգւո՛վ ըն ճշմարտ   ի:
Յաւէտ յայժմ՛յս և միշտ է՛   ի·
և յաւիտեա՛նս յաւիտեն   ի:
Մր՝ երջանի՛կ տ՟րդ ներս   էս·
զքեզ տ՟ր ընտրեա՛ց՚ իյաշխարհէս:
Տ ընօրինելո՛յս հայոց հանդ   էս·
զեկեղեցի՛ շնորհօք պէս   պէս:
Ե՝ րկնաւորա՛ց նմանա   պէս·
յինըն դասո՛ւց խորհրդա՛   պէս:
Փառս առաքե՛լ երկնա հանդ էս·
տ՟ն ա՟յ՛ ՚իյիւր հօտ   էս:
Օրհնել զփրկի՛չն անհատապէս
ընդ հօր և հոգւո՛յն յայժ մի՟տպէս
ՙՍրբին վեհի՛ մաղթեա պէս պէս·
զքեզ աղաչէ՛մ ս՟րդ ներս   էս:

Նուաստ յոգնիս ես ստեփաննոս․
մաղթեա վասն իմ միշտ առ   քս։
Որովսրբեն բորբոք մարմն   ոյս․
ջնջի անցանք խաւար հող ւոյս։
Սով ան զարթնուլ ՚ի խորքն ոյս․
վերա բերել ընդ քեզ ՚ի   լոյս։
Ի յաղջամուղջ տղմէ գբ   ոյս․
ինձ ձեռնտու լինել և   յոյս։
Երգել ընդ քեզ զերգս հաճոյս․
երրորդութե ստեղծօղ զլոյս։
Րաբունա բար ծոյլ և հեգ   ոյս․
լերնաակից ընկերմել   ոյս։
Գոհաբանօղ լինել գեր   ոյս․
տն արար չին որ է մեր   յոյս։
Ստեղծելքրս մեք հողնեւթ ոյս․
փառս առաքեմք առ տր   յս։

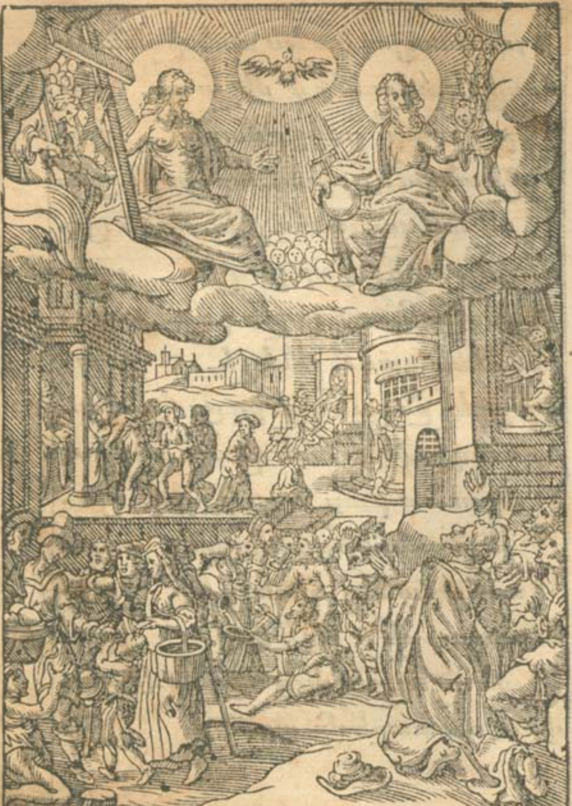
M.in.

Նորին Ներսէսի ասացեալ առ սուրբ երրորդութիւնն։

ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՄ
ա͞ծ ըզՀայր. անծին անեղ և
անսկիզբն։
Խոստովանիմ զա͞ծ զորդին.
անժամանակ հօր միածին։
Խոստովանիմ զա͞ծ զհոգին.
՚ի բնութենէ հօր անքննին։
Երրեակ անձամբ երրորդու͞ի.
միասնական ա͞ծութիւն։
Մի էութի͞ն և մի բնութիւն.
մի տիրական իշխանութիւն։
Հայր է ծնօղ որդի ծնունդ.
հոգին՚ի նմին՚ի բնութենէ։

Ո՛չ մարմնական ծնընդեանն նման
զի է՛ աննի՛ւթ եւ պարզակ ան։
Եւ ո՛չ աղբե՛ր հոսման հանգոյն·
գոլ անմարմի՛ն բխումն հոգւոյն։
Ո՛չ բաժանեա՛լ յէութեն է·
բանիւ հոգի՛ն առ ՚ի հօր է։
Ո՛չ միննստեղծի՛ չմիննարարած·
եւ միւսն օտա՛ր պաշտօնա տար։
Որպէս կարծի՛քն արիոս ի·
հեթանոսա՛ց համա՛ խոհ ի։
Որ ելեւէ՛ջս աստիճան ի·
բնութենեմո՛յծ հաւասար ի։
Եւ ո՛չ անձա՛մբ խառնակել ով·
երիցն ՚ի մի՛ ժողովել ով·
Որում թվեցա՜այս սաբել ի·
հրէականի՛ն հետեւող ի։
Այլ ՚ի երի՛ցս լոյս զատուցեալ·
երիցն ՚ի մի՛ լոյս միաց եալ։

Որպէս ՚ի մի՛ ջահ ժողովեալ·
երից լուսո՛ցըն մի եղեալ։
Ըստ արեգակա՛ն ըն հաւաքման·
՚զհուր և ըզ լո՛յս և ջօթարան։
Կամ թէ զաղբե՛ր զգետ և ըզծով·
այսմ օրինա՛կ առ բերելով։
Երիցըն ջո՛ւր բնութ՟ե գոլով·
անուամբ անձա՛մբ բաժանելով։
Եւ այսպէս մի՛ ա՟ծութիւն·
երից անձա՛նց անուանդրութ՟ի։
Կամ լոյս ՚ի ջո՛ւր ըս ծագելով·
և ճառագա՛յթ ներգործել է։
Որպէս և հա՛յր յորմէ որդի·
հոգին ծաւա՛լ ճառագայթ է։
Հայրէ պատճա՛ռ անպ՟տճառաց·
որդւոյ ծնընդեա՛մբ հոգւոյն բխմամբ
Օիւ՟յ՛ չէին պատճառ·
ինքն պատճառա՛ւ գոյից պատճառ

Ո՛չ է առա՛ջ հայր քան զորդ ի.
և կամ որդի՛ քան ըղհոդ ի:
Է ծնո̃ղ հա՛յր միշտ յա̂ իտեան .
և համագո՛յքն իւր յէութ եան:
Զ իեթէլո՛յս որդին փառ առ.
և կե̀նարա՛ր հոգին կեն աց:
Զ իարդ երբե՛մն առանց լուսոյ.
և անկենդա՛ն ո՛չ գոլ հոգ ւոյ:
Ո՛չ ըստ բնութե՛ըն մեծ է հայր.
քան որոց այլ՛ զընէ և պատճառ առ:
Ն՛ա ո՛չ նուա՛ստ որք ՚ինման է.
զի այս և ս զհա՛յր տկար առն է:
Ը ստ պատճառ ի՛ն մեծ ասի հայր.
և ո՛չ բնութե̃ք՛ քան զի է՛ հայր:
Ո րդէս և մե՛րըս հաւա̂ս ար.
և ո՛չ նուա̂զ որդի քան զհայր:
Բ այց զի որդի՛ ասի որդ ին,
ո՛չ մարմնակա՛ն և ախտայ ին:

Եբրու կարծէ՛ն կոյրքըն մոլոք·
հաւանականքըն մահմէտ են:
Որքբան ասէ՛ն ըստ յոհաննու·
կյանուանէ՛ փառ չեն յորդ ւոյ:
Ն՛չդ խտելո՛վ յիմարքըն հոգւով·
Թէ չէ՛ յօտա՛ր բանն՚ի յորդ ւոյ:
Օ խորպէս ծնունդէ բանսրտի·
նոյն պէսև հօ՛ր ծնունդ որդ ի:
Լոյս՚ իլուսո՛յ յառաջ բեր ում·
և ո՛չ նմա՛նծնընդեա՛ն մեր ում:
Բան ասացա՛ւ անուննոր ին·
զիան մարմնէ՛ ծնունդբան ին:
Ազինմի՛ն հօրէբնութ եան·
անուանեցա՛ւ որդւութ եան·
Անհասմարդկա՛ն և հրեշտակաց
բանիճանաձնա անհասմա աց:
Սոյն հաւատ ուղղափառաց·
երրորդութեա՛նէ մերձակաց:

Օ իմ՛ անկէ՛տ և անսահ ման ․
անէ՛րբանո՛ւր և ան վախճ ան ։
Որ էրըն մի՛շտ և է՛ այժմ ուս ․
և էասցի՛ անբա՛ւ դար ուս ։
Ո՛չ ըսկըսեա՛լ ո՛չ դադար եալ ․
և սկըսելո՛ց պատճառ եղ եալ ։
Իմանալեա՛ց և ըզգալ եաց ․
և զօրսնոքօ՛ք պարունակ եաց ․
Ո՛չ այլ այլեա՛լ’ իբնութեն է ․
և ո՛չ փոխեա՛լ’ ի տեղոջ է ։
Օ ի այլայլի՛ն որք եղան ին ․
և փոփոխի՛ն ոյք փո՛խադր ին ․
Այլէ՛ նովա՛ւ լցեալ երկ ին ․
երկիր և խո՛րք անդ ընդ այ ին ։
Նա և ներքո՛յ ամենայն ին ․
և արտաքո՛յ արարած ին ։
Խնամօղ տած օ՛ղ եղական աց ․
և’ իյէի՛ց անպարա գայց ։

հուպ

Հուպ ամենից եւ մերձաւոր.
եւ յումեքէ ոչ հեռաւոր։
Տեսող մարդկան ծածուկ սրտից.
զխորհուրդս ըղձանց զգործըս կրից։
Նա ինքն աչաց հողեղինի.
անտեսութեան ամպով ծածկի։
Միայն մտօք նկարագրի.
աղօտ նշանագ ըստ փայլածի։
Իբր եւ ըզ հուր սրբեցելոյ.
ջինջ եւ մաքուր ըստ հայելոյ։
Սա ըզնորին գեղոյն նման.
յիւրըն ցուցցէ տիպ տեսական։
Գերբնութիւն անտանելի.
եւ ոչ աղօտ միտըք ձգի։
Ոչ մարդկային մաքրագունից.
ւ ոչ երկնայնոց սեռին վեհից։
Օ ի եթէ է գոլ հաւաստամք.
բայց թէ զինչ է անդ խոստամք։

իյառ

Ի յառաջին նյիմաստ փութամք.
Եւ յերկրորդէ նյոյժ վերջանամք:
Որք առաւելըն նկըրտ են.
Եւ առ սակաւըն տկարան ան:
Եւ որքչափով վերա բեր են.
դեր քան ըղչափըն վերան ան:
Յարարած ոցըս ծանուց աւ.
ստեղծող սոցա թէ էան բաւ:
Եւ՛ ի տեսլեան նցըն զանա զան.
Թէ չէ բնութի այն որ ցուցաւ:
Ոումանս առ ի նքնկամաւ ձգէ.
զորս ՚ի բարին գոլ ճանաչ է.
Որպէս ճարտար արհեստաւոր.
ընտրէ ըզնիւթ պատուշաճաւ որ:
Ո ի թէ անհաս ամենայն ի.
Նա ամենից յուսանալ ի.
Ի նյայանէ ոչ ձեռն արկել ի.
Եւ ոչ մատամբ հաղորդել ի:

Սատանայորին կ խոնարհի նա.
յանձաս վտառացըն դերակ ոչ:
Օն մերձեցուք փոքրինչ առ նա.
ի յաշխարհէս ըստ որակ ոչ:
Նմայն սիրով բաղձմամբ սրտի.
որով հոգին նորոգեալ մաքրի:
Ածա տես այնուլին ի.
որպէս խոստումն տրուն ի:
Արդ՝ այսպիսին քս ա՟ծաց ան.
ընդ անեղին և միակ ան:
Ընտ անեբար դասակցեց ան.
եղեալ քբազումըք միացան:
Սակայն յորժամ խորոց վերին.
միոջ այսպիսեացս դան՝ ի քնն ին:
Ո՛չ տեղ ունին ուրդադար ին.
Եւ ոչ կայեան ուր հանգըստ ին:
Օ որ անըսկի զընանդանոճանին
Եւան ցանել զնայ ոչ կար են:

277 այլ

Այլ՛ իստորէ՛ն նս այսր իջան էն.
անմահական անունդըն էն :
Նաւ ժողովեա՛լ միա՛դում ար.
զո՛չ ըսկըսեա՛լն և զանդադ ար :
Յաւիտենից և մշտ ար ար.
բանիւ զանո՛ւն էին ար ար :
Արդ՝ մի՛անձա՛նցըն միշտէ ից.
մինն՛ իյերի՛ց այս անբաւ ից :
Յանճառ ծնո՛ւդ գերադունից.
ծածկեալն՛ իծո՛ց հօր իսկակ ից :
Հօրիւրսահմա՛ննանշարժական.
կնիք շարժո՛ւն՝ և կերպար ան :
Աներևո՛յթ անտեսակ ան.
լոյս՛ իլուսո՛յ անմարմնակ ան :
Պատկեր հօր ո՛չ փոփոխակ ան.
այլ անփոփո՛խ համա՛նմ ան :
Սկիզբն սկըզբեա՛ն արարչակ ան.
աղբեր կենա՛ց անմահութե ան :

իկեր

Ի կերպարա՛ն իւր ըստեղծեալ·
գոյակամաւ հօ՛րանդ խոնարհեալ:
Զոր ՚ի լաւէ՛ն յայն ժամտուեալ·
՚ի վատթարէ՛ն այժմիկ առեալ:
Իջաւ աւետեօ՛քըն հրեշտակին. ✠
՚բնակել յարգա՛նդ սրբոյ կուսին:
Նախ ՚ի հոգւո՛յն մաքրեալ յոգին.
հօր զօրութեա՛ն օթարանին:
Բանն անմարմի՛ն ըստ յէութե՟.
եղեւ մարմի՛ն ճշմարտութե՟:
Զիւրըն պահեա՛լ անեղապէս.
Եւ զի՛մս առեա՛լ ըստուգապէս:
Զորայս խառնու՛մն ըսքանչելի.
ա՟ծ ընդ մա՛րդ բնութե՟ խառնի:
Ո՛չ էութի՛ւնըն փոփոխի.
Եւ ո՛չ ձեւո՛վ կերպարանի:
Որպէս ասա՛ց ժանտն Եւտիքէս.
Թէ՞ ո՛չ մարմի՛ն առ խաբկապէս:

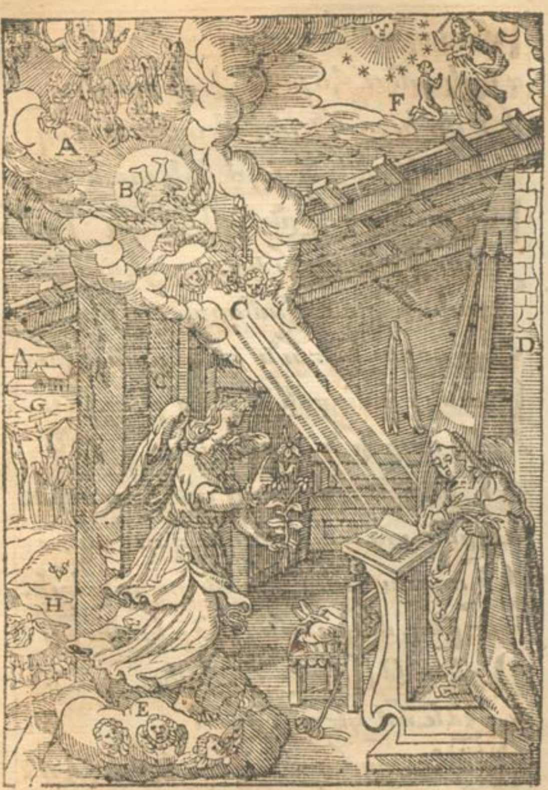
F
A
B
C
C
D
G
H
E

Այլ առ աչօք անց ընդ կուսին.
խողովակի նմանեա այէս:
Կամ դաստառակաւր հրաշհայելեաց.
որ ըզբնութիւն ոչ տայ յինքեանց:
Ս՝խայն ըզձեւ ըզքանդակեալ.
և ըզքանդակս ենթակացեալ:
Եթէ ոչ երկուցըն միութիւն.
բաժանելով երկու բնութիւն:
Եթէ կամ երկուս որդիս ըզմին.
ըստ նեստորի չարաբարբառին:
Եթէ ոչ մարմին անմանաբար.
որպէս սատանայն ասպօղէնար:
Թէ անհոգի իբր՝ իբաղին.
բնակեաց ա̃ծ բանն՝ ի մարմին:
Արդ՝ այսպիսեաց փառաց իմք իբրց.
իբր՝ ի քերոբից թեւնաւորաց:
Հետեւելով լուսաշաւիղաց.
ըստ ուղղափառ վարդապետաց:

Եւ դաւանեմըք միու թիւն·
ոչ այլայլել այնու զբնու թիւն:
Այլնոյն որդին որ ՚ի Հօր է·
եղեւ որդի առ ՚ի մօր է:
Եւ միասեմք բնութեայս ու·
ըստ խառընման անճառել ւոյ:
Որպէս հոգի և մեր մարմ ին·
՚ի մի բնութիւն ըս ժողով ին:
Ոիթէ սոքա ենարար ած·
և միանան անայլայլ ած:
Ի յանմարմնոց և իմարմն ոյ·
անդիտաբար գոլ միաց ած:
Ոիչէն զարմանըք հիաց ման·
թէ արարիչ բնութի և բան·
Այնոր յաւէտ անմարմնական·
և եղելոցս արարչակ ան:
Խառնիընդմեզ անշփոթաբար·
և միանայ անճառա բար:

Ի՛յօրինակ եղաւա փառ·
՚մերումբնութե՟ս և ո՛չ յօտար:
Օ խորքերկո՛ւս բնութի՟սասեն.
և՚ իներրա՛նկըս բաժան են:
Հա՛րկէերի՛ս գոլբաժան ել·
և կամ՚ իմի՛ միաւոր ել:
Բ. յաէ՛յոգի՛ և՚ իմարմ ին·
և՚ իբնութի՛ւնն ա՟ծայ ին:
Եւկծզխառնու՛մըն մր՟դկայնոյն
ասելհզօ՛ր քան զնոյն:
Երկուսասե՛լ դարձեալբնու թի՟·
վասնյերկո՛ւց գոլմիու թի՟:
Չէայսօտա՛ր ճշմարտու թի՟·
թէչբաժանե՛ն յերկուս ըզմին:
Բայցմեք այսպէ՛ս խոստովանիմք
ա՟ծայնո՛ցըն հետև իմք:
Եւթէ՛հոգի՛ մարմինն և միոք·
որովեղե՛ն ազգմարդկայ ինք:

եւա

Ա՝ առ ՚ի մէ՛նջ մեծըն բան .
և միացո՛յց բնութե՛ յինք եան :
Ա՝ նմեղարա՛ր զմեղանչակ անն .
զապականեալըն անապակ ան :
✠ Որբովանդա՛կ յորովայն ին .
և էր լցեա՛լ նովաւերկ ին :
Ծ՝ ածկեալ յա՟րգա՛նդ սրբոյ կ՟ն
և ՚ի ծոցո՛յ հօրն բաժ ին :
Օ որինն ամսեա՛յ ժամանակաւ .
տկարբնութե՛ յինքեան տարաւ .
Ա՝ որպէս մարդ զա՟ծ ծըն աւ :
և կուսութի՛ւնն ո՛չ խափանեցաւ .
Ստեղծօղ մ՟կա՛նց մանուկ ցուցաւ
և հինաւո՛ւրցըն տղայաց աւ :
Ի՝ յանբանի՛ց մսուրեդ աւ .
՚ի հրեշտակա՛ց փառաւորեցաւ :
Ա՝ ստեղըն լո՛յսըն ծագեց աւ .
և ՚ի մոգո՛ւցըն պատուեց աւ :

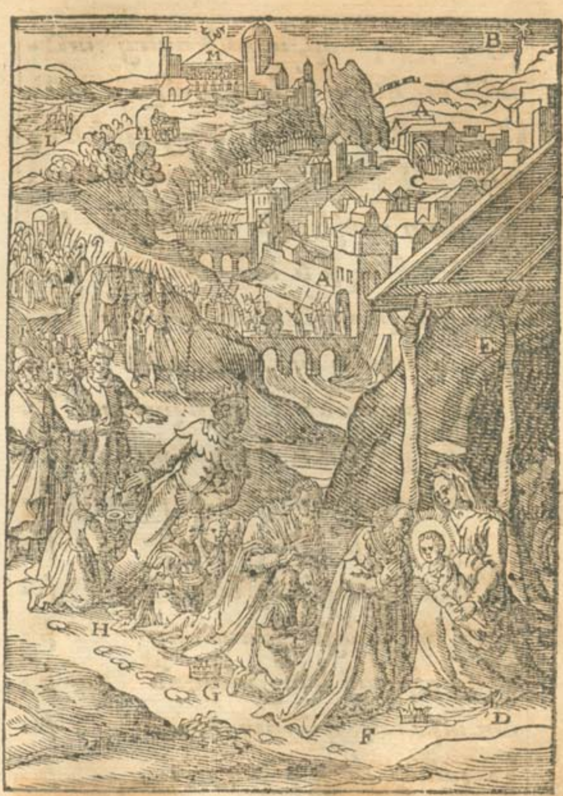
M
B
L
M
A
C
K
A
E
I
H
G
F
D

Խորհրդապէս ընծայեցաւ·
ոսկեաւ կնդրուկ և զմուռսաւ։
Բաց յօթէից հովուաց յայտնեալ
ա̅ծ փրկիչ և տ̅ր յօծեալ։
Այնոր հովուէրըն զիսրայէլ·
որպէս խաշին առաջնորդէր։
Կերակրեցաւ կաթն ՚ի մօրէ·
՚ի կուսական սուրբ ստենէ։
Որզարարածս իւրկերակրէ·
բանայ ըզձեռն և լցուցէ։
✠ Ըստ նախահարցըն թլփատի·
յ̅ս փրկիչ վերակոչի։
Քառասնօրեայ եկաւորի·
ըստ յօրինացն ՚ի տաճարի։
Ի գիրկս առեալ սիմէոնի·
առարձակօղ տ̅րպաղատի։
Ի յաննայէ գոհաբանի·
եկեալփրկօղ իսրայէլի։

նաստ

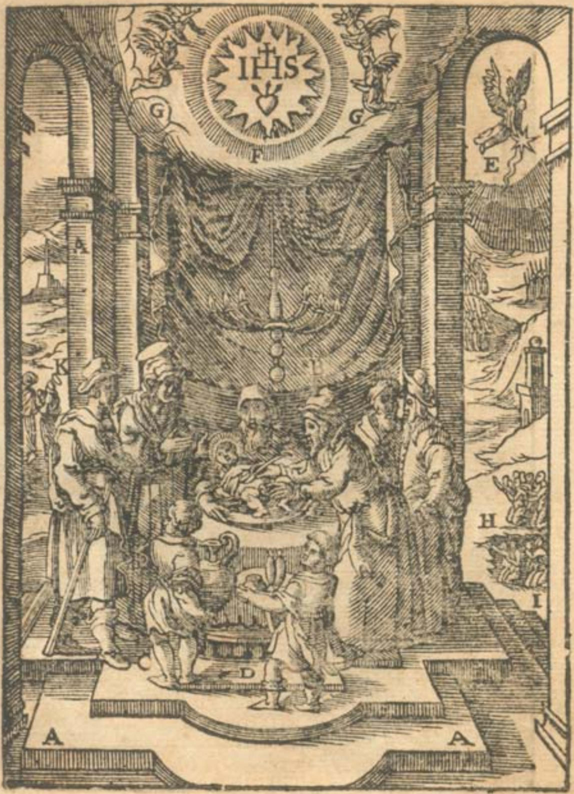
IHS
G
G
F
E
A
K
B
H
I
D
A
A

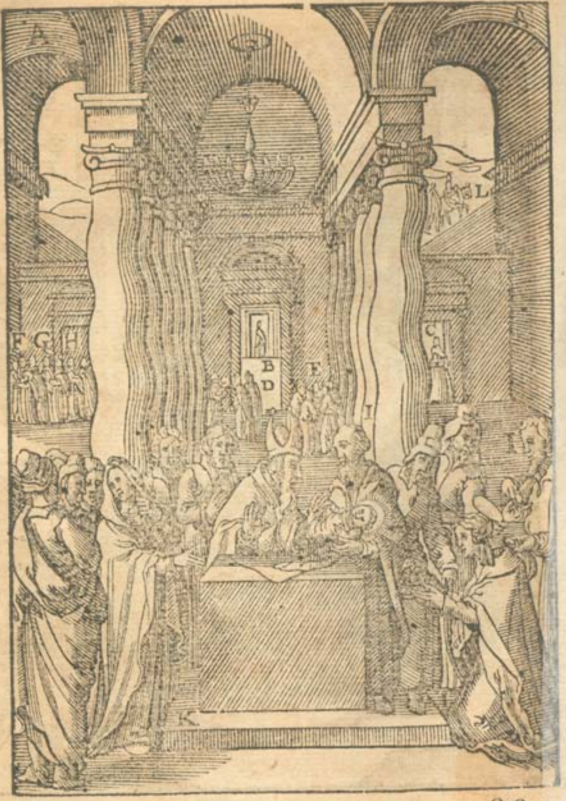
A
A
L
F G H
C
B
D
E
I
I
K

Նստի թեթեւ՛ ամպոյն ան·
գնայ յեգիպտո՛ս փախըստական։
Որպէս ըզմա՛րդ երկիւղած ան·
բայցմանրէ զկո՛ւռս եգիպտակն։
Յեգիպտոսէ՛ կոչմամբ դառնայ՛
՚ի նազարէ՛թ սպանտ ըլխտան այ։
Սնանի ՚ի տո՛ւնըն յովսէփ այ·
զոր անուանեա՛ց հայր եւկ ա։
Օ երկոտասա՛ն լրումն ազգաց· ✠
յերուսաղէ՛մ տօնի զատկ աց·
Օ ինքեան խօսեա՛լ բան օրինաց·
դնէ՛ր առաջի՛ հրէից ազգ աց։
Մ՝արմնով աճէ՛ր եւ զարգանայր·
որով մանկո՛ւնք հասանէին յար։
Իմաստութե՛ն իմաստնան այր։
որ իմաստնո՛ց զիմաստըն տայր։
Որում հնազա՛նդ էն հրամանաց·
դասք անմարմնո՛ց հոգեղին աց։

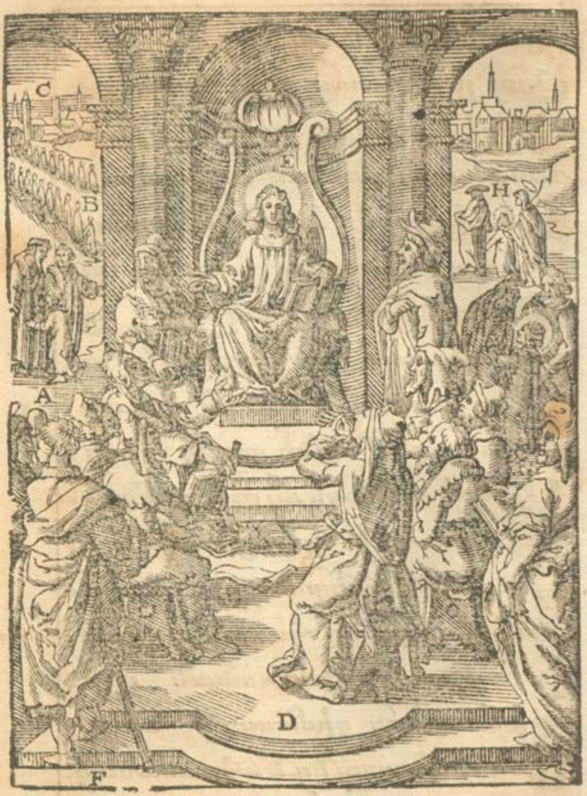
C
B
A
E
H
D
F

Մին էր հնազա՛նդ մարմնով ծնողաց
ըստ օրինա՛ցն իւր հրամանաց:
Ամս երեսո՛ւն այսպէս լռ էր.
եւ ո՛չ նշա՛նըս ցուցան էր:
Նա ո՛չ բանի՛ վարդապետ էր.
այլ թագնա՛բա՛ր յերկրի շրջ էր:
Մինչ՚ի լնո՛ւլ թիւ՛ երեսնին.
այր կատարեա՛լ չափհասակին:
Ո՛ի մի՛ առ յա՛չս երեւեացին.
տնօրէնութի՛ւնքըն մարդկային:
Յայնժամ իսկ գա՛յ՚ի յորդանան.
առ յովաննէ՛ս՚ի բանին ձայն:
Անկարօ՛տըն մաքրութեան.
առ՚ի մաքրե՛լ զազգըս մարդկան:
Ո՛ւմ կարապե՛տըն վկայ է.
գառն այ՛ վերա ձայն է:
Ի մկըրտել զնա՛ հրաժար է.
Թէ՛ ինձ՚ի քէն մաքրել պարտ է:

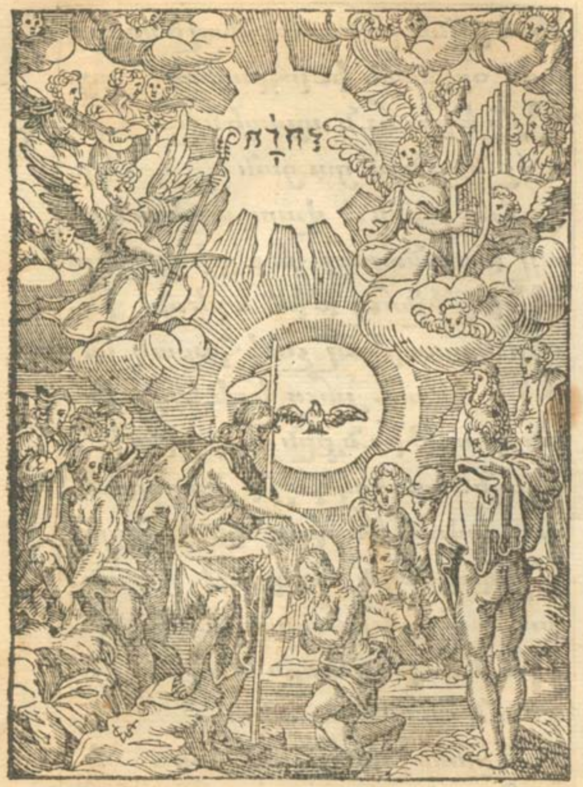
יְהֹוָה

Բանդիծանեաւ ՚ի հրեշտակէն.
այնոր կոչեա՛լց յանապատ էն:
Թէ՛ սա՛ է բա՛նն իսկըզբաննէն.
զոր ծանուցե՛ր յորովայն է:
Թոյլ տուր անդրէ՛ նորնաստել ով.
ւ՚ի յորդանա՛ն իջանել ով:
Եւ մկրտի՛չըն մերձ կալ ով.
ստեղծօղն ինքեա՛ն մկրտել ով:
Հայր ՚ի վերո՛ւստ աղաղակեալ.
դայէ որդի՛ իմ սիրեց եալ:
Աղաւնակե՛րպ հոգին իջ եալ.
զանձնէակ ցի՛ նմանամբցուցեալ
Ի յանապա՛տ հոգւով վար էր. ✠
քառասուն՛օր ծոմով պահ էր:
Որպէս մովսէ՛ս ՚ի սինեայ էր.
եւ եղիա՛ս նովին ձեւն էր:
Եւ զի սա՛ տէ՛ր գոլով նոց ին.
եւ անկարօ՛տ ամենայն ին:

Ու ինքն ոչ տայր թոյլ մերձիլ քաղցին
մինչ 'ի լնուլ քառասնեկին:
Այլ զի մարմին էր մարդկային.
ծածկեալ նովաւ զլոյսն երկնային
Արկեալ կամաւ փափագ հացին.
իբր կարթի կեր փորձողին:
Որ մերձենայր յերկրորդն Ադամ.
ըստ յառաջին խորին խաբմամբ:
Գնէր առաջին որպէս յայնժամ.
բանիւ պատրող էր և փորձմամբ
Եթէ որդի ես աստուծոյ.
որպէս լուայ ձայն 'ի վերոյ:
Գործովք զնոյն ճշմարտեցո.
առ 'ի քարանց հաց լինելոյ:
Որ չպատուեաց զմբերան եաց.
իբր զկարող պատուհաս եաց:
Այլ հեզաբար պատասխանեաց
մեզ յօրինակ վարդապետեաց:

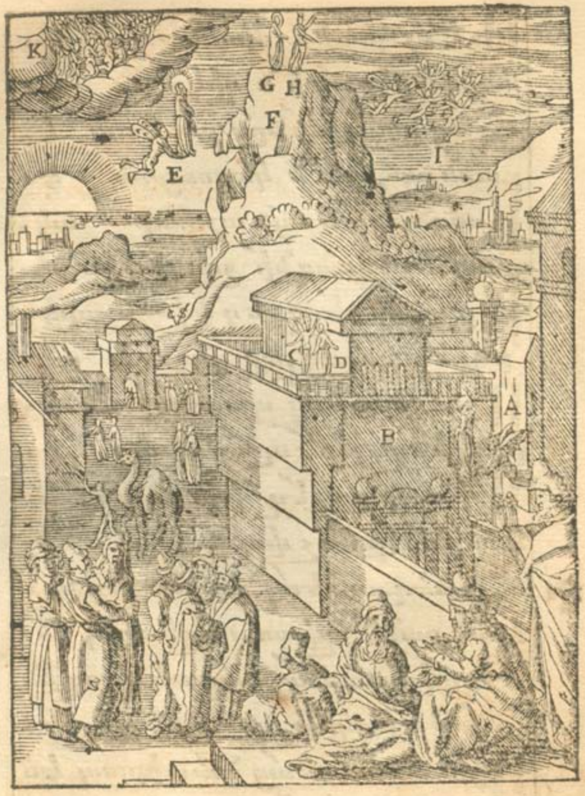
K
G H
F
E
I
D
A
B

Թ. էր ո՛չհայցի՛ւ միայնկեցց է.
մարդերկրածի՛ն զիկրկին է
Հ աց ըզմարմի՛նըն բուծան է.
բաննն ըզհոգի՛ն կեցուցան է:
Ի տաճարի՛ն այն աշտար ակ.
դարձեալկանգնի՛ չա՛րընդիմակ:
Ի յայդմանէ՛ զքեզ՚իմայր արկ.
՚ի հրեշտակա՛ց լե՛ր ընդուն ակ:
Որումտուշեա՛ն պատասխան ի.
ըզգրեալն յորէ՛ սըն մովսէս ի:
Մի՛ տառ ըզքե՛զ ՚իփորձ չա՛ր ի.
զի՛տրա՛ծ քո ո՛չ փորձ ի:
Հանէդարձեա՛լ բարձր լե՛ր ին.
և ցուցանէ՛ զփառս աշխարհ ին:
Օ որխոստացաննա՛յտա՛լստեղծող ին
ԵԹԷ՛ՆԵրկի՛ր պադցէնըմ ին:
Որումսասատեա՛ց նա՛ տիրապ էս
լերբըն փախեա՛ւ ծառա՛յա ալէս:

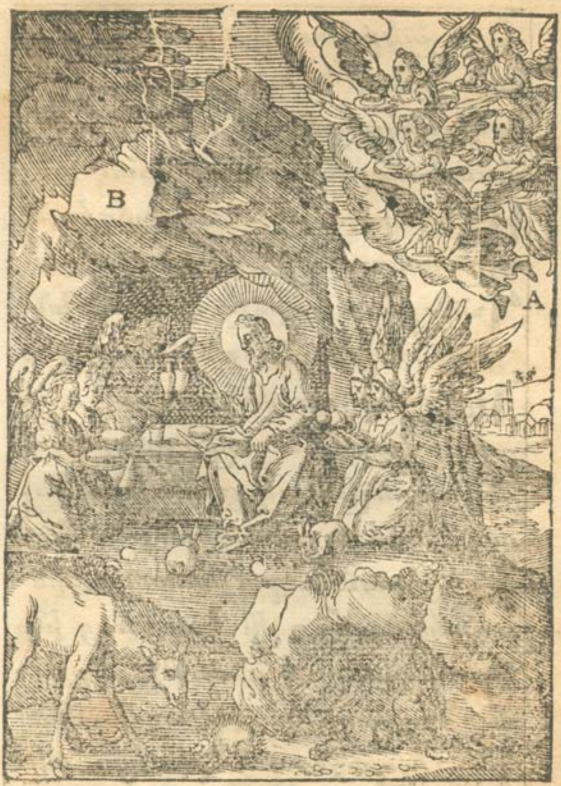
B
A

Հրեշտակք մատուեան՝ ի յայն հնդէս
եւ պաշտուեցին ածապէս
Ի կերակրոց ինչ հիւթական.
որչափ մարմնոյ պատշաճական:
Ո՛չ ի յերկրէ յօթեւանմարդկան.
այլ նորաստեղծ արարչական:
Պարձլ յետ փորձըն կատարման.
յայտնէ զբնութիւնն ածական:
«Նըշանօք զարմանազան.
զոր ո՛չ տեսին ազգըք մարդկին:
«Նախ յաղթելով չարիշխանին.
տայ առեալ զաւար նորին:
Օ ի յիրաւունք դատաստանին.
բռնադատողք մի՛ կարծեսցին:
Սանայս որէ կ բնութե մերով·
մերըյաղթողին յաղթեաց մարմնով
Րու՛ ի չպարծել չարին այսով·
թէ յաղթեցայ մերկով:

Եւ մեք ուսցուք յօրինակ էն.
նախ խորտակել զչարին զէն:
Ապա՛ սաստել դիւացն անդրէն.
զազգըս մրդ̃կան բուժել յախտէն
Եթէ՛ ախտից մեղաց յաղթեմք.
զախտըս ցաւոց մարմնոյ բուժեմք
Եթէ՛ զօրէնսըն կատար եմք.
ապա քարո՛զ լինել կար եմք:
Արդ՝ մինչ լինեմա՛ց զընդխմակայն.
առյովհաննէս գայ յորդան ան:
Զոր անուանէր՝ ի լուր մարդկան
գառն ածոյ՝ և քաւար ան:
Դառնոյ յաշխարըն գալիլեա.
և անուանեալ գիւղըն կան ա:
Յերրորդ աւուր գալոյն որ ա.
՝ի հարսանիսըն կոչի նա:
Զոր ինքն և մայրն անդրընթնն
յայտնեալ ըզփառս արարչական:

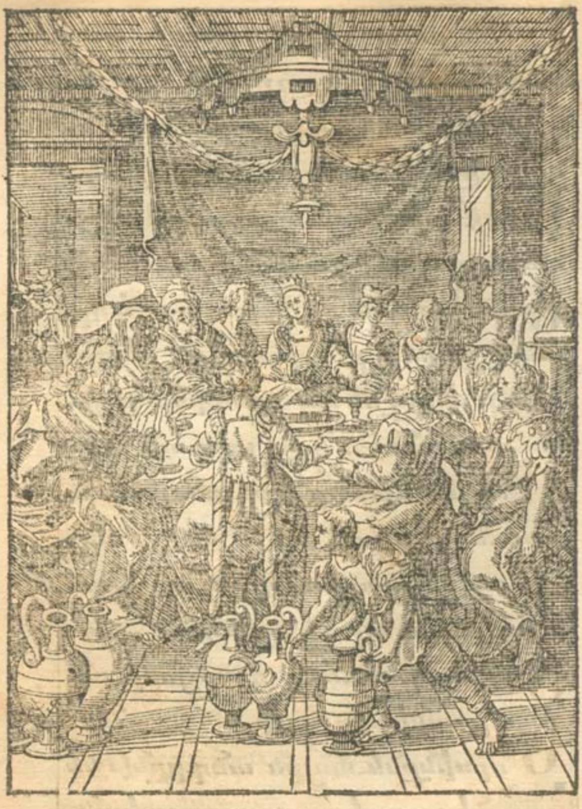

Սկիզբըն գործոյն սքանչելական
առ՚ի տ̃նէ եղեալ յայն ժամ։
Ոխոր՚ի ջուրսըն հիւթական.
փոխէ՚ի տունկսըն սեռական:
Դարձոյց եւ այժմ նոյն հրաման.
զջուրն՚ի գինի անապական:
Այն որ զբնութ̃իս լուծական.
արար կայուն անմահական:
Յայժմ ուսուցմանըն աւազան
եւ անդ լուսո մ̃ե ա̃ծական:
Ի ճանապարհ վաստակեցաւ. ✠
որով երկիր հաստատեցաւ:
Այլ է հանդիստ աշխատելոց.
եւ ճանապարհ մոլորելոց:
Առ ջրհորին ծարաւելով.
զբնութ̃ի մարմնոյն ցուցանելով:
Սամարուհւոյն ջուր խնդրելով.
զջուրըն կենաց խոստանալով:

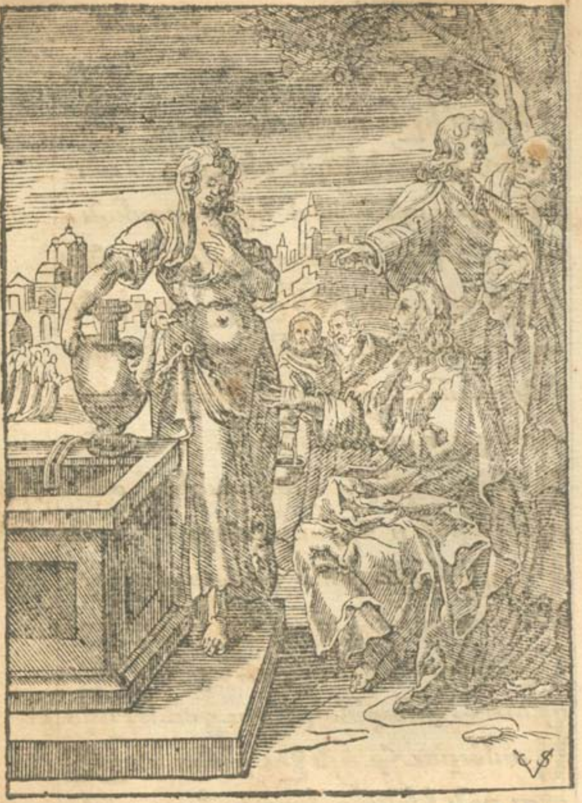
VS

Ա.ղբուր առւի՛ նքն ձայնիւ՛գոչէ.
ըզծարաւ՛իս արբուցան . է։
Սա՛ որ ըստ գրո՛ց հաւ՛ատասցէ.
գետոց բխեա՛լ յորովայն է։
Դարձեալ կանա՛ գալիլէ ին.
յայտնեաց ըզփա՛ռս ա՛ծայ ին։
Տալով որդւո՛յ Թագազարմ ին.
զառողջուԹի՛ ըստ հրաման ին։
Պրոպատիկէ՛ աւ՛ազան ին.
ուԹեւերեսո՛ւն ամհի՛ւանդ ին։
Ասացբառնա՛լ իւրնեւմահՃ ին.
շրջե՛լնովա՛ւ յորշաբաԹ ին.
Յետյովաննո՛ւ մատնիլբանտին ✠
Ճրագին դընի՛լ ՚իգրու՛ան ին։
Ձայնըն.քարո՛զ յանապատ ին.
լռեալ սրո՛վ հերովդէ ին։
Ա.րեգակա՛նըն լոյսծագ էր.
բանըն փոխա՛ն ձայնին խօսէր։

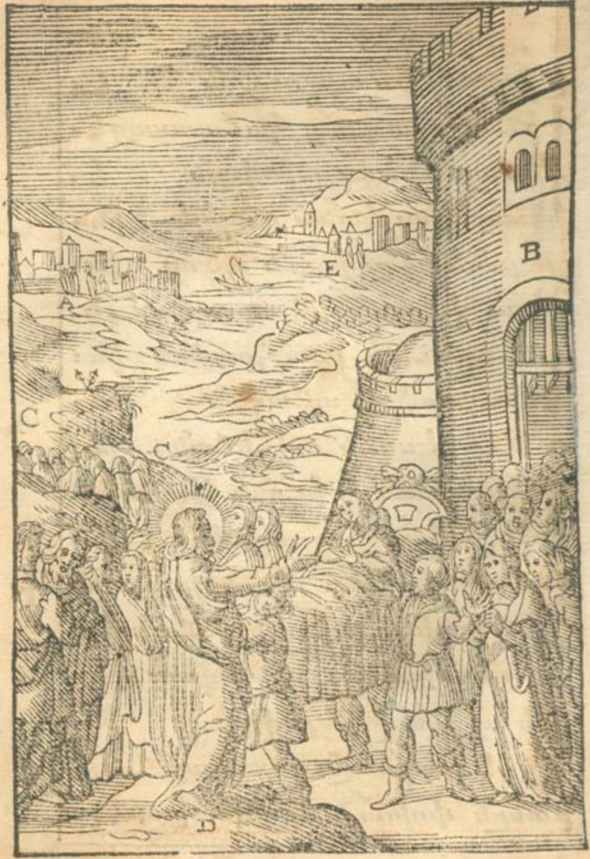

19

Ո ազգս մարդկան լուսաւոր էր·
զախտալմարմնոցն՝ ի բաց մերժէր:
Նաև զաշակերտսըն ժողովեաց·
զոր ի սկըզբանց յառաջ ընտրեաց
Երկոտասան իւր անուանեաց·
զեօթանասունն զորս առաքեաց:
Նոքօք ի լեառըն հետևի·
և ժողովոց որք ըզկնի:
Խոնարհութե̃ բազմեալ նստի·
բանայ զբերանըն կենդանի:
Յորմէ բարի բանըս բըխեալ·
կենդանարար ջուր արբուցեալ:
Երանութի̃ս իններակ տուեալ·
որոց գործովքըն հետևեալ:
Նոյն որ երբեմն առ մովսէսիւ·
սինեա խօսէր ահեղ ձայնիւ:
Ա́ սաստ խոնարհև հեզ բանիւ·
ընդ զօրէնս որ խիստ դատնիւ:

Աւորս ընդ դէմ զնամ կարծէին.
օրինական տուեալ բան էին:
Ասէ չեկն զի լուծան էին.
այլ ՚ի լինուլ զնուազ թեր էին:
Անդ ասացաւ թէ մի՛ շնար.
բայց ես դատեմ զի հայեցար:
Ի սպանմանէ անդ արգելար.
բայց աստ գեհեան թէ բարկացար:
Ի յերդմանէ ուղիղ յած.
չէ յօրինաց նա արգելած:
Բայց արդ յինէն է հրամայած.
թէ մի՛ երդնուր ոչ արարած:
Եւ այս պիսի բանիւք բազումօք.
խրատեաց զաշխարհս ամէնն ոքօք:
Ուսոյց մաքուր լինել պահօք.
եւ ողորմած որ ոչ կեղծօք:
✠ Եւ մինչ յոգուով կերակրեցան.
բազումք մարմնով բժըշկեցան:

306 կոյր

Կոյրք լուսով պայծառացան.
զլոյսն որ յերկնից աչօք տես ան:
Զձայն ըն կենաց խուլք լուան.
և՚ի խմարմնի անմահաց ան:
Համրոց լեզուք բարբառեցան.
և նոյ խօսակցեց ան:
Ձեռք կարկամք պարզեցան.
և գօսացեալք առողջաց ան:
Իբր եղջերուք կաղք ընթացան.
անդամալուծք կանգն եցան:
Յածակն ի լեռնէն իջ եալ. ✠
և ըզբորոտըն զայն սրբ եալ:
Կափառնայում քաղաքէկ եալ.
զհարիւրապետըն ծանուց եալ:
Զհաւատըն մեծ յայտնի արար.
քան զիսրայէլ հզօրա բար:
Զծառայն հիւանդ ախտամահարն
կեցոյց բանիւ կենդան ար ար:

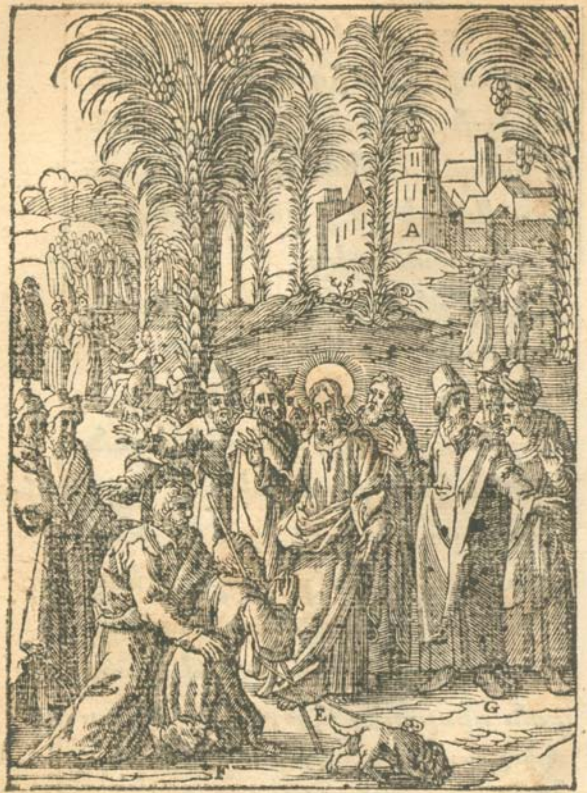
A
E
G
F

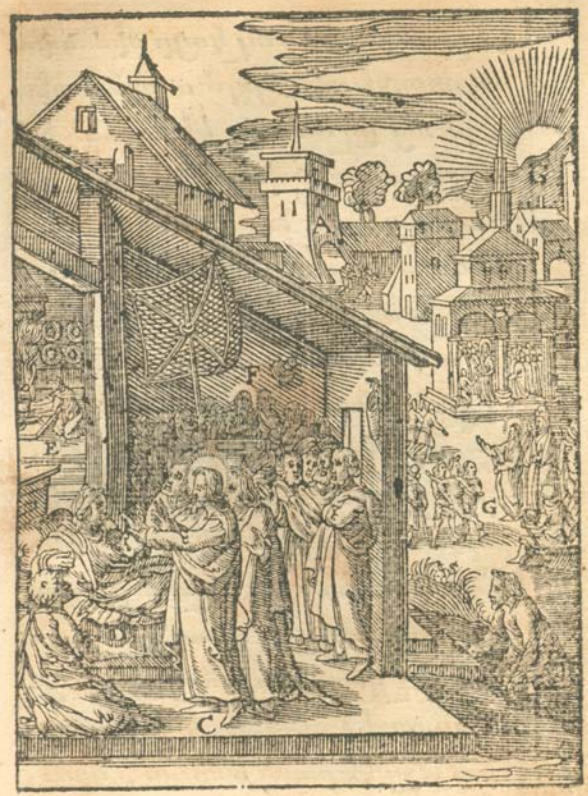
H
A
G
F
E
G
D
C

Օրքանչնանկեա՛լ կայր սիմոն ի.
յախտըսջերմա՛ն յոյժ տագնապի:
Զգեաց ըզ ձե՛ռըն կենդան ի.
յարոյց առո՛ղջ վաղվաղակ ի:
Բազմաց եղե՛ նա՛ կենսատ ու.
յորժամ ե՛հաս մուտ արե ու:
Որ զԵսայեա՛յ գիրքն ըն ու.
Թէ՛ զ ցաւըս մե՛ր՝ ինքն առն ու:
✠ Օանձըն նենգօ՛ղ խորա՛մանկին.
կըցորդ չէ՛առ ճանապարհ ին:
Յորջ.քաղոճեսու՛ց ըզ չա՛ր հոգին
որպէս ասի՛ ըզսիմոն ին:
Միւս ումն որ է՛ր աշակերտ աց.
այն որ ըզհե՛տ գնալ աս աց:
Թաղել զմեռեա՛լըն ո՛չ հրամայեաց.
այլ.քարոզե՛լ զբանըն կեն աց:
✠ Ընդ աշակե՛րտսն եմուտ՝ ի նաւ.
ա՛յն որ կապէ՛ զծով ահագաւ:

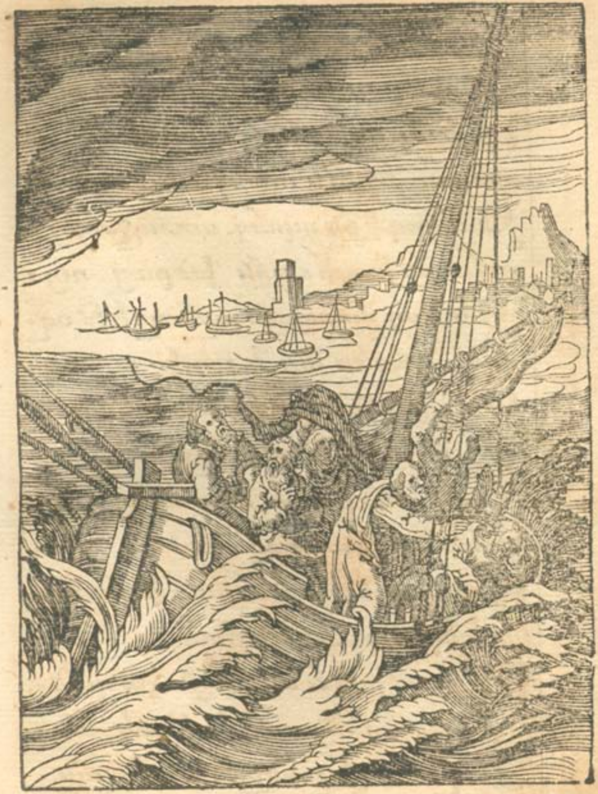

Յորս՛ իշարժելըն մըրըրկ ան.
հանդարտեցոյց միհրաման ան։
Եկեալ յաշխարհ գերգեսացւոց.
պատահեցան տանջեալք այսոց։
Զմարդիքըն արագ առողջացոյց.
զդևսըն խոզիւքըն խորաց ոյց։
Լուծեալ մարդոյն ըզմեղս եթող.
որպէս հզօր տ՟ր և յաղթ օղ։
Զմարմինն այնքան նարարկարօղ.
մինչ զի մահճացն եղև բարձօղ։
Ի յանցանելն առ մաքսայն ոց.
ետես նստեալ զմատթէ ոս։
Զանեա՛զհոգւոյն որ՛ ինմալըյս
կոչեաց որպէս զեղիսէ ոս։
Աշխարհական սիրոյն կապան.
խզեալ սիրովն աննիւթակ ան։
Զեղևարդել ինչ և խառն ան.
լքել ձայնին տ՟րունակ ան։

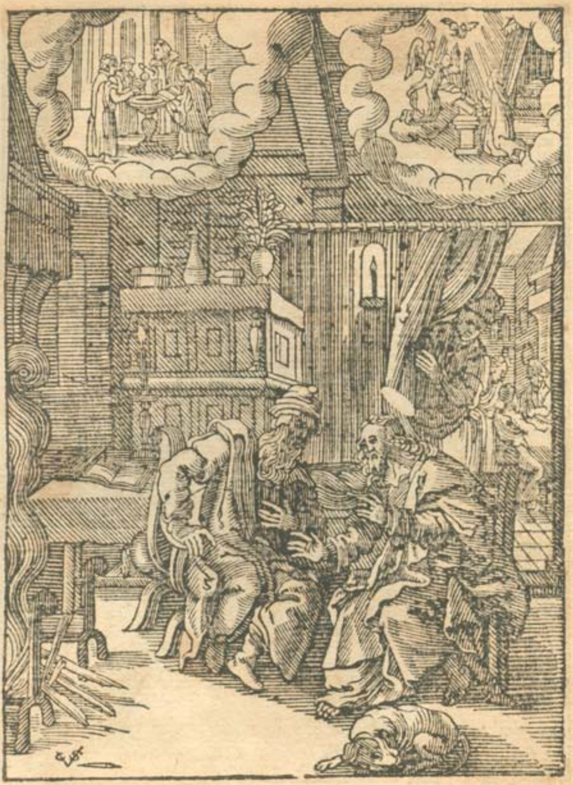

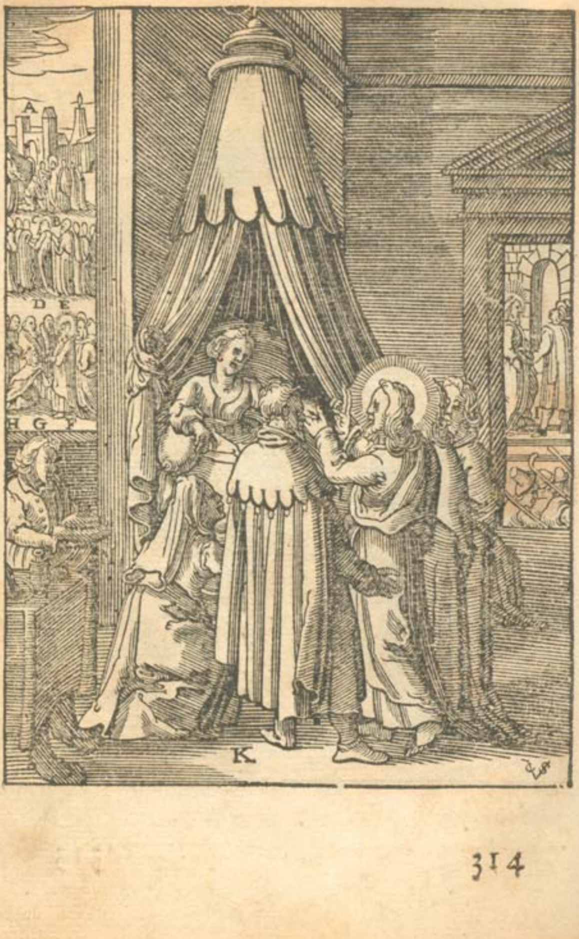
A
B
D E
H G F
K

Յայրոս անուն դուստր իշխանին
ախտըն մահու հանել զհոգ ին:
Կանգնեալ բանի՛ւ նորին լին ին.
որպէս՝ ի քնոյ զարթուցան ին:
Ի ճանապարհըն այն քար ի.
տեռատես կի՛նըն հուպ լին ի.
Ըղձեցի՛ւ քզգեստա՛ն փրկել լինի:
հաւատքըն մեծ հրապարակ ի:
Կուրաց երկու՛ց առ ոտս անկել.
ձեռին հրամա՛մբ լուսաւորեալ:
Համըր դիւի՛ զոմըն կալ եալ.
շնորհեալ խօսե՛լ զդաւնացեալ:
Ըզչորացեա՛լն ՚ի մէջ կոչ եաց.
ձգե՛լ ըզձեռըն հրամայեաց:
Զմեռեալ անդա՛մն ՚ի կորթ ձգեց
յայլ անդամո՛ցըն կենդանեաց:
Դիւահարի՛ն խուլ և համր եր.
շնորհեաց ըզխօ՛սս և ըզլս ել:

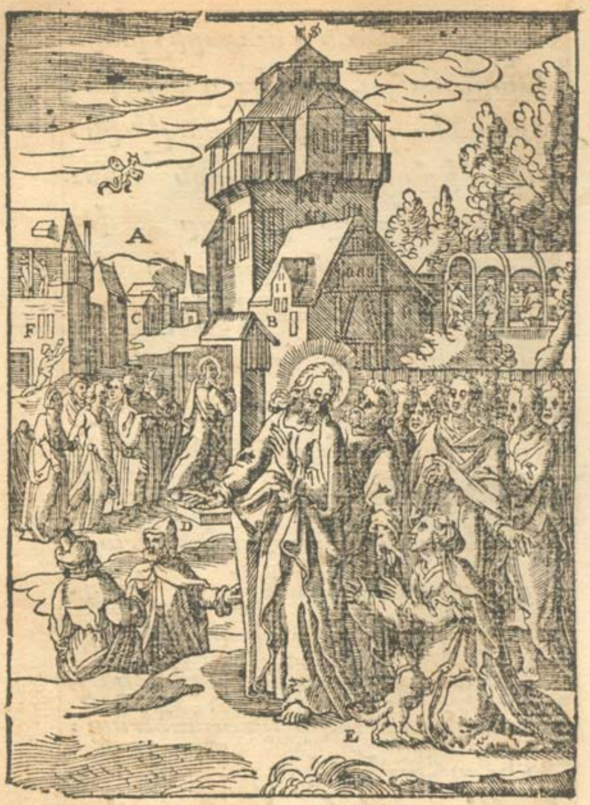
A
F
C
B
D
E

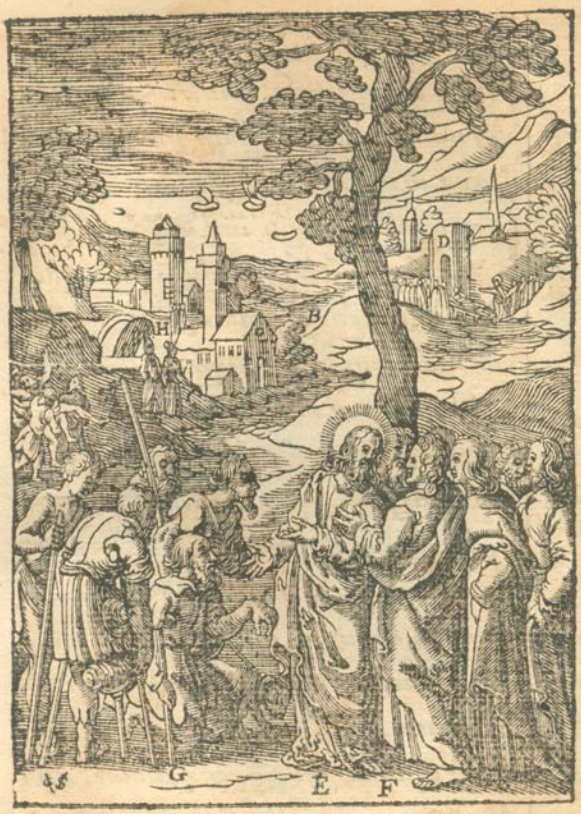
D
B
H
C
45
G
E
F

Որով լեզու՛քըն մահա՛ բեր․
բեղզեբուղա՛ւ ասենհան ել․
Նստեալ ՚ինա՛ւ եզր ՚իծով ին․
վարդապետէ՛ր ՚իցամաք ին:
Ըզսերմանեա՛ցն առակ խոր ին․
զորե՛լ ցանել յերկիր բան ին:
Ոմն ՚իթռչնո՛ց յօդական ին․
առճանապա՛րհ քաղեալ հատին:
Ոմն յապառա՛ժ տապով կիզին․
և այլն ՚իփու՛շըն հեղձան ին:
Իսկ որ յերկի՛ր բարի անկ աւ․
եբեր պտու՛ղ տոհմական աւ:
Բարեբաստի՛ց պատահեց աւ․
ըստ հաւատո՛ց պարգևեց աւ:
Օրինաւո՛րըն երեսնաւ որ․
և կուսութի՛ւնս վաթսունաւ որ:
Իսկ պատարա՛գըն բանաւ որ:
վկայք յարեա՛մբ հարիւրաւ որ:

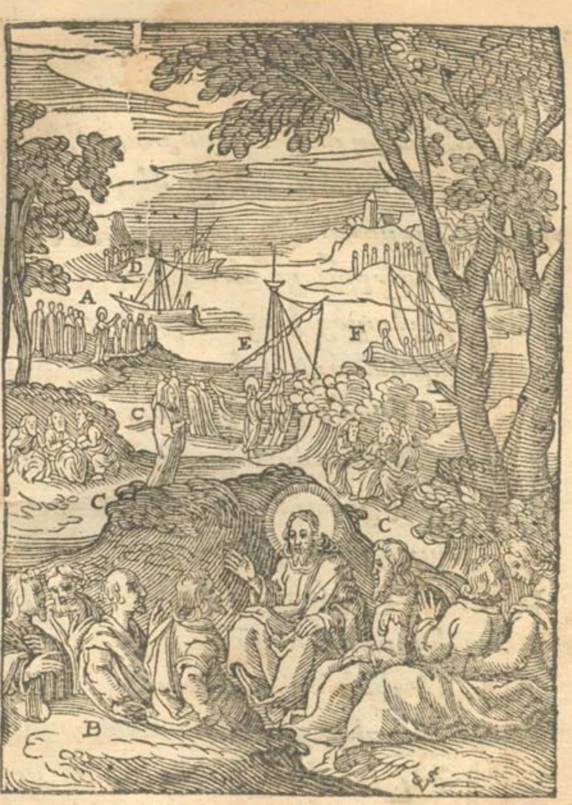
D
A
E
F
C
C
C
B

Պո՟րձլ հարկ ուր բերեալ պտղ ոց ·
գաւառն յերկնից վիճակել ոց ։
Սր՟փառելդ ութ՟եդրախտըն միջ ոց
երկիրս նորոգ տեղի վերջին ոց ։
✠ Սր՟ զորոմանցն յագարակ ին ·
զոր ՚ի վերայ ցանեալ չար ին ։
Ի հընձողաց խրցունք կապ ին ·
և ընդ ցանօղն ՚ի հուր մատն ին ։
Յայնժամ արդարքն արեգ՟կան ·
փայլեն ծագման լուսոյ նմ ան ։
Որք ՚ի յորոմն ոչ փոխեց ան ·
այլ ա՟յ մնացին ցոր եան ։
✠ Սա և ըղզհատըն մանան խոյ ·
որ փոքրէնա սերմըն խոտ ոյ ։
Րձէ լինի ծառ մեծա գոյ ·
մինչ զի զթռչունս բառնալ ոստոյ
Պո՟րձլ խօսի վասնըն խմոր ոյ ·
յագարակին գանձ ծածկել ոյ ։

320 գվաճա

Ե 20

Օ վաճառականն ըն մարգարտոյ.
Նուականեն ծով արկել ոյ:
Արքեւբանեն՛ զանազան ին.
իրօք ՚ինոյն միտրս բան ին:
Յարքայութե՛ որդիս լին ին.
որ ՚ինուճաղեց բազումք եղ են:
Եկն ՚իքաղաքն իւր Նազար եթ.
որ շաբաթու ՚իժողովն երթ:
Օ գիրս յեսայեայ զոր ո՛չուսան.
՚իխորձողանց լուր ընթերց աւ:
Արք նախանձու բորբոքեց ան.
հանեին լերին նըն յարտե ան:
Իսահա՛վիժել զնա կամեց ան.
որ դն այր ընդ յօդըն յանդիման:
Օ ճրագ օրինացըն յովհաննես.
որ հրաժարեալէր յաշխարհ էս:
Շիջոյց արեամբըն հերովդ էս.
յաւուր ծննդեան իւրոյ հնդ էս:

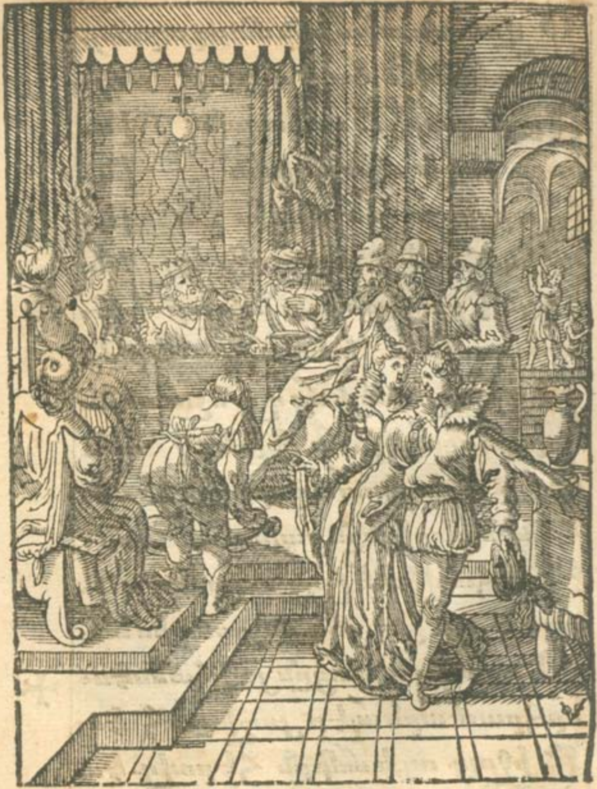

Որ մինչ՚ իբրա՛ նստն էր առաջք էր·
և ըզգալո՛ցըն հարցան էր:
Դու՛՚ խնե՛ր.քի՛ ներանտէնդայցես·
եթէ զայլո՛ք առաքես ես:
Օ ի աւետիս տամ խնդալ ով·
և կարապետ լինիմ յուս ով:
Որպէս երկրի ձայն բարբառ ով·
և՚ ի դժո՛խս որոտալ ով:
Օ ի դու՛եւեսայես երկնայ ին·
ես հարսնածու մաքուր հարսին:
Դու արեգա՛կն առաւօտ ին·
և ես ճըրա՛գ գիշերայ ին:
Յում վկայէ բանիւ յայտն ի·
սոյն յով հաննէս յայլում վայր ի:
Եւ դաւանէ ըզսա որդ ի·
հօրն՛ ան մեկնել ի:
Որ հաւատա՛յ որդւոյ սա է·
զյաւիտենից զկեանս տեսց է:

Ի՝ւոր որդւո՛յ չհաւատաաց է.
ըզբարկութի՛ տնըն կրեաց է:
Մ՝ինչ՛ իքաղա՛ք անուն նայ ին.
երբեմն երթա՛յր առաւօտ ին.
Բ՝ զմիամօ՛ր զայրւոյն որդ ին.
՝ետեսբարձեա՛լ ըզմեռեալդ ին
Ի՝յարտասո՛ւս մօրըն նայ էր.
արադ ըզսո՛ւդ սրտին սփոփ էր:
Մ՝անուկ դո՛ւ քե՛զ ձայնեմ ասէր.
և ընդ բանի՛ն յարուցան էր:
Ի՝նոյն քաղա՛ք մինչ դեռ բաղմէր.
փարիս եցւո՛յն տունըն ճաշ էր:
Կ՝ին ընպոռնի՛կ համարձակ էր.
ըզշիշ իւղո՛յ նարդեան բեր էր:
Բ՝ զգլուխ բոլո՛ր էիցս օծ էր.
՝առոտսանկեա՛լ տնարտասւէր
Ո՝ր հաւատո՛վ տրըն կանգնէր.
Թող՝եալ լիցի՛ն քեզ մեղքաս էր:

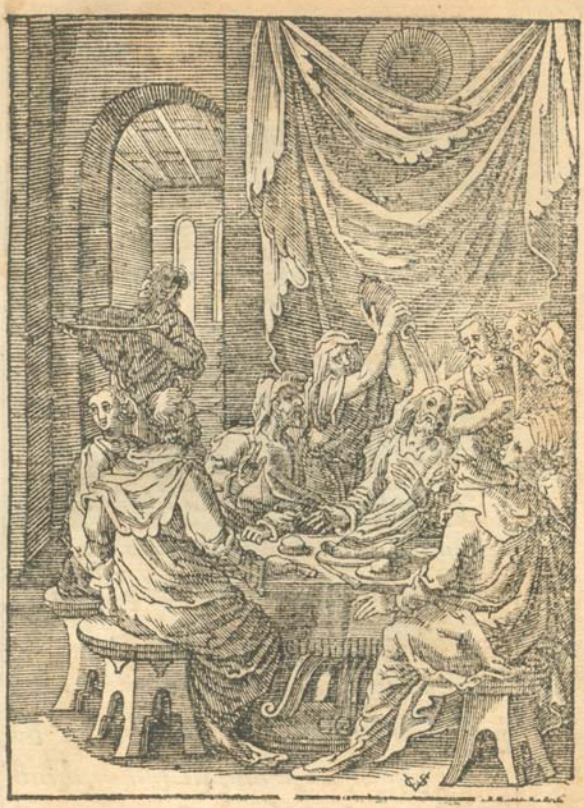

Որկերակրէ՛ զաշխարհամ էն.
եւքաղցելո՛ց հացգարեղ էն:
Նա՛ ՚ի հընկկից նկանակ էն.
յաւել նշխա՛ր հինկ հազար էն:
Նա՛ որ դընէ՛ ամպ ըզգն ացս.
մինչ անմարմինէ՛ր բաննն աս աց:
Նոյն և մարմնո՛վն թեթև դնաց
՚ի վերա՛յ ջրո՛ւրցըն կոհակ աց:
Ի զպետրոսի՛ ձեռըն կալ աւ.
մինչ ՚ի ծովո՛ւն ընկղմեց աւ:
Ի լեօքմրրի՛կ զեղուածն ՚ի նաւ.
հողմոյն սաստեա՛լ հընդարտեց աւ:
Ի անանուհո՛յն լուարձայն ի.
վասըն դստե՛րըն այսա՛հար ի:
Ի ուեալ զմանկա՛նցն անարժանի
ըզհացըն ետ շա՛ն տիրասիր ի:
Օ կենընկալեա՛լդ իւինկարկամ
անկեալ յերկի՛ր ութու ժ ամ:

326 կան

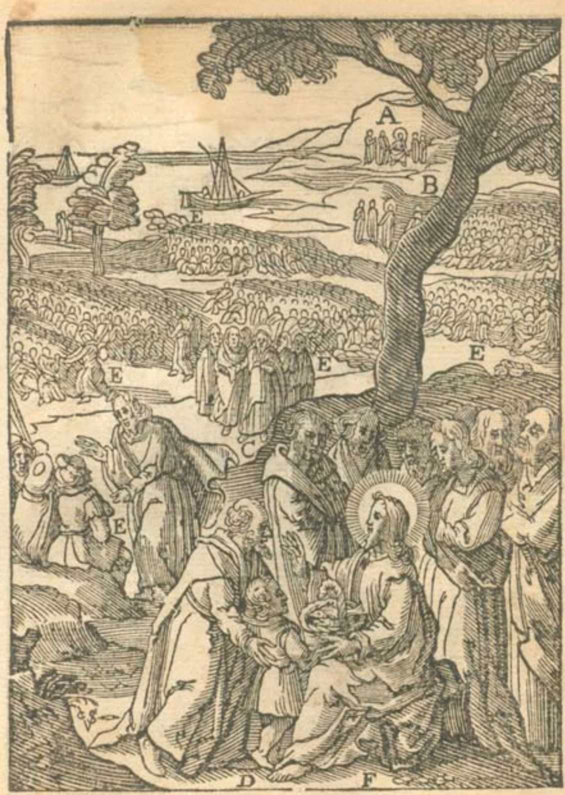
A
B
E
E
E
E
C
E
D
F

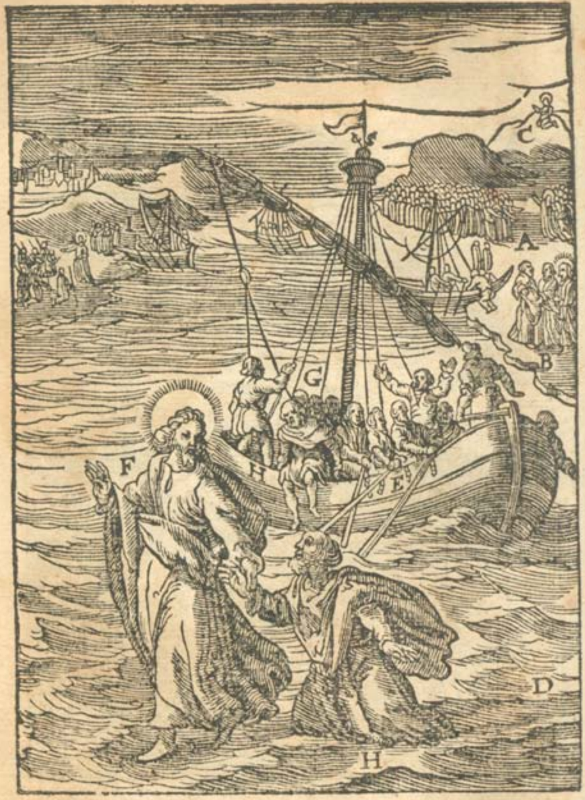
C
I
A
B
G
F
H
E
D
H

Կնգնեաց յախտէն առողջանդամ։
կենդանարար բանիւ յայն ժամ։
Ժողովելոց դարձեալ շնորհէ·
լի կերակուր յանապատ է։
Բան զի եւ եօթեանց նկանակէ·
ըզչորս հազարսըն կերակր է։
Խօսի բանիւ նա հարցակ ան· ✠
ընդ աշակերտս երկոտաս ան։
Վասըն կարծեացըն հրէական·
Թէ ում ասեն զինէն նման։
Ոմն ասելով թէ եղի ա·
եւ միւսն ասէ զերեմի ա։
Ըզյովհաննէս ասեն նոք ա·
եւ կամ ըզմին նման սոց ա։
Որ ոչ լուան ձայնին ամպ ոյ·
՚ի յորդանան վկայել ոյ։
Լուարուք որդւոյ իմ սիրել ւոյ·
որ է կամաց իմոց հաճ ոյ։

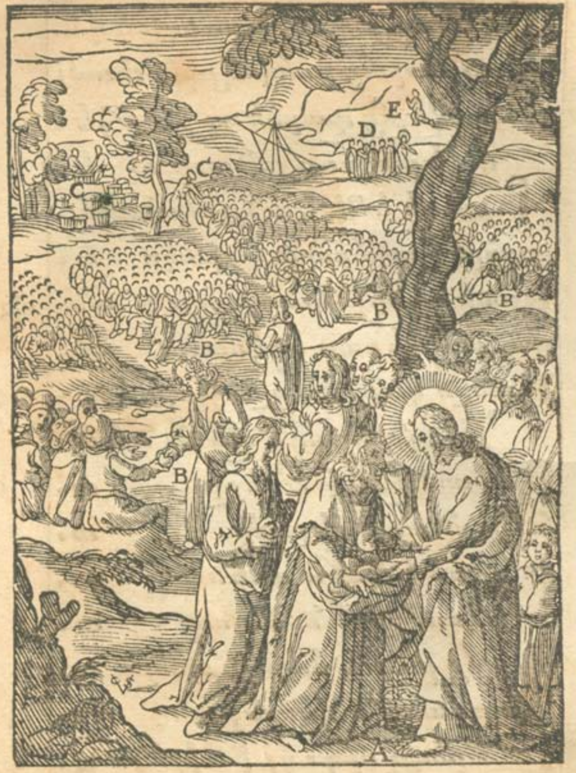
E
D
C
C
B
B
B
B
A

Իսկոր լուաւ զձայնըն հոգւով·
Ներկեաց ըզմիտս անել գունով։
Աղաղակեաց դաւանելով·
Դու ես որդի Հօր ասելով։
Որով լսէր զերանելին·
՚Ի բարբառոյ սուրբ զերանին։
Եւ զիւրական նն անուն վիմին·
Շնորհէր նըմա զանշարժելին։
Յետ վեցօրեայ ըստ մաթէին·
Եւ ութօրեայ ըստ ղուկային։
Որմինն զաւուրս եցոյց մէջին·
Միւսն ըզնախնին եւ ըզվերջին։
Տանէ ՚ի լեառըն առանձին·
Զնա եւ զորդիսըն զեբեթին։
Յայտնէր ըզփառսըն հայրենին
Եւ ճշմարտէր զբանըս նորին։
Օ մովսէս բերեալ ՚ի մեռելոց·
Եւ զեղիաս ՚ի յանմարմնոց։

Ցուցեալ թէ՛ չէ՛ ոմն՛ իյայլ ոց.
այլ տ՟ր բոլոր արարած ոց:
Օ ի ասէ՛ին փառըն նոր ուն.
լուծիչ գրո՛յն եւ շաբաթ ուն:
Օ օրինադի՛րն եբեր նոց ուն.
Եւ որ փառաւեա՛լնէր նախանձ ուն:
Եւ զի յերկո՛ւց բան հաստատ ի.
մինչեւ յերի՛ան օրինադր ի:
Երկուս՛ ի հնո՛ցն ածեալ լին ի.
երեւք նորո՛վքըս վկայ ի:
Ի յայս խորհո՛ւրդ զերիս մի այն.
արար գիտօ՛ղ այս խորհրդեան:
Եւ զի յուդա՛ս անդ միաբ ան.
չէ՛ր արժանի՛ այնմիկ տեսլ եան:
Ամպ հովանի՛ նոցա լին էր.
եւ հայր ամպո՛յն աղաղակ էր:
Սա՛ է որդի՛ իմ վկայ էր.
զպետրոսեան բա՛նըն հաստատէր

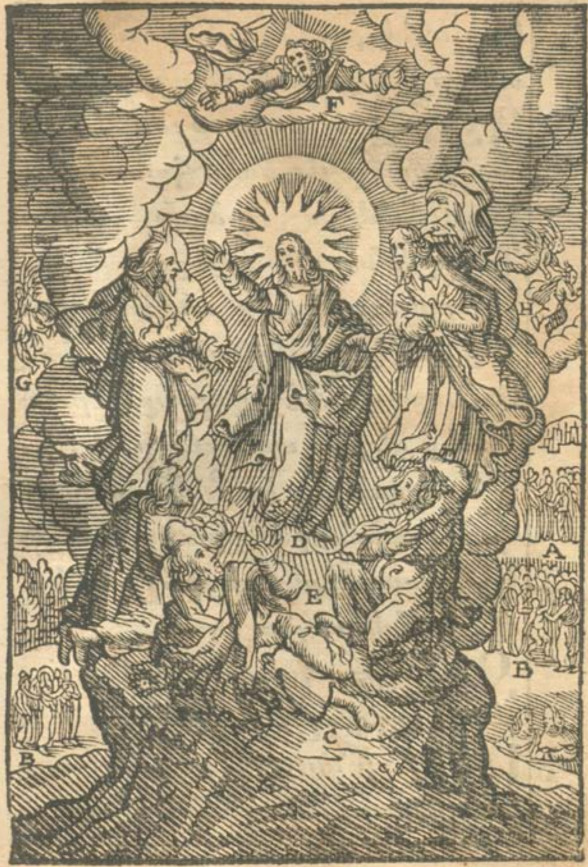
F
H
G
D
A
E
B
C
B

Ո՛չ եթէ՛ բանն՝ ՚ի դմա՛ բնակեալ·
այլ որ յերկո՛ւցնէ միացեալ:
Ո՛չ որոշեա՛լ ո՛չ բաժանեալ·
ո՟պ Նեստո՛ր յերկուս հատեալ:
Ի գոչմանէ՛ ահեղ ձայնին·
՚ի ծագմանէ՛ լուսոյ արփին:
Սարսեալ յերկի՛ր անկանէ՛ին·
և ՚ի ծածկե՛լըն կանգնէին:
Պետրոս յահէ՛ն դողզարհ″րած
խօսէր զերի՛ս տաղաւարաց:
Անգիտանա՛յր թէ՛ զինչ ասաց·
հոգին յայտնէ՛ր զերրակ անձանց:
Եւ պատուիրէ՛ր զայն ո՛չ ասել·
մինչև ՚ի մե՛ռելոց յառնել:
Ո եղիայէ՛ սկսաւ պատմել·
զերկրորդ գալո՛ւստն և բարձրե՛լ:
✠ Եւ ՚ի լերի՛նն օթա՛գայեալ·
առաւօտո՛ւն վաղիւն իջեալ:

Ըզլուսնակն այսաւըն մերժե ալ.
և ըզմանուկըն բժըշկ եալ։
Բայց անդրանի՛կն արարած ոց.
նոյն անդրանի՛կ և մեռել ոց։
Պահանջի հա՛րկս ՚ի ստեղծ՟ծ ոց.
ըստ անդրանկա՛ց եբրայեց ւոց։
Օ որ պետրոսի տալ հրամայ է.
ո՛չ արծաթո՛յ որ ՚ի յերկր է։
Այլ արկանե՛լ կարթ ՚ի ծով է.
զստատերն առեա՛լ ՚ի ձկան է։
Իյօրինա՛կ բնութ՟ես մարդկան.
տասըն բորո՛տքըն սրբեց ան։
Իննունքըն տա՛լ փառս ո՛չ գտան.
բայց ՚ի մի՛ոյն յօտարակ ան։
Թքօք լուսո՛յ կենարար են.
լոյս շնորհեցա՛ւ ՚ի ծնէկուրին։
Ձեռք որ ըստե՛ղծ զմարդն ա՟ջին.
՚ի նոյն նիւթո՛յ լոյս ետ նմ ին։

✠ Ռուզգարու բարեկամ են·
զինքն՝ի յերկնուց յայտնէ զբանն են:
Սի է ութն գործքերկ են·
յածայի՛ն և մարդկայ են:
Յարտասուելո՛վն ըզսիրել են·
և ուր եղէք ասել զմարմ են:
Յայսու զընութ՛ին ըս մարդկայեն
ցուցանելո՛վ ըզհաւաստ են:
Իսկ՝ի կոչել զանուն նոր են·
՝ի դժոխոց դրանց ըստո՛ր են:
Իսե՛ր հոտեա՛յն ՝ի տապան են·
և դալարտա՛քս զոյգ ընդ ձայն են·
Ր․յս ըզգընութ՛ին ն ա̄ծայ են·
եցոյց խառնեա՛լ հողեղէն են:
Քանզի ձայնն ո՛չ էր անմարմին·
այլ ՝ի մարմնո՛յ խաւսըն բան են:
Ո՛չ ՝ի յերկնուս բաժանել ով·
և երկանէ՛ կերըս կրել ով:

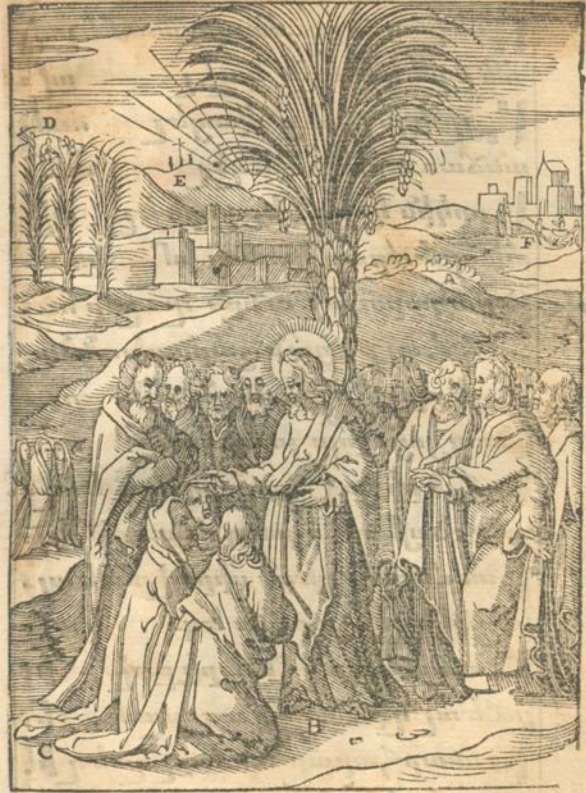
D
E
F
A
B
C

Ամն ըստ մերումս արտասուէլով:
ումն ըզմեռեալըն կոչել ով:
Նալ՚ եկերկուց միացել ում.
անձառաբար միեղել ում:
Երկին կրկց ներգործել ով.
ախորժաբար կամաց եմ ում:
Իսոյ յարութեանըն ղազար ու.
Հրեայք լցան չարնախանձու
Ի յեփրայիմ քաղաքն այն ու.
գնաց յայնկոյս յորդանան ու:
Ի յերիքով քաղաքդարձ եալ.
զանէծս յեսուէայ անդուստ բրձել:
Ի տուն զակքեայ սիրով մտ եալ.
և զըրկողաց յօրէնս եդ եալ:
Նուճանապարհն երիքով է.
լուէեալ զկուրացն աղաղակ է:
Խոնարհաբար տուեալ զտեղ է.
զլոյսըն շնորհաց պարգևաս է:

Մերձեալ զատիկն հրէականի·
բեթանիա եկաւոր ի:
Ընդ ղազարու ընթրիս բազմ ի·
՚ի մարեմայ նարդեամբ օծ ի:
Որոյ քրովբէք յաթոռ փառ աց·
Նստաւ ՚ի նուաստ իւր արարած:
Եւ զոր ա͞հնէն դասք հրեշտակ աց
գովեն մանկունք ըստ ընդի աց:
Իշն օրինակ հրէից ազգ աց·
Եւ աւանակն հեթանոս աց:
Ոմն օրինօք ըզգօնաց ած·
ոմըն տրմող ըզհետ կամ աց:
Յորըս բազմի բանըն ա͞ծ·
մաքուր յոդիս երկուս ազ անց:
Որպէս ըզվէմ հիմանկեան քարանց
միացուցիչ կրկին կողմ անց:
Ոստս ՚իծառոց առեալ ծեր ոց·
՚ի ձիթենեաց պարարել ոց:

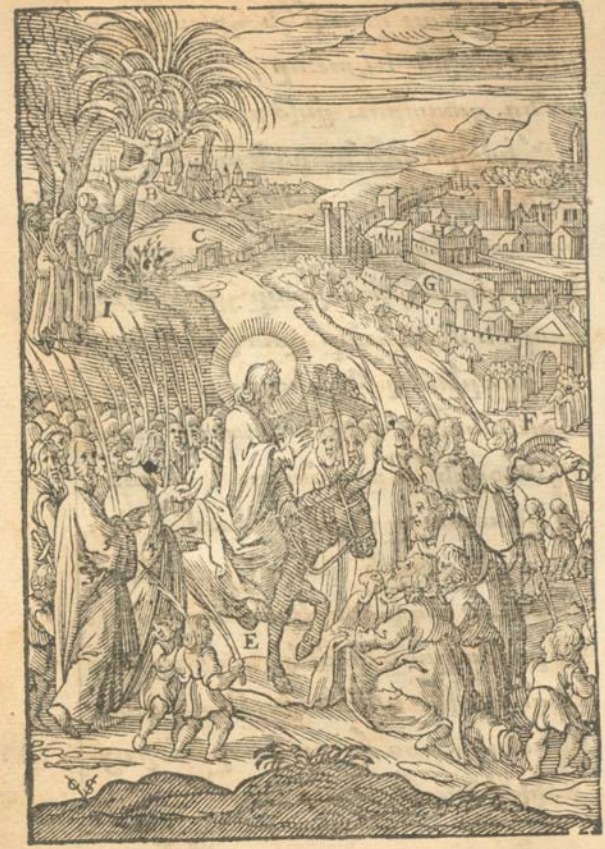
B
A
C
I
G
F
D
E

Իմաստութեան նմանել ոց·
արմաւենի տիպ ցուցել ոց:
Արմաւենիս բերեալ տղայ ոց·
՚ի բարձրութե ձեւ արդար ոց:
Ընդառաջ խաղան ձայնիւ երգոց
սուրբ արարչին արարածոց:
Օ անպտղութե դէմըս հրէից·
կամ ՚ի մեղաց պտղոյն բեր ից:
Առ թզենին ձգեալ անիծ ից·
եղեւ ցամաք փոյթ ՚ի հիւթ ից:
Ի ձիթենեաց լեառըն նստ էր·
և զաշակերտսն ուսուցան էր:
Յապագայից իրըս պատմ էր·
և ըզգալուստն երկրորդ յայտնէր
Տասըն կուսիցն այն առակաւ·
հինկն իմաստունն լի լապտերաւ:
Հինկըն յիմար որոց չառ աւ·
ողորմութեան իւղ աման աւ:

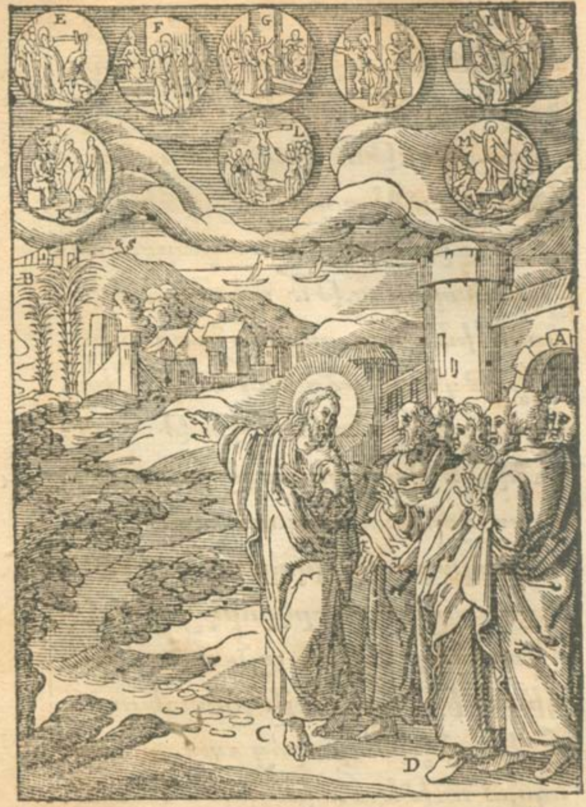
E
F
G
H
I
K
L
M
B
A
C
D

Սէ՜ ծառայե՛ցն այն տաղանտօք.
միւմըն հե՛նկ մեծաց շնորհօք:
Միւսումն երկո՛ւ միջակ բարեօք
այլումըն մի՛ փոքրումբք գործօք:
Յորժամ խառօ՛քըն հայրական ան
և հրեշտակօ՛ք անմարմնական ան:
Գայ ՚ի դատե՛լ զորս ըստեղծա՜.
զբանականա՛ց ազգ ամեն այն:
Զբարիսն անճա՛ռ կեանըս կոչէ
որ աստ բարու՛յն հետևող է:
Զչա՛րսըն բանէ՜ անիծան է.
և ընդ չարե՛ն ՚ի հուր մտան է:
Յայնժամ միո՛մն յաշակերտաց.
անուն յուդա՛ սկարիով տաց:
Գաղտ ՚ի հրէի՛ց ժողովըն աց.
մատնե՛լ ՚ի մա՛հ զտէրըն տէր անց:
Ընդ երեսնի՛ց թի՜ արծաթ ին.
ծախէր զարի՛ւնըն մերդնողին:

Վաճառակո՛յր գոլ եղկել էն·
կորոյս ըզշա՛հն ընդ վաճառ էն:
Յերեկոյէ հինկշաբաթ ի·
անտես վերնո՛ցըն խոնարհ ի:
Լոյսն ըսփածաւ ղենջակ կտաւի·
զոտըս լուանայր հողեղէն ի:
Եկեր ըզգա՛ռըն հինզատկ ի·
և ըզբաղա՛րջն ընդ եղէգ ի:
Ելից զօրէ՛նսըն մովսէս ի·
ճշմարտութեա՛ն օրինակ ի:
Ըզհինն՝ ինո՛րըս փոխել ով·
զատուէրըն՝ իւրո՛յս ճշմարտելով:
Փոխան դառի՛ն ինքըն գոլով·
դառն ա՟յ նուէրել ով:
Ընդ բաղարջի՛ն հացն անխմոր·
ետըզմարմի՛ նիւ ըզերկնաւոր:
Ըզկուսակա՛նն անսերմնաւոր·
և ո՛չ յախտի՛ց գոլ երկնաւոր:

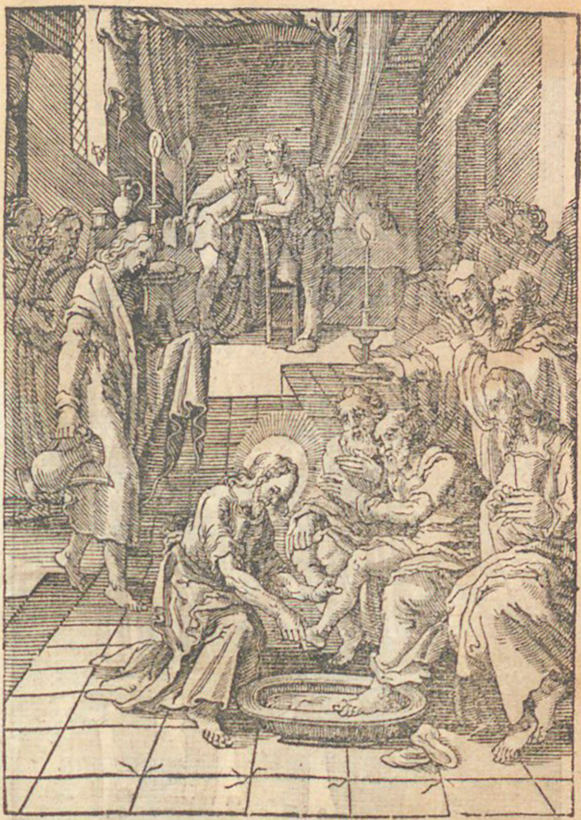

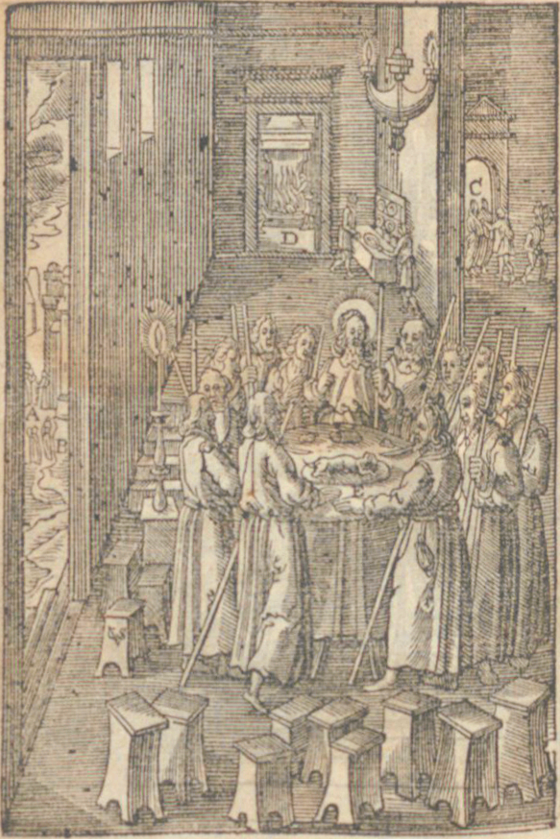
D
C
A
B
E

Եճընդգառն ի ննարէնուխտին.
զարիւնն իւր ետ մեզ ուխտ կրկին:
Եճեղեգեան դառնագունին.
փոխան ըզվարս ծծայ ին:
Տուեալ զպատառըն յուդայ ի.
եւ ել արտաքս ՚իգիշեր ի:
Պետրոս խօսէր կրամ խօս ելի:
եւ կշտամբէր ւր հաճամ խօս ի:
Իզմետասաննըն յորդոր էր.
ոչ երկընչէլ քաջամ լեր էր:
Օ խուրաշխարհէ զփոխիլն ասէր.
Եւ ըզգալուստ հոգւոյն պատմէր:
Ի վերնատունըն խորհըրդ ոյ.
եւ կեդրոնեայն յայնկոյս ձոր ոյ:
Եմուտ պարտէզ ընդ պարտեզոյ.
եմոյծ զադամ դրախտին ներքոյ:
Երկուքն եղեալ առանձնաբար.
հոգայր ըզկրեցըն տրտմա բար:

Փրկել զաշխա՛րհս հոգիս յօժար·
բայց է՛ բնութի՛ մարմնոյս տկար։
Ո՛չ ոմն ուժե՛ղ և զօրաւ որ·
և ոմն անզօ՛ր վտանկաւ որ։
Այլ մի և նո՛յն գոլ միաւ որ·
կրէր ըզկե՛րպըն կամաւ որ։
Օ ունէր դնէ՛ր խոնարհակ ան·
որում կրկնի՛ ծունր ամեն այն։
Բանըս խօսէ՛ր աղօթակ ան·
վասնիմ առ հա՛յր իւր էակ ան։
Եթէ՛ փրկե՛լ մարդկան հնարէ·
առանց մահո՛ւսիմ որդրեալ է։
Բաժակ մահո՛ւայինէն անցցէ·
ո՛չ իմ կամա՛ւ այլ քոյդեց է։
Այս հօր կամա՛ց չէ՛ հակառակ·
որպէս կարծե՛ն որքեն ներհակ։
Այլ հաւասա՛ր յոյժ և մի ակ·
ցուցցէ զերկո՛ւսն անընդ դիմակ։

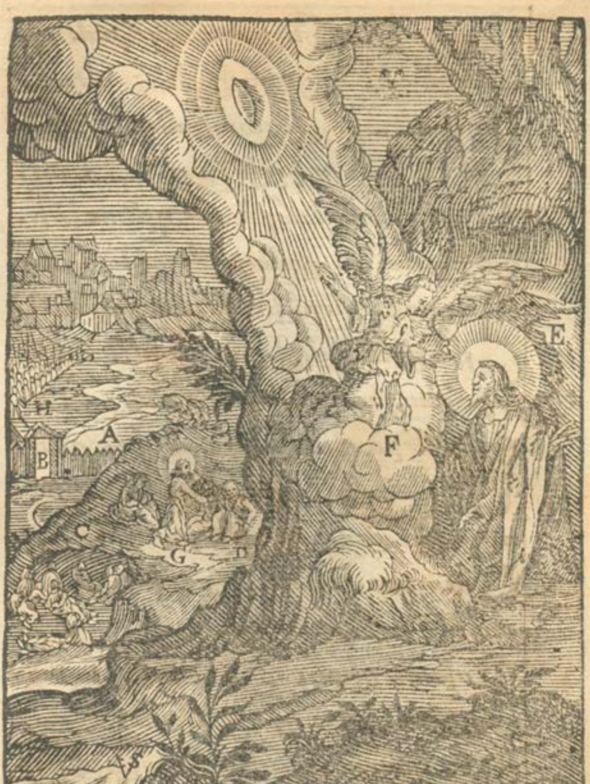
E
H
A
F
B
C
G
D

Աերկնուղէն քրտանց հոսեալ·
երակա՛ձն կայլակ վիժ եալ։
Ի զօրանմա՛ն հրեշտակ մերձ եալ·
զօրհնակա՛ն դիրըն լըց եալ։
Օ իկատարեա՛լ էառ զբնութի·
Ածըն բա՛նն ըզմարդկութ իւն·
Պարտէր զերկի՛ւղ և զտրտմութի·
յիւրումըն կրե՛լ զտնօրէնութի
✠ Եհաս յուդա՛ս որ մատնել ոց·
հանդերձ դասու՛ք փարիսեցւոց
Ընկան նմա՛ն ստորանկել ոց·
որք յաւիտեա՛ն չենկանգնել ոց։
Յուդաս մերձեա՛լ համբուրելով
առիթ մահու՛ նշան տալ ով։
Փոխան սիրո՛յ զնա՛ մատնել ով·
չա՛ր ընդ բարւո՛յ վըճարել ով։
Պետրոս առդրո՛յթ ջերմըն սիրոյ·
ըզծառայի՛ն չարս բար ւոյ։

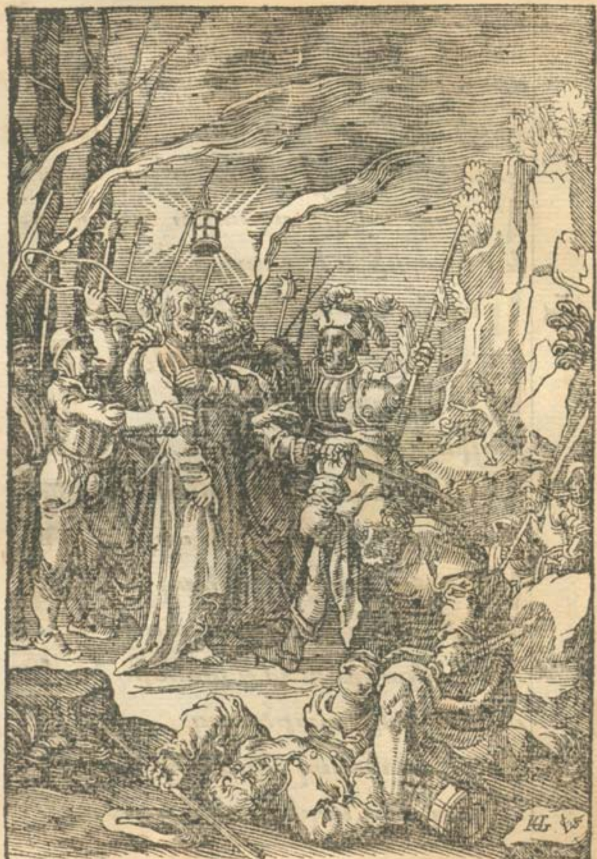
HG

Սա հատ սուսերբ զականջն աջոյ·
որոչ լուեալ տ՟ռըն խրատոյ։
Իսկ տ՟րըն մեր ա՟ծապէս·
յունկըն մերձեալ բժշկապէս։
Առողջ այրեց արադապէս·
և ոչ տեսին կուրացն հանդէս։
✠ Կալան կամաւք զան կապելին·
կապեալ ըզձեռս արձակողին։
Ի յապարանսըն տանէին·
կայիափայ և աննային։
Այլ աշակերտքըն ցրուէին·
պետրոս ըզհետ երթայր նմին։
Ի յաղջկանէ շարժեալ վիմին·
թող ույր երիցս ըզբաղձալին։
Օ խոնարհութին ըսմարդկային
առ ա՟յ մ՟ր պարծեացին։
Ընդ դխմանալ հնարից չարին·
առանց նորին հզօր ձեռին։

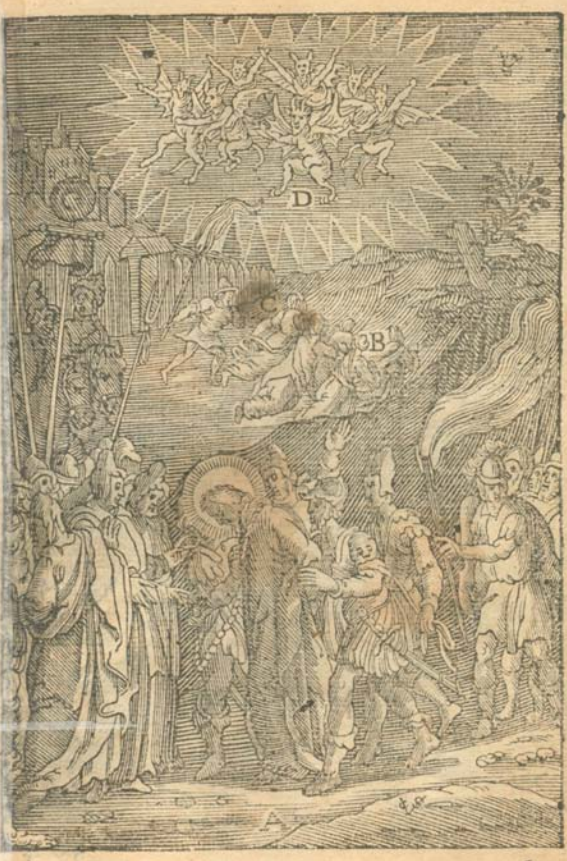

Lc 23

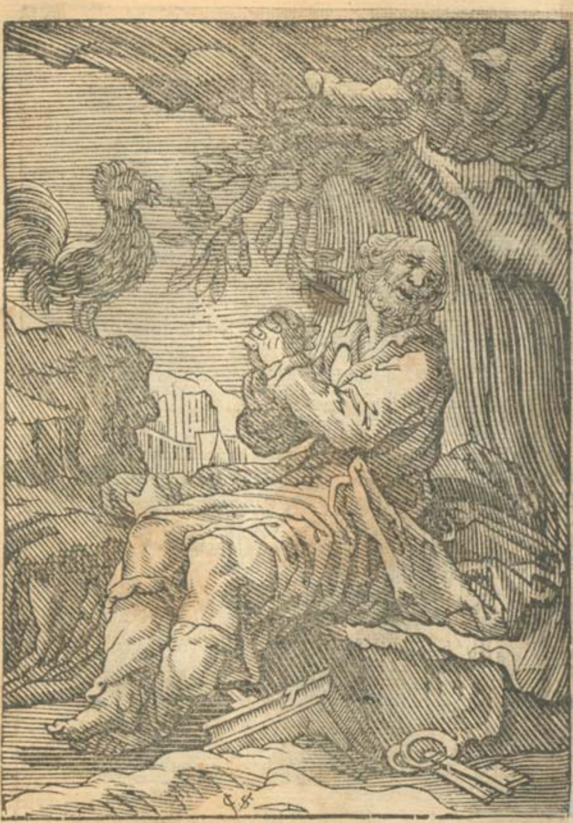
CS

Նշանակեալ հաւըն խօս էր.
առ ՚ի պետրոս տէրն ակն արկէր:
Զբանըն յիշէր դառնարտասուէր.
՚ի գլորմանէն դարձեալ կանգնէր:
Ծառայն զերեսս այն ապտակէր.
յորմէ սրովբէն թեւաքող էր:
Ժանտըն վկայս չարեաց բերէր:
օրինազանց դատապարտ էր:
Պիղծ բերանով թքանէ էին.
այնոր թքով լոյս ետ կուր էին:
Զդէմըն լուսոյ ապտակէ էին.
զայնոր փայլեաց լոյս ՚ի լեր էին:
Ի յուրբաթուն առաւօտ էին.
ետուն յատեան պիղատոս էին:
Ծառայն ատեանն դատարան էին.
տէրն ՚ի դատել կայր առաջ էին:
Ի հարցանել պիղատոս էին.
տէրն ոչ տանէր զպատասխան էին:

365 զի կան

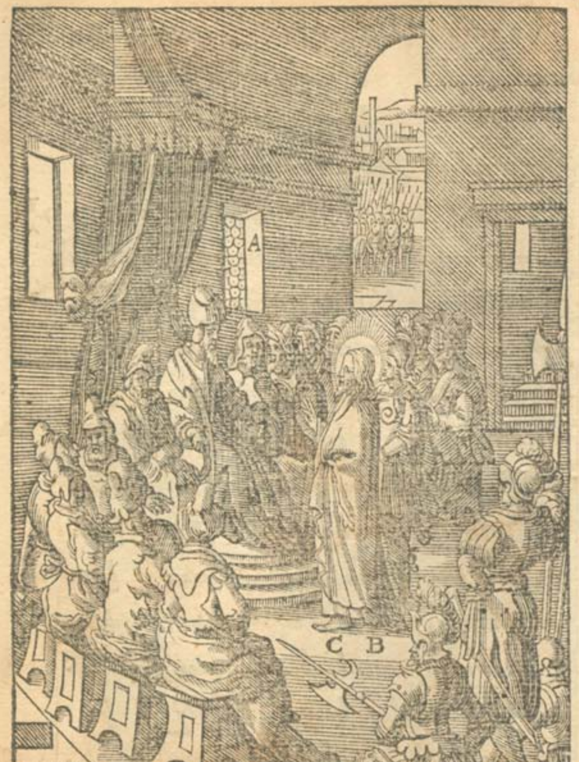
A
C B

Օ ի կանխատեսա՛նց գերըն լցց ի·
եղէ եւ մա՛րդ որ ո՛չ խօսի:
Օ որ եւ տանէ՛լ յառ հերովդես·
առ ՚ի նորին դատել հանդէս:
Ն՜ հերովդի՛ անգոսնել ով·
արհամարհեա՛ց նմանա պէս:
Բայց որ գըլո՛ւխ եղև մարդկան·
միջնորդ գոլո՛վ հօր և մարդկան:
Սովա՜ւ նոքա՛ նախ հաշտեցան·
տալ բնութե՛ բոլոր մարդկան:
Որոյ ըզգե՛ստն է լոյս փառաց·
արկին հանդե՛րձ նախատանաց
Նախ խայտառա՛կ հասարակաց·
ապա՛ քղամի՛դ կարմիր ներկած:
Օ ի որ զգեցեա՛լն էր է՛ր կրկին·
ա̃ծ և մա՛րդ մի երկուքին:
Սպիտակին ՚ի լո՛յս ա̃ծային·
կարմիրն ՚ի դո՛յն արեան մարմնին:

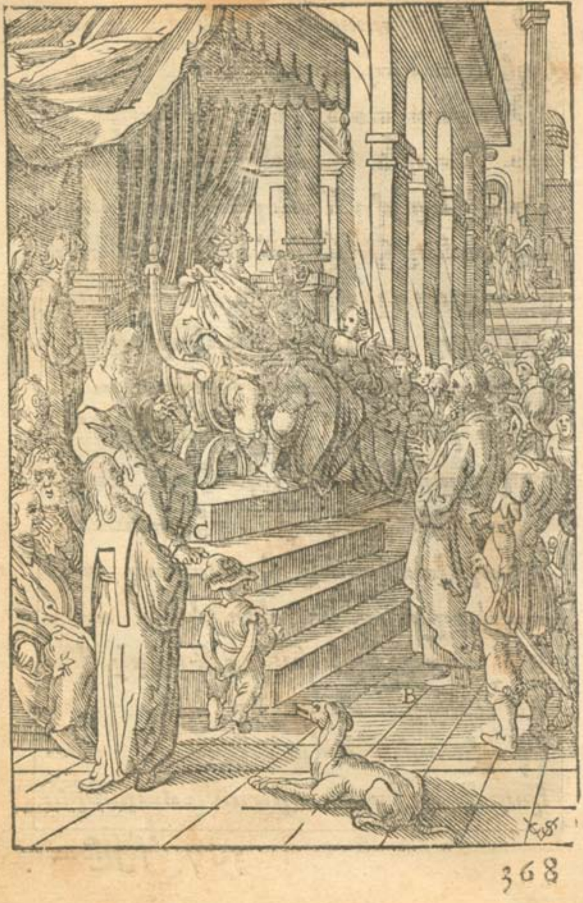
A
D
C
B

Ի յընտրութեան կամաց նոցայ·
խնդրէր զյո՜ թէ՞ զբարաբ ա:
Աղաղակեն խաչել ըզ նա·
զգողն արձակել փոխան նոր ա·
Պիղատոսի զձեռըն լուացեալ:
՚ի յարենէն անպարտ եղեալ·
Գլուխս ՚ի յինքեանց անեներձել:
և ՚ի նորոց որդւոց ծըն եալ·
Ապա ՚ի մահ դատա պարտ եալ:
զմահապարտաց գանըն հարեալ·
Ի զինուորաց ձեռըս տու եալ:
որք յապարան նս ըզնայ տարեալ·
Ի հանդերձէն մերկանալ ով·
և զգեցուցին կարմիրգուն ով:
Պսակ՚ի փշոց նախատել ով·
և եղեգեան գաւազան ով:
Ի ծունր իջեալ կատակէ ին·
զգլուխն եղեգամբ հարկանէ ին:

369 զփուշ

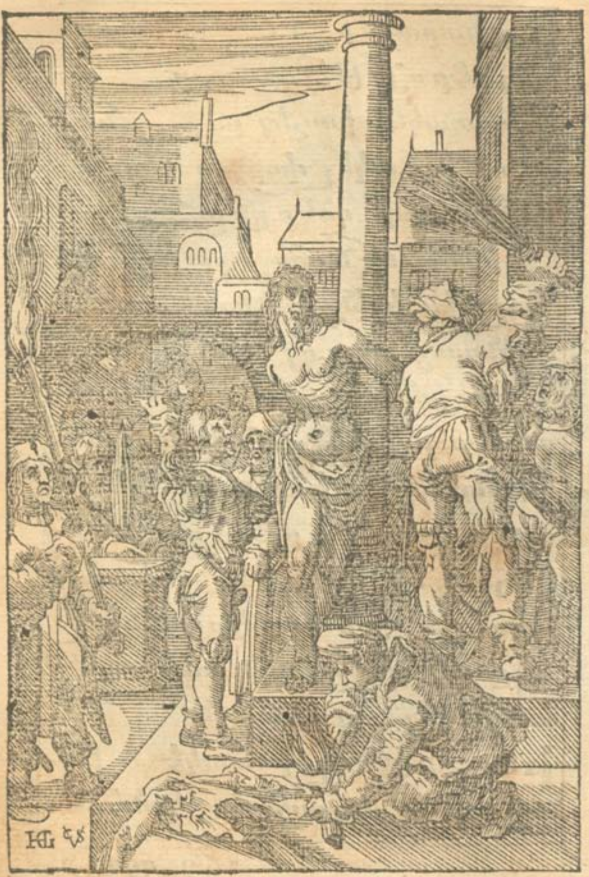
HGL

Ո փուշ անիծիցըն բարձող ին .
Նաւ ’ի կեանս ըզմեզ դրող ին :
Յետ այնր ’ի խաչըն տանէ ին .
բառնայր յուսով ըզփայտխաչ ին :
Մինչ ’ի տեղին գողգոթայ ին .
ուր էր եդեալ մարդն առաջ ին :
Ետուն ըմպել գինի զմռս եալ .
և կերակուր լեղաւ խառն եալ :
Ո որըստամոքն չարճաշակել .
և զբովանդակն այն ո՛չ արբ եալ :
Ո ի ’ի ձեռն ինեւ ըստեղծ ծածոյն .
զառ ’ի մեղաց ճաշակ պտղ ոյն :
Փոխարկեսցէ ըզդառնա դոյն .
’ի մահ կենացըն քաղցրու թե :
Մերկացուցին զերկրդն ադամ .
զի զգեցուսցէ ըզհինն ադ ամ :
Ո հանդերձս յինքեանց բժնեցին .
պատմուճանին վիճակ արկ ին :

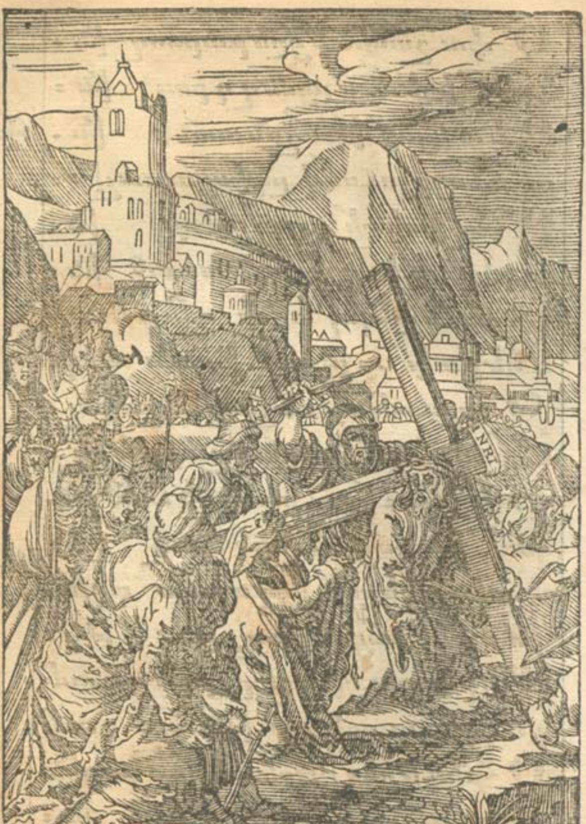
INRI

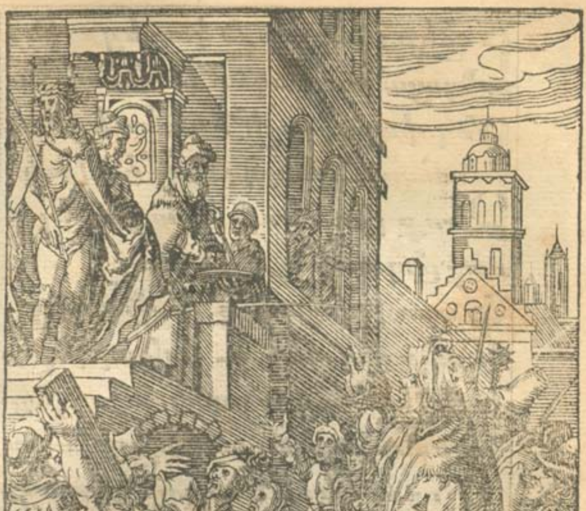
HG.

Ըզձեռս եւ զոտսն կապեցին·
ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայնին։
Ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին·
զմատունսն որ դըրեաց՝ ի տախտին
Ձեռք ընդ ձեռին տարածելոյ·
ոտք ընդ ոտին ընթանալոյ։
Փայտ ընդ փայտին դառըն պտղոյ·
կեանք ընդ մահու փոխարկելոյ։
Ի մէջ երկուց անօրինաց·
կայր մերկացեալ տուօղն օրինաց։
Օ որ ոչ տեսին ազգըն կուրաց·
բայց՝ ի միոյն աւազակաց։
Ետես խաչեալ եւ հաւատաց·
թէ է մահու տէր եւ կենաց։
Յիշեա զիս տէր աղաղակեաց·
ընդ իս իցես պատասխանեաց։
Սասնայորիկ արեգական·
ըզտիւն արար գիշերանման։

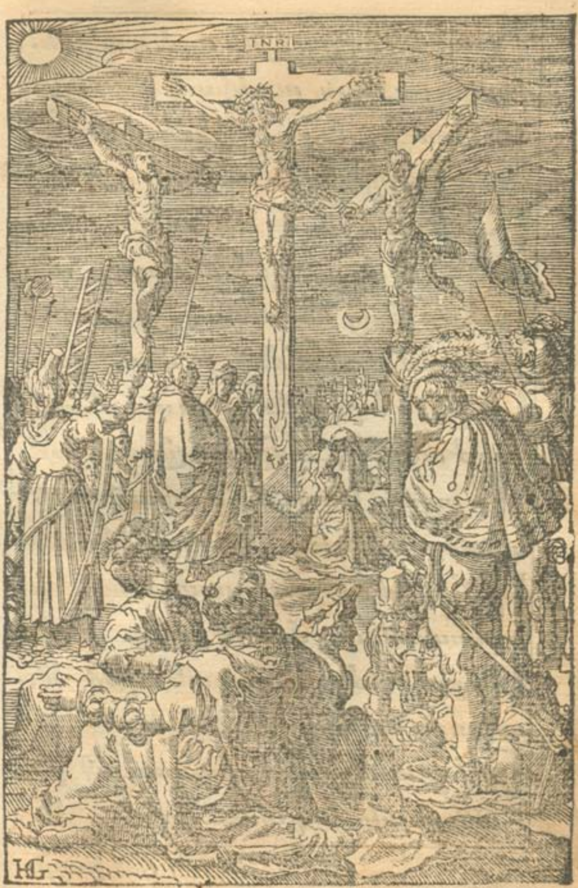
INRI
HG

Ծածկեալ ըզլոյսն արեգական.
վառըն լուսոյն արփիակ ան:
Ստուերըն քող արկ մերկութե՟.
զի մի՛ տեսցէ ակն անարժ ան:
Եւ զի լուսոյն մեծի ծագ ման.
ճաճանչ փոքունց խաւարեց ան:
Ի մէջօրեայ նսեմաց աւ.
յորժամ ադամ մեղօք մեռ աւ:
Եւ յինն երորդն ՚ի լոյս դարձաւ.
յորժամ մահուամբ մահըն լուծ աւ:
Քացախ ետուն ՚ի ծարաւ ի.
այնմոր բըղխեաց գետ յադեն ի:
Եւ ՚ի վիմին անապատ ի.
երկոտասան վտակ բար ի:
Ի երրորդ ժամ պարտեալ օձ ին.
զմիտըս նախնոյ մօրն եւայ ին:
Ի վեցն անկեալ մարդն առաջ ին.
հաւանական բանիւ նոր ին:

Յայն ժամու տէրն ՚ի խաչ ին·
զի քաւեսցէ զմեղըս նոց ին:
Եւ յորժամ ե՛լ ադամըն հին·
եմոյծ ընդ գողըն ՚ի մէջ դրախտ ին:
Էլի էլի աղաղակ էր·
խմովս ընդ իւմ զհայր աղաչէր:
Նոցա՛ չյիշել զմեղս աղօթ էր·
և ըզմեզ ո՛չ թողուլ հայց էր:
Դարձեալ ձայնիւ աղաղակեաց·
զհոգին կամաւ հօր աւանդեաց:
Եւ ընդ ինքեան վերաթեւեաց:
զհոգիս մարդկան հօր ընծայեաց·
Ո՛չ ըստ մերումս արտամ շնչ է:
այլ արտաքոյ մերոյս գործ է·
Օ ի մերձ ՚ի մահ ձայն մերըս է:
իսկ նմա հնչմամբ ձայնիւ գոչ է·
Թէ ո՛չ այլուստ ասա ՚ի ման ի:
եթէ կամաւ նա մեռան ի.

Որպէս ասա՛ց էինքըն նախ կի·
գնօղ և առօ՛ղ մարմնոյն յայտնի:
Այնբանն որէ՛ր ծընունդնա՛հօր
,եղև մարմի՛ն յորովայն մօր·
Ճշմարտապէ՛ս մեռաւ՛ մարմնով·
զի փրկեսցո՛ւք մեզ ա̃ով:
Անմահ բնութե՛ն ա̃ծայ ին·
մեռաւ՛ մարմնո՛վ մահկանացու՛ին:
Ա՛նմահացո՛ւն խառնեալ՛ ինմին·
եղև անմա՛հ ընդ անմահ ին:
Ո՛չ ոմն անմա՛հ ոմըն մեռ եալ·
զի այս երկո՛ւքեն բաժան եալ:
Այլ որ անմա՛հ նոյն և մեռեալ·
և որ մեռեա՛լ անմահ մնացեալ:
Ո՛րպէս ծընո՛ւնդն ըսքանչել ի·
նոյնպէս և մա՛հըն հրաշալ ի:
Ա՛ երկոքեա՛նն ըսքանչել ի·
զի ա̃յ՛ է՛ արարչ ի:

Օ ի անդրորէ՛ր դարձեալ լինի·
և էութի՛ն ոչկորընչ ի:
Ահասա անմա՛հըն մեռան ի·
և՛ իմահո՛ւնէր կենդան ի:
Ո՛րպէս և հո՛ւր ընդ երկաթ ոյ·
տանջի ուռա՛մբ հարկանել ոյ:
Ե· է՛ և նըմա՛ն չէ այս ազգ ոյ·
զի երկոքի՛ն են՛ ինիւթ ոյ:
Ի, ժղդուզնաքեա՛ նըմանել ով·
հոգի կրակի՛ց մարմնոյ դուն ով:
Բ· այց չէ և այս ճշմարտել ով·
զի բաժանի՛ն չարչարել ով:
Ի սկէութի՛ն տէակ ան·
առեալ բնութի՛ ըսնիւթակ ան:
Ա, նքակտելի՛ է միակ ան·
յորովայնի՛ մինչ յաւիտ եան:
Ո ւստի հոգի՛ իւ ըմարդ կայ ին·
զոր աւանդե ա՛ց առ հայր երկին

379 հանդ
իդ 24

Հանդերձ բնութեա՛ն ածայ ին.
էջ ՚ի հոգի՛ն որ ՚ի բանդ ին:
Որ բովանդակ և ՚ի խաւար ին.
մինչ բաժանեա՛լ եղև հող ին
Եւ ո՛չ թափո՛ւր ծոց հայրեն ին.
և ընդ հանո՛ւր էից բնութ եան:
Եւ զի ծածկէր որ մեռ ան.
յայտնեն զարմա՛նք զոր գործեց ան
Երկիր հիմա՛մբ սասանեց ան.
և վարագո՛յր ընդ մէջ հերձ ան:
Վէմք ՚ի յինքեա՛նց պատառեցին.
և գերեզմա՛նք մահու բաց ան:
Մարմինք սրբո՛ց բազմաց յարեան.
՚ի հաւատա՛լ մեզ յարութ եան:
Եւ զի մեռեա՛լն էր կենդան ի.
Թէ՛ պէտ և մա՛հըն հաւաստ ի:
Յայտնեա՛լ կողի՛ն զխոցուածատեղ ի.
կայլակ աղբե՛րցըն կրկնակ ի:

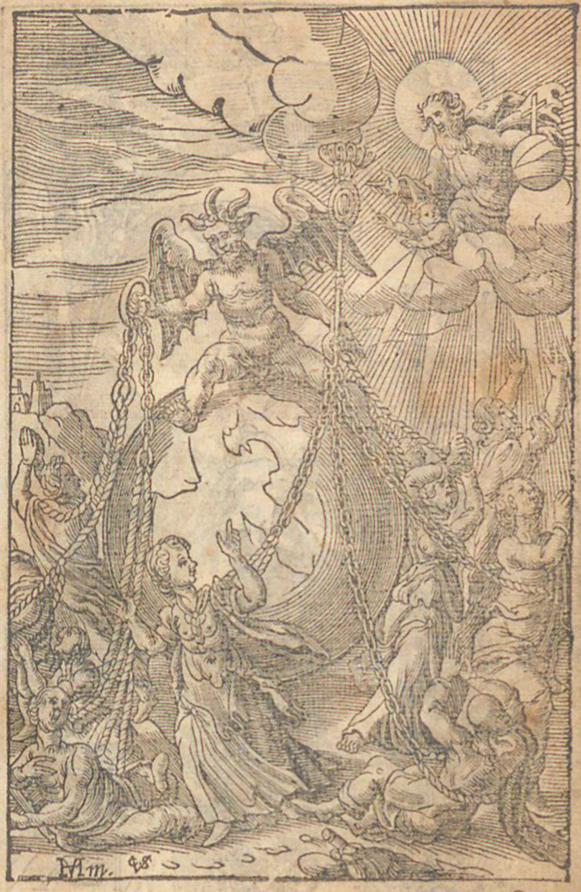
Mm.

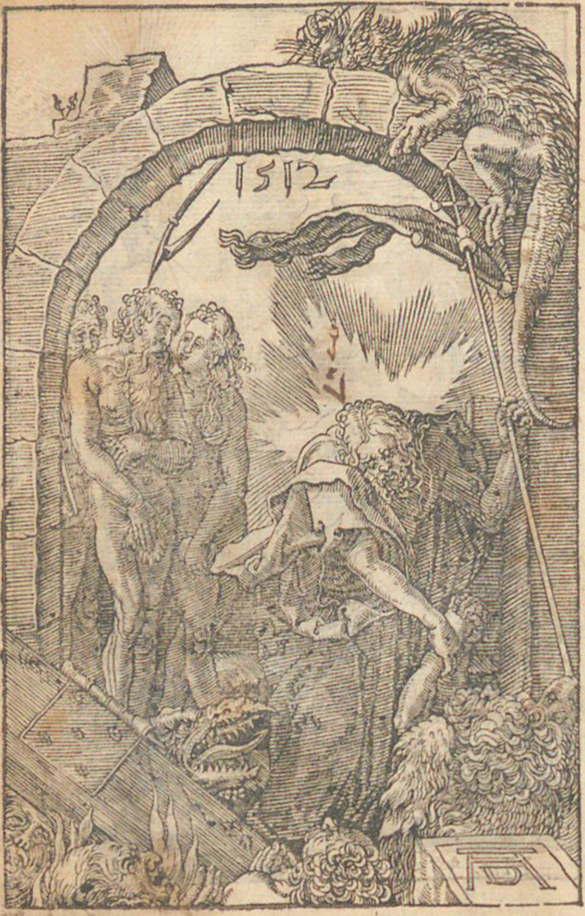
1512
AD

Ջուրն ՚ի լուանալ մեղուցելոց։
՚ի մահ նորա մկրտելոց․
Արիւնն ՚ի սնունդ մաքուր հոգւոց
աւ ՚ի քրիստոս ստղայացելոց։
Կողին խոցմամբն որպատառեց․
ըզ կողածնին մեղս ջընջեաց։
Օ եկեղեցի այնու շինեաց․
և ընդ դրախտին մեզ պարգևեց։
Որ եղելոցըս շնորհ բաշխէ․ ✠
ըզնա յովսէփ պարգև խնդրէ։
Լ հզօր փառաւց լոյս ըն ծածկէ․
մաքուր կտաւօք ըզնա պատէ։
Բանն որ ըզբանն ըստեղծանէ։
՚ի բարբառոյ բանից լռէ․
Որ շունչ բոլոր զգայնոց շնորհէ։
հաստատելօքն ոչ տարբերէ․
Օ աչն որ զանդունդըս նկատէ։
յովսէփ ձեռօք կափուցանէ․

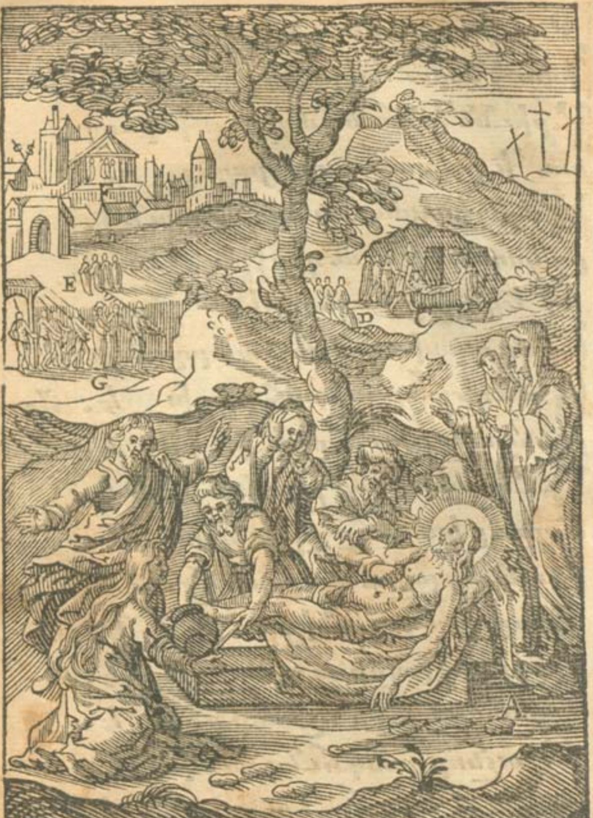
E
G
D
C
A

Օ ունկն որ լուեալ շրթանցդ է:
դիպեած մահուն խփուցան է:
Օ ձեռն որ զերկին նըս հաստատէ
երիզապինդ պարանանդ է:
Օ ոտս որ ընդ յօդս վերաթեւէ
տկար բնութի կառաչոյ կապ է.
Խունկ և զմուռ նշան թաղման: ✠
մարմնոյն բերին անապական.
Որոյ եթերնէ յօթարան:
մարմնով եդաւ ՚ի նոր տապան.
Վիմին ընդդէմ եդեալ դրան:
զվէմն արգելին ըզգլուխ անկեն.
Զարեգակն անստուէ երակն:
՚ի գուբ ծածկեն նըսեմական.
Ննջուն էին ցըն պահապան:
ննջէ մահուամբ ՚ի գերեզման.
Զոր երկինք չեն բաւական:
կընքի յայրին պարագրական.

Որով մեռեա́լք համանգամայն·
յառնեն ձայնիւ կենդանական։
Ինքըն մեռեա́լ անօրինակ ան·
կայր ՚ի բանդի՛ն դժոխակ ան։
Յորմէ սարսե՛ն զօրքըն վերին·
զինուք պահե՛ն ազգ երկրածին։
Ե՜ տրտմութե̄՛ մեր բարձողին·
կանայք ողբո́վ խուղըս բեր ին։
Նընջէր առի՛ւծն ՚ի խոր գբին·
մռընչելո́վ չա́ր գազան ին։
Գյն որ ըզ ծնունդս աստուածայ ին·
կրեալ պահէր յորովայն ին։
Մինչ և ժայթքեա́ց զամենեսին
զինըն կորո́յս դիւօք նոր ին։
Օ աւարն էա́ռ ըզ գերող ին·
դարձոյց անդրէ՛ն առ հայրենին։
Ո՛չարգելեա́ց վէմն երկրաւոր·
յելից ըզ վէմըն հոգև որ

Այլ առաւօտն երորդ աւուր·
ծագեաց յերկրէ զլոյսն երկնաւոր
Ի կոյս մօրէ ծնեալ մարմն ով·
ըզ կուսութիւն ոչ խախտել ով:
Ի կոյս յերկրէ նոյն առնել ով·
և զկնիքն ամբողջ իսկ պահել ով:
Սի զօրականնն զնորա տեսե ալ·
դասք զինուորացն եղեն մեռե ալ:
Ըզ կափարիչ վէմն բարձե ալ·
ահեղ լուսով վերայնստե ալ:
Զայն աւետեացկանանցներգէր
նման փողոյ հընչմամբ գոչ էր:
Յարեաւ խաչեալըն զոր խնդրէք
մի զարհուրիք այլ խնդաց էք:
Աշակերտացըն պատմեց էք·
և զեւայն պարտուցըն լըց էք:
Ի գալըլեա երթայք տես էք·
և աշխարհի քարոզեց էք:

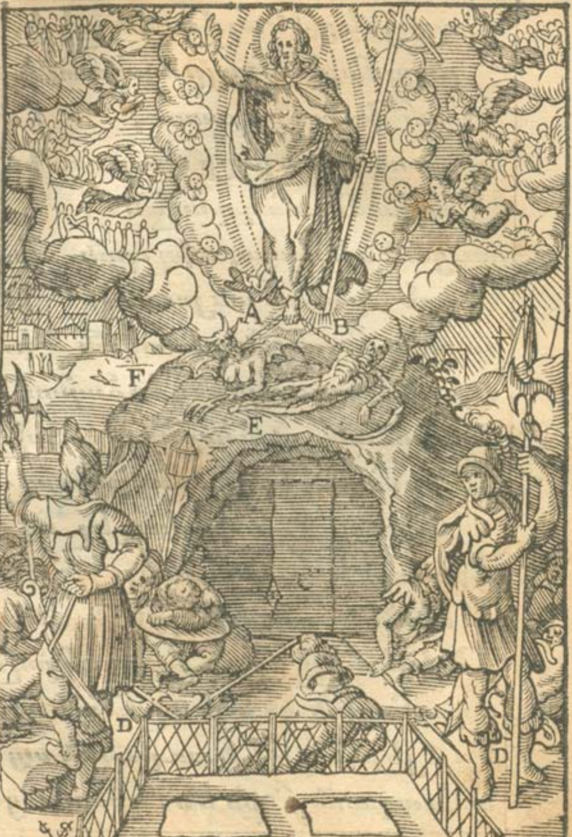
A
B
F
E
D
D

Յայլոցն երթեալ վաղվաղակ ի.
բայց մարիամ կայր արտասուաւ ի:
Նոցա ՚ի գալըն պատահ ի.
ողջոյն տային երկիր պագ ի:
Մարիամու մագդաղէն ի.
ցուցաւ նման պարտիզպան ի:
Կարծէր ըզնա անյուսալ ի.
բարձօղ մարմնոյն տէրական ի:
Օ անօթըս տայր ընդել ձայնով.
՚ի յանուանէն զնա կոչել ով:
Օ որ մարիամ բաղձմամբ սիրով.
Հըպեալ ՚ի նա փութադել ով:
Նա արգելու զնա ասել ով.
մի մերձենար զգալի գըթ ով:
Օ ի չէմ ելեալ առ հայրամբով:
ադամային զգեցեալ մարմնով.
Ն յերկնային ծառըն կենաց:
նախ ադամեանքըն են մերձակայց.

Եւ ո՛չևա՛ ձգմամբ ձեռ աց·
որ հան զարդա՛մ անճառ փառ աց:
Մեզ յարութե՛ պտուղ առաջ ին
պարտէ նուիրե՛լ հօրըն վեր ին:
Որ իմ բնութ̅ե՛ է հայր յերկ ին·
և ձեր շնորհօ՛ք աւազան ին:
Յս̅ կոչի՛ իմ ըստ մարմ̅ն ոյ·
զիսա՛է մա՛սն արարած ոյ:
Եւ ձեր ա̅ծ՛ բնութ̅ե բար ւոյ·
տ̅ր ևստեղծ ի՛չ գոլ անգ ոյ:
Ընդ հակառա՛կս ընթանալ ով·
պետրոս և յո՛հաննէս սեր ով:
Ո պատանըն լո՛կ տեսանել ով·
և վարշամա՛կն ուրոյն գնել ով:
Ի հրեշտակա՛ց ծալեա՛լ գոլ ով·
առ ՚ի պատի՛ւ մեծ խոր հըրդ ով:
Ո ինքըն գըլո՛ւխ մեր պտ̅ուելով
և զմեզ անդա՛մբք յաւդել ով:

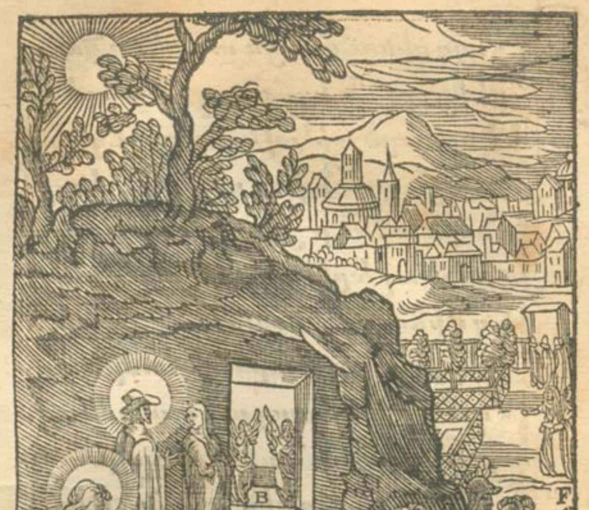
A
B
C
D
E
F
G

Բայց զինուորացն ադրէն ոդարձեալ
հրէից պատմէին զհրաշքըն տեսեալ.
Որս արծաթով կուրացուցեալ
յիւրոցն ասէին զնա գողացեալ։
Ի նմին աւուր յայլում դեմաց.
յայտնեալ երկուց կղէոպեանց։
Ըզվիճմանէ նոցայն հարց.
իբրև զտգէտս կշտամբեաց։
Ըզմովսիսէ կարդաց պատմեաց.
զոր վասն ինքեան նախ գուշակեաց։
Ի բեկանել հացին այտնեաց.
և նոյն ժամայն զինքըն ծածկեաց։
Եւ մինչ դարձան և պատմեցին.
առաքելոց մետասանին։
Միաշաբաթ երեկոյին։
եմուտ փակեալ դրամբք առ նոսին։
Շնորհեաց նոցա փըչմամբ զհոգին.
զայն որ կորոյս մարդն առաջին։

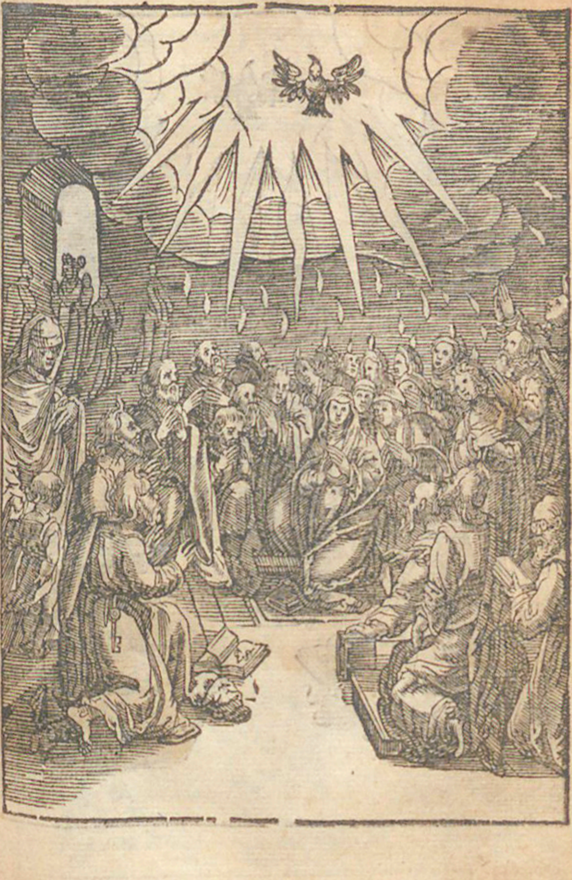

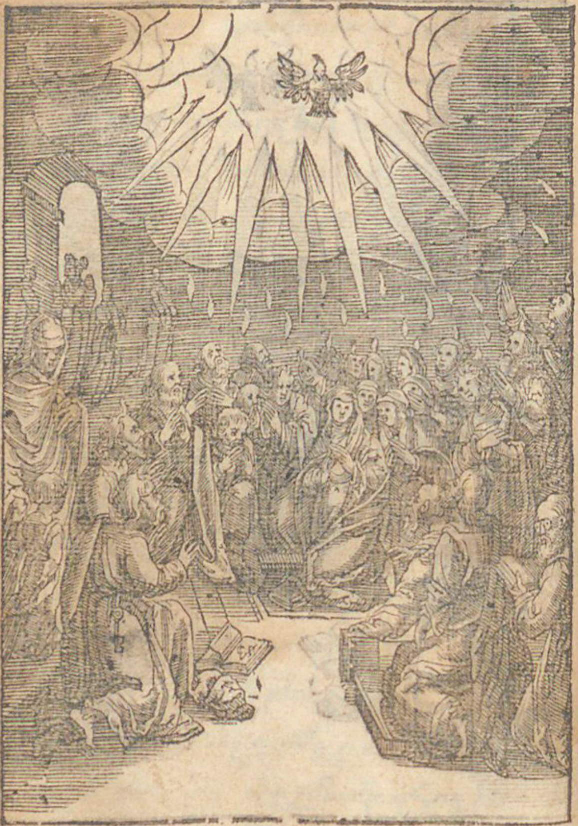

Իշխան արա՛ր յերկրէ յերկն ին·
Թողուլ ըզմե՛ղըս մարդկայ ին:
Յորժ՟մ Թովմա՛ս անդր ոչ գոլով·
յաւել նոցա՛ չհաւատալ ով:
Յետութաւուրդարձեալգոլով·
որ հաւ՟տա՛ց շօշափել ով·
Օ խոցե՟ծ տիգին ձեռամբ տեսեալ
ինոյն մարմին որ յարուց եալ:
Տ՟ր և ա՟ծ՛ խոստովան եալ·
նա որ ՚ի խա՛չըն բևեռ եալ:
Ն՛ չյարութե՟ն ապաւին եալ·
յամ ՚ի նոց աստից փառաւորել:
Որպէս և չա՛ր ոմըն կարծ էր·
անապական՛ն նախ ո՛չաս էր:
Վկայէ բա՛նն ընդդէմ չարեաց·
զոր յարուցեա՛լ վ՟ն իւր ասաց:
Թէ նոյն մարմին եմ ոսկեր աց·
և ՚ի յարութենէս ոչ փոփոխ եաց:

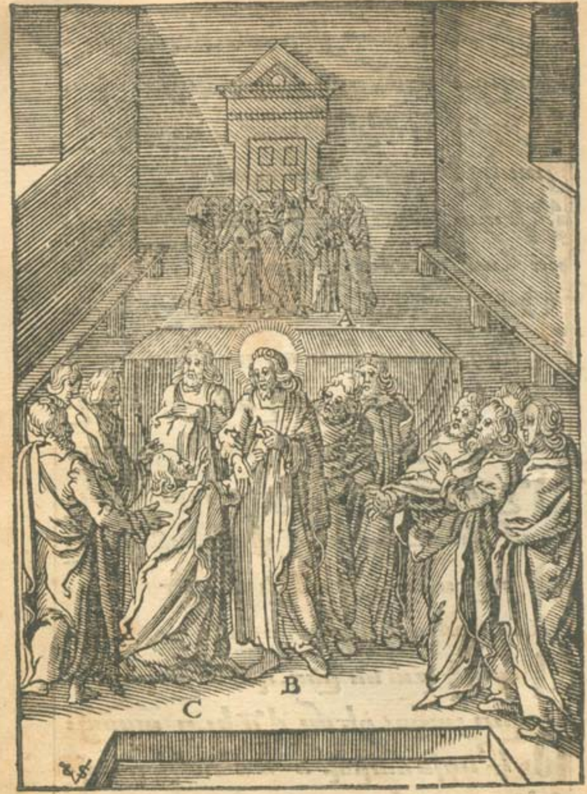

Lc̄ 24

Բայց աշակերտքն նորա գնացին.
՚ի ժամադրեալ նոցա տեղին:
Այլակերպեալ զտ̅րըն տեսին.
որպէս երբեմն ՚ի ս̅բ լերինն
Եւթն ՚ի նոսա երկուանային.
բայց ՚ի երիցն որ նախ տեսին:
Տ̅րըն խօսէր մետասանին.
և առաքէր յերկիր զնոսին:
Ըզհեթանոսս աշակերտել.
երրորդութ̅բըն մկրտել:
Ըզպատուէրս նն ուսուցանել.
՚ինքըն յաւէտ ընդ մեզ լինել:
Դարձեալ յայտնի այլանման.
առ ծովակին տիբերիական:
Ցուցեալ գործովքըն հրաշակ̃ն.
զինքն ՚ի բնութ̅ե արարչական:
Ձկանց ծովուն հրամայելով.
յուռկանս նոցա ըմբռնելով:

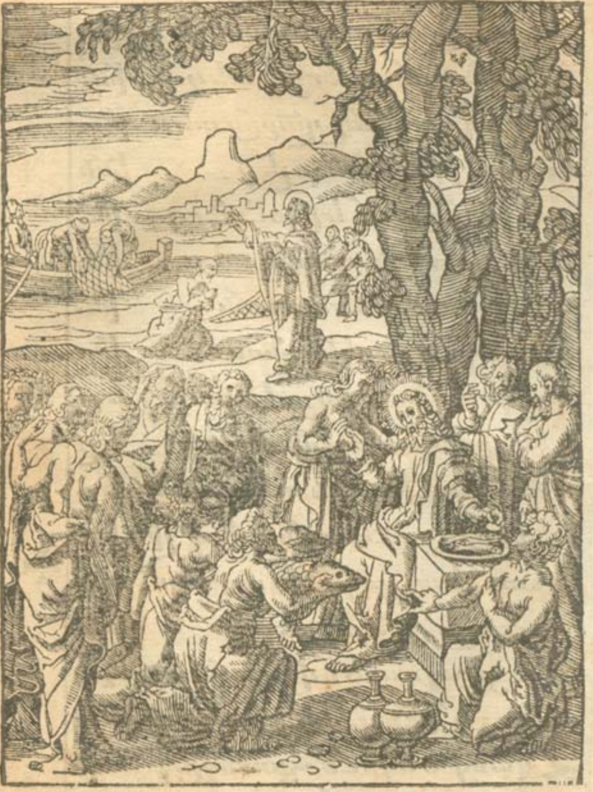

Ի՛է զնորաստե՛ղծ հացն աւնել ով·
ձուկն՚ ի կրակի՛ն խորովել ով։
Ի՛է ընդ նոսի՛ն ճաշակել ով·
զիւր յարութի՛ն ըստուգել ով։
Զ պետրոս երի՛ս հարցանել ով·
զուրացութի՛ն ըն քաւե՛լ ով։
Ի՛է ըզկնի ի՛ւր հետեւել ով·
չա՛ր չա՛րանօք խաչակցել ով։
Ի՛է զյոհաննէ՛ս յաւէ՛տ սիր ով։
աստաց պահե՛լ բանի՛ն իւր ով։
Ի՛է՚ իաւո՛ւրըս քառասու ն.
զ ինքըն յայտնէ՛ր ամենեց ուն։
Խօսէր ըզբա՛նն ոգւոց արթուն.
արքայութե՛ առնէր գիտու ն.
Ի՛է՚ ի լնո՛ւլ քառասնեկ ին.
ըզ կերակո՛ւր խնդրէր վերըջ ին։
Զ մասն ինչձկա՛նց խորոված ին.
և ըզ խորի՛սխ քաղ ցըր մեղու՛ ին։

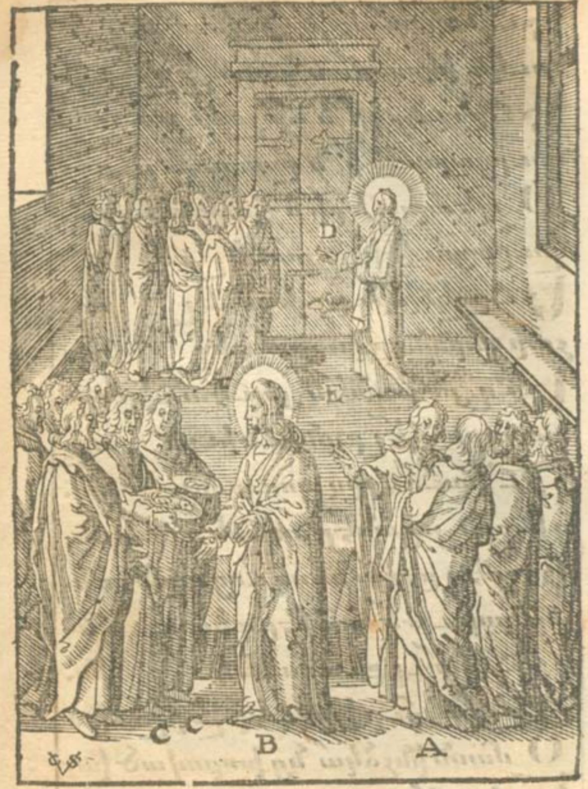
D
E
C C
B
A

Հանէ զնոսա՛ 'ի բեւթանե ա·
'իբր ըզ մովսէս լեառըն սինե ա:
Եդ 'ի վերայ գըլխոց նոց ա·
զձեռս իւր ա̃հնել բանիւ զնոս ա:
Եւ զաւետիսըն հայրա կան·
որ է հոգի ս̃բ մաքրա կան:
Ասէր ինքեամբ առաքա կան·
որպէս մի ա̃ր և համա կամ:
Եւ ի յերկինն ըվերա ցեալ·
վերա՛ թեւոց հողմոց ել եալ:
Նովին մարմնովըն համբարձեալ·
որով մեռեալն և յարուց եալ:
Նստոյց յաջմէ հօրըն փառ աց·
զընութե̃ս անկեալ կոխան դիւ̃ց:
Երկիր պագեալ 'ի հրեշտակ աց·
և ամենայն երկնաւոր աց:
Մինչեւ ներըքոյ դարըշապար աց·
Նորա դիցեն հոյլք թշնամե աց:

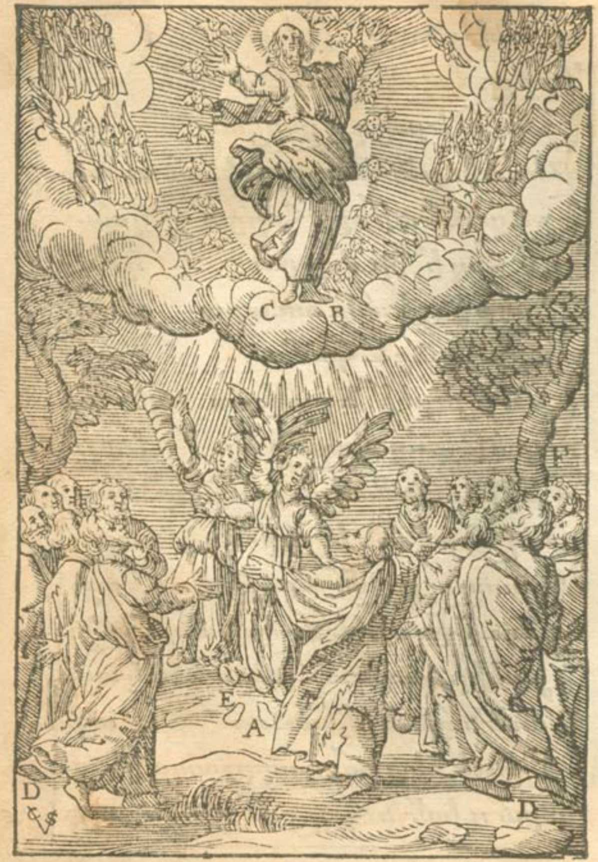
C
C
C
B
C
F
E
A
D
D

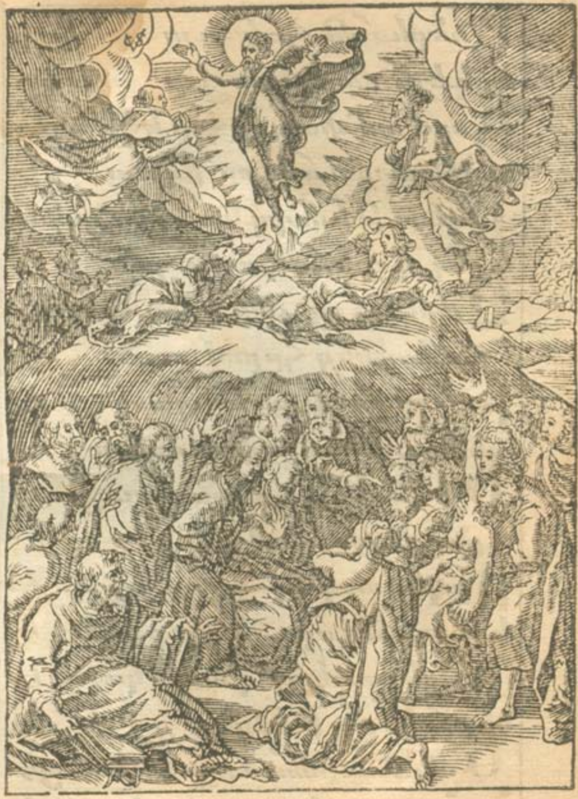

Աներեւոյթ հակառակաց·
երեւելի մարդկան չարեաց:
Յորժամ փառօք հօր եկեսցէ·
նովին մարմնովն որ ՚ի կուսէ:
Օ բնութե մարդկան նյրուցանէ·
և ընդ գործոց հատուցանէ:
Զարեաց ըզ չար վճիռ հատցէ·
յաւիտենից հըրով տանջէ:
Իսկ որ բարիքն են պսակէ·
անճառ փառօք փառաւորէ:
Օ եկեղեցի հարսնացուցէ·
և ընդ ինքեան միաւորէ:
Որպէս անդամ ՚ի գըլուխ յօդէ·
և ժառանգորդ հօր իւր առնէ:
՚Ի հրեշտակաց դասըն կարգէ·
զիզանկելոց թիւըն լըցցէ:
Օ անճառ իմաստուըն ծանուսցէ·
բանըն բանիւ վարդապետէ:

402 մինչ

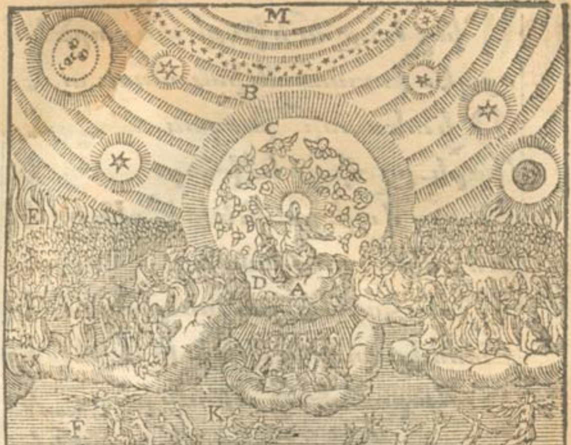
M
B
C
D
A
E
F
K
G
I
L
H
I

Մինչ ևնըմա՛ն ինքեան գործ է՛.
որպէս խոստու՛մն իսկ անսուտ է:
Օ ի տեսանե՛ ՚ինոցան է.
իբրև ըզ հա՛յր և՚ի հօր է:
Բայց վայելու՛մն եթէ՛ զինչ է.
և ո՛չ մտօք ոք հասան է:
Անմահութե՛ բանըս գիտ է.
ւանախտութե՛ միայն թէ՛ է:
Ի զհարսանեա՛ց անուն բեր է.
զոր միածնի՛ հայր իւր առն է:
Ա է ինքն փեսա՛ անվաղճան է.
և յաւիտեա՛ն թագաւոր է
✠ Արդ որ ա՛յսպէս հաւատաց է.
ո՛րպէս և գրեա՛լք ՚ի սկզբան է:
Օ որ ծանուցա՛ք փոքր ՚ի շատ է.
ու զղամփաւա՛ց հարցն աւանդ է:
Օ արքայութե՛ ըն ժառանգ է.
յանբաւ բարե՛ սըն վայել է:

Եւ Թէ՛ գործո՛վք հաւասար է՛
Եւ ո՛չ նովի՛ն մեռուցան է:
Բայց որ արդէ՛ն չհաւատացէ.
այլ ընդ դիմա՛կ ենէրհակ է՛:
Յորժամ յերկնի՛ց եկեալ տեսցէ.
յանկամա կա՛մս երկըրպագ է:
Թէ՛պէտ և ո՛չ օգուտբեր է.
այլ անձամբ զա՛նձըն կոծեսց է:
Զորս դեհենի՛ դատապարտէ.
զչհաւատացեա՛լսն՝ ի նոցան է:
Իսկ մեք հանցո՛ւք փառըս նմա.
հօրև հոգո՛յն միշտ յարակ այ:
Յանցեալըն յայժմո՛յս և ապա՛ գայ.
երրորդութե՟՛ ըն մըշտակ այ:

Յիշատակարան տ՟ն ներսեսի.

Վասն աստուծո՛յ խօսել զայսքան.
ինձ ո՛չ էր ա՛նդ և ո՛չ նմ ան:

Ո իսիրոյ իմա́ր անձն անարժան.
ո՛չ է տեղի́ իմաստու թե̄:
Պարտէ սրբո́յն սե̄ բնակար ան.
և մաքրե լո́յն մաքուր կայ եան:
Ապա́ լինե́լ ա̄ծ ա բան.
և անձաւո́ր ցըն վիպա սան:
Բայց փափագո́ւմն ոգ̄ոյս բն ակ̄ն.
ստիպեաց քան զյո́յժ ըստ գերական
Ի՛ գթութի́ ըն հայր ա կան.
համարձակե́լ ետոինձայս քան:
Դ գրել բանի́ ա̄ծ ա կան.
ոտիւք չափեա́լ ներբողա կան:
Ս ա̄ էութե̄ն անհասա կան.
և բանին հա́ւր մարդ եղու թե̄:
Ո՛չ նորաձե́ և աննշ ան.
յինէն շինա́ծ առանց հիմ ան:
Այլ ի վերա́ անշարժա կան.
վիմի́ն եդեալ սակեփայ եան:

Աւ զի ոսկեզէն պարզա կան.
եւ ո՛չ բանի՛ւ անչափա կան:
Օ իայս լեզո՛ւ պարսաւա կան.
բարբառեսից անխակլեբեր ան:
Քանզի բազո՛ւմք նախվարժեց͞ն.
այս պէս յիմա՛ստս ա͞ծա կան:
Օ իարարչի՛ն բանի բնու թ͞ե.
տացեն այսո՛ւ բան գոլու թ͞ե:
Մր͞գ դաւթեա՛ն սաղմոս ար ան.
եւ սողոմո՛ն առակա բան:
Մեծըն գրիգո՛ր ա͞ծա բան.
եւ ս͞քն եբրե՛մ ասորա կան:
Նոցին եւ մե՛րս հետեւան ան.
բայց դուզնաքեա՛ն համա նման:
Ո՛չ մի սուտ ի՛ւ վերջ անկան ան.
զի մի՛ ծուլի՛ց լուր ծանրա նան:
Այլ խոստաբա՛ր փոփոխա կան.
զի ընթերցօ՛ղք ո՛չ ձանձրա նան:

Թէ՛ արժանի՛ առնէք յիշման·
զիս ըզներսէս անձն անարժան։
✠ Ի թիւ՛ եօթեա՛նց տանց հարիւրոց
կատարեցաւ բանս հաւատոց։
՚Ի վեց հարի՛ւր թուական հայոց·
յինըն հարի՛ւր չորք հոռոմոց։
՚Ի տկարանա՛լ հոռովմայեցւոց·
և զօրանա՛լ հագարացւոց։
Ընդ բորբոքե՛լ մեղաց մերոց·
յոյժ բ՟րձրագո՛յնքն զքաղդէցւոց
Մասուտ սուլտա՛նն յիկոնացւոց
եկեալ յաշխա՛րհ գերմանացւոց։
Առեալ զաւա՛նս քաղաքայնոց·
մինչ ՚ի կողմա՛նս եփրատացւոց։
Իսկ հայրապե՛տն հանուրց հայոց
անուն զուարթո՛ւն գրիգորիոս։
Ժառանգ նախնի՛յն սբ՟ աթոռոց·
անուանակի՛ր սեռ ազգայնոց։

՚Ի ծով անուն դղեկէն ելե   ալ·
զոր սեփհակա՛ն ինքեան շինե   ալ:
՚Ի յանտառէ՛ կամրոցս հասե   ալ:
հռոմակա՛ն կլայ յորջորջե   ալ:
Յորմէ նախնի՛ տէրանցն ելե   ալ·
յահէ նեղչա՛ց ըն փախուցե   ալ:
Ըզ սա՛ կամաւ սրբին տուե   ալ·
՚ըլինել յաւէ՛տ սեփհականե   ալ:
Արդ այս պխտո՛ւմ ժամանակ   ի·
դառն և դըժնեա՛ւան բար   ի:
Յորում ըն ակե՛մք յայսմ ամրոցի
՚իգե տա՛պատ քարանձաւ   ի:
՚Ի յեփրատա՛յ պարադրել   ի·
որ յադխնա՛յ քառ որդ հոս   ի:
Յելից կուսէ՛ հեղիկ շարժ   ի·
՚իմխուս փոքուէ՛ մոխւք պատ   ի·
Ինքս ամբարձեա՛լ ՚իբրըզկղ   ի·
ալեաց ծովո՛ւ ո՛չ երկընչ   ի:

Զմարդ կամէ՛ ո՛չ զարհուր ի.
զի է՛ հնարից անյաղթել ի:
Օ որ տնօրինէ՛ն չն ամենայն ի.
տեղ պատրաստեա՛ց ապաւ՟ին ի:
Տր̄ աթոռո՛յս ըսքանչել ի.
՚ի բարկութե՟ ժամանակ ի:
Յորում նեղի՛մք յանօրին աց.
՚ի յարտաքի՛ն չա՛ր գազան աց:
Եւ ո՛չ նուա՛ղ ՚ի դժ րան աց.
՚ի սուտ անո՛ւն քրիստոնէ աց.
Յորոց փրկի՛ չըն մեր կեն աց.
մինչև ցայսօ՛ր ամ բողջ պահ ե՟ց:
Որք ևապա՛յն ժամանակ աց.
յանձն եղեցո՛ւք նորին կամ աց:
Զամս գրեցի զքան համառօտ ոյ.
տառանաւո՛ր տաղի՛ւ չափ ոյ:
Ես անարժ ա՛նդորով բարւ ոյ.
Ներսէս եղբօ՛յր տ՟ենըն մեր ոյ:

Ո՛չ իյնէն բան ըստ մարմն ոյ ·
զիյիմաստ ոչ է յիս մարդ ոյ :
Այլ 'իտառաւից սրբոց նիւթ ոյ ·
որքխօսեցան բխմամբ հոգւ ոյ :
Փոքրր բանիւ կարծ 'իկործ ոյ ·
միայն ըզմիտսըն ցուցել ոյ :
Ընթերցողաց վերծանել ոյ ·
արագմտաց հասանել ոյ :
Դակաւկաց պապանձել ոյ ·
որք ընդդիմանք են հաւատ ոյ :
Եէ ճշմարտից հաստատել ոյ ·
մանկանցսրբոյ եկեղեց ւոյ :
Իյիշատակբարեաց հոգ ւոյ ·
բարեպաշտից ծնողացն իմ ոյ :
Յազգէն դոլօվպալ հաճուն ւոյ ·
համատոհմից արշակուն ւոյ :
Եէ հարազատ եղբարցս իմ ոյ ·
նաեւ մէ հաւրոյն տ̄նըս իմ ոյ :

Որ է աթո՛ռ սբ̃ գրիգոր ոյ·
գոլ հոմանո՛ւն համանման ոյ:
Իւ̂ երկոցո՛ւնց աշխարհայն ոյ·
գեր փառաւոնա՛կ պատու̂եցել ոյ:
Սահակ անո՛ւն վեհարքուն ոյ·
Եւ զօ՝ րավա՛ր կոչեցել ոյ:
Իւ̂ մարեմա͂յ քեռ ընտրել ոյ·
Եւ յայրութէ՛ բարի սնել ոյ:
Որյետ մանկա՛նց որ ըստ մ ր̃մնոյ
ստանայր մանկո՛ւնս ըստ ո̃յ:
Իւ̂ համօրէ՛ն նոցին ծնընդ ոյ·
յոգնաշաւ̂ի՛ղ բարէ զարմ ոյ:
Որք կենդանի՛ք աստեղ լուս ոյ·
Եւ որք ննջե՛ն առ աստուծ ոյ:
Ոմանց հայցե՛լ միշտ պահել ոյ·
խաղաղակա՛ն կենօք բար ւոյ:
Ոմանց խնդրե՛լ ժամանել ոյ·
անճառ կենա՛ց հանդերձել ոյ:

Ս՜ խնդրողի՛ն զբանըս դր ոյ.
երիցադ ո՛յն եղբօր որդ ւոյ:
Որ ապերա՛տ յորջ յորջել ոյ.
ըստնախնեաց հա՛րցնանո՜անել յ:
Սա եղիցի՛ պատճառ բար ոյ.
յիմաստութե՛ն կրթելհոդ ոյ:
Ըստ ունայնո՛ցս ամբառնալ ոյ.
՚ի յերկնայի՛ն նաւդն հըպել ոյ:
Ս՜ բոլորի՛ց հնազանդել ոյ.
այսմա՜անդե՛ց ա՜ծայն ոյ:
Տացէ յա՜ պարգեւ բար ւոյ.
այժմ եւ ա՜ւո՛ւրն խմում վերջնոյ:
Ըզ փառըս հա՛ւըրպատի՜որդւոյ.
՚ի գոհութի՛ տո՜ողինհոգւոյ:
Որ միշտ երգի՛ արարած ոյ.
յիմանալեա՛ցս եւ՚ իզգալ ւոյ:

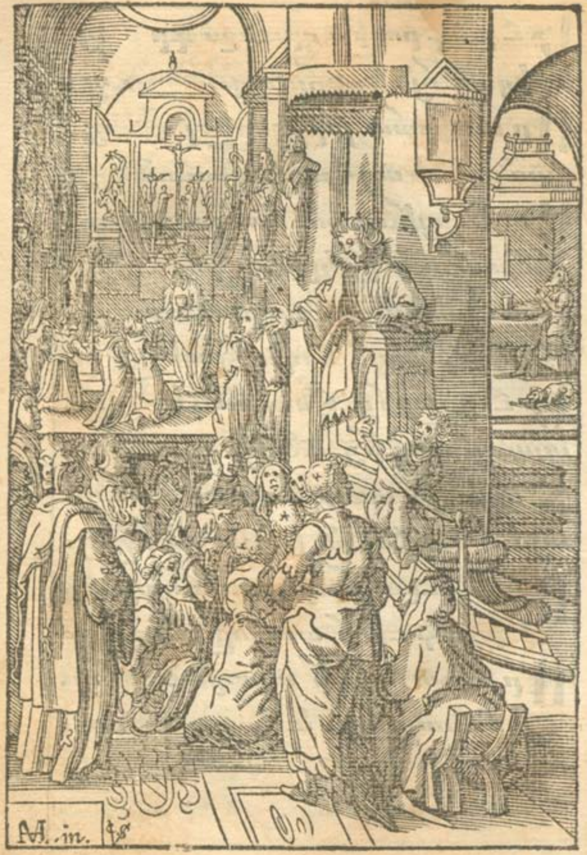
M. in.

Տ՟ն ներսէսի սրբոյ եպիսկոպոսի բան խրատատուսումն տսերաց մանկանց. Ի դիմաց այբ ուբենից տառից ոտանաւոր չափով.

* * *

Ա

Յընծայ զքեզ մերձակ այ
լինել խրատէ թէ հաճոյ

Տեսող գործոց ըղձանեմ այ.
լսող բանից ծանիր ըղձն այ:

Գ․ աղօթիւք սրտից աչացն որ այ·
չեն ՚ի ծածուկ այլ յայտնի կա:
Թ․ է այս մտաւորք հայիս՚ին այ·
անմեղ մնամ միշտ յարակ այ:
Ր․ ենընքանից ասէ չարե աց·
սանձեա՛ զլեզուէդ վ՟ ընկեր աց:
Դ․ բերանոյ քո՛ հան՚իբ աց·
զխօսս աղտեղի՛ նախատան աց:
Ն, այն՚իբա՛ն բամբասան աց·
դիր պահապա՛ն՚իքոց շրթ անց:
Օ ի ապրեսցիս դու՚ իմեղ աց·
եյանաչա՛ռ դատաստան աց:
Գ․ եմընդըրո՛վ քածայ ին·
ուսուցանէ՛ խրատել լեզուէ ին:
Ր․ անքո՛նորօք յարդարեսց ին·
գործըք դոցի՛ն հետեւեսց ին:
Լ, ճմ՛ ընդ դէ՛մ կալ հրաման ին·
այլ հնազանդեա՛յ պատուէրն ին:

Սուրբք քո ո՛չմոլոր են.
՚ի ճշմարիտ ճանապարհ են
Գ այնադատողին երկնաւոր ի: ✠
խրատէր զքեզ սպասել յերկր ի.
Սուի մարմնոյ քո վաղճան ի:
հոգ՟ող կո՛րչմանըն տ՟ր ուն ի.
Սնալով լինե՛լ յանկարծակ ի.
նըման գողո՛յ ՚ի գիշեր ի:
Օ ի որ սոցի՛ն ակըն կալց ի.
նայ ՚ի մեղա՛ց ո՛չ յաղթեսց ի:
Ս չներգէ մի՛շտ յականջըս քո՛. ✠
տալըզ համա՛ր պարտուցըն քո՛:
Ո՟վ մանկո՛ւնք ուսման դըր ոյ.
ըզ տախտակի՛ն համար տալ ոյ:
Կամ որ վեհի՛ց տնտես գործ ոյ.
տա իզհամա՛ր պահանջել ոյ:
Քան զի տնտե՛ս ես քո՛ հոգւ ոյ.
և պարտ և՛ ցննած այն ոյ.

Օ անզուգակի՛ց սմինծան եր.
որմիշտասաէ՛ Թէ՛զօրաց եր:
Դ՝ խորքընո՛յ մահուղարթ եր.
և՚ իյանձի՛ն քումզդաստաց եր:
Յ անցաւորա՛ցըս մի՛խաբ եր.
յանացկենա՛ցըն մի՛զըրկ եր:
Օ արդարութե՛ այժմըղձեցեր.
ևանդփառօ՛ք պայծառաց եր:
Ի՝ նէիցլուսո՛յն հանուրցծագօղ.
խրատէլինե՛լ միշտհայեց օղ:
Ր՝ զմեղուսաէ՛ ատեա՛նեթ օղ.
՝ևսըրբութե՛ցըն լերսեր օղ:
Օ խորպէսչէ՛ խաւարկըր օղ.
պայծառալուսո՛յն ևնըման օղ:
Լ՝ յապէսհոգե՛ի չարեծգործ օղ:
մաքուրհոգւո՛յն չէընդուն օղ.
Ր՝ Թնընկերի՛ քո՛պատահ եղ:
՝բարեացիրա՛ց ինչյաջող եղ.

Խրատէ՛ ըզքե՛զ մի՛յաջախ ել.
միմախմանա՛ց ըզքեղայր ել:
Լ. յլթէ՛կամի՛ս ասէհա՛նգչ ել.
ևոյ հաճոյլին ել:
Դ. ռւգոհութե՛ն տվողինյա՛ճ ել.
այնմորգխտէ՛ հա՛ճասար ել:
Թ. ոյնթադասէ՛ արբունակ ան.
կամպետութե՛ն իշխանակ ան:
Թ. է՛ընկալ ցե՛ սդուըղմարդկան.
մեհամարի՛ ըքեզ սեփակ ան:
Լ. յլըստհարա՛նց քոցորանց ան.
ծանիրըզքե՛զ ծաղկի՛նըմ ան:
Լ. ճմի՛լինի՛ր անբարաս ան.
ալքաղցրևհե՛զ խոնարհական:
Ժ. էնժամանկեմյզկենքանցա՛ծր.
կարծել չտա՛յ քեզվխառա՛ծ որ:
Օ իթէ՛ իկա՛ւուսես թագա՛ծ որ:
Նկամ' իշխա՛ն յոյժ զաւարա՛ծ որ.

Գողոյ ծընունդ ես հիւթաւոր.
յոր դառնալոց յոչկամաւ որ։
Այլ որ գործոյ կաս սպասաւոր.
յորմէ կոչիս ոչ յաւժաւ որ։
Իննʼ ի ցասմանէ դուʼ ի բաց լեր.
և մի ըզ քեզ ասէ այր ել։
Եւ մի ըզ բանսըն թիւնաբ եր.
առʼ ի սրտէտ յառաջբեր եր։
Մի անողորմըն զոքտանչ եր.
մի անխրաւ խրըս գործ եր։
Ոխ մի կրեսցես զորասաց տ͞ր.
զտանջելըն ʼի հուրընմահաբ եր։
Լինընլուել վարդ ապետ էն
ʼի ցաւագին բարկութեն էն.
Գանգչել ասէ ʼի չար ախտ էն։
և ʼյնհանդխտ տրտմութեն էն
Ընկալ ըզ սոյն և ʼի տ͞ն էն։
ʼյերանութ͞ե հեզոց բան էն.

Որանիր թե՞ մերձէ որ դատէն·
հատուցանե՛լ քեզ փոխար էն: ✠
Խէնխոր հըրդակից բարի եղէն
մերժէ զխորհո՛ւրդ խո՟րմնկեալ:
Իցե ՚իքէ՛ն նմա՛ հեռացե ալ:
ջըրյա՟յէ առեցե ալ·
Ճշմարտութե՟լեր հետեւե ալ:
ուղիղ խօսի՛ց սիրօղ գտե ալ·
Մ՛ինչ զնեւբա՛ն լոկաստացե ալ:
լինել երդըմա՛նդ երազանցե ալ·
Ո՛անծանե՟ցնէկ յոյժ ծ՟նրադ ոյն: ✠
ըզ բան երդմա՛ն ուրանալ ոյն·
Ո ի թէ՞ փակեա՛ց տե՟րն ՚ի յայ ոյն:
Ե՛՚ի չա՛րէն ասաց զտա ոյն:
Ո ինչ առնիցե՛ն ՚ի յերդնլ ոյն·
միշտ ՚ի յանո՛ւն տ՟ն տ՟ոյն:
Ի՛ ձայն ստութ՟բ յո՛լովադ ոյն·
որո՛յ մեղա՛ց չեք վեհադ ոյն:

Կենընկենաց զանցաւոր է.
կրկինդրամբ քաղաքաս է:
Ընդ մինն մատեր մերկ յարդանդ է.
ընդ միւսն ելցես մեկ յաշխրհէ
Ուրդ զինչօգտիս դու՛ ՚ի շահ է:
՚ի քաղքիսայս վաճառ է:
Յորժամ ՚ի դուռնան կողպտ է.
մահն որ կենացթշնամին է:
Հոյն հայեաց յոյժ այսքան ես.
և մի՛ զքաղեր միշտ ՚ի սնոտ ես:
Մի՛ յապաղեր դու՛ ՚ի չար ես.
այլ փոփոխեա՛ փոյթ ՚ի բար ես:
Օ ՚ի յորժամ չգիտեսկոչ ես.
Եւ ըստ գործոց քոյպահանջ ես:
Եթէ չունիս պատասխան ես:
յանլոյսխաւար բանտարկանես.
Ձայն ծիծըրդ քեզ օրինակով :
զմարմինդ ՚ի կաւըրդ ծել ով.

Ս․ Հկառամվոր ուղղեչաանձ ով·
զհոգերդաւէ անդնառել ով։
Թ․ Էաննմոլոր ճանապարհ ով·
գնայյօրէնն տնսխր ով։
Յ այնժամյառնել ընքեր մարմնով·
ընդառաջնորում թռչխաամբ ով։
Պ առնզէկառնել բեղէնձրոր·
նաւել յայյածով տայհմոաբ ար։
Ր․ սէյուզէլաւէացներկ ար·
ընդդէմ կացեալ հզօրաբ ար։
Ս արել զհոգոյդ նաւննանդ ադր·
հոգոյնթևօքարխաբ ար։
Օ իհաստուացես անդորրաբ ար·
յաներժդատեղին խաղաղար ար։
Ղ էնձառադույթ առ՛խարտ էդ·
աւէծադեմցուսոյհանգ էդ։
Օ բանըսբարի հեղ՛իլեղու էդ·
զորորմութին ՛իձէռան էդ։

Ր՝ այց յաւարչէ՛ն քեզ պարգևեդ
մի՛ վատթարա՛ց վատներյանպէտ:
Թ՝ ե՛ ո՛չ վճա՛ր տաս ՝ի յանձնէդ.
յորժամ խնդրէ՛ ՝ի յաւող էդ:
✠ Մ՝ ենն մերժել՝ ՝ի բա՛ց աւէ՝ ՝ի քէն
զախտալս մեղա՛ց որ ՝ի չա՛ր էն:
Օ՝ պոռ ընկալա՛ նն և զայլնամէն.
որով գաղտնի՛ նետուք խոց էն.
Յ՝ այլ կապերձա՛ց առնուխուրզէն:
՝ի դեղեցի՛կ տեսլեան դիմ էն:
Ւ՝ ՜հարկանէ՛ զաչ ըսքեզ էն.
՝ի չա՛րաչա՛ր հայեցման էն:
✠ Յ՝ ին. յինէն աւէ՛ մանուկընտրել.
զայս բանս խրա՛տ յաշխ՜րհի ադալ:
Յ՝ ունայնութ՜ե՛ց ըղ քեզմի՛ տալ.
սնոտի խաղօ՛ք անմտան ալ.
Ր՝ յլյիմաստնո՛ց դրունըս գնալ:
և յուսմանէ՛ ո՛չ ձանձրան ալ:

Օլի՛մ անձի՛ն ՚ն տաս զ զջանալ·
յորժամ հնար չէ իյետադառնալ:
Լուն: նորոգ ասէ երիտասարդ·
զիմաստութի՟ զգեցիր քեզ զարդ:
Սի՛ զպտ՟մուճանըս բազմազարդ·
որ ըզգաղաս առնէ զուարթ:
Կալըզ հանճ՟ ա՛ր ծերոց և զխրատ
որով յայտնի ճանաչիս մարդ:
Քան զի յիմարն է հոսեալ յարդ
իսկ իմաստո՛ւնն ո՟պ ընդ վարդ:
Շան: շատ ասէ ով ծերունիդ·
հնացեալ մեղօ՛ք կեալ յ՟ւ իդ:
Ժամք դառնա՛ն յայժմ՚ իհողիդ
մինչ դեռ ՚ի ձե՛ռս է քեզ բարիդ:
Օ առուայեցե՛ր մարմնոյդ երիդ·
մինչև ՚ի յա՟մփըն տապանիդ:
Տո՛ւր ՚ի մնացե ա՛լ ժամանակիդ·
մասն ինն հոգո՛յ բանականիդ:

✠ Ոյն ուսուցանէ՛ քեզ զդեւրու Թե՟.
եւ աստեւա՛նդ ըխաբբրու Թե՟:
Միրեւ ըզգա՛ծ ճշմարտու Թե՟.
եւ զքո՛ ընկե՛րն ըստոյգու Թե՟:
Մ՝երժել ըզչա՛րն ատելու Թե՟.
գրկել ըզբարի՛ն սիրելու Թե՟:
Պահել զհոգի՛դ քո՛ սրբու Թե՟.
եւ անհպա՛րտ խոնարհու Թե՟:
✠ Ջանչա՛փոտսէ՛ զագահու Թի՟.
զի շատ մեղաց է ծնելու Թի՟:
Օ ի՛ նմանէ՛ է՛ սպանու Թի՟.
նայէ՛ առա՛ր եղերու Թի՟:
Ի՛ նախականի գողու Թի՟.
եւ անիրա՛ւ դատողու Թի՟:
Ի յայնմանէ՛ վաշխառու Թի՟.
եւ ըզմիմեա՛նս ատելու Թի՟
✠ Պէնպատուիրէ՛ կալանբամբաս
՝ի յայսչարեա՛ց յորում Թէ ՞կաա:

Ս իմ՝ հոգւոյդ առնեամձն աս·
՚իձախակոռղմըն կալով աս:
Ա ճմ՝նախատ ՚իկեանըստյ ս·
որուժղարժանն ուժերքոչ աս:
Տ ուրզանցտորըն զորստան աս:
և առզանանցըն յորդն աս·
Փ էնքնքե լզհոգեդ աւէ քրովք:
յախտեցմեղացքերմարտաաոծօք·
Ս ըլաճէլով աստէնկամ ոք:
և անդցնծով մեծաճփառ ոք·
Բ անաստխնդով պէսպէսմեղօք
և անդկրձեւ խիստատամ ոք·
Ա ճայսակաճ ժամանակ ոք:
և այնյաճէտ անթիճամ ոք·
Ա յնուամէկ արանցհանուրց:
ոչնախանձել խրատէվարու ց·
Դ ընարբօճոց երգուպարուց:
Մ՝ հաղորդել չկոխբարու ց·

427 զեկիր

Օ իփոխանա՛կ աստէնծաղուց.
Կո՝ծումնելո՛յց է՛ անդնոցուն ց:
Ընդմեծատա՛ն այնմնկդասուց.
ո՝րփափաքդէ՛ր կաթիլմիջուր ց:
Սէնսէր՝ծի՛ս այսախտաշար ժ.
առելխրատէ՛ զաղտեղիդար շ:
Լ՝ ըթէ՛ մեղա՛ց մի՛լինիրբա ժ.
ախտիցտոռու՛մբ ձգելով՚ իդարշ:
Օ իթէ՛ մարմի՛նդ ասասցէ վաշ.
Հո՝դիդհի՜ա՛նդ լինիևհա շ:
Թ՝ է՛ աստուրա՛խ առնէևհրա շ.
այլ յետոյտո՛յ· քեզմահուձա շ:
Սեշխվարբքասէ՛ պեղծ՜անառկ.
տ՝նկամացնէ՛ յոժներհ ակ:
Լ՝ ՜որ՚ իյայս սէրէհամ ակ:
է՛ ո՜յ՛ սիրոյնդիմ ակ.
Ի՝ րդմի՛ ըմբե՛ր խիստախորժ ակ:
զանցա՜որի՛ս սիրոյբաժ ակ.

Իյփոփոխեամ զմըրատես աւ·
յանապական սէ րըն յըստ աւ:
Տնընտէրանց եւ իշխան աց·
խրատընծայէ իմաստու թեց:
Ժ. էմ՚սիրէք ժողովելըգա նձ.
այլըզժողով բարբարա նց:
Ի զմտերիմսըն տըրու թեց.
եզհետեւողըն քաջու թեց:
Ո րքվըձեր ՚իմահանձան ց.
կամաւդիմեն որպէս՚իդան ձ:
Ի էնտառչէ բանխակու ած.
այլակամոյ բռնաբար ած:
Ի այցդ՚ուզակնջդ առընթեր ծ.
թէ զինչ խօսի ըղմտաւ ած:
Ս իրեամբողոր սրտիւ զած.
եօրինաց նորի նխնամ ած:
Օ հոդիդպ՚հեայախտիցմաքրծ.
եւիմեղաց մըշտորտաց ած:

Ցոնցուցանէ՛ միւսբանխրատ.
որ՛իչարեա՛յն առնէաղ ատ:
Աենախանձե՛ր բնաընդմարդ.
և միննենդե՛ր զընկերքրդաղ տ:
Օխայ՛ ծածկեալնէ յայ տ.
և հառուսցէ՛ փոխան քեզատ:
Կամ՛ խաստէ՛ կեանքսանընդհտ.
կամ՛ խմերջէ՛ օրընհաստ ա տ:
Խունն այօդակա՛ն միյնէ տառ.
բայցդըր յօթէ՛ քեղխրատ առ:
Յորժամմեղա՛ց դառընպատառ.
քեզերևէքաղ ցր ևդխուր առ:
Նախքանզուտեն նորա՛խպառ.
յիշեազամա՛ւթ և ըզպատկառ:
Նշէջանէ՛ բոցնոր՛խմ առ.
և զգօնանա՛յ մետքըդյամ առ:
Փուրընփառա՛ցէ քեղքար ող.
այնխրատակա՛ն բանխրտաղ. ոյս:

ում

ՍումԹէսորոն լինիս՛իյց ղ.
Եւտապաձեւ որպէսըզգ ղյս:
Օ հոգեղմաքուր պահեանւ ըն
'ի յաշխրհն խաւարել ղյս:
Ի հանդերձեալ կենացայ ղյս
պսակառնուլ քեզ ընդհաձ ղյս.
Ր էնկատարումնեայսատ ից: ✠
տայակնունել աճուրնել ից.
Ս՛ չընդսերոյ ստորակայ ից:
միշտբեւեռել անլոյծկապ ից.
Ն ձլազատն յայժմուսախտ ից.
ընդքերգոլ խաչակ ից:
Իններորդոց քաղաքակ ից.
եւանմարմնոցըն ձայնակ ից:
Ի որոգբանիս այսմկհանդ ես. ✠
գումարելոց սատարապ ես:
Ի րդելտաղն հոմերս պէս.
խառնեալ'իհնւԹըմսհոդէպէս:

Րամեալ՝ իքեզըստ տարրապէս·
զանազանեալ տառխճյարգ էս:
Սայրէջգ խոնոց այլողայապ ես·
մանկանցտուճաճնուսխաապ էս:
Ի Թագուցեալ ըստմարմնապէս·
Ե՛րիցխանեց խորհըրդապ էս::
Սէհոդեւոր բանըսպէսպ էս·
որոցնպատ եղևներս էս:

432 Նորէն

Կորին տն Ներսէսի. Իանհաճոյ
Մննեղելոց հայ կականատաւէց
չափերմամբ. Ոդեալ՚ ի Ներսէսէ.

Յբն ան ըսկիզբն ասէ
զած.
անեղ բնութին ոչ
արարած.

Յերխանձին նըս բաժան ած.
՚ի մի բնութին միաւոր ած:
Ինաճեցաւ անճառաբ ար.
համանմանոյց գոլանհն ար:
Ո որդւոյ ծնունդն անեղաբար.
զհոգւոյ բղխումն անհատաբ ար:
Գ. ըէլինքեամբ ՚ինիւթէ է.
զաննիւթական իմաստաբան է:
Թ. էածէր միշտկենդան է.
ւէյայժմոյս եւեղեց է:

Պաշտանէ զերրորդու Թի̅.
երեքսրբեա՛ն միտրու Թի̅:
Ա՛չմիութեն 'ի խառնու Թի̅.
ո՛չբաժանմամբն յօտարու Թի̅:
Նրականձա՛մբ Թի՛կատար ել.
զերրորդութի՛ն ծանուցե ալ:
Ա՛չքանզերի՛ս առաւելե ալ.
և ո՛չերկու՛ս կատմինեղե ալ:
Օ այսթի՛առեա՛լ ըստեսայե͞.
'խորովբէհից որպէսևն այ:
Նրեցըստբ ա՛սեընմ այ.
և միանգա՛մ տրդերակ այ:
Նա՛պէ՛ս մեզքարող է.
զորէննուսեա՛լ 'խմովսէս է:
Քէ՟ծէ՛ր խսկըզբանն է.
և ո՛չեղեա՛լ 'իյումեք է:
Ինդէի՛ն. հօրզուգակ ան.
զորդխաւէ՛ համաբնակ ան:

'իյո

՚Իյոհաննէ՛ ուսեալ զայսք ան·
որորոտայ յաւետար ան։
Թարգմանէ՛ մեզտերրաբ ար·
զհոգւոյնբըղխու՛մն անքննաբ ար։
Թէ՛ ՚իհօրէ՛ է՛յատկաբ ար·
առնույորդւո՛յ ճշմարտաբ ար։
Ժամանակի՛ պարունակ ող·
անէզած՛ գոլըստեղծ ող։
Ո՛չժամանա՛կաւնա՛հաս ող·
և ո՛չյաւուրց ըզնաչափ ող։
Իսկապէ՛ս ասէբան ին։
՚իյոչընչէ՛ ստեղծեալզերկ ին·
Հաղորդընդհօ՛րէ՛ և հոգ ին։
որովեղեա՛լքս ամէնլ ին·
Լոյսընա՛յն որգերազան ց։
լուսոյսկամաւ ասէ ստեղծուած·
Նախառաջի՛ն ըզհրեշտակաց։
երկրորդզգալի՛ համատար ած·

Խա՜արմածեա՛լ կյանդընդ ոց .
ասէ փոխեա՛լ լուսո՞ն՝ իբ ոց ։
Որովե՛ղև տի՜ընդործ ոց ։
գիշերհանդիստ քընոյարթն ոց .
Օ՝ իրներկնայի՛ն յերկրորդա՜որ
մեկնեացասէ՛ զջուրներկնա՜ որ .
Ն՝ հյերրորդի՛ նստունկբիւրա՜որ ։
յորումեդրա՛խտըն լուսա՜ որ .
Կապեացզանկա՛յն ասէըզ լոյս ։
’իչորորդի՛ն յանօթնիւթ ոյս .
Օ արեգակնէ՛ եըզ լուսն ոյս ։
ե՝զաստեղա՛ց պարուճյօդ ոյս .
Հրամաննասէ՛ արարչակ ան ։
հան՚իծովէ՛ կրկինկենդ ան .
Օ այնոր՚իյօ՛դսընթեակ ան ։
եոր՚իջո՛ւրսըն լողակ ան .
Զայնտիրակա՛ն ասէհ աս ։
աւ՚խատորի՛ն հողանիւթ այս .

Բըղխել յերկրէ չորքոտանեայս·
զանազանից կենդանեաց դ աս։
Գօղեալ խորհուրդ անէթադէն·
երրորդութե ընմիաբութին։
Միհողոյ ստեղծեալ մարդ ոյն·
տադնել պատկեր նմաննորու ն։
Ճառագայթ անէփառ աց·
զգեցոյց մարդոյն զանմահ կենաց։
Օ կինն՚իկողէն արար հաստուծ·
օրէնսեդիր պատուէրան աց։
Մախեալասէ սա՚իշխար էն·
ընդ մեր պատուին որ յարարչ էն։
Ի հնխաբմամբ սա՚իդրախտէն·
եհան յերկիր յայսփուշեղ էն։
Յայնքանմեղաց սա՚իչար իս·
արկեղ բնութի հողեղէն իս։
Մինչսա հանաց բանալերկնից·
ծածկել ջրով՚իզորս յերկր իս։

Սոյազգեա՛նդ ասէընտրե ալ:
խտապանե՛ն զորէրդործե ալ:
Սայեւրորդո՛վ քնեղեղերծեալ
յորմէկրկե՛ն զերկերլցե ալ:
Տենոճածասէ՛ ղաշտաարակ են:
յետայնորե՛կ յանդըզգնէ են.
Ցորխառնակեա՛լ լեզուքնոց են:
Ձեռամբնեւրեա՛նցզայնքակէ են.
Ուսուցանէ՛ աբրահամ ա՛ն:
Թէ՛ հաճատո՛յ տանհիմնեդ ա՛ն.
Որովզա՛ծ հիւրընկալ ա՛ն:
Եւաճետա՛ց որ դիծ ըն ա՛ն.
Չարչօքասէ՛ մարդկանորդոց:
Լցաճաշխա՛րհ պաշտամամբկռոց.
Րայց յակոբեա՛ն յայնծընընտց:
որյերկաթե՛ն մտենհն ոց.
Պրոճեայտապա՛ն ասէզմովսէս
ետյակոբա՛յ զարմենհանդ էս.

Փրկելզնոսա՛ ա՟ծապ էս·
յեգիպտոսէ՛ սքանչելապ էս։
Քանացաւէ՛ առինքնձգ ել·
ո՟րընդորդի՛ ս մարդկանփրկ ել։
Մ՝աստամբիւո՛րով օրէնքդր ել·
Եւմարգարէ՛ ս սէառաք ել։
Օամիկաւէ՛ զազգըսմարդկ ան·
զիւ՛չայսու՛ առնադարձ ան։
Մ՝եծադունի՛ կարօտեց ան·
հնարիցդեղո՛ց բժըշկան ան։
Սիրովլաւէ՛ հայրառաքե աց·
զ բաննընդմարմի՛ն միաւորե աց։
Օ որեւմայրո՛ւր կոյսընկլե աց·
Ծնաւ՟մարմնո՛վ որովփրկե աց։
Մերնոցընլ՛յան ասէմայքր եց·
Ծագեցյաշխա՛րհայսըստոերեց։
Լուսհալածեա՛ց զխաւարնյէ եց·
ոդո՟ցփայլեա՛ց լոյսնամէն եց։

Տայսաւել բա՛ն ըննծայրագ ոյն .
վանքանի՛ն իմանալ ոյն :
Տն̃ փառա՛ց խոնարհել ոյն .
մինչզիխաչի՛ համբերել ոյն :
Րամաւետեա՛ց ձայնիլին ի .
Թէնեբանութ̃ի՛ ձայնիչուն ի :
Րէորննջեա՛ցն ’իտապան ի .
նոյնազատեա՛ց զօրս’իբանտ ի :
Ցոնցնծութ̃ի՛ մեզ քարոզ է .
զմիշտկենդանո՛յն յարութեն է :
Ւէզ յարութ̃ի՛ մերհաստատէ .
նմիննմա՛ն յորժամգայց է :
Ւիւսէրզմե՛զ ընդնոյնսիր ով .
յօդեալ’իգլո՛ւխն ամբառնալով :
Ւյնորնատի՛ բնութե̃մեր ով :
հօրընդաջմէ՛ բազմեալմարմնով .
Փառացանձա՛ռ լինիգուշ ակ :
որոցզա̃ծ՛ սիրենյիտ ակ .

Յորժամ մարմնո՛վ ընմերունակ.
ծագէ յերկնի՛ց որպէս փայլ ակ:
Իւէնքի՛ ձեւոչնխեւր ով.
զմեզ յորդորէ՛ խաչակցել ով:
Օխեւփառաւո՛ց նորա՛յուս ով.
հաղորդլեցո՛ւք մաքրեալ հոգ̄ով:
Նորոգմանկո՛ւնք իմաստութ ե̄.
տուճաքզայս բա՛ն ձեզխրախու ե̄:
Երկնաճորմա՛ցըն գխտու թե̄.
և համայնի՛ց եղելու թե̄:
Իակերտէի՛ն արարչու թե̄.
և փրկակա՛ն տնօրէնու թե̄:
Մերօ ղքբանի՛ն խոհեմու թե̄.
զմխտըսսորի՛ն տուքքննու թե̄:
Նճաշակէ՛ք համբերու թբ̄.
քանըզմեղո՛ւ յոյժքաղ ցրու թբ̄:
Մակաճէ՛սա քանակու թբ̄.
և յոգնախո՛ւմբ յունականու թբ̄:

Դյիմաստնոց ծանօթու ԹՃ·
որքմիտդընե՛ն վերծանու ԹՃ:
Ի ենըանե՛ ըանդոհու Թը·
մատուցանե՛մք փառատրու ԹՃ:
Զ ներսէսյիշե՛լ մի՛դանդաղէք·
որզօձարձանյաք ըդյայդոս էկ:
Տ ուքզփոխարէ՛ն զորևպարտէք
զաղօթըսամէ՛ն որպաղատ էք:

յս քե
իխչ

Նորինբան· Մերտաղական· Ըն
ներբուէսխաբեցյ: Բանխրատ ուսմն
ասիրաց մանկանց· Դդխմացայք
ուքենիցտառ իցունա՛որ չափով·

* * *

ԱՅբենաւ՛ջին ըղ·քեզրաղայ
հանէ յիմաստու
ատերակ այ·

Բրորդութեըն մերձակ այ:
ընխներիւք ստեղամբքնոր այ.
Գենըն բանէ ՝իքեզըղխ է:
կաթնիմաստից արբուցան է.
Զեռւնխուրով վարդապետ է:
ըղխոնարհէըն որդիընպատմ է.
Եմընդանձէ քեզբխուրբար ի:
դրեըուղիմաստն ՛խտախտակ ի.

Օ նայարկ՝ ի քո՛ պարանոց   ի.
որպատուականէ քանդակ   ի:
Վ այնդուռն բանից քեզ դխոշէ.
ըզտաճարն իմաստու   թէ:
Ր ախեաւմուտ արխու   թէ.
մկարտաքոյ մարհեղգու   թէ:
Ց ըներկնայնոցըն տայցանկ   ալ.
՚ի յերկրայնուցս՛ ՚ի բացդառն   ալ:
Ւ ուսամբդրոց զոճարձան   ալ.
իմաստութբ ուրախան   ալ:
Օ անզր թեցանէ ըզ քեզմանէկ.
ձայնիւ հընչմամբ ոպթըմբ   ուկ:
Փ կյուսամանէ լինիրտաղտ   ուկ.
զխմկտաալոյ անձինդյատ   ուկ:
Ք ներանութեց նախնիդոլ   ով.
զքեզհրաշխրէդաշթեաներդ   ով:
Օ ռ՚ի չարեաց հեռանալ   ով.
խորհել յօրէն տնսիր   ով:

Բ թնըդքեզխօսն զայսբանսերտ·
՚ի յանսերատն ցընկալ՚եղա տ:
Օ խմնտնկեն զընքեանցնարատ·
խարտէքոււմ որպեսարմա տ:
Թ ոնթէմիտդնես տաէքան են·
խմաստութե սողոմոն են:
Ա չկարօտն ս եմուժ սերատ են:
քանզընովմաճխօսն հող են·
Ժ էնժէժկալ լընել աաէ յէսռմն
թէ Նապտակ ռնուսյարքումն
Հ այեացյոսկէն որ՛եքրայումն:
զընծեծելով ռնու զմաքրու մն·
Ի նն՛ընանրութեց աաէ դարձեր:
եսուտխաղջք մն ըզըսղ եր·
Ր նդանմխտմանկանց մննխանձեր
Ս այլխմատնոց նմանեց եր:
Ի ննլուրաաէ հօրքոխրատ ու·
լեբօրխնաց մօրքոհլ ու:

Սուրբ պետրոսն հնազանդ կացդ ու·
յորմէ շահեսբան լուսատ ու:
Եւ էն խրատէ խաղաղ ընդ սեգրոց
մի ընդ անմիտըն տղայ ոց·
Ի՛ հընդ բանից մեծ իմաստն ոց:
փոխանակ իժ մանցն ըզ չարյիշոց·
Օ՛ անծուլունման աւէզիմաստ:
որ՝ կերընկնից ՝ի ջեալ է աստ
Ր՝ այըզ հոգւոյ քրուադ աստ·
ծըծելմոծ քըդ լերպատր աստ:
Եւ ենն կաթ իլմիայն թէ աւնէցուս
՝ի ջրոյն կենաց որպէս մեղ ուս.
Ո՛չ ծարաւէիս աւէ յայժմ ուս.
այլ եգետոց բըղխեսա ուս:
Ւոյն հայեացեալ մանուկն ուես.
զինչ՝ խոսախոսակըդ գծադր ես:
Օ իմովսէսն դունման ես.
զգերբոյ կըկին դր ես:

Զանձայնէտուքեզմանէկեշ իմ:
Թէ ականջաւք լուր ըզբանս իմ.
Ուսմանդրոց լերմտեր իմ:
և բարձրանաս դու՝ ի յերկ ին.
Պանղամբե՛րլսաւէ քեզ լուսաւոր
՝եթէ իցես մարդմտաւ որ:
Կրթեացյիմաստըս հոգև որ.
որով լինիս դուերկնաւ որ:
Ըէնճանաչէլ տայըզհանճ ար.
ըստառակաց բանից յարմ ար:
Որովխրատիս լինիս արդ ար.
և ա՟յ հաճոյ ար:
Մ՝եննմատուցանէ քեզօրինակ.
զորս՝ ի մանկանց բարեացունակ:
Ըզդանիէլ մոքյիսա ակ.
յորևցանկայր նմա՛ հրեշտ ակ:
Յիշեաաւէ զմանկունսն եր իս.
զաշակերտեալսն դանիէլ իս:

Օ իթէ՛նոցա՛ նմանմաքըր խա.
Ի հրոյմեղա՛ց ո՛չայրեաց խա:
Նայեացևտե՛ս ասէզյովսէ վե.
ըզհրեշտակա՛ց նմանն՚իդէ պ:
Պահեա՛ւդու՛ զքեզանվրէ պ.
յերկպտակա՛ն ախտինհանդէպ:
Շնորհացասէ՛ Թէ՛նեսախր օղ.
դու՛ իմաստնո՛ց լերհետև օղ:
Որքաու իմա՛ստըն փախադ օղ.
մինչև՚ իմա՛հ եղէնճգն օղ:
Ո՛վդու՛ասէ՛ մանուկդ՚ իբ ըս.
նմանատքե՛զ զեղխսէ ըս:
Որ՚ իմաշկեա՛կըն հպել ըա.
եթօղըզսէ՛ր ըստորայն ըռ:
Զօ՛րչարանա՛ց ասէհամբ եր.
պանդըխտութե՛ ժուժկալդու՛լեր
Թ՝է՛հարկանի՛ս միերկմտ եր:
վասնիմաստի՛ցըն շահաբ եր.

Պէնպատուհերէ՛ պարկեշտ լինել·
մի՛ զորովա՛յնըդ խծող եր:
Մ՝իերզդինի՛ ընաւսիր ել·
մի՛ տարաժա՛մ զբերանդ ած ել:
Ք անի՞ հատացե՛ս ասէշնորհ աց·
մի՛ ծոյլկենա՛լ եղեգեր ած:
Մ՝իսիրե՛րքուն դանդաղան աց·
մի՛ արթնութե՛ն ըղքաղան աց:
Ա՝ահի՞ հանէ՛ զքեզ՝ իբարձունս
դնալհո՛գով ընդիմաստու նս.
Թ՝ էզանձնքոտա՛մա ՝իծըղդու նս:
եւ ցեսյիմա՛ստըս գերարբու նս.
Մ իրելաւէ՛ ըզնիւթուսմ ան:
զխոհեմութե՛ն ասեմեղջ ան.
Լ՝յլեզխորհո՛ւրդ ըսմաքրական:
որովհոգե՛կքըն զօրան ան.
Մ տըքզաշխարհե՛ս այսծանուցէ
Թէ՛ էնիրհա՛կ ուսմանեղե ալ:

Ո խորախտի՛ ւ հոգինզանգեալ·
Նայ՚ իշնորհաց հոգածնվատե ալ:
Տա՛ քեզ զխրա՛տ բանհոգւ որ·
պահեւ զհոգի՛դ ըզգուշաւ որ:
Մի՛ յղքհպե՛լ արատաւ որ·
եւ մի՛ ունե՛լ չա՛րմերձաւ որ:
Ռաբունաբա՛ր վարդապետ է·
քեզըզբարի՛ս ուսուցան է:
Հնազանդ լինե՛լ ծերոցս է·
որպէս օրէ՛նըն պահանջ է:
Ցածուն ասէ՛ խոնարհամի տ·
լեր առ ընկե՛րացն բարեմի տ:
Եւ ո՛չ հպա՛րտ բարուքն բեր տ·
Թէ՛ եւ շնո՛րհք ունիցող եղ:
Խուսէ ընդ ա՛յս բանիցարմ ար·
մի՛ շատխօսե՛լ եւ վայրապ ար:
Մի՛ ծիծաղե՛լ անկարգա՛բ ար·
մի՛ վի՛ճաբա՛ն լինելէշ ար:

Պենպատուիրէ՛ պարկեշտ լինել·
մի՛ զորովայնրդ խծող եր:
Սիրզգլինի ընաճսեր ել·
մի՛ տարաժամ զբերանդած ել:
Քանիէ՛ հասցես ասէշնորհ աց·
մի՛ ծուլկենալ եդեգեր ած:
Սիսերէ՛ րբքուն դանդաղան աց·
մի՛ արթնութե՛ն ըզբաղան աց:
Ոահիէ՛ հանէ՛ զքեզ՛ իբարձունս
դնալ հոգո՛վ ընդիմաստու նս.
Եէզանձնքրտամ՛ իծըդու նս:
եւ ցեսխմաստըս դերարբու նս.
Սիրելասէ՛ ըզնիւթուամ ան:
զխոհեմութե՛ն ասեմեզ ջ ան.
Ր.յլեզխորհո՛ւրդ ըսմպքրական:
որովհոդի՛քըն զօրան ան.
Սարքզաշխարհէ՛ս այսծանուցէ
թէ՛ էնիրհա՛մկ ուսմանեղէ ալ:

Փութա́ասէ վարժելանդու ը·
և'իշնորհա́ց լինխամու ը:
Եթէ՜ մտօ́քդեսբութեգու ը·
Ջանի՜ զիմա́ստըն կերևկու ը:
Քեզհամարեա́լ տա́բարեկամ·
որվասնուսմա́նհարունքեզգ ան:
Քանզիապատա́կ եգաւ՜աղ ան·
յետոյբազո́ւմ փառսքեզտ ան:
Նախանձելի́ մարդկանցն իս·
Թեզվերոյգրեա́լադ 'իմիտուն իս:
Եկբերմանո́ւկ զունկընքո́յ իս·
ը́ուրևանսա́ իմումխրատ իս:
Բաբունլինի́մ բղխմամբարա իս·
ուսուցանե́լ քեզըզբար իս:
Աիրեա́զուսո́ւմնորովպատէ իս·
'իյերկնայնո́ց և'իյերկր իս:
Երանելի́ ևմեծլին իս·
եթէզերկի́ւղ տնուսան իս:

Մերոյ՝ երգո՛ց ձեռաշխարհ ես .
և յո՛յ սէրըն վառ ես :
Ինձը՛ւրորդեա՛նկ հօրըք՛ խրատա՛ն .
և յուսմանէ՛ մի՛ ծուլաց ես :
Լ, Թէ՛՝ եյա՛յսաէր բորբոք ես .
անանցկենա՛ց ժառանգըն ես :

Նորին Ներսէսի ասացեալ.

* * *

Ած անեղ անհաս
ակ այ.
հայրդթութեց ինձ ողորմե այ.
Բանդ՛ ի հօրէ անճառածնունդ:
որ մարմնացար իսկութ այ.
Գովեալ հոգիդ ս͞բ ա͞յ.
որ նորոգօղդ ես ողորմե այ:
Դաւանողիս երրորդու թե.
երրորդութի՛ ս͞բ՛ իսկութ այ:
Երկնաւորաց և անմահ ից.
բանից ստեղծօղ ինձ ողորմե այ:
Զազգս մարդկան յօրինեցեր.
ձեռամբ պատկեր քո՛ իսկութ այ:
Էրանուհոյ ա͞ծածն ին.
ս͞բ ծնընդեամբն ինձ ողորմե այ:

Ընդրեալմեծի կարապետ ին·
մկրտութեն ՚իյխագթ այ:
Թագաւորցն ընդքեզ յերկինս·
առաքելոցն ինձողորմե այ:
Ժառանգողացն ըզկեանսանծու·
աղաչանօքն ՚իյխագթ այ:
Իւրաքանչիւր ուրքո սիրող այ·
մաքուրհայցմամբն ինձողորմեա:
Լուսապսակ քօղովկայե ցն·
հեղմամբյարեամբն ՚իյխագթ այ:
Խաչակցելոյն ընդքեզհոգ ւով·
պաղատանօքն ինձողորմե այ:
Ծարաւելոց յաղբերջրոյ դ·
արբոյեզիս եւ՚իյխագթ այ:
Կենարարին դ· չարչարան օք·
որյաղագսիմ ՚ինձողորմե այ:
Հարմամբծնօտին քոպատկերին·
՚իծառայէն եւ՚իյխագթ այ:

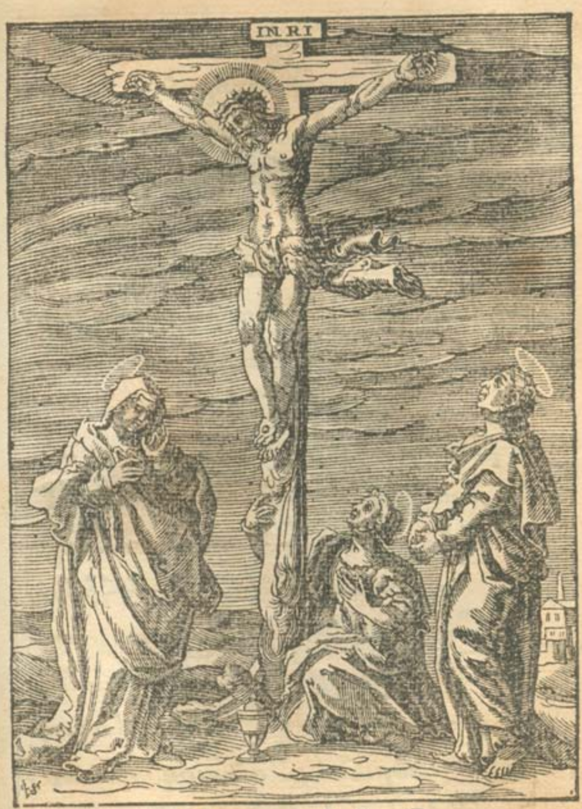

Յ՟ս Ք՟ս ի խաչ վ՟ն մեր մեղաց։

Ձաղանօք ՚իզլինոհորա ցն.
Լեղեգամբ ինձողորմե այ:
Ղողանջանօք հայհոյու թբ.
Եւ վանթքոյն ելխադթ այ:
Ճշմարտապէս խաչելութե ն.
անպարտական ինձողորմե այ:
Մծմամբմ ըմպելոյդ իփայտխաչն.
սրբեւեռօքն ՚իյխադթ այ:
Յանպարտական կողէն հոսման.
արեամբեւ ջրովըն զխալոն այ:
Նորոգելով ի հնու թէ.
կողիհպարտեալ հիննադամ այ:
Շարժմամբ ահիւերկրիհիմանց
անշարժութբ քոողորմե այ:
Ոգմարդկայն հոգինահանդ
եսուրսուհայրքո ՚իյխադթ այ:
Չարչարանօք անարգաբ ար.
համբերելով ինձողորմե այ:

Պսակա՛ւ փշո՛յն ըզփուշ մեղ աց .
բարձիր 'ի մէնջ և 'ի յխդթ այ ։
Ջամբեալ վո՛ւմ 'ի ծարաւ ին .
զդառն և զլեղի՛ն ինձ ողորմ այ ։
Ռ.ետին քաղ ցո՛ւ մեզ աբրուցեր
մարմնով յարեա՛մբդ 'ի յխդթ այ .
Սիրով եդա՛ր և արտասու օք ։
'ի տապանի՛ն ինձ ողորմե այ .
Վերա՛մբերեր քո՛յարութե դ ։
զմարդկ'ի կեա՛նս և 'ի յխդթ այ .
Տրըզբնութի՛ւս արձակեց եր
և արձակե՛ս ինձ ողորմե այ .
Րոտեա՛ զմարմինն՛ իմ ընդ հոգ ոյս ։
'ի դալարաստեա՛ն քո՛ 'ի յխդթ այ .
Ցնծացա՛յ բերկրեալ յուս ով ։
քոյին ծնընդեա՛մբն ինձ ողորմե ա .
Ւիւսամբ վառուա՛ց պսակել ոց ։
աղաչանօ՛քն 'ի յխդթ այ .

Փրկիչ յորժամ գայցես փառօք ։
զիս նորոգեա՛լ և ողորմե այ ·
Քեզ գոհութի՛ւն երգեմք ընդ հր̃
ևս̃ հոգ̃ոյդ այժմ յարակ այ ։

* * *

Յիշեցէք զիս մեղաւոր Նօթար
մաթէոս յետնորայ որձեռն
տուեղէ Նասոր Էրևանե
ցիղուլէ ջեյնաւետխա
որ յիշեալ լիցիք ա
հեղին ատենին
ք̃ի ամէն.

Տն Սիրաքեան Յիշատակարան յառակացն Սողոմոնի գործեալ բոլք ձեռօքն գրեաց.

Աեղէ՛ն հոգ
ւոյն յիմ այ:
խաղաղութե
անուանաբք այ:
Բարբառեցա՛ւ իմաստութե.
զորդ խրատեա՛ց ըզգաւնութե
Գեղեցկագի՛ր բանիւ՟ն՛ իկարգ:
գրիչ եղև հոգւոյնարա գ.
Պահիթ որդի՛ վեհ. քանըզմարդ
մարգարէի՛ն ածա՛զար դ:
Սրբակատարի՛ս վերամբեր է.
զմարդիկ յերկի՛ն նըս մակարդ է:
Օգեստարկանէ՛ տղայոցբեհեզ.
ըզհնազանդ լինե՛լ ընհօւրբնև հեզ:

459 էջն

էջ 28

Է՝ ինշնորհօ՛ք պսակկապ է.
ոսկիմանեա՛կ զպարանոց է:
Ը՝ ստմանկակա՛ն տիոցնոցա ը.
՞Նոյնև խոստո՛ւմըն յկոմլբայ ը:
Թ՝ մրեալհոգի՛ն առնէզուա՛րթ թ.
՚իչանկանե՛լ դառնյորդայ թ:
Ժ՝ ամանակե՛այկենցաղոյսոյ ժ.
ատէզանկե՛ալս ՚խմանբոյ ժ:
Ի՝ բրևերա՛գ խորդիշէր ի.
կամպղպջա՛կ ինչկաթուա՛ծ ի:
Լ՝ այնճանապա՛րհըն հետևեա լ.
տա՛նի ՚ի դու՛ռ խորխնվանեա լ:
Խ՝ որասուզեա՛լ մանկանցն ՚ի յու խ.
խրատընծայէ՛ սայհոգէբու խ:
Ծ՝ ածէկբարեօքխո՜րհուրդազգ ծ
մի՛շտ՚ի յոգւո՛ջունելզ ա̃ծ.
Կ՝ ենարարի՛ն սպասեհամա կ:
ո՛չմոռանա՛լ սե̃զ յիշատա կ.

Նայե՛ւ վերջի՛ն յօրինել՝ ի մահ·
ի սպառնալեա՛ցն երկիւղ և ահ:
Զայն հաճո՛ւն յոյժ գերապանծ·
որով գայցէ՛ն մեռեալքն՝ ի դարձ:
Պօղեալ սարսեն դատերքն՝ ի խաղ·
ո՛չ լբանտկա՛ր ձայնի՛ն ոռաղ·
Ճառագայթի՛ց լուսոյ ճաճանչ·
լուսին և աստե՛ղք ճեմեն զոճարճ
Սծի՛ն փայլմա՛մբ չփայլեն այլում:
մինչ փայլակէ՛ լոյսն անպատում:
Յորժամ թռչի՛ն՝ ի կառս ամպոյ·
արդարքն մա՛ն խխտամարախոյ:
Նշին ծաղկէ՛ նշան գարնան·
գունով պճնի՛ն վկայ քնարեան:
Շրջին կոծո՛վ գնացողքըն դարշ·
կամար մեղա՛ցն անկցի՛ն՝ ի քարշ:
Որք՝ ի բարձո՛ւնս հայի՛ն լուսո՛յ·
յափշի՛ն դողա՛ն յահեղ բոցո՛յ:

Չեպխտանի արծաթնեւն չ·
եւո՛չոսկեո՛յ գեղ զարդարի չ։
Պարուղնայնու հասցէվրէ պ·
պտ̃կերէՔ̃Թեա՛նցդը̃ուցս՛ իդեպ։
Ջրոյնկենա՛ց սափորն՛ իմէն ջ·
այնխորտակի՛ աղբերընմէն ջ։
Ռահեալըրէ̃ցըն լուսամա ռ·
գնասցենյերկինս՛ իտ̃ննանճառ։
Սա՛միջակինէ՛ խրատմարդոյ ս·
յորժամշարժի՛ նախատիցընբոյս։
Վերա՛դառնա՛ ներհունբան վ·
երգ̃ եւ զիմա՛ստս երրորդտառով։
Տիրականի՛ն մասինսա՛գա տ·
որյերկրայնո՛ց կրից՛ իզա տ։
Րաբունաբա՛ր սիրոյնտիպա ր·
կարուցանէ՛ անմիջաբա ր։
Ցնծալըերկրի՛ ընդհրեշտակ̃ց·
՚ի յաւագա՛ստ օրիյորդա ց։

Ի․ իւսեալ հարսն՛ նսիրով հիւսու
մարգարտա՛հեա ելուսատու։
Փ եսայն իջմա՛մբ ցողա՛տար ան·
համբուրըն զտիպըն լուսա՛յ րի։
Ք․ աղցր կոչելով ա̃ծա՛կառք։
յաննիւթական տարեալ քաղաք·

Անդրադարձութ͞ետառ
ից յիշատակի.

ՔԱղցրա́գունի այսմա
ղթանօ́ ք·
Լցեալ հոգի́ սխաճարմնողօք:
Փափաքեցի́ սրտատաո փ·
եսորբնաճի́ց բ͞րեացանփոփ
Իւրաքանչի́ւր բանկենսատու·
պէսպէսցաճո́ց իմլուսատ ու:
Ցնծամ հոգ̃ո́վ մինչկարդեց ից·
Թէպէտոսե̃ո́չէմ ՚իյախտ ից:
Րոտէզմարմի́ն ըս հոգւ որ·
զմիտըստործէ́ բանիցաղբիւ ր:
Տանել զանուէ́սն ամենադէ տ·
հայելաննի́ւթ լոյսնոպ͞դէ տ:
Մն̃այսորի́կ տաժանել ով·
ձեռամբըզսա́յ գծագրել ով:

Աստծուած բարեացե րեւելոյս .
կյեսմահու յիշումն եւ յոյ ս :
Ռետինքաղ ցու կենացբարբառ
պտղաբերէ անմահայսծա ռ :
Քերմարտուօք ջուր կաթուծոջ
՚խլտողաց հոսէ յոդւո ջ :
Գաստանմեղաց լինիեւկա պ .
Թէողքսմին լինիպարա պ :
Չէնախանձոտ սատուսուցե ճ .
քանզիծրինէ պարդեւ իճ :
Որդքմտաց այսբերան ոյ .
դուռընբանայյայս հանճար ոյ :
Շնորհէառատ դնձուցնիւր յէշ
իւղովմարդէ ՚ի հոտանոյ շ :
Նարդոսքբբրու մզմուռ հալէ ին .
կազմէ քառիւք զառաքին ին :
Յանդաստանէ բերեալ խնկ ոյ .
մեռելութեց ախտիցմարմն ոյ :

465 մերժէ

Մերժէ՛ խրանցդ ախտըստարարամ.
գործով քբարեացանէ փարթամ:
Ճաւխցսորա լսելպատշա ճ.
կենդանիձայն հընչէյական ճ:
Պամպարըլուսոյ մտացնուա ղ:
՚նեխեալհոգւոց լինելով աղ:
Ջրոյնմանմեծատանցսան ձ.
ևաղքտոց իմաստիցգան ձ.
Դացհանձարոյ սորամանմա հ:
եկայքկերայք սովեալք՚ իմա հ.
Տացցէ՚ իսկ րոտըս ձերյիստ ակ:
խառնարանին անմահբաժ ակ.
Ծարաւեցոյ բանիցսանբ իծ:
ևտարփացոյդրոշմել՚ իգի ծ.
Խանդակաթեալստմիջամու խ:
հասիյաւարտովաղձանկանու խ.
Ի ցիզըղձուածս իմանձկացե ալ:
՚իսոյնժամուվարժմամկրթեալ.

Իժամանակ յոյժանբար ի։
մինչ գերմանիկն առեալ լին ի·
Ժամանեցին աշխարհիդ ժ։
քրիստոնէից գոլովանոյ ժ·
Թվկան հայոց հինգ հրիւր ութ
նայևութսուն երկուքևու թ։
Ընդրեալ գլուխ դոյր հայկազ ն·
գրիգորիոս պալհաւունեա ն։
Իր խաթոռ լոյս ի լուս է·
շնորհօք լցեալ ի քս է։
Ոարմևզաճակ հօրնաննի ադ։
համամանմաննեւոյ չնոշ ադ։
Լւ բայրէրէց գոլ յարգանդ է·
իմ ներբուէսի որդայսերդ է։
Պրծեալ եղբարց երկուց ծննդւնդ
ընդ աշխարհի գոլբարէսնունդ·
Գովեալ վասն իշխաննառոյդ։
ևզօւրավարն ընտրեալ իկարդ·

Բայց եւ ծնօղց հնդերձ մերքերր
լեցե յիշուամն աճուրնանյեր բ:
Ո. ճարտբանիս տրողորմե ա·
առհասարակ մեղւնոց ա:

՛Նորին ժողովող անուն
ասացեալէ.

ՍՆ̈ յմարգարէ՛ ա̃ծաբան
ևիմաստո՛ւն յոյժ խոհ
ակ ան:
Սա՛օւրինակէ՛ անձնմ ան:
սողոմոնէ՛ ճշմարտու թե̃.
Սա՛՚իհօրէ՛ն իւրսեփհակ ան:
առնուըզթա՛գն ևզգաւազ ան:
Սա՛պէսնեո̃րնիւրհայրակ ան.
նստեալաթո՛ռ ա̃ծակ ան:
Ո՛ւնիլինե՛լ այնթագաւ որ.
երկուցկանա՛նց նախդատաւ որ:
Որովվճռաւ վաղակաւ որ.
եցոյցզարեա՛նըն մերձաւ որ:
Որպէսնեո̃րն խմդատաւ որ.
խաչէ՟զլիշլեա՛նըն բռնաւ որ:

469 որով

Որովկրկէ՛ն գայահաւէ որ·
դատելըզղուեալըս բանաւէ որ։
Գամբարափոյլ շինելտաձ ար·
ծյսստղոմո՛ն խորանամ յար։
Իուրերկաթոյ հնչեալ՛իք ար·
լյսօրհնացն ՚ինմանաբ ար։
Իաւձագոյնյոյժ քանզայստաձար·
զառ՚իկուսէն մարմինար ար։
Իերանցնմա՛ն անշարժամբ ար·
զեկեղեցոյ կանգնեալկամ ար։
Ունէլունէր սամխրալ է·
խաղողութե՛ անուանբար է։
Որովաթոռ բազմեալնստ է·
յերուսաղէմս որյաշխարհ է։
Ուստխւտոր՛ըն մերլին է·
խաղաղութե՛ որոցյերկր է։
Ո՛չմարմնականնորպէսաս է·
այլանմարմնոց ւորք՚իմարմն է։

Մ՝եծափափա՛գ տենչմամբ լցաւ.
սովաւդշխո՛յն որ՝ իհար աւ։
Մ՝ինչ զիծագա՛ց յերկրէ չոգաւ.
իմաստութե սորա՛համբ աւ։
Մ՝եծ քանըզսա՛ռրն ասաց աւ.
որով զհրէա՛յսըն դատեց աւ։
Մ՝իոյնփոխա՛նժողովսանբ աւ.
առորըննմ՛բր հաւաքեց աւ։
Ո՛չհամեմա՛տ երկրածն աց.
բաննո՛յ ըզնայսա աց։
Ո՛չ՝ինախնեա՛ց Թագաւոր աց.
ո՛չ յապագա՛յց բռնաւոր աց։
Ո՛չմարմնակա՛ն նմանափառ աց.
զորգերագո՛յնծանեաքբազմ աց։
Ունիզիմա՛ստըս գեղապան ձ.
կամհեշտութե՛ց անցաւոր աց։
Լ,ոյնինձըզբա՛նն ածյիմ այ.
անզուգակա՛ն գոլովնմ այ։

Նա՛ իյերկրէ ստորակ այ·
տ͞րն՛ երկնից իջեալարք այ։
Նմա՛զիմաստըն չափաւոր այ·
զորեւունե՛ ինքնանին այ։
Նա՛կորուսեա՛լ զորետնմ այ·
սա՛շնորհըստո՛յն որքադամ այ։
✠ Նըմանաբա՛րխորհուրդ՛ինմին·
յայտնեւմի՛ւս անուն նոր ին։
Ն կայքտեսցո՛ւքզիմաստբանին·
ըզմիտսանո՛ւն ժողովող ին։
Րամէզ հանձա՛ր ըզասա՛խամ ին·
զիմաստութե՛ց ըզպիտան ին։
Սիրովզորդի՛ան իսրայէլ ին·
ժողովելո՛վ զամենես ին։
Նտեսանե՛լ զայսաւփրկչ ին·
Ճշմարտապէս ժողովող ին։
Սարտուցելո՛ցսադդմամբչար ին·
բերող զորդի՛ան իմաս ին։

Դ խորանն՛ աստղատոր են.
յերուսաղէ՛մ հանէվեր են:
Ր· այցևըզ շնո՛րհս ա̃ծայ են:
զորբաժանէ՛ մասունահոդ են:
Ր· շակերտա՛ց շնորհէբան են.
նոքօքծնընդո՛ց աճաղան են:
Ն, երսէսծաւա՛յ ա̃նդվեր են.
հայցեմաւա՛տ շնորհեդկրկ են:
Ա րբեա՛զհոդե՛ս ախտեցչար են.
տաճարաւնէ՛ւ քեզվերըստ են:
Ն, րրորդութ̃ե՛դերրեականձ են.
երգելըզփա՛ռս ընդսրովբէ են:

Թ· ուխթմխիթարական ծննե րս
եսի հայոցկթղկսի · Ն ուամնիշխան
արևելեան· Սողրդոյտարաժամ
մեռանելոյ

Լ, տեսնէկյոյածայ են.

ըստառջելոյան

սուտբան են:

Ր· այցոր.քբանն ղաչըսորտեն·
այնքհաճատով ենահայ են:
Գ· ննձենղաննի ւթ գննձն՝ ւհոգ են·
Լոչ ցանկան նիւթական են:
Գ· իտենղաշխարհըն այնվերեն·
ուրոչէսուր ւոչտրտմու թի:
Լ, ՃԹէդուզմէգմեղացմթ են·
մաքրեսոդոյդ աչացըըը են:

474 զման
իը 28

Օմանուկ կողմայդեքո զբաղձալին։
այլ ոչ ող բաս կսկծագ են·
Երանելեացըն քաղաք են։
զնաբնակակից նայխանոց են։
Ընդ հրեշտակացն իննեակ դաս են·
  և անդրանկաց գրելոց յերկին։
Թագազարմից լոյսերամ են·
համապայծառէ պանծալ են։
Սառանդ վերին նշն սեռն են·
ժառանգակից որդոցնոց են։
Դգերկրաւհօրնէ գրդուեալ են·
յոյժգերադգոյն անառակ են։
Լոյսաշխարհէն հօրմիածն են։
յեղբայրութին հրաւիրել են։
Խնդամեծաւայսուցյուս ով։
Թափիր՝ խադոյդ ըափոփել ով·
Օաներգ ընութի ըամերմ ըմնով
մահկանացու անդարձվձու ով։

475 կայ

Կաց՚ ի կանկո՛ւն օրինակ ով·
զոր մեզ ետո՛ւն հարքընդր ով։
Հայեաց զաբէ՛լ արեամբ մահ ով·
հօրն առաջի՛ մեռանել ով։
Ձեզաբրահա՛մ տի՛ պառնել ով·
զորդէն աստուծոյ՛ն նուիրել ով։
Գառամպարմանկա՛ն ցող ջակիզ ով·
զմինն ընդ երի՛ս ընծայել ով։
Ողխաց ելո՛ց խորինթու ով·
մանկանց եօթեա՛նց նմանել ով։
Մանկանց մօ՛րըն շմաւոն ով·
զորսո՛յ տայրցնծալ ով։
Յիշեա՛ւ զկեա՛նքըն տապան ով·
ըզմարդկանմա՛հ մեռանել ով։
Լոյն՚ ի յերկի՛ր օրառնել ով·
և մեզ յետոյո՛յս նմանել ով։
Շինէ զքակեա՛լս նորոգել ով·
յուն մահութի՛ փոփոխել ով։

Որք հինգ տաղանդն սպասաւորանով·
շահին ըզգործսըն հաւատ ով:
Չարք որջ արեացն ենդ գործարան·
յառնելն ի խմահն յանապակ ան:
Պատենք ոցոն անշիջակ ան·
ուտիճ որդանցն որ անվաղճ ան:
Ջերմ արտասուաց կարօտանան·
որ անօգուտ է յետ մահու ան:
Ռամկվարուց հետեւեց ան›
վասն այնորիկ անդադար լան:
Սետղայեն ոչ լալոյ ձայ ն.
այլ երգենգման վայելչակ ան:
Վասն որոյ զգոյն ըզտխրակ ան:
սեաւ ըզգեստիք դ՚ի յանձնէդհան
Տրտմական նկլիր քնառց է վաղճան
դառն արտասուք ձերեկակ ան·
Րատեազ երկրունըս թախծական·
զորմահ մանկան ըն ձեզծն ան:

Ցոյցզակամայդ կամայակ ան.
տալստեղծօղին նուիրակ ան
Ի․իւծեալմարմնոյն որ՛ խոստապ ան.
ծանկրղհոգին յերկնեցեոր ան:
Փառօքեայլէ արքայու թէ.
ծագէնման արեգակ ան:
Ր․եզմխիթար սակաւայսբ ան.
չափովտասուից ըսհայկակ ան:
Լ,այեացզորեալքեզթագնաբար.
հայրընդթած եբարեր ար.
Լ; հանգորդին քոյերկրեհ ար.
՚իհրեշտակաց բխուրուցընպ ար:
Ր ենակա՛ն լուսոյնանձ առ.
հուպլեստեսօղ ըզնա ար ար:
Սիրէտէր զայնխորանատար ար.
տանջէզորդին ընդունաբ ար:
Լ; ցոյցզորդին ձերդերափ առ.
ահնէքնովաւզտէրնանդար ար:

Սրբոցն որա՛նդ համա՛գում ար.
Եւընտրելո՛ցն հաւաս ար.
Իբերանո՛յձեր գոհաբ ար:
փառաւորութի՛ հասցէանճառ:
Երրորդութե՛ ընտուքըղի առ.
այժմ եւ յաւէտ եանբաւ առ:

* * *

Ոորխններսեսիկլայեցոյ. Յղ̅ս
երկնիցևզարդուցն̅ր Տարառնս
բարեխմացն̅ր Իչափերկատան
եյնպարեալ ասեց. Իխնդրոյան
բժշկապետի եւ աստղագետեմնի
Թար անուն.

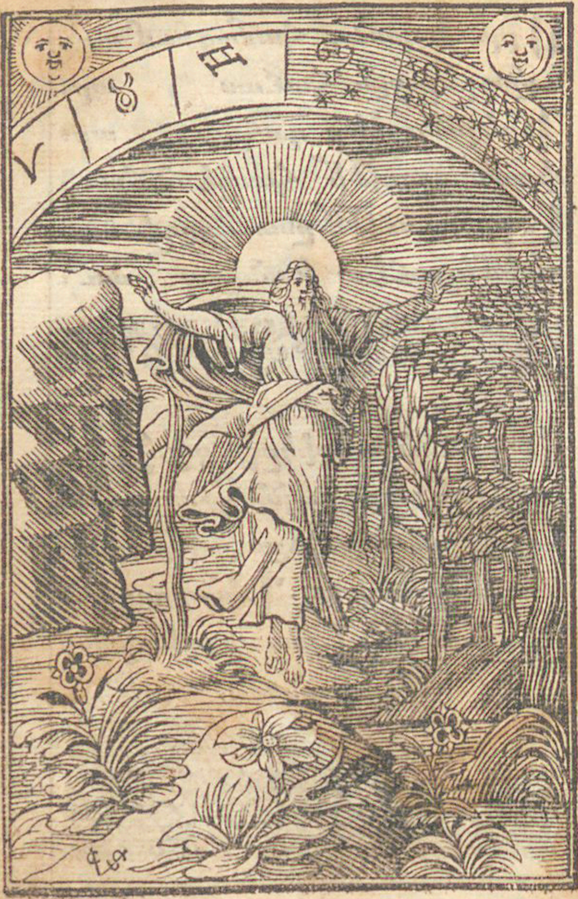

ՄԵԳՐԿՐՆ դոլովընու՛է ևսկզբն ա՛յան յանեղէ՛ն չգեալ կամմարանգոււ գաւկան

Ինջրպետանմնջուբըն վերի՛ն և ընդերքնակա՛ն որպէս պատմէ՛ զ յինէնմովսէ՛ս ածաբան.

Նաեմ մի ջօ՛ց ընդ անմարմի՛ն նաև մարմնակա՛ն ունիմաս յե՛րկրէս բնութե՛ցն յատկական.

Բստանմարմնո՛ց ո՛չ ի՛ձեռա՛ց շօշ
ափականս ըստ մարմնո՛յ գոլով
աչա՛ց տեսողակա՛ն.
Սէ՛ ստո՛րրեմմի ադո՛ւնդ համա՛
նմա՛ն հինկերորդ ծածկոյթ քա
ուի՛ց որոց ծընան:
Ինքանմա՛նկեմ և չափի՛ց անչափակ
ա՛ն այլ և թզաւ մի՛ով չափի՛մ թէ
ո՛չմարդկա՛ն.
Պարունակո՛ղեմ անզգայնո՛ց և
զգայակա՛ն պարունակի՛մ յայլմէ
վեհէ՛ անտեսական:
Բոլորա՛կեմ կիսագո՛ւնդ որպէս
խորա՛ն բնութեկայո՛ւն անձամբ
շարժո՛ւն անշարժակա՛ն.
Հիմն և աւա՛րտեմ գոյութեցա՛յս
նիւթակա՛ն նանդունդք՝ ի խո՛նարհ բար
ձունք՝ ի վէ՛ր մինչ վերանամ:

Ո՛չոմնանդունդք ոմըն բրձունք
անփոխականն զիչեմ կայունեամբ
շտ՚ի նոյն այլ շրջական.

Կլոր անդունդք նոյն և բարձ
ունքեն վերնական և ոչբրձունք
նոյն և անդունդք ստորական։

Ըրժ իմյաւէ աթուչիմարագ ան
հաաական՚ իշարժ մանէ թարթել
ական մէչ կայանամ.

Տաննեմմեծի ձեզունյարկի պա
րաձգականն ոչյեցեալ ինչ ւոչ սի
ւնքնեցունքպարաբառնան։

Քանզի ձգեացզիս և պարզեաց
որպէսվրան ոչ պնտելով լարիւք
հնարիւքայլմիայնբան.

Ժամանակաց երկարութբեաոչ
հնանամ և՚ իգունոյս պայծառու
թեչատգեղանամ։

Սոյն իմաչյո՛ց տեսողութդբո՛ղ
դատեցյա՛ն միշտհայերո՛վո՛չ վտա
գէ՛ն կամ ձանձրանա՛ն.

Հողմով հնչմա՛մբո՛չ սասանի՛մ այլ
կանկուն կամ որոտմանէ՛ո՛չ սաս
անի՛մ այլզօրանամ։

Բան զի՛ ի ծոց իմ սղքա՛ ի բրու
ծնա՛ն և բուռ կամա՛ց իմոց շրջի՛ն
չէ՛ն այլբատա՛մբ.

Սսեմպատճառերից սեռւիցկեն
դանութե՛ օդ ակնա՛ց երկրա՛
որա՛ցւ ործովկան։

Սոցինմահո՛ւդարձեալլինի՛մես
գերեզմա՛ն և յրութի՛ միոյ բնու
թէորբանակա՛ն.

Փարթամութե՛ամենայնի՛եմ պա
հարա՛ն որպատճառակա՛նք և պան
ծալի՛ք են առմարդկան։

Ժամանակա՛ց ամենեցո՛ւն նեբշխ
ողակա՛ն ոմանց նո՟ւա՛զ ոմանց բա
զո՛ւմա՟ուրստա՛ն.

Ո՛չէ ի յինէ՛ն այլ՛ ի վերո՛ւստ բաժա
նեցա՛ն այնոր դիտէ՛ զօդ ու տընտա՛ն
որդո՛ց մարդկան:

Ունիմառ ե՛ս պայծառա՛տի՛ պմի
կարկեհան եդեա՛լ՛ ի լա՛նջս ըտ՟ վա
կասի՛ն ահարոնեա՛ն.

Փեսայորէ՛ն ջերմամբ սիրո՛յ յոյժ
ըղձակա՛ն գի՛րկս արկանէ՛ հարսին
իւրո՛յ խոնա՟ութե՟:

Իսկառ դիշե՛րբք սպիտակափա՛յլ
բիւրեղանմա՛ն որմիշտ ածէ՛ և նո՟
աղէ՛ հընդէտասա՛ն.

Թափէ՛ ըզթի՛ ժամանակա՛ցորդ
ւոցմարդկա՛ն զոր և. քընա՛րըն տաս
նաղի՛ երգէ դա՟ւթեա՛ն:

Ի՛ նաւորելո՛վերջի՛ն խոնաւեւ հե
թակա՛ն նմիաւորեա՛լ ամուսնութ
կիզողակա՛ն.

Յորոցխառնեա՛ց գոլհամայնէ.
ծնընդակա՛ն բուսոցանկո՛ցեւըզ
գայնո՛ց որ շնչական։

Ի՛ անզէ՚ի յի՛սկանթեղ ըսե՛ւթն
են՚ի վառմա՛նորմոլոր ե՛լտան ան
մոլո՛րիմաստամարդկա՛ն.

Ունի՛նյինքեա՛նս ըզթիւաւո՛ւրց
արարչութե՛ ևըզ խորհո՛ւրդ եւ
թեանցդարո՛ւցընկատարման.

Ի՛ ւքաղա՛քյիսպանծալի՛ պարս
գրակա՛ն յոր աշտարա՛կք կենդա
նակե՛րպք երկոտասա՛ն.

Որքեն եւթնի՛ց մոլորակա՛ցըն
կայարա՛ն ՚իմտանէ՛ն ազդեն կան
ո՛ւխ ըզ վաղվորդեան։

Ի մանցքարն աւէնդխօղ քւ խո
տանա՛ն այլոց ըղ չա՛ր թէլինեցն
խօսխնըզըքա՛ն.

Լ զիլինն ւկատարն զօր խօս
ցա՛ն է զի սղալօղ ւընդունայն
բարբառեցան:

Լ ճայսիրն պատճառ էյա՛յժ խօր
հըրդակա՛ն զօր տասացո՛ւք փոքր
’իշատէ լօղ յունկա՛ն.

Օ իթէպէտէ՛ն անկենդանեա՛ց
տոքա՛ ւանբա՛ն սակայնշարժմա՛ք:
անձանցունի նինչ ազդակւան:

Օ՛ է յինքւա՛նց ըզգայութեցզօ
գուտըն տա՛ն այլ ’իբանէ՛ն օրով
եւրկն նք հաստատեցա՛ն.

Լ ճէնգարմա՛ն քըսքանչէլէ սցն
օրայսփութա՛ն թէ ’իշարժմա՛նց
տոցա՛լինի ն նախդխտակւան:

Օ իթէ անբա՛նք այս խակապէս
բնաճորեցա՛ն ևյարմատո՛ց լինի-
ազդո՛ւմըն գխոսութե.

Ըզկերպարա՛նազդ խազդ ի՛ տալով
նըշան ծանուցանէ՛ բանօրո՛ց
զյառաջա՛կայն:

Նայևջրո՛յ բնութե̃ կրկի՛ն որակ
ական արբուցանե՛լ և ողողե՛լ բն
աճորեցա՛ն.

Ըզնոյն և հո՛ւրներ հակաբա՛ր բե
րէյինքեա՛ն լուսաճորե՛լ և հրդ
եհե՛ղեր զօրութե:

Միով բարե՛ և օգտակա՛ր ներ
գործեցա՛ն միւսովըն չա՛ր ապակ
անի՛չ ունակացա՛ն.

Ո՛չթէ ինքեա՛մբ յորևկամի՛ն փո
փոխի՛ն յա՛յն զի անըզգա՛յք չուն
ինքնութի՛ փոփոխական.

Ի․ալ որ եստեղծեր ՚ի նոսայ զայս
բանական եւ չէ հնարլուծանելոյ
բայց չէ հրաման։
Ի․րդ թէ փորձունց ՚ի յեղելոց հաւ
ատացան զինախմդէտ լինել յին
քեան պատրաստեցան։
Չէ անտեղի զայս իմանալ թէ
կարգեցան զարդ իմպայծառ ուն
ել զխորհուրդ իմացական
Բայց որ միայն կրթին ուսմամբ
սովորական եւ ըզ բնութին մտացն
ունին ան մաքրական։
Պղտորագոյն նրբից շարժմանց
ոչ հմտանան վասնայսորիկ խօս
ինյոգունըս սխալական.
Ն․թէ ըզմէգ ծածկոյթ լուսոյ
մտացուցեալեան որմեղաց հոյլքն
ըզ բազմունըք նանրութե։

Հողմով հոգւոյն զայնաւանէին հա
լածական և ըզ հոգևսն հոգւոյն
մաքրուր սէ՞ բնակարան.

Պորովադոյն աչսունել ովտեսո
ղական տեսանելով զքինց շարժ
մունս ան վրիպանան:

Որպէսնախնին նքնայնքնոր հաս
ինյայս գիտութե՛ իհեշտութեց
մարմնոյ՛ իբանցորոշեցան.

Սէք՛ իկարանամտանելով լաւանձ
նական նայլք յանապատըս բնակե
ին ձգնողական:

Ւ, ը՛ խոու՛ողէ նամենեցունցողոր
մութե պաղատէին բանալ զմո
ոյց ըզ գայարան.

Յորոց շնորհէ րզխմաստութ ին
իւրական խառնեալծած ուկրէ
կրթութի նոցինև ջան

490 դարձե

Պ. արծեալէ մըլ պատճառ լինել
սխալական 'ի թոյլ տալոյն բարի
կամացն արարչական.

Ո խմիզոստամ կարծեն տուօղ այս
գիտութե՛ և արարչէ՛ն իւրեանց
լինի՛ն մոլորական:

Ն, այխմաստնոց մտացն և այլէքն
նական թէ է՛րտուծուն սրբօք իմ
աստուայխոհական.

Բ, անզի յորժամ ա՜ծաստեղծ ըն
մարդն ադամ կորոյս զօքզշնոր
հսընձրի և աիրական:

Ս որմելի որդւոց նորայ թըլշնա
ական 'ի յարարչէ՛ն նոճազ իմա
ստայշնորհեցա՛ն.

Ն, ախագուշակ լինել մարդկա՛ն
չար պատահմա՛ն զի աղօթիւք
աննայփրկի՛ն 'ի փորձութե:

Որպէս նոքա որ արուեստաւորս այս
հըմտացան ըստ այս բան ի յայտնի
լինին զայս խոստովան.

Թէ չէք հնար ՚խորհութեանց որ
մարդոյ գան փորկի լուսմէք. քանա
զօթիւքըն մաքրական։

Ոպէրոմգ. քոր ՚խանուրջ զարհո
ական պաղատանօք առ երարեն
փոփոխեցան.

Ոանէր եզայում իմաստուն և
խոհական զի այս արուեստ հու
պէր ՚խուննն աքրահամեան։

Նոյ եւ մովսէս եւ այլ ընդրեալք
յայավարեցան զխորըսքննել ամ
էն իմաստ արարչութեան.

Բայց ոչ մոլար առասպելօք խա
բողական այլ ճշմարիտ յիստակ
մտօք եւ մաքրական։

Որպէս գրէ պօղոս ՚ի թուխթն Հ
ռոմայակա՛ն թէ զ արարիչն ար
արածո՛վ քմարդեքծանեան.

Այլ հեթանոսք ՚ի յո՜յ մոլորեցն
և յարարչէ՛ն զգործըս մերժեա՛լ
ժպըրհեցա՛ն։

Սատանայորէ՛ն կլուսոյ մոռա՛ցեալ
արեցա՛ն ել յաղձատա՛նըս պաուա
ա՛նց դողով անկան.

Թողեցաւե՛լ զ յիմարս հոգո՛վ որք
խաբեցա՛ն և զօր օկամյդարձայց
իմոցըս դովասա՛ն։

Ինեւակունք յիս պատուակա՛ն ✠
և բազմազա՛ն ոմանք նուա՛զք և
այլք պայծա՛ռ բոցանման.

Յաչըս մարդկա՛ն են յոգնակի և
անթուակա՛ն բայց արարչէ՛ն ՚ի
թիւ անկեա՛լ անուանեցա՛ն։

Որքօրինանքեն արդարոց ՚ի յա
րութե զինկեսպքնուազգայլք առ
աւելք պայծառանան.

Կա այլիմաստ ծածկեալ աղք
օքխորհրդականն որ իմաստնոցէ
լսելեաց հաւանականն:

Օ իթէեօթից թիւ աստեղաց
մոլորական է օրինակ յայտնաշ
խարհի որանցական.

Եօթնանգամշրջապատեալ այս
հազարամ անիւ՛ իգուբնընկղմե
րովյետակատարման:

Իսկ բազմութե անմոլարեցն որ
անշարժական ութերորդե ան
թիւդարունոր յաւիտեան.

Որում ո՛չ ամք և ո՛չ ամենպքեն
թուականն ո՛չժամանակքեւո՛չմա
սունք ժամանակեան:

Ո՛չ հազարա՛ց շրջապտ͞ո՛ւմընեւ
ւր անդամ եւո՛չ բեւրո՛ց բեւրապ
ատի՛կ բեւր հազարեան

Օ ե մի օրն ա՛յնէ աներե՛կ եւան
վաղճա՛ն համապայծա՛ռ եւան
ստուե՛րափխակա՛ն։

Ո'չկարօտի՛ աշխարհ առ մի՛
արեգակա՛ն եւ կամ լուսնի՛ սաստ
եղ բ'եւո՛յզ եւշերական.

Օ խլուսաւո՛րք խաւարեանց լուսո՛յն
խաւարնա՛ն յորժամ ծագէ՛ լոյսն
անմատո՛յց Ա͞ծութե՛։

Ի փոփոխե՛ այսաշխարհի՛ կարգ
ամենա՛յն 'եհնութ͞է՛ նորոգելո՛վ
որովգրեցան.

Ի գալարե՛ մ որպէս կոնդա՛կ կ͞ս
կադրեան կ͞մ մագաղա՛թ յորժամ
'եհրոյ հոտմե րձենան։

Օ խլարագո՛յըն իմաթութե՛ն որ
քայակա՛ն որ քանծածկեա՛լէ յաշ
խարհէ՛ այանիւթակա՛ն.

Ի՝ Ամենչ կամէ՛ յայտնիլ ծածկեա՛լ
լոյսն էակա՛ն բառնան՛ իբրա՛ց զխ
սպասաւո՛րք աննիւթական:

Պայծառանէ՛ մեծ թադաւո՛րն ահե
ղակա՛ն յայտնի աներդն էից հանէ
ըց որ եղակա՛ն.

Յարուցնէ՛ որքէն մեռեա՛լք՝ իգ
րեզմա՛ն նստախաթո՛ւ ծայնն դա
տողական:

Տարոլ բարեա՛ցն անձառ բարի՛ն
արքայութե՛ չարեաց ըզչա՛րհէր
գեհեննին մշտայաւիտեա՛ն.

Յայնժամ ևզի՛ս նորնորոգէ՛ զար
մանադա՛ն նեզլուսաւո՛րս իմ պան
ծալ՛ի յոյժ հրաշական:

Աչ՛ իպիտոյս շրջագայեա՛ց որպէս
եւ այժմ զխանդամբ տուէ՛ ո՛չդոյդիշ
Է՛ր Հաստողակա՛ն.

Նորոյ երկնի՛ց նորոյերկրի՛ որք
նորանա՛ն տարերց. քառե՛ց որքըդ-
նորօքպարփակեցան:

Օիակն ունին որք ընդ գլխո՛յն
ծառայեցա՛ն ազատանա՛լ գլխոյն
ինքեանց ազատութե.

Արդ այս բանի՛ սէ սաղմոսացե՛ր
գոյդաւէթեա՛ն զգործս արարչին
իմ խօսեցա՛յ ես որ ան բան:

Երկինք պատմեն զգործս արար
չի՛ն յոյժ լռելեան եւ զարարա՛ծս
հաստատութե՛ան ձայնական:

Ընդ որս եւ ե՛ս բարբառեցօ՛րս եմ
բա՛նական որ՛ ի դիմա՛ց երկնիցդր
եղէ՛ սակաւ զայս բան:

Լ, այժմ յերկի՛ն և ննկատե՛մ զայս ամենայն և փառըստա՛մ անեղէն ուԹեա՛նն արար չական.

* * *

Ողջոյն ընդ քեզ մարիամ լի շնորհաւք ուրախլեր բըկրեալ տ՟ր ընդ քեզ օւհ նեալես դու կանայսև օւհնեալէ պուտ ուղ որովանիքոյ՟ս մայրիամ մայր ա՟յ բարէխօսա առ տ՟ր վ՟սմեր մեղա որացս յաժ և ի ժամ մահվամբ մեր ումամէն յիշէք զիմեղաւոր աւետիս յիշեալ լիցիք ահեղ ատ ենին ա՟յ ամէն.

* * *

Նոյնա չափաւղք ’Ի խնդրոյ անուշան ադիծտանց.

Միշտէիդ անեղ բնութի՛ բնաորեցա՛ն անեղի՛դ անմահութի՛հետ ևեցան:

Խորին խորհո՛ւրդ անծին անո՛ւն պարփակեցա՛ն և որդւո՛յ ծընեըն թի՛ն ո՛չ ճառեցան.

’Ի հօրէ բխումն հոգւո՛յդ ո՛չ քննեցա՛ն և հրամա՛ն որդւո՛յ առո՛ւմն ո՛չ պատմեցան.

Թէ՛ զի՛ արդ երրեակեմն գոլծանուցա՛ն նոցա թէ զի՛նչէ քո՛ բնութի՛դ ո՛չ յայտնեցա՛ն:

Արարա՛ծք պատմեն ըզ գո՛րծս որ էացա՛ն անմարմի՛նք և մարմնակա՛նք որ գոյացան:

Բոպէ՛ն ց.քառ.եց տարերք որ տար
րացան սերե՛լք և հակառա՛կ.ք որ
միացան.

Բարձրագոյն հոլ.ք անմահե՛ց որ
բոց հրացան հրեշտակա՛ց դասք
իններեա՛կ հոգ.խացան:

Ժամ ըզմերունող խնքեա՛նս ոյք
ալցուցան և ւթնակի՛ մոլորա
կա՛ց որ կարգեցա՛ն.

Շարունա՛կք անշարժ շարժ՟նք
շարադ րեցան յոր մոլարք ո՛չ մոլ
րեա՛լ.ք մոլորեցան:

Կառուցեա՛լ.ք անշարժ բնութ՟ք
բայցշարժեցա՛ն շարժելոց ազդ՟ն
շարժ՟ումն որ փոխեցան.

Իսկ վերինքն որ.ք անմոլա՛ր զարդ
կառուցան կենդանի՛ք երկոտասա
ա՛ն.ք անուանեցան:

Ընդ նոսին ստորակայքս հաստա
տեցան սեռք և ազգ եռա տորոհ
նուք որոշեցան

Լոյնք ի յաւդս յօդապարիք որ
պարեցան երկրածորք և ծովայ
ինք բաժանեցան:

Կենդանիք ամենեքեան որք սերե
ցան քում ահեղըդ հրամանաւդ
ներ գործեցան.

Ադամեան սեռք մարդկային որ
ըստեղծան ՚ի պատկեր անմահո
յդ յօրինեցան:

Ուսաստելոյ զարմանազան նկարե
ցան երկնաւորն և երկրայինս
զուգեցան.

՚Ի դրախտին անմահութեան ան
կեցան ՚ի պտղոյն մահու կերան և
մերկացան:

‘Նորն ադա՛մ հնոյն ադամա՛յ որդիացաւ
՚ի կուսէ՛ն ա՟ծ և մա՛րդ նոր
խառնեցաւ.

Երրակի՛ն անճառապէ՛ս յոյժ միացաւ
և բնութ՟ի՛ն երկաքանչի՛ւր
ո՛չ շփոթեցաւ։

Րամեալ քն ՚ի մի՛ լրութ՟ի բնութ՟ե՛
չբաժանեցաւ և յերկո՛ւց ընմիութ՟ե՛
ո՛չ քակտեցաւ.

Սա ա՟ծ՛ նոյնէ՛ և մա՛րդ որ մեզ ցուցաւ
՚ի յերկրի՛ ՚ի մէջ մարդկա՛ն նմա՟
շրջեցաւ։

Էջ յաշխա՛րհ և ՚ի հօրէ՛ ո՛չ մեկնեցաւ
ելառ հա՛յր և յաշխարհէ՛ ո՛չ
հեռացաւ.

Սա ՚ի խա՛չ վասն ադամա՛յ բևեռեցաւ
ճաշակեա՛ց ըզմահ մարմնո՛վ
զոր ըղձեցաւ։

Ի՛րա՛ծ՛ նոյնէ՛րև մա՛րդ որ խաչե
ցաւ դնօղն՛ իկեա՛ նաեդեալ՛ իմա՛հ
կամաւտուաւ.

Օ խանմա՛հ բնութե՛նիւրո՛վ ո՛չ
մահացաւ այլ իմո՛վ մարմնովմեռ
աւմահկանանացուաւ:

Ր. խեալ դո՛ւռըն դժո՛խոց խոր
տակեցաւ յորժամ էջ՛ ինոր տապ
ա՛նևթաղեցաւ.

Յարուցեա՛լ երրորդ աւո՛ւր ո͞չ
դրեցաւ մետասա՛ն առաքե՛լոցն
երևեցաւ:

Սոյն յերկի՛ն նա ո͞չ լե՛էջ նա վերա
ցաւ ընդ աջմէ՛ ծնօղ ին իւրո՛յ
նաբազմեցաւ.

Ո. այցդ այցէ՛ անձառ փառօ՛ք որ
պէսցուցաւ՛ իյերկնի՛ցըն հրեշ͞տ
կա՛ցմինչ համբարձաւ:

Ի՛, զդեփողմեզ յարուԹեզորխոս
տասցաւդատասատան յաւիտենից
որ ծանուցաւ.

Ն, մանկան. քայժմ յաւիտեան որ
ընԹացաւ եւ անկէտ յաւիտենին
որ կայացաւ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

504 հատ

Շարադրու՟ի հոմերական վերջա
սանու՟թբ. Մանկահայկազանցն սե
ռի. եւ արշակունեաց ըն զարմի.
Իսկզբանցըն մինչեւ ՚ի վախճ
ան. Եռաստացեալ ներսէ
սի եղբօր կաթող իկոսի
հայոց տ՟ր գրիգորիսի
յիւրականսըննանէ
նիս ՚ի համբա
կաւ նելով
ծ՟ս :

ՊԱՐՏԱԳԱՆ
է հօրն որդի հատուցնել
զվարձ ծընող ի.
Աճ անդրադարձ փոխարէնն ի:
բազում երկանց ընպատշաճ ի.
Բայց սակայն ոչ է վրկայրաղ ի:
այլ զօրութբ և ըստ կարգ ի:
Աճ այս է ըստ օրէն ի.
սոյն ասացեալ սողոմոն ի:
Օ՝ ընընդեա նանըզգամ ի.
վճիռ հատեալ թէկորընջ ի:

506 խսէ:

Է 30

Իսկ հնազանդեալըն զաւակ ի.
սահմանեդէր նաւըղ բար ի:
Րանգլխերկրորդ յետ արարչ ի.
ծնելըյծընօղ պատճառաս ի:
Սանայս որէկ ոչ յիշեց ի.
նկարութեն ամենայն ի:
Վան անկատարըս հասակ ի.
եւվասնուսման նն անհըպել ի:
Օւհրահանգեց վարժարան ի. ժ
չեմտակայէն ներկուաբան ի:
Յաթենականըն քաղաք ի.
զանձսխմատեք ոչկըթեց ի:
Ուր լսարան պղատոն ի.
եչափոտեք հոմերոս ի:
Օրստորոգօղն արիստոտ էլ.
տասըն բանէ գըրողն է:
Ուրհոյլքամէն հաւետոր ի.
ժողովարան ճարտասան ի:

507 ներ

Ներհըմտութեն քերական ի·
բայեւ քերթումըն քերթող ի:
Որըսդիտել նախապաշաճ ի·
Եւաստապամ ձեռնարկել ի·
Նըզի յինէն այսէհեռ ի·
տարաբերեմ յամենայն ի:
Նըթէ զիարդ սկսանից ի·
Եւ կամորպէս վճարեց ի:
Սակայն եդեալեմ ՚իմըտ ի·
զառատաձիրըն սբհոգ ի:
է Ըզտուօղըն պարգեւ ի·
Եւըզփըչեալըն յիսուս ի:
Ոիտացէ արմատքան ի·
Ինձներըսեսի անարժան ի:
Սկսանեռով ՚ի յայստառ ի·
՚Ինախահարըսն իմըստագ ի:
Նըթէոյքէ ինոճաստ ի·
Եւկամորում ժամանակ ի:

Ս ամանկագրել ՚ի քարտեզ ի.
զաւ՚ինոցայն գործեալէր ի:
Ո ոմանցպատմել յոյժ գովել ի.
զարիութիսըն պանծալ ի:
Ո ոմանցճառել ըզգործբան ի.
եզվատանունս ՚ի յաշխարհ ի:
Ո խորքբարոյնէր ըղձալ ի.
առ՚իբարեաց նախանձշարժ ի:
Ս աորչարին խընամոտան ի.
յօրինակաց աստկշտամբ ի:
Ո որկարճառօտեւըստկարգ ի.
շարագրեցից ՚ի յայտատառ ի:
Բ զվերծանօղ ըդ մաղթել ի.
գերքանըզկարըն ջինդրել ի:

Ոտանաւորութե՛ նախնի՛ ըստ
հոմերին սկսեալ ՛ի վերուստ։

* * *

Աստուածա՛ւր սկզբնաւորեալ
բանիս ըզ բա՛նն
սկիզբն եդեալ:

Այն որ ընդ հօ՛րն էաց եալ.
անեղապէ՛ս գոլով ծըն եալ:
Ո՛չ ժամանա՛կ անդրմբռ եալ.
ո՛չ ՛ի ծնողա՛ւն իւր բաժան եալ:
Ո՛չ նախնականգոյի՛ց ստեղծեալ.
ո՛չ պատուա՛կ ցօք գերազանցեալ
Այլ մասծի՛ն որդիծըն եալ.
լոյս ՛ի լուսո՛յ հօրէ ծագ եալ:
Յորմէ և կեա՛նքն աղբերացեալ.
՛ի նոյն հօրէ՛ հոգի բղխ եալ:
Երրորդութե՛ն անճառոր եալ.
յա՛ծութե՛ն միհաւաք եալ.

Բ սուերեւաց տար որոշեալ.
՝բնութեանքանկ յոյժ միացեալ.
Ա՛չարարած գոյանդթուեալ.
եւ՛չկրսեր ոքծառայեալ:
Ա՛չբարձրութեան ոքմեծացեալ. խ
ա՛չելեւէջս աստիճանեալ:
Ա՛չյերկրեց ոքարարեալ.
ա՛չ՛խոռքո՛ւնց յաուածոցեալ:
Ա՛չ՛խմի մեծանցան նեղկարեալ.
այլ հաւասար հաստումնեղեալ:
Ն՛ա՛ խորդուոյ հայրծանուցեալ
զորդխմիւյն հայրդխտացեալ:
Ն՛ա՛ խհոդուոյ նոքինքննեալ.
եւնոյնքըզնա հետազատեալ:
Ն՛ցարտ քնոցս ամպոլծածկեալ.
եւգխոութե դըրունք փակեալ:
Դ՛սրոմըէխց չէխմացեալ.
՛եքոմըէխց անհունեղեալ:

Դ․ հրեշտակաց անհըմառաց եալ․
՚ի ստորնայնոց անհասեղ եալ։
Ր․ ծախօ՛ւսըն վկայ եալ․
որ՚ի վերուստ որոտաց եալ։
Թ․ էջածչէք ոքնայեց եալ․
և ըստըբնութե՛ ըղնատես եալ։
Ր․ այց միածի՛նըն մեզպատմեալ․
այնոր՚իծո՛ց հօրընակ եալ։
Որովերկի՛նքըն գոյաց եալ․
և աշխարհի՛սխընհաստատ եալ։
Յո՛րմզերկրո՛րդ լուսարար եալ․
՚ի յառաջնո՛յն աղբերաց եալ։
Սըքէն հոգւէք հարկաւոր եալ․
և՚ի սպասու՛ մշտատուաք եալ։
Որովերրո՛րդ լուսնըստեղծ եալ․
„քառիցտարբե՛րըբըն բաղկաց եալ։
Օ որխորհրդեա՛մբ ընպատկերըն
և իւրինքեա՛ն կերպարան եալ։

Ա. նմահակա́ն դրախտին եդեալ.
և յադենին գորէրոնկ եալ:
Իշխանակա́ն նկամքպատուե́եալ.
և պատուիրա́ն զտունկնտուե́եալ:
Ի սկաբուսեա́կն առաւօտ եալ.
որ յամբառնա́լըն խաւար եալ:
Ընդպարգեւն մերմախաց եալ. ✠
՝զոր յարարչէ́ն էր ընկալ եալ:
Սատանակա́ն բան ընծայ եալ. Է
՝ի ձեռն օձին զկինն ընխաբ եալ:
Ածակա́ն փառօք պատր եալ.
զբանալուչա́ցըն խոստաց եալ:
Օ որդառնութե́ըն ճաշակ եալ.
՝յանմա́հակա́ն կենացնանկեալ:
Լ ախթզենեա́ն նայնուսփածա́
ապազմաշկեա́կն եղենզգեցեալ:
Յ արփիափա́կ վայրէնել եալ.
և՝ իյերկիր մահուած եալ:

Յոր աճեցեալ ևուաճոց եալ·
որդ իբր զհայր փոխանորդ եալ։
Երկիր ծնընդեամբ մբմ ըդկանկ ցել
և յընթանուրբս ծաճալ եալ։
Որոց՝ իդէպէր զղջան ալ·
զանցանըս հօրն ապաշխար եալ։
Եէթողութե՛ մեղացհաս եալ·
և՛ իյադ ինդ առնա՛ն դարձ եալ։
Բայց ցանկակա՛ն նախախէզեխել·
և՛ խմարմեն՛ զյոդ խափոխ եալ։
Մինչև եղեն ջուրբք հեղեղեալ·
և սահանա՛ց երկնից բան ալ։
Օ աշխարհ ամէն խորասուզել·
և զամբարիշտըս սատակ եալ։
Ի յըտապանի՛ն ապրեցուց եալ·
զորս՝ ի յինքեա՛ նէր անխոփ եալ։
Բ զնո՛յ որդովք և ռովք փրկեալ·
որք ո՛չ զոդ ի սըն մեռուց եալ։

որոց

Որոցելեա՛լ եւտարած եալ։
եւվերըստին ն աշխարհշէն եալ։
Ւ. զգըստազդէ՛ն գոլըրաժանեալ.
յորդո՛ցն խւրո՛ց որէրծըն եալ։
Դսեմնա՛յերէր սէրե ալ. ✠
եբբայեցւէքեն անու՞ան եալ։
Ոստի փրկի՛չ ըն մերծըն եալ.
յաբրահամեա՛ն տոհմէն յայտնե՛լ
Ս՞ ե. քամա՛յ քանանէ լ եալ.
եզանիծ ի՛ց մանընկալ եալ։
Յո՛րմէծըն ո՛ւնդըբխա՞ար եալ. ձ
առ՛ելուսո՛յն երկնիցծադ եալ։
Իսկաբեթէ՛ զմեզ վիճանկ եալ.
նախըզգոմե՛ր եղեծըն եալ։
Ս՞ է խամանէ՛ գոլով յայտն եալ.
այնորթերա՛կըն կո՛չեց եալ։
Ո՛ նընդեմ բանդ՞ստխնկ յո՜ջել.
եւթորգոմա՛յ սահայրեղ եալ։

Յորում մոլակէս ազգաբան եաւ·
և աստանաւր զմերսընթող եաւ:
Այլթորգոմայ ըզհայկծըն եաւ·
յորմէ և հայկմեքանուան եաւ:
Յաշտարակին մինասեղ եաւ·
յեօթանասնիցն որղնաշխն եաւ:
Դտորոհակին լեզուակըն եաւ·
հայք՚ խաորա մասխնհաս եաւ:
Որդյ յաշխարհըս մերեկ եաւ·
և ծընընդօքըզսալըց եաւ:
Արամանեակ անդրանկաց եաւ·
որովարմէնքմեք կոչեց եաւ:
Քանզի յաղթօղազգացեղ եաւ·
և քաջութեանուն առ եաւ:
Եւ՛ խամանէկ կադմոսծըն եաւ·
այնորզըբելայն գալզեկուց եաւ:
Օ որև հայկին ըն ծանուցեաւ·
արխաբար զդիմհար եաւ:

Իղ լայնամ՛ լինըն լի քարշ եալ.
և չէ շաւկրծ ի՛ցնըզ թափանց եալ:
Ի յագովեստն արժանաց եալ.
նահապետն նախնիգործ եալ:
Ի ըմանակայ՛ որդ իեղ եալ.
որ արմայն սէր անոճան եալ:
Յ արմայխա՛յ գոլով յայտն եալ.
այնորդ եղա՛մըն կոչեց եալ:
Պ գեղամա՛յ հարմայել եալ.
և՛ ի հարմայ՛ արամ ծըն եալ:
Ս ճայլ բազո՛ւմ գոն համար եալ.
որ՛ խոսաւէն յարմար եալ:
Օ որա՜ել ո՛րդ թո՜խվարկ եալ.
ծուլագունի՛ց լուրծ անրաց եալ:
Ի այցայանոցա՛ անգէ ու չէղ եալ.
որզ քերթողի՛ն տաւվերծանել:
Ի անզխպատմէ՛ թագաւոր եալ.
զանունպարո՛յ րնախա գաս եալ:

ճ

Աըզօտիդրա՛ն՝ խվերջ յանդեալ
զօքունա՝ խմէջ ջաոցա կարդ եալ:
Օ արայնբնութե՛ գեղեցկացեալ·
Նըզհրաչա՛յն դիմօ՛քվլաա եալ:
Աըզայլ բարու՛ մըս շարադրեալ·
յարշակունի՛սըն հաստուց եալ:
Յաբրահամէ՛ ազգաբան եալ·
յորմէ քեռո՛ւրն եղևծըն եալ:
Որդւէ՛ետիսըն հաստատաա եալ·
յորմէ ազգա՛ց թագաւոր եալ:
Ի՝րդ՝խորի՛ն զարմէսկս եալ·
պարթևակա՛նստոհմանուան եալ:
Ուստխարշա՛կ թագաւոր եալ·
արշակունի՛ ազգընցեղ եալ:
ժգ Աըզ քաղցրըն պահլաա եալ·
պահաւոնիք անդկոչեց եալ:
Ս՝խա՛զդևմիապետ եալ·
արևելեա՛նց կողմանցտեր եալ:

Զաղեկսնդրեանըն փախուցել·
իդարեհէն գահու նսա բալ:
Նասորա այս պէս քաջաց եալ·
ևգերադոյն յոդունցեղ եալ:
Զարքունական թագն ըստացել
արտաշխան որդւոյթող եալ·
Որոյ փոխան գոլովնստ եալ·
այնորարշակմեծ անուան եալ:
Իզպատերազմ ազանցման եալ·
զընդդէմ մամարտ յաղթահարել:
Նաւեղ բօր ծիրպարգւե եալ·
որվաղարշակնէր անուան եալ:
Զհայաստանեայս աշխարհ տուել·
ևաստանօր թագաւոր եալ:
Որոցզօրօք բազմօքեկ եալ·
մակեդոնեանց յաղթող գտեալ:
Զարքայական գահ յօրինեալ·
ևնախարարըս հաստատ եալ:

Քաղաքական նորէնսեդ եալ․
եւբարինք կարգաւոր եալ․
Սւյետամնց ինչվաղճան եալ․
մերարշակայ թագաւոր եալ։
Րյնորզպոնտոս գոլովգեր եալ․
եւյաղթութեն նշանթող եալ։
Օ խանարի արձանատ եալ․
յեզրծովունմեծի կանգն եալ։
Սւզեռնական նարեամբմխեալ․
տիգաւնըղթափիմնանցուց եալ։
Օ որեւյունացընդայնատես եալ․
իբրոյ երկրպագ եալ։
Որքայժ մըզմէզգոնաղարտեալ․
զանթագաւորըքըս պարսաւէեալ։
Րայցմեր՚ իյայս ոչպանծաց եալ․
զիրստմարմնոյգոյներգործ եալ․
Րռլայսքաջին վաղճանհասեալ․
արտաշեսի մերոյնատ եալ։

Ք՛յերկրդեն դահեհաճանեալ.
ըզնախնեակն նն յաւիտըշտակ եալ։
Սագօրսանթիւ ըսժողով եալ. ճլ
ըստքարատեկք ըն կարկառ եալ։
Ք՛յարեւմուտըս խաղաց եալ.
եզլէդացոյց արքայնկալ եալ։
Օ ընթանուրծով հնազանդ ել.
եըզ ցամաքըս նոճած եալ։
Ր անզաղէկամ նդրվեհեղ եալ.
պօլեկրատեայն գովաբան եալ։
Սընետառծիգ զօրացնեղ եալ.
եզմէջօրեայ մըթացուց եալ։
Ք՛այլ յոքունս արխաց եալ.
եզկրեւսոսըն տապակ եալ։
Յիւրոցզօրացգոլովեոց եալ.
յորմէվաղճան մահուառ եալ։
Ր, պատերգրան թագաւոր եալ. ✠
այնորմէջին կոչեց եալ։

Իզ յունական զօրընհար եալ·
ՙիպաղեստն նա արշաւ եալ:
Իզգաբաւոնըն փախուց եալ·
ՙեւ զմհրդատ յինքընկալ եալ:
Հռոմայեցոցզօրացն յաղթ եալ·
եւըզկրասոս մահացու եալ:
Զպաղեստն զօրաւոք եալ·
եւզհիւրկանոս գերիած եալ:
Օ հռոմայեցւս պարոնէդարձել
եւխռովէն նա փախձան եալ:
Յորմէ որդւն ըզ թագնառ եալ·
որարտաշէսայ դէր անուան եալ:
Որքաջութեանն նշան եալ·
այլ զ յորովայնըն մեծար եալ·
Մինչ՚ի խաղձան խենեշաց եալ·
եւնախատն ՚ի քնախնեացնեղ եալ:
Իզաւս արջամ փոխանակ եալ·
ՙորեւ արշամըն կոչեց եալ:

Որոտաշխա՛ն որդի եղ եալ:
և աբգարու՛ հայր անուան եալ·
Որոյամա՛ց.քանեաց կաց եալ:
խաղաղակա՛ն նկեանըստաց եալ:
Ե՛բարիո՛ք վաղձան առ եալ·
ըզկնիաբգա՛ր Թադաւո՛ր եալ:
Յայսմվայրի՛ խմնորոդ եալ· ծց·
և փրկութե՛ն ընձերև եալ:
Օ ի՞յ որդին ծըն եալ·
Նյանիծի՛ցըն զիս գըն եալ:
Մասնիմ՞ծըն մարդեղ եալ·
զիզմեզ յերկրէ՛ յերկինսհանեալ:
Բայցաբգարու՛զեդեսշին եալ·
ևանդզաթո՛ռուխուրհաստատ ե̄լ:
Ընդհերովդէ՛սխազմարա՛ր եալ·
զեղըօրորդի՛ նիւըատտակեալ:
Ե՛զփրկչակա՛ն լուըընլո՞ եալ·
և ըղձակա՛ն նամակդըր եալ:

523 ՛խփոքր

Լ̄Բ 32

Ի փոքրագոյն քաղաքևրդ ալ·
և բժշկել զի՛ նքն ախտաց եալ:
Եղև ա͞ծ խոստովան եալ:
և անդրանի՛կ հօր դաւ̂ան եալ:
Որումզերթա՛լնո՛չ յանձնեաւ էլ:
բայցանդրա՛դա՛րձթվթինյղ էլ:
Ի րանխա՛յնմեկ ասց եալ·
որհաւ̂ստայն յիս ո՛չտես եալ:
ձ̄կ̄ Քանզի զյի՛նէ՛ն գոլասաց եալ·
մարդարէ՛իցն վկայ եալ:
Ի տեսողա՛ցզլխ անարգ եալ·
և յանաւեսի՛ց երկրպագ եալ:
Ե սահրձուե՛մ եսցնծայ եալ·
Թագաւ̂որաւ̂սխմպանծայ եալ:
Օ ի.քանզթովմա՛ս յառաջացեալ·
զերանութ͞ի՛ մարդկանբեր եալ:
Ի այցնախտ̃ա՛րքնանդրէնդր͞ձ էլ·
և ըզնամա՛կն առնա՛տար եալ:

Մ. ուհամատչէ մյոյսխոստաց Եւ.
զաշակերտսն գալնաստաց եալ:
Իսկտըրըն մե՛րզեւրուըն լըց եալ.
Եւզհայրակա՛ն կամարար եալ:
Ե. բրայեցւո՛ցըն չարչար եալ.
Եւ՛ ի խաչէ՛ն վասն իմ մեռ եալ:
’Ի գերեզմա՛ն մահու իջ եալ.
Եւ ըզդժո՛խս աւարառ եալ:
Ե. րեքօրեա՛յ նա յարուց եալ. ՃԿ
Եւ ուստի՛ էջ անդրէնել եալ:
Ե. զաւետի՛ս հօրն առաք եալ.
առաքելո՛ցն հոգւոց եալ:
Սուրբ ըզթադէ՛ առնա յղ եալ.
ըստորումն քննէր խոստաց եալ:
Որ յուռհա՛ քաղաքնեկ եալ.
զաբգար յախտի՛ց ցաւոցբուժել
Ե. ՚ի հաւա՛տըս հաստատ եալ.
յառաջադո՛յն ըն դաւան եալ:

Ը զթագաւո՛րըն մըլըտ եալ·
զամենեսի՛ն լուսաւոր եալ։
Յարևելեա՛նանդ ուստել եալ·
և անդանաւ րդոյկատար եալ·
Ը.Ալ աբգարու՛ նամակդըր եալ·
և առատիբերե՛ր կայսր առաջ եալ։
Օ խաչահնուա՛ցնամբատն ել·
եղհաւատատա՛ն իւրծանուց եալ։
Որև ըզնա՛իսկ հրաւէր եալ·
խաչեցելո՛յն հաւատաց եալ։
Ի բաբելոնթո՛ւղթ առաջ եալ
և առներսե՛հ ըզ նոյնդըր եալ։
ձծ Ի յարտաշէս ըզնոյն յղ եալ·
որկէրպարանց թագաւոր եալ։
Պատասխանի ո՛չընկալ եալ·
օրհասակա՛նըն փութաց եալ։
Օ որաշխարհե՛մ ո՛չերկար եալ·
զիկանխագո՛յն էաք դարձ եալ։

Իմ՛եկյաթո՛ռ նորիննստ եալ․
իւրանանո՛ւն որդին եղ եալ։
Որ բարիհա՛ւրն ո՛չ հետև եալ․
ևբարիո՛ք ժառանգ չեղ եալ։
Իմըզոտաձա՛ր դիցըներաց եալ․
զհաւատացեա՛լսըն չարչար եալ։
Ումբարկութի՛ւն հաս եալ․
ևչարաչա՛ր զնա սատակ եալ։
Եւսանատրո՛ւկթագաւոր եալ․
․քեռաբգարո՛ւ որդիծըն եալ։
Որզառաքեա՛լսըն խող խող եալ․
ևզօրի ո՛րդնզիւր սպան եալ։
Րստարժանի՛նավաղճան եալ․ ճղ
ղինիերուա՛նդ արքայնատեալ։
Որ՛իկնոջն հերատուս եալ․
յարշակունո՛յ զարմէ սեր եալ։
Սակայն չարի՛ ունակաց եալ․
որևզարծա՛նսըն պատառ եալ։

Գ. սրծըս յոքո՛ւնըս կատարեալ.
ևձեռակե՛րտըս յօրէն եալ:
Ձ արտաշխա՛է գոլով սպանեալ.
ուստինորա՛ Թադա՞որ եալ:
Սա նախնակա՛ն երյօրէն եալ.
զարտաշատէ՛ն չէն հաստատեալ:
Ե՞զաւլանա՛ցըն զոր հար եալ.
զարքա՛յորդէ՛ն ձեր բակալ եալ:
Ձ չքնաղադե՛ղըն կոյս առ. եալ.
ըզսաթենէ՛կըն դի՞ցազն եալ:
Ր զ հարազա՛տն իւր արձակ եալ.
ևա՛նկապո՛ւտ ուխտ հաստատե̄լ:
Ե՞ այլ բազո՛ւմ ճակատ մղեալ.
ևարհեստէ՛ց գիտէ հաս եալ:
ե̄ Ե՞ ըստ բա̄նտէ՛ն վաղճ̄ն առէ̄լ.
արտասուազդա՛յ փոխանակ եալ:
Ր ստորուն ևնա՛ սակա՞ կեցեալ.
՝իխորամի՛տ ինչանդ վզ եալ:

Ո որ յառաւսապէլ ամանց առ էլ.
Եւայլանդամկս բարբառ եալ։
Քաջաց սաէն ըզնա կալ եալ.
յաղատ մասանց լէրին տար եալ։
Ի շխթայէւք պարասանդ էլ.
միշտ հանապազ գոլովկրծ եալ։
Ո որ դարբնաց աւանդ առ եալ.
Նաւասարդ ո՛չ ըզ սալհար եալ։
Ո ի մէ զկապանս աստէ խըզ եալ.
Եւաշխարհէ վաղճանած եալ։
Քզաս տիրան փոխանորդ եալ.
որեւր եղբայր հարազատ եալ։
Ի յաղթական գործ կատարէլ.
հանդարտութբ թագաւոր եալ։
Ո կենցաղկան կեանսըն հատէլ.
Իճեան հեւսոյ վաղճանառ եալ։
Յորոյ եղբայրն ըզ թագն առէլ. ԻԺ
այնոր տիգրան ըզ վերջն առ եալ։

529 արխու

Ը.րեւթեց ոչ հետև եալ·
յիշատակն չարժանաց եալ:
Սակայնամանց յորունցկաց եալ·
խաղաղական և մահընկալ եալ:
Ի ընդասորա վաղաշխատ եալ·
որ էրորդն իւր սիրեց եալ:
Ր զբասպայն նըն զօրհար եալ·
նքաջապէս անդվաղձանեալ:
Ս ստիխոսրով թագաւոր եալ·
և ը զ վըրէժ հօրնպահանջ եալ:
Օ որըսբաղունմըս գումար եալ·
զհիւսխական նոյն նուաձ եալ:
Ի անպարսից յաղթօղ եալ·
յամենատամէ սապատակ եալ:
Ի զարտաշէ ըն անձկացուցեալ·
մինչ ի հընդէն կըս փախուց եալ:
Օ արտաւանայ արիւնխնդր եալ·
զորսասանեան նն էրըսպան եալ:

Որոյ տոկա՛լ ո՛չկարաց եալ·
Եւնեղութե̃՛ ցըն չհանդուրժեալ։
Ըզնախարա՛րսն իւրժողով եալ·
՝զպարթևազո՛ւնսըն հաւաքե̃լ։
Յոլովակի՛ ձիր խոստաց եալ·
Եւվեհագո՛յն դահաստաց եալ։
Օերկրորդակա՛նըն բ̃րձաւո̂ ե̃լ·
Նայնլոկանո̂ւա՛մբ արքայաց եալ։
Ի թէդաւ̂է՛լըք մարթաց եալ·
Եւեղխիրա՛ց այնմ արար եալ։
Իսկանտանա՛ւր յառաջկաց եալ·
պարթևազի՛նն անակ կոչ եալ։
Ըզնենգաւկան դաւ̂նըն կալ եալ·
՝ Եւըզհրամա՛նսըն յ̃նձնառեալ։
Ի հատուա̂ծի՛ պատճառսել ե̃լ·
Եւառխոսրո՛վ արքայեկ եալ։
Որընդյառա՛ջ սիրովել եալ·
՚Ի բրազդայի՛ն ողջագուր եալ։

Փառօք մեծաւ պատուասիր ել·
յերկրորդական գահնստուցել:
ՔԼ Բայց սխրալի խմնիր գործ եալ·
՚ի ճանապարհն ասխդիպ եալ:
Յառաջ ելյն շիրիմհաս եալ·
հուպառ հանդիստ որբայն յօթել:
Ուստի գրիգորն անդընծաեալ·
լուսաւորիչ հայոցփայլ եալ:
Որ և շնորհօք նորին լից եալ·
որպէս անդ ուստ գոլով ծընեալ:
Զի զհակառակսըններգործել·
՚ի յազգ մանէ չարինեղ եալ:
Որ ՚ի բարին զայն փոխարկ եալ·
՚ի խաւարէ մեզ լոյս ծագ եալ:
Զորանխ ասցեալըն կատարեալ·
շուն ՚ի շեղջի դառըն ծըն եալ:
Արդ մինչ արքայն զուարճացել·
ընդ անսակայ խորհուրդ առեալ:

Եւ զօրս անթի՛ւըս գումարեալ·
ըզ վրէժ արեա՛նըն պահանջեալ։
Օ պայմանըն դո՛ղ ու խոստմն յիշել·
ևզթագաւո՛րըն խողխող եալ։
Եւ ինքն եւ իւ՛րքն ամէն մեռեալ· մխ
պատանեկա՛ց երկուց զերծ եալ։
Գ՝ րիգորի՛ոս միու՛մըն եալ·
որ՚ի կեսա՛րին եղեւ տար եալ։
Մծայա՛շտ առ ընդելք եալ·
զոր քրիստոնէա՛յ կրօնիւք վարժեալ։
Արդ ամա՛ց ինչ անդ կաց եալ·
ըստ աշխարհի՛ ամուսնաց եալ։
Եւ յետ յերկո՛ւց որդւոց ծընըն եալ·
և յերկոցո՛ւնց կամաւ մեկն եալ։
Մարիամո՛ւ զկրտսերն առ եալ·
և յանապա՛տըս հետեւ եալ։
Իսկ անդ ընկա՛ նն անդէն մնացել·
կենցաղակա՛ն վարս ըստաց եալ։

բայց

Ր՝ այցելիդ որի՛ յուղղի անկեալ.
և առ տրդատըն հետև եալ:
Ո՝ րարտաւա՛զդ ամենէրառեալ.
Ե՛ իկայսեր դուռըն հաս եալ:
Ս՝ ախոսրովու որդի եղ եալ.
առ՛ իքաջաց քաջ երև եալ:
Ն՝ յաղթանդամ հսկայաց եալ.
ուժեղկարո՛ղ անյաղթ դըտ եալ:
Ի՝ րդնորա՛ ա՛նդըրժաման եալ.
և զհայրակա՛ն պարտըվճար եալ.
Պ՝ միասին սպանդըխտաց եալ.
յօտարութե՛ նշդեհաց եալ:
Մ՝ ինչդեռ տրդատըն զօրաց ե՛լ.
և նոր հերա՛կլ անդանո՜ւան եալ:
Ք՝ անզիզ ցրո՛ւց երկուցկալ եալ.
միովձեռի՛ն զեղջիւրսթափեալ:
Ք՝ անզհառովդացի՛ նմեծ երևե՛լ.
որըզ վզէ՛ և եթ կալ եալ:

Սքանզկլրաստուն արխաց եալ.
որըզ կծղա՛կեզլին կորդ եալ.
Րզկրկէ սինմեծի դարձ եալ.
Ճիընթացէկ կառամվար եալ։
Իսկներհակէն անդհմտացեալ.
եւորեատոյ յերկիր անկ եալ։
Ն. րխարար անդ ուստվազ եալ.
ըզքաջընթաց կառքընկալ եալ։
Սըզքառէցն երիվար աց։
զընթացսարդել յետնահանջել։
Ն. յլ՛խպաոպայն պատերազմեալ.
որյուրակա՛ն զօրացմեռ եալ։
Ն. նդ՛ խմեծէ մարտընդարձեալ.
որեփրառոյ յայնկոյսեղ եալ։
Րնդփախըստեայս չաձապարել.
երիվարէն վերաճոր եալ։
Ն. յզօրակա՛ն նըն զէնառ եալ.
եըզծիւյն կազմած սատանձ եալ։

Սէ՜ զանարէ՛ն զայն դէտ հատե՟լ·
և ողջանդ ա՛մ յայն կոյս անց եալ:
Ա՛նչ բարբրո՛ս խուժաննեկե՟լ·
յաշխարհ յունա՛ցըն բնակ եալ:
Օ երկիրն ամէ՛ն ըզբռամբծ ե՟լ·
և ըզ` բնակ չօքըն նոճա՜ծ եալ:
Պխոկղխտեայ հրամանտու՜ եալ·
հռումայեցւո՛ց զօրացն հաս եալ:
Ընդ յոքնակա՛ն խմբից դասուց·
`առ որարդ ա՛տն եղևեկ եալ:
մէ Բացեալ դրա՛նն ո՛չ ժամանեալ·
առ պարըապ օ՛քըն օթադայ ե՟լ:
Սէ՜ զէչդո՛յր դարմանդա եալ·
երբ վարա՛ցն որ կերակր եալ:
Պետակն 'ի վե՛ր նոցին կալ եալ·
տեսին անդ խո՛տ յարաբարդ ե՟լ:
Յորում տրդա՛տընյեռաց եալ·
'իբարձրաբե՛րձըն բարձրաց եալ:

536 ե՜

Ա՜ դխադէ՛զ ըզ խոտն հոս եալ·
զյիչեաննըզկնեն՛ ՚ի զօրուն արկեալ։
Իսկ բարբարո՛սըն պանծաց եալ·
Մենամարտե՛լ յար քայն կղ եալ։
Օ որնա ըռ՜եա՛լ եզարհուրեալ·
բուազքատա՛կ արքայն բեկ եալ·
Ա՜ զայս նո՛ր հըրատարակ եալ·
յամենեցո՛ւն յունկըն հընչ եալ։
Կայսերակե՛րպ ասէ պճն եալ·
որներհակի՛ն դէմ մարտուց եալ։
Իիկխանէ՛ան այն մատուց եալ·
առ՝ որ տորդ ա՛տ պանտըխտացեալ·
Ե՛նհոդանա՛լ արքայէնըլ եալ·
՚ի յայնմիւրէ՛ նմա ասաց եալ։
Դիւցազնակա՛ն մանկնդիպ եալ·
յարշակունո՛յ զարմէսեր եալ։
Օ դըրծդայդդիւրեա՛նա՛լ ճրել·
որպէս հողմո՛յ զխուլէ՛ հոս եալ։

Օ երեկոյեա՛ն ընդործ պտ̄մեալ·
զորաւնոսն՛ ն հրաշագործ եալ:
Ն՜ըզնախկն՛ ն սն արխաց եալ·
զորիւրյինքեա՛ն յատուկտեսել:
Ապա՛հրամա՛ն նմինհաս եալ·
յարքայակա՛ն զարդապաճուճել:
Ոսպառազինու՛ զինեւարկ եալ·
յարքունակա՛ն ձիոջհեծ եալ:
Հանդէպմիմեա՛նց առճակատել·
մորակ՚ իկռ՛ուշտ աշտանակ եալ:
Կայսերակէ՛րպղընզօրաց եալ·
բարբարոսա՛ց պետին յաղթ եալ:
Օ որքաջապէ՛ս ձերբակալեալ·
Նովէրամբա՛րձըզնա առ եալ:
մԴ Ն՜առաջի՛ն կայսերնած եալ·
խոստացելո՛ւմըն ժաման եալ:
Արքայակա՛ն թագխ՜պճն եալ·
հռոմայեցո՛ց զօրըստո՜ւ եալ:

538 Նոքօք

ԼԲ 32

Նզօք՝ խմեծըն հայ.քել եալ.
և ըզպարսն կաըն հալած եալ.
Ր.յն լինչնորմ ահաւեկ եալ.
ընծայաբերր բազնեացնեղ եալ:
Րնա հոտակմ նադ.կց մատու.ցել.
ը զդաբնայն նըն սաղարթ եալ:
Յայսմ վայրն սկզբնաճոր եալ.
որ փրկութեն մեզ առխթ եալ:
Ւանզն զգրեդ որ յայս սոխալ եալ.
դկց ոսկե մաւըն ոստնոճխը եալ.
Օ որ և յանձն նզայս ոչ առ եալ.
և հրամանաց ոչ հնազանդ եալ:
Ուստն՝ խհացըց փորձմատու.ցեալ.
և տանջանաց սկզբն արար եալ:
Պաւ՝ խբերմ նըն յայն եդ եալ.
որով յսն խոստովան եալ:
Ր.ղեայ արծան յողըն բարձ եալ.
այնու հանդերձվե բամբարձեալ:

գ Նախատանաց ջըրով տանջեալ.
ընդ վայր արկո՛ւն փողով հոսեալ
դ Ընդ գարշապա՛րսըն հեղուսեալ.
՚և ընդ երկի՛ր ածեցուց եալ։
ե Նորի՛ն կարթ ի՛ցընդել արկեալ.
Նայև ըզ ծունկսըն յօշոտ եալ։
զ Եւ եղեգա՛մբ զկող քընքերեալ.
է և արտասուա՛ցն անօթ բըխ եալ։
ը Ընդ քաղ ցըր օղո՛րմածի՛ն ծծեալ.
թ »փոխան ջըրոյ քացախ արբեալ։
ժ Դատաստանա՛ց մերո՛յ պարզ եալ.
որակութէ՛ արեան ներկ եալ։
ժա Դարձեա՛լ զկապարեւացո՜յ եալ.
և ընդ հագա՛գսն սաոր արկ եալ։
ժբ Եւ այսոքիւք ո՛չ շատաց եալ.
այլ և զոտի՛ն միոյ կախ եալ.
Երկոտասա՛ն կըրիւք տանջ եալ.
ասպա՛ խիխա՛ր մխրապն արկ եալ։

Ոիչէ ասեն պարտ դմա կեալ·
մահապարտին որդի եղ եալ։
Սաղմոսին երգ աստկատար եալ·
որ վաս՛ըն տնէր ասաց եալ։
Ի դուբ մահու զես իջուց եալ·
՚ի խաւարին նստեմաց եալ։
Տրդայնական տեղ նամ տե եալ·
հընդ է տասա՛ն և անհամբեր եալ·
Յածակա՛ն խնամոց պահ եալ·
զկժից. քարըե՛ց գըլուխ կոխ եալ։
Ի հրեշտակա՛ց է պատուէր եալ·
բռ̃նալ ձեռամբ վերամբարձ եալ։
Մինչեւեղե՛ւ լըրումն եկ եալ·
խաւար մեղա՛ցըն փարատ եալ։
Յարեւմտից լըյսըն ծագ եալ·
եւզարեւ ե՛լս լուսաւոր եալ։
Տօրհորդա՛ցըն հետեւ եալ·
վեսաւէրի՛ն Թիկունս հաս եալ։

Օ հու խախախմ՛ն նդ եղեցւոց եալ.
որ քե՛ն էր հարանոց եալ:
յե Ջայնաւ արկեա՛լն՝ իգ ընարկէլ.
սիրոյատարակմամբ զայատատաց եալ:
Ի զպատէր ա՛մձն սանէ ժան եալ.
ձկեշ խաննաւ ի՛ Թմահոցնկճել:
Օ երկերբաքո՛ խոպանոց եալ.
իմկուտակա՛ն ձգամբ հերկ եալ.
Նի այե սրոսե մ՛նցե մ քաուսքեալ.
բարողակցե՛ն դ վերկանքեղ եալ:
Ւ ռուանճաճա՛նճ վայրեդելեալ.
զբանըն րուա՛յ ընդ քեզառ եալ:
Նի յանդասատա՛նքո սե բմանեալ.
որ անապա՛տէր ծարաւ եալ.
Օ որ շուշանո՛ց վարդ կցբուսեալ.
ցօղով արե ա՛մբ մեր ոուոդ եալ:
Յ որումբզհա՛ւտքո արած եալ.
անուշահո՛տ ծաղկօք բուս եալ:

Ի դասարանս վայրի ընտանի եալ.
և սուրբ կենացըն ջուրըն եալ:
Ըստ մինչ նոցա վաղճանեա եալ.
յեայաղթութեան մարտին եղեալ::
Ի բարկութեան տ̅ն հար եալ. յլ
որդասա ՚ի խոց յեղա փոխ եալ:
Բ տըբաբելյան արքայկ եալ.
անձնանաբար խայտառակեալ.
Յեղէգնաշամբ վայրիներթ եալ.
ընդ համացեղսն օթագայ եալ:
Լ, աւ յորձանց դիւճաբախ եալ.
նախ ար արացըն յիմար եալ:
Բ արամբ զանձին ըս կոչկոձել.
և ատամամբ ըզ պատառ եալ:
Ո ստիգթած հայրն ոչաւ եալ. ✠
միշտ բանկութե ըզ մեղսերան եալ:
Ո չ յանճխանե ն ոխ ըս պահ եալ.
և ոչ խաղաղ նա բարկաց եալ:

Ի. ձԼ արքային քեռ. երև եալ.
խոսրովիդուխտ կոյս անուանեալ:
Ն. Լ քաղէտոնից այնմ աստց եալ:
զայն որ խնոր վերայն արկ եալ:
Որոց տեսլեամբքն զարհուրեալ.
և զնախարարսն աւտամ յղ եալ:
Յէն Խնդեր սրբոյն ածապար եալ.
՚ի յօգնութի նոցա հաս եալ:
Ն. է մինչ դալուստ սրբոյն եղեալ.
դանբրնդ առաջ դիճաբախ եալ:
Թ. ադ անօրէն խոզաց եալ.
և նախարարքն անզգայ եալ:
Սրբոյն զաղէտքն զայն տես եալ.
և արտասուաց վտակ հոս եալ:
Ն. է ՚ի յերկին նըսնայեց եալ.
դալ ՚ի յիմաստնոցին խնդր եալ:
Ն. է ՚ի հընձան նս օթադայ եալ.
զմարմին սրբոցն անդ անկոխ եալ.

Օ բանըն կենաց վարդապետեալ.
զկաթըն տղայոցն ոգւով ջամբեալ։
Անդ և առեալ մեծար եալ.
ետես յերկնից լուսոյ ծագ եալ։
Օ ապագայիցըն ծանուց եալ.
Ներկայիս իմաստաց եալ։
Այլ և զօրքայն անասնաց եալ.
՚ի մարդ կայլին բնութե փոխ եալ։
Ի,որ դանիէլ հրաշագործ եալ. յծ
որ յառիւծուց գբէն ապր եալ։
Խորհուրդ կենաց ՚ի կերպարկեալ.
յամծայնոցըն մեծար եալ։
Օ իհօտապետ հօտիցն օծ եալ.
զայնոր հօտին փրկանք եղ եալ.
Այլ նորանձև հովուէին առ եալ.
զիւր նորակերտ հօտն և զընդրեալ։
Ի յե վրանայն յավելըն համ եալ.
և զանարլին գետ դարձուց եալ։

Սարկաջահօսշրջան առ եալ
լայնա տարած դաշտ ծաւալեալ։
Ըզնորագոյն հօտն անդրած ե̅լ
զօծման հոգոյն իւղըն հեղե̅լ։
Յերկնից լուսոյ սիւներև եալ
արեգական գերազանց եալ։
Նոր յորդանան եփրատեղեալ
ձայն հայրական աստամկայ եալ։
Յորդէգրութ̅ի մերում կոչ եալ
զորդիս մարդկան յեդեմ դ̅րձ ե̅լ։
Օ ամենեսեան լուսազարդ եալ
կենաց հացի ըն կերակր եալ։
Օ մեհեանըս դիցըն կործան ե̅լ
խորանս լուսոյ անթիւկանգն ե̅լ։
Սեղան գառին յօրին եալ
ի քաւութ̅ի պատարագ եալ։
✠ Ըզկոստանդեայ դարձըն լու ե̅լ
որէր հռոմայ թագաւոր եալ։

546 յայն

Յայն ճանապա՛րհ զօրուք ել եալ·
եօթանասո՛ւն հազար ընդր եալ։
Յառաքելո՛ցն յաթոռ հաս եալ·
սբ ոսկերա՛ցն երկիրպագ եալ։
Ի յարքայէ՛ն պատուասիր եալ·
հայրապետէ՛ն սիրով պատուէ ե̃լ։
Օ գրեգորեա՛յ վկայ եղ եալ·
Խոստովանո՛ղ վեր ընկալ եալ։
Ս ըզ տրդա՛տ փառաւոր եալ·
Որպէս հրաշի՛ւք փոխակերպ ե̃լ։
Բնակա՛ն խրատիւք խրատեալ·
և ՚ի հաւա՛տոյս հաստատ եալ։
Ի յուխտ դաշա՛նց միաբան եալ։ յհ
Թագաւորա՛ցն երկուց եդ եալ։
Յոսկեպատա՛տ կառս ամբարձ ե̃լ·
արքունատո՛ւր ձըրիւք լըց եալ։
Ի մեծըն հայք անդուստ ել եալ·
ուրախալի՛ր սրտի բերկր եալ։

Ինիկիա ժողովդ դարձ եալ.
գրիգորիոսըն կոչեց եալ.
Յորումերթալ ո՛չ անսաց եալ.
մի՛ առաւե՛լ գոլով պատու եալ:
Օ առիստակէս փոխան յղ եալ.
որիւր որդի համա նման եալ:
Օ բան հաւատոյ ո՛դուստառ ել.
տանըս հայո՛ց պարգև բեր եալ:
Յորոյ հիմա՛ն նմեք հաստատ եալ.
անշարժապէս տրամադր եալ:
Արիոսէ չեմք հաւան եալ.
որ զմի բնութի՛ն յերիս հատ եալ:
Սաբելլի չեմք հնազանդ եալ.
որ մարդածի՛ն զկոյսնասաց եալ:
յճ Ո՛չ նեստորգէս տեղի գտ եալ.
որ ո՛չ ասա՛ց մարմին առ եալ:
Այլ մեք ՚ի հայր հաւատաց եալ:
և միածնի՛ն երկրպագ եալ.

Սուրբ հոգին խոստովան եալ.
յէութ̅է հօրըն բղխ եալ:
Յերկից անձա՛ն ցմին խոնարհ եալ.
և զաղաւնեա՛ն մարմինս առ եալ:
Ընդիւր ինքեա՛ն միացուց եալ.
և՛ իկուսէ՛ն սրբոյ ծըն եալ:
Սովին մարմնո՛վ կամաւ խաչ եալ.
և վասնմե՛ր կամաւ մեռ եալ:
Երեքօրեա՛յ նա՛ յարուց եալ.
և ուստիջըն վերաց եալ:
Գալմիւսանգա՛մն խոստաց եալ.
և անվաղճա՛ն Թագաւոր եալ:
Բարեգործա՛ց բարիս տու՛ եալ.
չարեաց տանջա՛նըս հատուց եալ:
Արդ այսպիսի՛ սեանն խարըսխ ե̅լ.
գրիգորիոս զհօ՛տանիւր Թող եալ:
Օու խստանկէ՛ս իփոխան եդ եալ: ՅՂ
Ինքն՝ իմանեա՛յ յայրըն ծածկ եալ:

Որըմն տըրդաման և յոյժ բաղձացեալ.
լուսաւորչէն ի խոր հետև եալ:
Ի զծիրանն սըն մերկաց եալ.
և զերկրաւորըթագն ընկեցեալ:
Հոմոնաւպետն ի անյայտեղեալ.
լուսոյն մերոյ լոյս ամփոփ եալ:
Ի հովուական դասուց թողեալ.
թափառական յայր կարծեցեալ:
Օ խոր փրկչէն սպասաւորեալ.
նոքամ զծառայն դխապետ եալ:
Որպէս զմովսէսն անքոյթեղեալ.
զխմբ պաշտօն ըզնայ առ եալ:
Ր.ըխտակէս սուղինչ կաց եալ.
և շաւղաց հաւրըն հետև եալ:
Ի յանբարոյ առնէ սպան եալ.
ի թխնաւան ի խուրում թաղ եալ:
Ո րդամնէսն փոխանակ եալ.
ի հայրենին ի աթոռ նստ եալ.

Ի նոյն շաւեղ ուղղևոր եալ·
իւրում հօտին ն առաջնորդ եալ:
Այլ մերասէր ազին եղ եալ:
զ չարիսն աստեմոր գործեց եալ:
Ըզկնի որոյ թագաւոր եալ·
Խոսրով որդին կարանուեան եղ:
Տ օրըն բարւոյ ոչնըմանն եալ·
ամենայնին գոլով յետոն եալ:
Արիու թեեցն ոչ հետև եալ·
և հաստակաւ յոյժ յուաց եալ:
Ոստ և յետոյն այնպէս կաց եալ·
և յետ սակաւ ինչ վըճար եալ:
Անուն բարի ոչ ըստաց եալ·
այլ նախատին նքնախնեացն եղել·
Բայց մինչ տորդանօրն զօրաց եալ·
նուաձելոցն ապըստամբ եալ·
Որպէս աղուանքն արևել եալ·
ուրդրիգորեան առաջնորդ եալ:

Լու սոյբանն նոյ հանդուրժեալ.
չարբարբարոսքըն խաչար եալ:
նժ Այլ չեջուցին նզջահըն վառեալ.
՚իշամպշակն ի ձիըն թագր եալ:
Ամենայնիւ հարց նըմանն եալ.
և կուսութբ առաքել եալ:
՚Ի և վրթանայ որդւն ծըրն եալ.
համբաճատն պ քանչա պետեալ:
Յետխոսորովու տիրանեղ եալ.
յաթոռըն հաւրերոյ նըստ եալ:
Արիութեց ոչ հետև եալ.
այլ վատութեըն համբաճ եալ:
Րայց վըրդանայ զերկեր լը եալ.
և յերկնայն նս վերամ փոխ եալ:
՚Ի յիւրական ն աթոռ եդ եալ.
զյուսիկորդին ն իւրկոչեց եալ:
Որբարբ ոք վարուքեց եալ.
յանդ խմանն չ չարեաց գըտեալ:

Դ տէրամնայ գանձուն մեռ եալ.
ընդ պատկերին զօր խորտակեալ.
Սէ ծերունոյն դանիէլ եւ.
հեղձմամբ մնմա հօլ վաղձ նստեալ
Ինքն՝ ի յաչացըն խաւար եալ. Ն Ե
սաւուռն ղաբար յեւրմն մեռ եալ.
Յետայսրար շանի Թագաւորեալ. ✠
՚ի տիրամնայ որդ ի ծըն եալ.
Որ՚ խարին ն աւուրս եղ եալ.
ներսէս հայոց հովիւ նստ եալ:
Լուսաւորչին շաւեղ ծաղ եալ.
առ՚ ինմանէ չորրորդ սեր եալ:
Սարուքըն մէ հող սովմաքրել.
եւ հանձարով ի մասսայց եալ.
Բուսքելոց հասասար եալ.
ժարդ արէից շնորհօք լց եալ.
Յածայն ն հոգւոյն օծ եալ.
խբրաղանին հովանաց եալ:

Որ ըզ չարեացն արմատախիլ եալ.
և բարիոք կարգըս տընկ եալ։
Ողորմութեն ըն հաստատ եալ.
զարամադ բութեն ըն հալած եալ.
Ընդ դեմ չարեաց սուսեր բոր եալ։
և առ բարի սըն հեզաց եալ։
Նէ Որպէս արշակին ամբարըշտ եալ.
սաստող բանիւըն կշտամբ եալ։
Յարեանգնելչէ անպարտեղեալ.
յարշակունեաց քաղաքշէն եալ։
Որոյ զընաւկի չս անխտացուցել.
և աղօթիւքըն տապալ եալ։
Մինչ ՚ի կղզին յոյն աքսոր եալ.
ած աքար հրաշագործ եալ.
Ձուկն ՚ի յալեաց վերամբեր եալ.
Ջուր ՚ի կղզին աղբերաց եալ։
Ի յարքայէն վերադարձ եալ.
որ թէոդոս մեծ կոչէց եալ։

Պաքժողովն որ գումար եալ·
յերից յիմնից մին սաեղ եալ։
Բայց ՚ի շապհոյ արշակ կալ եալ·
և խուրովլի զինքն ըսպան եալ։
Եւ փոխանակ թագաւոր եալ·
որդինորայ պապ անուան եալ։
Որընդ շապու հնազանդորարեալ·
ընդ հօրն արեանըն զոր հեղեալ։
Որոյ յաշխարհըս մեր եկ եալ· նես
անթիւ զօրօքըն բանակ եալ։
Յորժամ հանդէպ միմե՜նց կացեալ·
Թագաւորացն ըռազմ եդ եալ։
Սէն ՚ինըպատա լերինն եւ եալ·
որպէս մովսէսըն պաղատ եալ։
Որ.քանըզ ձեռսըն տարած եալ·
հայոց զօրացըն զօրաց եալ։
Եւ մինչիվայր կոյս խոնար հեալ·
պարսկականացն ընդ դիմացեալ։

Նայցպապղաղ՛ր վարուքեացել.
և՛ խարբոյն յանդխման եալ:
Որում մահու դեղարբուցեալ.
և՛ ի կենաց աստիճան եալ:
Նման հոդուոյն ակամբյառեալ.
մինչ 'ի վաղճա՛ն ըն հուպ եղ եալ:
Օ ապագայե՛ցն իր հանդրձեալ.
մեր ձակայե՛ցըն ծանուց եալ:
✠ Յարշակունեա՛ց զարմէ սերեալ.
Թագըն փառա՛ց ասէ բարձ եալ:
նծ Նէ՛ 'ի յազգէ՛ն լուսաւոր եալ.
հովիւ. բայց մի՛ այլ ո՛չ նստ եալ:
Տայք 'ի հիմա՛նցըն տապալեալ.
ազգաց բազմա՛ց կոխան եղ եալ:
Նկեղ ցեքըն խաւար եալ.
մանկունք նորա՛ յազգըս գերեալ.
Օառայակա՛ն ազգին ծըն եալ.
հայոց ազատքըն ծառայ եալ:

Ե՜քանանո՛ւ զարմ անիծ եաւ.
օրհնեա՛լ զարմի՛ն հայոց տիրեաւ:
Իսկ՛ ինեռի՛ն պղծոյն մերձեաւ.
արխակա՛ն զօրացն ել եաւ:
Իսմայէլի՛ն տոհմին յաղթ եաւ.
զերուսաղէ՛մ քաղքան առ եաւ:
Ամըս բազո՛ւմըս մարտ եդ եաւ.
հանդէպ միմեա՛նց պատերազմեաւ:
Հռոմայեցո՛ցըն նուա՜ճ եաւ.
՚ինեստորա՛ցն յաղթա՛ հար եաւ:
Յետ այնորի՛կ յոյժ զօրաց եաւ.
Եւզան հա՜ճա՛տսըն հալած եաւ:
Եկեղեցի՛ք լուսա՜որ եաւ. ն՟կ
աշխարհ ամէ՛ն խաղաղաց եաւ:
Մ՝ինչև ւրո՛ւմն երկրի եկ եաւ.
դատաստանի՛ն աւր մերձեցեաց:
Ապըստամբո՛ց յերկրէ բարձ ել.
Եւարդարո՛ց թագա՜որ եաւ:

Մինչ զայսպիսիս հոգւով խօսել·
հրաժարական յերգ յօրին եալ:
Ննջեցուն ողջոյն տուր եալ·
՚ի սրբութեցըն հրաժար եալ:
Օ հոգին մաքուր սեռանդ ել·
՚ի հրեշտակաց վեր ընկալ եալ:
Օ որ յամբառնան նծանուց ել·
որք ՚ի լերին նա միայն աց եալ:
Իսկ ըզ մարմին ողբովք առեալ·
՚ի թիկնաւան ըզ նայ տար եալ:
Յերգ հոգևոր պարաւոր եալ·
ընդ նախահարցըն հանգուցեալ:
Սակայն պապայ պարտաւորեալ·
վասն այս չարեացս որ գործեցել:
ն̃ջ Թ․ եոդ ուսի ըզ նա սպան եալ·
ըզ վրէժ արեան սրբոյն խնդրել:
Իրատաւազդամ փոխանակ եալ·
յարշակունի զարմէ ցեղ եալ:

Նւ.քաջութե՛ գովա բան եալ.
մինչորդ ատամ՛յ համանման եալ:
Օ ի մինչ մանո՛ւկ յէլ լադա՛մ եալ.
առ խուծս ոգո՛ւն ըս կոտոր եալ:
Րւձլ ևըզ հի՛նգ այրաքաջաց եալ.
՚ի յերերո՛ւց վերա՛ սպան եալ:
Ի հա՛յլ բազու՛մս արհաց եալ.
ապա արքա՛յ հայոց նստ եալ:
Որ ընդ եփրա՛տ անդ րոքայլ եալ.
և զաւազա՛կսըն սատակ եալ:
Նորաքայելե՛ս աստերև եալ.
ընդ սկամանգո՛ս գետըն վազ եալ:
Ի՛ զ.քինն եաւ՛ գերազանց եալ.
երկու և քսա՛ն կանկուն քայլ եալ:
Բայց մանկաբա՛ր անմտաց եալ.
Թէոդուա՛է ըստ ահակ եալ:
Որւստի նորա՛ զայն ըմբըռն եալ. ն̄ձ̄
և՛ խմահո՛ւ սպատիժս արկ եալ:

559 յորու.

Յորում երկո՛ւց թագաւորեալ.
որք ՚ի պապա՛յ որդիս ծընեալ:
Միոմն արշակ վերա՛ կոչեալ.
և վաղարշակ միւսն անուանեալ:
Սոքա՛ թագիւ ո՛չ պերճացեալ.
և ո՛չ զօրօք զօրա՛պետեալ:
Մինըն յունա՛ց հարկատուեալ.
միւսըն պարսի՛ց հպատակէալ:
✠ Յայսմ վայրի՛ եղև յայտնեալ.
այնոր մեսրո՛պըն կոչեցեալ:
Որ տեսակա՛ն ուսմամբ վարժե̅լ.
գործնականաւ՜ գերազանցեալ:
Ճգնողակա՛ն վարս ընկալեալ.
և յանապա՛տըս հետևեալ:
Օրըստօրէ՛ զմահ անձնառեալ.
ընդ ք̅ի՛ չարչար անցեալ:
Բարեաց պատճա՛ռ հայոց եղեալ.
զիմաստութ̅ե՛ գանձըն խնդրեալ:

Օ որ աղօթից մասամբ դատեալ. ն͞ղ
հոգ͞ոյն մասամբ տպաւոր եալ:
Ըստ մովսէսի արժանաց եալ.
զա͞ծ ագի ծ տառս ընկալ եալ:
Երեւքտասամբք վեցեւք յն͞գ͞ե.
արեգական ելիւք չափ եալ:
Ի յամշնորհի սովաշ տոշ եալ. ✠
մ͞ե ըն͞սահակ օժըն͞դակ եալ:
Որ ներսէսի որդի ծըն եալ.
համնըմանն նախնեացն եղ եալ:
Արդ երկոքին սոքայ ընդր եալ.
եկեղեցոյ ամոլք լըծ եալ:
Օ բանի ակօսըն պատառ եալ.
զիմաստութ͞ե ըն սերման եալ:
Մանուկս ուշիմըս ժողով եալ.
նորդպրութ͞բ այնու վարժ եալ:
Որք թարգմանիչք հոգ͞ոյն եղ͞ե.
ըստ պտողոմայ ՚ի նոյն շարժ եալ:

Յաթենացո՛ց. քաղաքներթ եալ.
զիմաստութե՛ ծաղիկս առ եալ:
Է Որպէս մեղո՛ւ թևօք բարձեալ.
յեկեղեցի՛ս հայոց բեր եալ:
Այսէ մովսէ՛ս գա՛թի՛ եղեալ.
և մամբրէի՛ այլք հետև եալ:
Այնքան շնորհօք վերին լցեալ.
մինչ զի յունա՛ց գերազանց եալ.
Բայց մեսրոպա՜յ շրջագայ եալ.
զամենեսի՛ն լուսաւոր եալ:
Սրբոց աղօթի՛ց դիր ըստեղծել
հոգւոյն շնորհօք առ ատաց եալ.
Յեկեղեցւո՛յ կարգ յօրին եալ.
և սքանչելօ՛ք վաղճան առ եալ:
Լոյս ՚ի յերկնի՛ց վերածագ եալ.
՚ի ձև խաչի՛ մարմնոյն խաչ եալ:
Բայց ՚իննջո՛ւնց ա՜ուրբս լեալ.
խաստորուլ ամո՛ւն յարքայ նստ եալ:

56.2 ղոր

Օ որ ևպարսից ըզնա կալ եալ·
զվռամ շապուհ փոխանեդ եալ։
Եւ յետ սոցա հայոց տեր եալ·
պարսիկ շապուհ հըն կոչեց եալ։
Ապամներջին նըն վերջաց եալ· ծջ
որ արտաշէսն էր անուան եալ։
Որում նախարարքն ոչ հանդ ուրժել
ի յաղտեղի գործոյն եղ եալ։
Թագաւորին պարսկաց մատնել·
փոխան նորա պարսիկ առ եալ։
Եւ ըզ սահակ սըբըն մերժ եալ·
որ այսմ իրի ոչ հաղորդ եալ։
Որում փոխան սուրմակ նստեալ·
ևփոքի շոյ զնա յաջորդ եալ։
Այլ նախարարքն զղջաց եալ·
առ հոմոսապետըն քաղցր եկ ել։
Աղերսական ձայնիւ մաղթեալ·
քննել տեսուչ նոցին դարձ եալ։

Սակայն սրբոյն ո՛չ յանձնառեալ․
այլ զհրաշալի՛ն տեսիլ պատմեալ։
Որքորմութէ՛ մեծաւ լըցեալ․
զկորուստ անձա՛նց խուրեա՟ լացել։
Իսկ նա յաւո՛ւր որում ծըն եալ․
՚ի նոյն աւո՛ւր մահուամբ լուծեալ
Հէ Մահկանացո՛ւ յաշխարհ մտեալ․
անմահ յիշո՛ւմն ինքեան թող եալ։
Տեսիլ սորի՛ն աստ կատարեալ․
Թագ և հովի՛ւ հայոց բարձ եալ։
Որ նախորստա՛մբն եցոյց ծաւէլ․
Նգուգնոսկի՛ կտաւով ծածկեալ։
✠ Սակայն սակաւ ամացանց եալ․
Թոռըն սորի՛ն յառաջաց եալ։
Ին որ վարդա՛ն վերաձայնեալ։
ա՟ծային հոգ՟ւով լըց եալ։
Մամիկոնեա՛ն զարմէ սերեալ։
Եւսպարապե՛տ հայոց եղ եալ։

Օ եկեղեցւո՛յ սիւն հաստատեալ
վասըն նորա՛ նահատակեալ·
Սմա բազո՛ւմք նիզակակցեալ·
մէ նախարա՛րք հանդիսացեալ:
Որք վարդագո՛յն արեամբ գընեալ·
զարքայութե՛ն ըն խոստացեալ:
Օ որթէ կամն ոք համասատեալ·
զեղիշայե՛ն տառ վերծանեալ:
Որ ցուցանէ՛ զայս գործեցեալ·
՚ի յազկերտէ՛ ահուրս եղեալ:
Իզգլուխնոտն ւքն ՚իբացբարձեալ·
զմեծըն փոքրո՛ւմբ տարամերժեալ:
Օ հօտըն հովւո՛ւօ՛ք սրբոյ տուեալ·
զգառինս գայլո՛ցն յափշտակեալ:
Օ երիտասա՛րդըս խողխողեալ·
՚ի մարց գրկա՛ց տղայք գերեալ:
Ի զկուսա՛նս ո՛չ զգացեալ·
ծերք յաթոռո՛յ պատուոյ անկեալ:

Ըզքահանայն՝ խո՛ւր մատնեալ.
զայրիս նոցա՛ ո՛չ զքլայց եալ:
Որպէս ղևո՛նդ ալեօք ծաղկեալ.
իմաստութե՛բ պայծառաց եալ:
Զեզըն սահա՛նկ պատարագ եալ.
ոչխարոյ փոխա՛ն այլ ինքն զէն եալ:
չխ Սըրն յովսէ՛փ հոգով մաքրեալ.
ԵՒոյք նոցէ՛ն աշակերտ եալ:
Որ զերկնայի՛ն լոյսըն տես եալ
և պսակա՛ց արժանաց եալ:
Ստեփանոսի՛ համանման եալ.
որպէս և ձա՛յնըն վկայ եալ:
Օ այս տեսութե՛ն ըս գուշակեալ.
հարցըն մերո՛ց նախ ասաց եալ:
Ըզ բարկութե՛ն նանդի սկս եալ.
և մինչ առ մե՛զ ո՛չ կատար եալ:
Քանզի պարսի՛ց յանժամերեալ.
տանըս հայո՛ց թագաւոր եալ:

Սակաւ իշխա՛նք ինչ ամրացեալ·
յամուր տեղի՛ս ըմբռնաց եալ։
Եկեղեցի՛ք հրձիգ եղ եալ·
մանկունք նորա՛ ողբովք ցրուե՟լ։
Պայծառ զարդու՛ցըն խորթնացե՟լ·
կտաւըն թու՛խ նշանակ եալ։
Իսկ յետ ամա՛ց այն ինչ անցեալ·
ժամանն ակա՛ցըն երկար եալ։
Փոքր ինչ չարե՛ն աղօտաց եալ·
հայոց ոգե՛ և շունչ առ եալ։
Բագրատունեա՛ց թագաւորե՟լ·
և մասնաւո՛ր հայոց տէր եալ։
Եկեղեցի՛ք լուսաւոր եալ· չծ
նախարարա՛ց գահնորոգ եալ։
Վարձե՟լ մեղա՛ց մեր զարթուցե՟լ ✠
զհարաւայի՛ն ազգըն շարժ եալ։
Որոց մահմետըն մոլոր եալ։
կոյր և կուրա՛ց առաջնորդ եալ։

Նախըզպարսի՛ց աթոռն առ եալ.
արևելի՛ց տիրա պետ եալ.
Ապա՛ 'ի մե՛զ հուրն այն վառ եալ.
և ընթանո՛ւրբս ճարակ եալ։
Այս 'ի վաթսո՛ւն թվականն եղէլ.
ամքչորք յիսուն զերկերիմանրեալ։
Նաւ յետ սոցա՛ այլ ազգել եալ.
յանապատէ՛ ինչ հեռաց եալ։
Կրօնից նորե՛ն հաւատաց եալ.
մոլորելո՛յն ըզհետ եղ եալ։
Համայնազգի՛ նթուրքանճանել
'ի քսան և չո՛րս ցեղ որոշ եալ։
Որոյ և չա՛րինէր ո՛չ չափ եալ.
բնութե թուո՛ցն էրո՛չ յաղթեալ։
Արիւն արբո՛ւք գազանաց եալ.
զաղէր գործո՛վք անասնաց եալ։
Օ իշխնութե՛ տաճկաց՝ առ եալ.
Թէ՝ և կրօնի՛ւք հաւասար եալ։

Ս՝ ընդ աշխա՛րհըս տարած եալ·
ծովու յայսկո՛յս հանուրց տիրեալ:
Օ ոսկերըս մե՛ր ըզ չորրաց եալ·
զօրէ՛ր նախկի՛ն ազգաց ծըլծ եալ:
Վ իշապօրէ՛ն սոցա կլ եալ·
և առիւծո՛ւց նըմա՛ն մանր եալ:
Օ ի՛ ի համա՛ր թիւ ո՛չ անկ եալ:
անպարտ յարե՛ա նցըն զօրհեղէլ:
Կամ ծառայի՛ցն անդ լին դէր ել·
և կամ յայտնի՛ն որ վաճառ եալ:
Կամ ըզ գո՛յից յափը շտակ եալ·
որք ընդ ձեռա՛մբ նորին անկեալ·
Ո րոց այնքա՛ն աղքատաց եալ·
որպէս յերկա՛թ գոլով կապ եալ·
Թ ողից ըզ չա՛րըն մեծ ատ եալ·
զ հոգւո՛ց կորո՛ւստըն գործեց եալ·
Ի հաւատո՛յցն ուրացուց եալ· ՀՇ
կամ չար գործո՛վք ապականեալ:

Արդ այսպիսի՛ սրօք տանջեալ.
վասն մեղա՛ց մեր դառնացեալ:
’Ի սաՀակա՛յ սրբոյ սկսեալ.
մինչ և առ մե՛զ ո՛չ վրձարեալ:
’Ի յաշխարՀէ՛ ծնընդեանն ելեալ.
’ի Հայրենեա՛ց տարս մերժեալ:
Յերկիր օտա՛ր պանդուխտացել.
մինչ զի ըզ մե՛րըն մոռացեալ:
Օ աշխա՛րՀըն մե՛ր օտարքներեալ.
մե՛ք առաջի՛ աչաց տեսեալ:
Անմիտ ազգա՛ց զկծեցուցեալ.
բայց ’ի մեղա՛ց ո՛չոք դարձեալ:
Լախնի աթո՛ռ որ լոյս ծագեալ.
այն ’ի միջի՛ կայ խաւարեալ:
Աթոռակա՛լքըն Հեռացեալ.
տարըր աշխարՀի՛ն կ շրջմ՛դայեալ
Տոհմ որ թագի՛ն փառաւո՛րեալ.
անարժանից ստրուկ եղեալ:

Որքաշխարհա՛ց բազմացուիրեալ։
իքաղցելո՛ց հաց մուրաց եալ·
Սակայն բնութ՟ի՛ ազգին պահել։
որ պահա՜ծէ՛ կընկոչեց եալ·
Թէ և Թագու՛ն իմն ամփոփեալ։
ռամիկ ազգա՛ց միջի ծածկ եալ·
Միայն ինքեա՛նց ներհունե ղեալ։
որյայնմազգէ՛ գոլով սեր եալ·
Որդի ըզ հա՛յր փոխանակ եալ·
մինչև առ մե՛զ ըս հասուց եալ։
Նախնակա՛ն հօրէսկս եալ· ✠
ի պարթևէ՛ն լուսաւ՜որ եալ։
Մինչ ի վասա՛կ քաջըն հաս եալ·
ա՛յնոր արեա՛մբ նահատակ եալ·
Յորմէ գրիգո՛ր որդի ծըն եալ։
մագիստրո՛ս վերա պատու՜ եալ
Ած՟այի՛ն շնորհօք լըց եալ
իմաստութ՟բ ՛պայծառաց եալ

571 հօրըն

Հօրըն մերո՛յն նա հայր եղ եալ.
ըստ մայրակա՛նըն միջնորդ եալ:
ՀՂ 'Ի յարքայէ՛ն յունաց պատուէ՟լ.
և նա հանդո՛ւց յոքունց տէր եալ:
Տեառկանաճըն ծոխաց եալ.
և երկիւղի՛ւ ճըն զարդար եալ:
Ըստ հոմերի՛ տաղա՛ չափ եալ.
ըստ պղատոնի՛ պերճա՛ բանե՟լ:
Յունականին ներհուն եղ եալ.
յոքն իմաստի՛ ցըն մակաց եալ:
Զա՟ծ աշո՛ւնչ տառ վերծանեալ
որ ըստ օրէ՛ն 'ի նոյն կրթ եալ:
Եկեղեցի՛ս վայել չաց եալ.
'ի հայաստա՛ն աշխարհ շի՛ն եալ:
Ըզ կրօնաստա՛ նըս յարդ արեալ.
ըզ վանակա՛ նըս յանձանձ եալ:
Զ արդ լուսնակա՛ն անձն ընկալե՟լ.
զվարդ ալետա՛նց հոյլ ժողով եալ:

Հայր ըստ յոբա՛յ որբոց եղ եալ·
այրեաց զարմա՛նց խընամած եալ:
Ի զնիւթակա՛ն գանձ ըստաց ել·
՝տնանկաց յանձի՛նըս սերմանել
Օ ի մինչ դարո՛ւն հոգւոցն հանել
՝բազմա բեղո՛ւն պտղա բեր եալ:
Սա՛ այսպիսեա՛ն վարուք կաց եալ·
ըստ այ՛ յուղ ևոր եալ:
Ժամանակա՛ց ինչ յաջող եալ·
և առ նախնի՛ սըն յաւէլ եալ:
Ժառանգ կենա՛ց յետ իւր թողել·
այսէ զորդի՛ն բարե մասն եալ:
Պալհաւունի՛ն յիւրմէ սեր եալ·
՚ի գրիգոր եա՛նց շառաւիղ եալ:
Որդ վահրա՛մ անուանադր եալ· ✠
յառաջա դո՛յնըն կոչեց եալ:
Մ՝ինչ դեռ զօրա՛ց իշխող եղ եալ·
՚ի հայրենի՛ն յաթոռ նստ եալ:

Մինչ աշխարհն յօրէնս կացեալ
և 'իխառնեցն արտաս կաց եալ:
Քանզի հոգւոյնէր նուիրեալ.
և 'ի նորա մասին հաս եալ:
Իսկ յորժամ զայս ոսկի լուծեալ.
զառ ըստ որևս արհամարհ եալ:
ոժ Ըստ ամենայն իր փոփոխ եալ.
մինչև անուանըն փոխադր եալ:
Որպէս սողոմ վայրենաց եալ.
ըղ կնի պօղոս ընդ անաց եալ:
Նոյն և վահրամ նախասաց եալ.
գրեդ որևս վերածայն եալ:
Քանզի մինչ ի ւըքըն կամեցեալ.
Թէ առնուլու զուարձաց եալ:
Նազ յխառնաւն բանն յիշեց եալ.
և այնոքիւք զինքն խրատ եալ:
Թէ որ ոք ոչ զանձն ատեց եալ.
և զ կնի իմ խաչ ըն բարձ եալ:

Նմ աշակերտա խմոյչ եղ եալ.
անձառափառացն ոյչ հաղորդ եալ:
Ո այսոյչ բանիւ լոկ ասաց եալ.
կամ՚ խաչին նխարհըրդ ած եալ:
Ր. յլ եգործոյլըք կատար եալ.
և յերկնային ուղղ ին սկս եալ:
Ո աշխարհական ձև մերկացեալ.
զի չխանական կամար լուծ եալ:
Ր զ հեզութեան կերպ առ եալ. ո̄ւ
զխոնարհութեան ծնրաստանձել:
Դ յիւրայոցըն հրաժար եալ.
և յանապատըս հեռաւ եալ:
Հ ամակրօնից հաճասար եալ.
առաքինի վարուք կրթ եալ:
Յ օրէնըս տն՚ խոնարհ եալ.
՚ի գիշերի ինոյն տքն եալ:
Վ կայութի տն քնն եալ.
և բոլորով սրտի խնդր եալ:

Ընդ ճանապա́րհն ամբիծ գնացեալ
՚ երանութ̃եց արժանաց եալ։
Յանապատի́ առանձնաց եալ․
ըստ յովաննու պահօք սըն եալ։
Ոչէր արժանի լուսյն թաքչել
կամ քաղաքի́ ն անտես եղ եալ։
Այլ յաշտանակըս բարձրացեալ․
և յընթանուր լոյս ծաւալ եալ։
Օ իմինչ յաւուրսն յայս հասեալ
հայոց հովուացըն վաղճան եալ։
ո̃լ Հուն պետրոսեան ՚իբացբ̄րձեալ․
որպէս հեղեան այն ծերոց եալ։
Որով յունաց ընդ մեզ չոր եալ․
այլում լինել թոյլ ոչ տու եալ։
Օ ի անտերունն չասեն եղ եալ․
լեցին ՚ի կրօ նըս մեր դարձ եալ։
Յոր ժամ արքայն մեր կոչ եցեալ
գադիկ անուն վերածայն եալ։

Մ՛ջնոր ըզ կա՛րս ՚ի յոյնս տուեալ.
և զծամընդա՛մ գղեակնատ եալ:
Քանիմեծամ՛ գունդործեցել.
Ինչ ըս բազո՛ւմն անթիւծախեալ:
՚Նա և ըզ կա՛րսնախ ասաց եալ.
պնըր խնդ րո՛յ փոխանակ եալ:
Ոիհովուապե՛տ հայոցդրձել.
նացէ յաթո՛ռն ունայնաց եալ:
Որդ ըղձի՛ց այսր հաս եալ.
և մատանեա՛մ ոսկի կնք եալ:
Ո՝ինչ ըզ վեհի՛ն հրամանաւեալ
հարըս հայո՛ց անդ ժողով եալ:
Սամիաբա՛ն խորհըրդ ած եալ. ա̅ն
զարժանաւո՛ր խնդրոյն գըտեալ:
Իվերընակա՛ն խնամոց յայտնեալ.
յադարակի՛ գանձըն ծածկ եալ:
Մ՛ջն որ ղօղեա՛լ և թաքուցեալ.
յանապատի լոյսն անփոփ եալ:

Ընդ որ հանուրց կամաց հաճել·
առ խնդիր ըղձն յորդորեալ։
Զգրիորիս յառաջ ածեալ·
որ և Վահրամ նախաձայնեալ·
Ուստինորա զայն ծանուցեալ։
և ի պատուոյն յետ նահանջեալ·
Զինքն անարժան այնմ ասացել։
ընդ այ միջնորդ եղեալ·
Բայց ամենից բռնադատեալ։
և յակամա հարկաւորեալ·
Յօծմամբ հոգւոյն ըզնա օծեալ։
յաթոռ նախնոյն վերանստեալ·
Զոր Ահարոն խոյրիւ պճնեալ։
և սամուէլ տն ձայնեալ·
Եկեղեցւոյ վէմ հիմն եդեալ։
վերուստ կոչմամբ անօթ ընդրել·
Որև սոցունց համեմատեալ։
զեկեղեցիս լուսաւորեալ·

Երկրորդ մեսրո՛բ մեզերև եալ·
զգիրըս բազո՛ւմըս Թարքմանեալ։
Ու ՚ի յունա՛ցն և ասոր ոց·
Ճառըս սրբո՛ց վերա՛ բեր եալ։
Տօն յիշատա՛կ նոցին կարգ եալ·
ընթերցուածո՛վ քընզարդարեալ
Օրս ո՛չ միա՛յն լոկ վեր ծանեալ·
այլ և վարուցըն նախանձ եալ։
Ստորումանո՛ւն իսկ ընկալ եալ·
վկայասէ՛ր վերա՛ ձայն եալ։
Ժառանգութե՛ն ո՛չ ըստ ացեալ·
ո՛չ ՚իմիո՛ւմ վայրի բնակ եալ։
Պանտըխտաբարո՛յ երկրի շրջեալ·
դքաղ ցեալ հոգե՛ան կերակրեալ։
Յերուսաղէմ քաղաքն երթեալ·
ո՛ւր փրկութե՛ն ըն մեր ծագ եալ։
Ե՛ ՚խորբո՛ց դիրըս հաս եալ·
յոր վայր նոցա՛ նահատակ եալ։

Յարև մտակա՛նըս ժաման եալ·
Ո՞ւրազգ հայո՛ց բազում իջ եալ·
Ընդ ըղ նոցե՛ն լուսաւո՜ր եալ·
և՚իհաւա՜տո՛ըս հաստատ եալ։
Ընդ ուստ՚ իծո՛վըն մեծաց եալ·
յեդ իպտակա՛նսըն փոփոխ եալ։
Յայլասեռւե՛ցըն մեծար եալ·
և յարքայէ՛նոցունց պատու՜ եալ։
Րնդ սէս որ ա՛նդ շրջագայ եալ·
առ՜ կենդանեօ՛քն և հանգուցեալ
Յորոց ծաղի՛կըս հաւա՜ք եալ·
քաղ ցր վարո՛ւցըննիւթառ եալ։
Ընդ ՚իյաթո՛ռըն սէ եդ եալ·
զառ ՚իքեռւէ՛ն որդի ծըն եալ։
Օ գրիգորիո՛ս համանուան եալ·
զհօրըն մերո՛յ եղբայր եղ եալ։
Օ այն որ շնորհօ՛ք հոգւոյն լցե՜ալ·
անբիծ վարո՛ւք սրտի՜ւ մաքր եալ։

Օ այն որ լուսոյ հոգւոյն ծագեալ.
պետոց նըմ՛ան տուողաց եալ։
Որ յովսէփայ մեծի նման եալ.
ըզ համազգիս ըզ կնի ձգ եալ։
Օ արի եղ բա՛նս իւր քաջացեալ.
ըստ յեսուայ զօրա պետ եալ։
Որոյ վահրամ վերա՛ ձայն եալ.
միւսոյն վասա՛կ անուանադր եալ։
Որք վեհագոյն փառս ընկալ եալ.
և մեծարգել պատուոյ հաս եալ։
Ի զ պատերա՛զմ ազանց վան եալ.
զհկ առսկա՛ց հոյլս յաղթ եալ։
Սա այսօրին կ շքեղաց եալ.
և աշխարհի նոցունց տիր եալ։
Ուստի մեծին հովուին դարձել
գալ յարևելս խորհեց եալ։
Օ իւր օրհնեցեալն որդւոց եալ.
և զհոմանունն հաստատ եալ.

Ինքն ինոյեա՛ն լաստին էլ եալ·
յերկիրուղի՛ղ առաջնորդ եալ։
Յօթևանո՛ք զանցարար եալ·
մինչ ՚խախուրո՛ս լեառըն հաս եալ։
Ընդ որ սրբո՛ցըն բնակքեղ եալ·
և՚իմարմնի՛ հրեշտակաց եալ։
Մ՝ըշտամըռո՛ւնչ փառաբանեալ
զերրորդութի՛ն ամենա՞ր հնէլ·
՚Իվայելո՛ւչ յայն վայր էկ եալ։
հովո՛ւա պետի՛ն ըղգա՛նացեալ։
Պսեա՛ մըթի՛ն լեռնանո՛ւնէլ։
ուրեմն հոգիք լուսաւոր եալ։
Օ յոգնավըրդո՛վ կենըս թողեալ·
զոր՝ և երա՛զէր ծանուց եալ։
Յածայի՛ն վարըս ձգն եալ·
և զանմարմնո՛ց կերըս ընկալ եալ։
Օ բանխսիրո՛ղըն հաւաք եալ·
և առ ինքեա՛ն բնակեցուց եալ։

Օ գերբահոգւո՛յն միշտ ընթրց եւ:
ւընդ նոսա՛ն յար խօսակց եալ:
Ի մէջ երկրա՛յ քաղաքն սատափոխեալ.
որ եփրատա՛յ մերձ առ կայ եալ:
Քաղաք Քեսո՛ն իմն անուանել.
ուր հուպէ վա՛նք կարմիր կոչեալ.
Անդ յիշխանէ՛ պատուհասեալ.
ածասէ՛ր անձն երև եալ.
Սրոյ վասի՛լ անուն ձայն եալ:
նախ եղուզա՛նկ մակ անուան եալ:
Կրմին հանդո՛յն գերազանցեալ.
և ամուսնո՛յն բարեմասն եալ:
Կոցմաղ հովլի՛ն եւերեանց բերել.
որպէս ըզ հա՛յր սէ յանձ անց եալ:
Օ որ սըփով մա՛մբ ծերացեալ.
յաշխատութե՛ցըն հանդուցեալ:
Փոքր ինչ ն՛ր անդ յապաղ եալ.
բնաւորակա՛մնն ախտի շարժ եալ:

Թ. է երկրայնէ ծանուց եալ·
և ընդ բնութե՛ մահու կապ եալ:
Որով մարմնո՛յն կապից հատեալ·
հոգւոյն յարմա՛գ յերկնաթռուցեալ
Ն. հորոգա՛յթ որսոյն փշր եալ·
որպէս ճնճղո՛ւկ ոգւոյն ապր եալ:
Պտկերն երկրի՛ զնխութ ընթողել·
առ սկզբնատի՛պն ինքեանփոխել:
Օ գնձընտոհողի՛ն ՚ի մէջ բր̃ձեալ
խեցլին անաւթ ունայնաց եալ:
Օ որ սաղմոսի՛ւք տ̃հնաբանեալ·
քահանայի՛ց դասուցն առ եալ:
Ն. ՚ի շիրի՛մ մահու եդ եալ·
հուպ ՚ի խորա՛նս որ անդ շին եալ:
Որք ՚ի նախնեա՛ց դիրըսթաղեալ·
այլ օտարա՛ց պանտըխտաց եալ:
✠ Ր. յլ ՚ի յաթո՛ռ իւրհաստատեալ·
բասիլի՛ոս անուն անա դր եալ:

Ի. րեան առուն հարազատ եալ
օծմամբ հոգւոյն նխ ձեռնադրել:
Յարևելեան կողմանցել եալ:
յայլա սեռնցըն հալած եալ:
Ի զսեփհականն աթոռ թողեալ.
՝ իշխրականն անի չ ին եալ:
Ի, Հաստատնաւր եկաւոր եալ.
առ իշխանին նախասաց եալ:
՚Ի յանապատ իմըն բնակ եալ.
՚իմէջ լերանց շուղր անոճան եալ:
Բայց նախ քան զայն բարեգրծել.
մե հայրապետս այս յաջող եալ:
Ո որ չէ ՚ի դէպ անտես առն ել:
զեկե ղեցոյ փրկանքն եղ եալ:
Քանզի յորժամ ազգ դառնացել
քրիստոնէից եղեն տիր եալ:
Զ օրաց ոմանց տեղի գտ եալ:
մե աթոռոյս հակառակ եալ.

Ակեզեցի՛ ոչ ազատ եալ·
և միածնին՛ արամբ գըն եալ:
Զառայնոցին՛ զայն արարեալ·
կապալատու՛ հարկաւոր եալ:
Ա՜ըզ պտու՛ղ տ͞ն ընծայ եալ·
որոյ՛ էր նուէր եալ:
Յանաւրինա՛ց մասին հան եալ·
և պտու ընկա՛ց վարձկանքտու եալ:
Արդ՝ զայսպիսի՛ աղէտ տեսեալ·
այնոր հոգւո՛վն էր զօրաց եալ:
Զերկիւղ մր͞դկա՛ն ի բաց մերժ ել·
առ վեհագո՛յն ազէն երթ եալ:
Այն որ բոլո՛ր ազանց տէր եալ·
որ քեն ծովու՛ յայս կոյս բնակեալ:
Որ մելեքշա՛հ անուանադր եալ·
բարեբարու՛ոյն գովաբան եալ:
Զոր և սիրո՛վ խոկ ընկալ եալ·
և մեծ արգ ի՛ փառաւք պատուէ ել:

Օ կամըս տրտի՛ն նորին լըց եալ.
ևըզ խնդութ՛ րսըն կատար եալ:
Որ և հրամա՛ն տնդ ուստ առ եալ.
հրա հոսանաւք այսրէն դարձել:
Օ հակառակա՛ցըն հոյլըհեթքէն.
որք ըզ հաւատըս պառակտ եալ:
Օ եկեղեցի՛ սբ՟ ազատ եալ.
և վերըստին՛ միաւոր եալ:
Թէ և յետո՛յ նոքին դարձ եալ.
ըզ հուր չարեա՛ցն սոյն բորբոք ել:
Այլ աստուածաւք միաբան եալ. ✠
զհարազատէն՛ խմոյ ընդր եալ:
Որ խառնէնէ գոլով հատ եալ. Հ՟Ն՟
առ համանմանուն հաւրըն վարժ եալ:
Իբրև նորա՛ վաղձան առ եալ.
հաւրըն երկրորդ՛ի աւանդ սառ ել:
Օ որ սիրաբա՛ր յինքն ընկալ եալ.
յիմաստ տառ՛ից ներակրթ եալ:

587

Իբրու այնո՛ւ յառաջաց եալ։
և հաստակի՛ն մարմնո՛յ ած եալ․
Ի սբ՟ կոչո՛ւմըն հրաւէր եալ։
և քահանա՛յն ըզ նա օծ եալ․
Արդ մինչ կային զուա՛րճաց եալ։
և առ միմեա՛նըս խրախաց եալ․
Յա՟ծ այի՛ն վարըս բերկր եալ։
և՚ ի հոգի՛ն ուրախաց եալ։
Լո՛ւր դառնութ՟ե՛ եղև հընչեալ․
և՛ ձայն գուժի՛ հռոմայ հասե՟լ․
Ի յաղթմանէ՛ն սրտա բեկ եալ․
և ապշութ՟բ՛ զահիհար եալ։
Քանզի գթա՛ծ հայրըն խռովե՟լ․
ըզ հարազա՛տ տէրանցն եղ եալ։
Ա՟ծայի՛ն շնորհի՛ լըց եալ․
և երկիւղի՛ւըն զարդար եալ։
Գեղապաճո՛յճ անձներև եալ․
իշխանութ՟բ՛ըն շքեղաց եալ։

Իզնախնակա՛ն անուն առ եալ.
որ ապիրատնէր յորջորջ եալ։
Թոռըն մեծի՛ն գրիգորոյ լեալ.
որ մագիստրո՛ս մականուն եալ։
Օայս տունկբարի՛ արմատացեալ.
իսմայելեա՛ն հողմոյն խըլ եալ։
Որք ըստ մեղա՛ց մերոց շարժեալ.
արմատախի՛լ զհայքարար եալ։
Յարևելեա՛ն կողմեան սկս եալ.
մինչ յարևմո՛ւտըս ժաման եալ։
Որոյ առ մե՛զ եկեալ հաս եալ.
և զամբակա՛նըն պաշար եալ։
Սահանաւո՛րըք կուռ վառ եալ.
նիզա̀կաւո՛րըք պատրաստ եալ։
Մեքենայի՛ւք պատնէշ կանգնեալ
ռամբաքա՛ր սանդուխտ հոս եալ։
Որումն տանե՛լ ո՛չ կարաց եալ.
քաջազնէի՛ն անդ բընակ եալ։

Այլոր և մերըն հայր եղ եաւ·
զոր վերադոյն նախ ասաց եաւ։
Բայց մինչ վաղճան ն մըրտ խնաւ եւ·
և թշնամեացըն հալած եաւ։
Անդ շինական այր պատահեաւ·
և չար յաղթումըն գործեց եաւ։
Յայլասեռուէց զոմըն հար եաւ·
և յաղթութեն բան բարբառ եաւ։
Ովե հնի հնդէսն խուրառ ձայնեւ·
որ վահանանէր պար վակ եաւ։
Յոր ևնայել խսկ կամեց եաւ·
զի նահատակըն խրախուս եաւ։
Նա թաքնաբար անդ դարանեւ·
հագարացն ոմըն նստ եաւ։
Իղ լայնալի ձըն լէ քարշ եաւ·
թէ երբեմն ’խդխտակնյաւեաւ։
Յորժամ ետես ունայն աց եաւ·
’խվահանէն որով ծածկ եաւ։

Երէք թ ւեա՛ն նեռաթիւն եալ·
յանկարծակէ՛ ըզ նահար եալ:
Որ 'ի ծովէ՛ն յայն պատահ եալ·
'ի տես արա՛նն իւր ծովուց եալ:
Յաշտարակէ՛ն յոր վերել եալ·
'ի բախմանէն ստորակա եալ:
Ըղ կնի արձա՛ն մեծ թաճալ եալ·
Եւ զյաղթ անդ ամէն ջախջախել:
Յորմէ այրո՛վք վերամ բարձեալ·
'ի պատուակա՛ն գահոյն եդ եալ:
Խոցմամբ վիրա՛ցըն տագնապել·
Եւ յետ փոքո՛ւ վերա փոխ եալ:
Ընդ նահատա՛կս համակարգեալ·
Եւ ընդ վկա՛յսըն պըսակ եալ:
Օ ի ընդ նոսի՛ն զարիւն հեղեալ·
Եւ ընդ նոսա՛ դասաւոր եալ:
Օր սաղմոսի՛ւք երգաբանեալ·
Եւ արտասուօ՛ք գնա ուղարկ եալ:

Քահանայից ակումբ առեալ·
մոմեղինօք բուրմամբ լուցեալ։
Օ օրէն կոծոյն անդ կատարել։
և ՚ի շիրիմ հարցն ամփոփեալ։
Նմա բարի այն տնօրինեալ·
զի բարիւոք մահուամբ լուծեալ։
Բայց մնացելոցս չար եղեալ·
գլխոյն ՚ի մէնջ գլխով բարձեալ։
Քան զի զհովիւն քաջ հարել·
զգառինսըն գայլք յափշտակել։
՚Ի հայրենեաց տարամերժեալ·
օտար սեռից ստորև կացեալ։
Բայց միայնոյ ոչ շատացեալ·
զի ըստ մարմնոյ հօրէն տուժել։
Սիրոյ գրկաց նորին մերժեալ·
և ՚ի խնամոցն օտարացեալ։
Այլ յետ սակաւ ամաց անցեալ·
մինչ դեռ տակաւ տարաբերեալ։

՚Ի միւս հաւրէն հոգոց զքեզ եալ·
բասիլիոսըն կոչ եց եալ:
Օ ի ըստ մեղաց մեր յաճախեալ:
Նըմին օրհասըն պատահ եալ:
Աէ մեք կրկին թշուառացեալ· ճձ
՚ի փրկութեց ան ոյսեղ եալ:
Օ որ եւ ուխտին նախասացեալ·
զոր ի վերոյ յիշատկ եալ·
Քահանայնք օրհնաբան եալ·
՚ի շուղըր անունըն հանգուց եալ:
Քաղցբարէ գոյթ հայրըն գթ՟ց ե՟լ
Եւոչիսպառ մեզ բարկաց եալ:
Այլ յարմարոց բարեաց բղխե՟լ·
մեզ գաւազան վերածաղկ եալ:
Օ հարազատէն իմաստուց եալ·
զոր կանխագոյն բանս յիշեցեալ:
Անուն գրիգոր վերաձայն եալ·
ըստ նախնական հօրէն ընդ ր ե՟լ:

Օ որ առաջի՛ն հայրն ըստացե՟լ·
Երկրորդին հօ՛ր աւանդ տու եալ:
Աւէ մե՟ ուսմամբք էր նա կրթ եալ·
հոգւոյն խրատո՛ւք մանկավարժե՟լ:
Աէ՛ իվաղճա՛ն մահուն հաս եալ·
իսէ յաթո՛ռ իւր հաստատ եալ·
Սարդարեի՛ն բանի լց եալ·
փոխանակ հա՛րց որդւոց եղ եալ:
ճէ Հանրականա՛ց հայաստանեայց·
յեկեղեցւո՛յ իշխան նստ եալ:
Ի կոչմանէ՛ հոգւոյն ընդր եալ·
բազմաբեղո՛ւն շնորհիւ լց եալ:
Ընդ մովսէսի՛ զեսու տու եալ·
մեզ փրկութե՛ պատճառ եղե՟լ:
Յեղիայէ՛ կրկին առ եալ·
զեղսէ՛ոս հոգւոց եալ:
Ըզկնի փրկչի՛ն առ հայրելեալ·
ևզմետասա՛նսն յերկիր թողեալ:

Յետ պօղոսի՛ զընթացս առեալ.
զտիմոթէո՛ս մեզ պարգև եալ:
Զօրաբաբէ՛լ երկրորդ եղ եալ.
ևըզ ցրուեա՛լսըն ժողով եալ:
Իզմայրոջո՛ւվք խուրովքբերկրեն:
Յերուսաղէ՛մ նոր վերած եալ.
Զիւրաքանչ ի՛ւրըս տնօրինեալ.
ևըստ բախտի՛ կարգաւոր եալ:
Զեղբայրս յինքեա՛ն հարազատեալ.
Իշխանակա՛ն գահ յառաջ եալ:
Բասիլ անո՛ւն վեհերև եալ.
ևզօրավա՛ր համապատու եալ:
Եւ մարիա՛մ քոյր անուան եալ.
որ յաշխարհէ՛ կարգըս մտ եալ:
Իսկ եսկրտսե՛ր նուաստաց եալ.
ներսէս անո՛ւն վեր ասաց եալ:
Որ ևնովի՛մբ յիմաստ կրթ եալ.
և յերկնայի՛ն նսըն կոչեց եալ:

Թէպէտ իմ ո՛չ վերա՛ թև եալ.
և ըստ կոչմա՛նըն բարձրաց եալ:
Այլ ի յերկի՛ր հակա մըտ եալ:
սիրով սորի՛ն վայրաքեր եալ.
Սակայն նորա՛ ո՛չ նուաղ եալ:
խնամոց բարեա՛ցն առ իս եղ եալ:
Յետ ստացողէ՛ն կրկին ստացեալ.
ընդ տածողէ՛ն կրկին տած եալ:
Մ՝ինչև յարբո՛ւնըս հասուցեալ.
և քահանա՛յ ձեռամբ օծ եալ:
Երկնաւորի՛ն հօր նուէր եալ.
և միածնէ՛ն իւր ընձայ եալ:
Թէպէտ նուէ՛րս ո՛չ պատշաճե՟լ.
բարեաց գործո՛վք ո՛չ յառաջե՟լ:
Այլ հեղգութէ՛ յոյժ ըստգտե՟լ.
և անպտո՛ւղ սերմանն եղ եալ:
Ո՛չ ՚ի սիրո՛յն սէր բորբոք եալ.
ո՛չ ՚ի հըրո՛յն ողջ ակիզ եալ:

Իսկ ներհակօքըն դաղջաց եւ·
որպէս զոմանցէ աստաց եալ։
Միայն ի յոյսըն յուսաց եալ·
՚ի բարձրելոյն աջ զօրաց եալ։
Զի յայսցանեաց ՚ի բաց տարեալ·
զիս ՚ի բարէ սըն փոփոխ եալ։
Իսկ առաջին մարդոյն սկսեալ·
ուստի բնութիս յառաջ եալ։
Զանցեալն նախնիս հայոց սերել·
ցուցաք բանիւ համառօտ եալ։
Մինչ և ՚ի մերըս հասուց եալ·
՚ի մանկական տիս ժաման եալ։
Հասարակաց խրախճանութեալ
որք իմաստի ցեն ցանկաց եալ։
Յամենեցուն որք ընթերց եալ·
հայցմամբ սրտի զայս պաղատել։
Յիշել յաղօթս արժանաց եալ·
զանձն անարժան և տաժան եալ։

Իին յորմէ յառաջ եկ եալ․
’ի յանգոյից գոյք եաց եալ։
Բանին ընդ հօր յորմէ ծընեալ․
հոգ̃ոյն անդուստ յառաջ բղխեալ։
Երրորդութ̃եըն կատար եալ․
’ի թիւերից անձնաւոր եալ։
Միութ̃եըն բաժան եալ․
և բաժանմամբըն միաց եալ։
Աղբերաբար բարո̃յն հոս եալ։
բարի ստեղծումըն գոյաց եալ։
Ա̃ծութ̃են իմում ա̃հն եալ․
որհնա բանի չքնըմին եղ եալ։
Ուստի և մեր յոյս յառաջ եալ․
բանին ըզբան պտղաբեր եալ։
Յաւարտ բանի այսր հաս եալ․
ըզ տուօղ բանիս փառաւորեալ։
Ի հինգ հարիւրթի̂ կատարեալ․
ե̂թանասնից ’ի նոյն յանդ եալ։

Պատարեցաւ բանս չափ եալ: Պ՜Ճ
Իհամբակէ՛ նոճասսասաց եալ: Է

* * *

Ս, Ն, Բ .Ք:

599 նոր

Ծանուցումն պայծառ ընթերցողաց

Շնորհօք և ամենազօրին ա՟յ և նախախնամ ուժ՟ տ՟ն մե՟նոյ և փրկչին յ՟ի ք՟ի ի Թո՛ւին Հայոց ռ. ճ՟ե ՚ի մայիսի ամսեան.

Ես նուաստածառ՟յ ք՟ի մաթէոս դպիր ծարեցի նօտար և սպասաւոր տեառն փիլիպպոսի սրբազան կաթուղիկոսի ա՟մ հայոց կամակցուե՟ ս՟բ հոգւոյն և հրամանաւն տ՟ն հայոց յակո՛բ կաթուղիկո՛սի յիզ մերոյ ելեալ դիմեցի յարևմուտս յերկիրն ՚իտալացուց սակս գործոյ տպագրուե՟ն զոր և աւուրս ի՟ հասեալ ՚ի պայծառ և՚ի գեղազարդ քաղաքն և նաւահանգիստն ՚ի վէնէտիկ. Որ ընթացեալ ՚ի տպարանս գրոց բզ̃մ ջանիւք հո՛գ տարեալ. Վերահասու եղէ գործառութ̃ես. Եւ զ՚ի վէնետ̄կ ո՛չ գոյին արհեստաւորք պտ̃շճ̃ք այսմ գործոյ. Եւ էր մահսաստիկ ՚ի մեծն հռոմ և ճանպ̃րհք փակեալ յամեցայ առանց գործոյ ՚ի վէնէ տիկ ամիս չորեքտասան և յ̃րժ̃մ վերցաւ մահն և բացեալ եղեն ճանապ̃րհք. Ելեալ դիմեցի ՚ի մեծն հռոմ անդ և՛ս եղէ վերահասու որ ո՛չ կային վր̃պաք կատ̃րելք այսմ գ̃րծոյ և մանաւ̂անդ ոմանք և հակառակասերք և բարեատեացք կռ կռւեց ի̃նձ մեծամեծս. Եւ զժողովս առի խաբանել զայս գ՟րծ որև եղև իսկ հ՟րմ՟ն ե ՚ի ժողովոցն այս պ՟տ որք ընդ արկած մերովլից արհեստա՟ծ որք այսմ գործյ մի՛ ոք իշխեսցի հանել զայս արհեստ և տալ ՚ի ձեռս հայոց և որք անտոգնեալ արասցեն զայս գործ ծածուկ և կամ յայտնի պատիժ սաստիկ կրելոցեն ՚ի մէնջ և՛ կ՟մեկին ահացուցանել. Բայց ոչինչէր փոյթ մեզ սոցին որոտմունք Մնացի ՚ի հռոմ ամիս .Ը. առ՟նց գործյ և քանիցս ան՟գմ աղտարարի կարտինալաց ժ՟ղ՟վին և փափինին իսկ. Բայց ոչ եղև հնար։ Ա՟յ յուսանալով զս՟բ հոգին որ առ ատանէ ՚ի տուրս բարբեաց. Ելեալ դիմեցի ՚ի յերկիրն յօլանդրա ՚ի գեղեղջա շէն

602 վայե

ԼՂ 36

վայելուչ քաղաքն Ամսթրդամ և
անդ ե՛ս վերահասու եղեալ գտի
պտռկն վրպք այս արհեստի և առ
աջ նորոգուէ սէ հոգւոյն որ զետ
եղէ ալ բազմ ջանիւք և հոգւոց
ողուէ գուն գործեալ աւարտեց
աք մանկինչ առաջարկել գործ
առնուեմ մերոյ իցայգ և ՚ի ցերեկ
մահու չափ աշխատելով մեայն
և առ անց ուրեր օգն ականիյեր
կարելով յաշխատութիւն ամ և ը
ամիս զանձնառուն ելով զվիշտս և
զտառապանս զոր յայս քան ժամ
անակս կրեցաք ՚ի հկռկաս իրացն և
յո՛չ կամեցողացն զբարե գոյն գոր
ծս ՚ի ձեռաց այլ ազգաց Նւման
աւանդ մերային չազանց ՚ի խուստա
ձև կարգաւորացն յոչկնց թէ ՚ի և

վնէտիկև թէսաստ ՚ի միթը դամոր
քխոխան ակօժ անդակուեն զոր
պր̃տան էին դեմա բանեալ հակառա-
կէին մշտա բար։ Բանիւք գործ-
ովք և արդեամբք և զաւառաւձ ար-
կեալ գործ մեր խափանել ջանայ-
ին և թէ ոմանք բա̃մշուք կամէին
օտ արք օգնուն̃ մեզ առնել զայն
և այսուասհատուցանէն և սպաշ-
ռելտային բր̃եգործուե̃ն։ Սակ-
ան̃ ա̃ձնամբ̃եա հայեց ո՛չ հաճեսա՞
՚ի չար խորհուրդս նոցա և ո՛չ տր-
ար ըստ կամաց նոցա այլ օգնեացին̃
աջողմամբ միշտ և ձ̃մուրեք տա-
լով զշնորհս առ̃ջի ամենեցուն և
մեքևս ո՛չ դադարէաք ո՛չ թու-
լանայաք ՚ի դր̃ծ առնութեցս և
ո՛չ ինչէր փոյթ մեզ հկռ̃կուն̃.ք և

չարունեք սոցին վ՟ս յուսոյն խնդյ որ
առ ա՟ծ ապաւինեալ ՚ի զօր ու ես
տ՟ն ՚ի կատ՟րումն գործոյս հասանել
փութայի յեշելով զբանն առ ք՟յն
պօղոսի զորաւէ եթէ ա՟ծ՝ ՚ի մեր կոյս
իցէ ով իցէ մեզ հակառակ որպ
էս և եղև իսկ Ի՜ շնորհօք ամե
նա զօրին ա՟յ աճարաւել կ՟տր ցք՟ դ
ազգ գիր բոլոր յոյժ նատարեն քա
նակութ և որ ակորբ զանա զանել
յորոց մինն և իբրև միջ լ՟ն կերպ
էայս զոր տեսանէք առաջի կայդ
Օ որ յղ՟դս տեսուն և փորձ առ
նուն դպեցաք զյ՟ս որդի. Յամին
որ ՚ի ծննընդենէն քի՟ ռ՟ռ՟կ. Ի հայրա
պետութեն հայոց տ՟ր յկ՟բ սրբա
զան կթղկ կաթուղիկնի և ՚ի թա
գ՟ւր ութեն պ՟րսից փոքր շահապա

տեղեակ գրոցմերոց և լեզուաց
և եսովմիայն և տկար գոլով կու որ
բա գրեի հազիւ այսքան կարիլատ
եպ. || Արդ աղաչեմ զամենեսեան
որք հնդպիք սմա ստաալով և վայ
ելելով յիշեցէք 'ի մաքուր քահայլ
աղօթսձերգլխ զնու աստ ծռյ
մ Թէոս դպիրս ծարեցի և զծնօղս
նիմ զհայրն իմ հնգուցել զա
ադն և զմյ րնիմ զպեկէկ խաննն և
հար ազատ եղբրսիմ զղայերխանն
զվարդանն զպալասանն զմնկաս
արն և զհինզարն եղբմ արեանմե
րձաւորսիմ զկենդանիս և զմեռելս
զայսյիշատակարանըսմաթէոսն գրչ
ուրձեռ մրն յաւ աչքանզմեռանիլն
|| Իսալա գրեցի յա ուղղուն որ էր
գերքն ԼԸ ըն տետրյոր ժամար

607 վպե

տպեցաւ ի՟ն տեառն եցաս սմանէ և
ի սաստնիկ մեղաց իմոց նօթարմա
թէոսն Թվ՟ն հայոց ռ ՃԺ՟ յուն
վար ամսին ի՟ը լուսի դ՟ շաբաթ գի
շերն ժ՟ա՟ ժամին մեռաւ

Ես երեւանեցի ղըլէջեցն ոսկ
ան վարդապետի եղբօր աւետ
իսս որ յենկերի նորայ դրամով և
այլ աւ՟գնու է՟ մ՟ծ իջն որ վաստ
ակ տա մեր մէջն վաստակն կեսոյ
լինի որ ժամ որ մեռ. աւ ես իբրև
որբ մնացի ամենայն վան
այն որ սրբա դրող ոչ գ՟ր բայց
միայնեալ կարդացող որ չէ խեստ
հեմուտ ժամանակ մի տարէկուս
եալ և. պարապմնացի եւ և սահ
մանք և գործն և մըշակն է՟ ամիս
ժամանակ անցաւ սկսանն նաւերն

608 դնալ

գնալըող եմարեալըս իւքաղաքնոց ըմ
ըւնայ աթոռն սբն պողի կարկոսի
որէյօթան ասնի ցն ան Ճարութեն
սկսա մընացեալ ժէ տեառն տապա
գրեցի վախելով այսպէս սրբայ
գրեցի օրինակն եդի մի կողմ տապայ
գրածն մի կողմ մին կու նայի օրին
ակն մին տապայ գրածն յոր ժամ որ
սղալ լինէր կու մեկնի այս պէս
սրբայ գրեցի մին ազալ ժէ տեա
րն տապայ ուսայ ըզսրբայ գրելն որ
դուրինէր թվին ռճժ մարտ ամ
սին իե սբ ած լինն միջնորդ ա
նելով և բարեխօս ունիլ և յուս
ած դընել սբն գրիգոր լուսաւոր
իչն բարեխօս ունիլ ամ սու
րբքն տապայ գրեցի ձերին սբ և
մաքուր աղաւթ իւքն մայի

ի էաւ աւրտեղև. Պարծըլըն մ՟յ
աղաչեմըզ ձեզ ովեղ բարքոր իմ
վըստահութեններէք որ ոչ եմ
եսարժանի անունն իմ գրել ան
ջինջ յիշայ տակարան բայց մ՟ր
նիմ այս պէս դիպեցուց զիս այս
գործոյս որ միշտ սովոր սւթին
տ՟նիմ այստենոր գործ բարինա կու
աւանդէ իձեռւս մեղայ որոց ո՟պ
յաժմուս ետիձեռսիմ անարժ
անիս այս գործս փառքնմա որ ար
ժանի ար արզիս այսմբարուս.

Ս՟ա որյ աշատանքունիմ իվերայ
այս գործիս թէ դերամով թէ այլ
օգնութ՟են որ չափովի կարումնկէր
օգնեցի յանձնելեմ և ուխտադ
իրեղեր որ մինչ և ի մահըս կարէս
իչնորելանէ ցայք և ցէրեկ պիտի

610 որ

որ աչխ ատիմ վ՟ն մրէջմիածն ուն
և ատենա հաս մրն զօրա վարա
սարգիսին և որդոյն նորա մարտի
րոսին որ ես պաճառ եղայ որ տպ
այ գրութ՟են արհըստ՟ն որ մաթէ
ոմ ըն՟ր էջմիածնուն վախմարար
թէ որես չինա այնպէս կու մեռն
էր չէ գիտէի թէ ով պիտէր տէր
էլ խլերայ.քարխանին ու մառչիլ
չոր պարտք կէր.քարխանին դեռ
ե ծ մառչ՟լ աժումչէր ես յուս
ալ ով առ ա՟ծ և ամենայն սուրբք
յանձն առի որ ժամ մեռայ այլ
պարտք յանտեցայ վ՟ն զիս և
ընտանիքն իմ ի յիշայ տակարան
գրեցի դարձ՟ սորայ յետ ա՟ծ աչը
չի գիր պիտիդ ուս դալ տիրացուն
մեռ՟ դեռ խկ՟մ կգիր չէր փո՟ վել

դեռ է ձ̃ի գիր ել պիտի փոխել
ես եմ վ̃ճ տալ̃ամին չեւ իմ̃ք խաչն
դուս գուքայ Թէ վարպետն չի
մեռնիլ. Դաձ̃լ աղաչեմ ըզձեզ ով
եղբարք որով հանդիպիք սմայ
ստանալով եւ վայելով կամ կարդա
լով կամ օրինակելով յիշեցէք
զիս արժանաւոր աղաւթս ձեր էր
եւ անեցի զ ըլէջեցն ոսկան վար
դայ պետի եղբար աւետիս ի կո
ղէ ծըն̃ալ ադամայ պսըակակից
նիմ մարիամ աստանորէ փոխեալ
առ հանդերցեալն.

Դարձ̃լ յիշեցէք ըզ հանգուց
եալ ծնուղսն իմ Թորոսն մայրնիմ
գուհար ազիզն ըզ աւագ եղբա
րն իմ ոսկան վարդայ պետն մի ու
ս վաճառական եղբարն իմ յովան

եանըզ. ք ուրնիմ յուաուսինեն կը
սերեղ բարն իմ միրզայեխան և պա
պն իմ ղազարէն և հանիկն իմ մէլը
քխաթուն և իմ մայրեան մերցայ որ
նիմըզ կենդանիս և ըզ մեռելսըն
սր ախ և սերոտ հաւա ռով.

Ա̃ծ ողորմեացայ է.ք ՝ ըաշհեղաւ
ենկին իւքէ ողորմու. թին գըրաւնե
քինմանէ ամէն սէղալ խաթողութ
ին անէ.ք որիմ կար ըս այսէր ոչ
կարեմ շարայ գըրեըրան գրոյ

Որձը յիշեցէ.ք հոգևոր եղբայր
նիմ Նորա բոյս վաճառ. ակամնգր
րէ վանցի.

Սահմանինէնց Պողոսի որդի
գրիգորն իմ յանձնաւած պարտ
քն գործայէր տալ ու վաստն իյիշա
տակարանն գրեցաք զսա անուանըն

ՀՍՍՌ-Арм.ССР

Հայր մեր որ յերկինսդ ես. սբ եղի անուն քո. եկեսցէ արքայութ̃ին քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի. զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր. թող մեզ զպարտիս մեր որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց. եւ մի տար զմեզ ի փորձութ̃ն. այլ փրկեա ի չարէն. զի քո է արքայութ̃ին. եւ զօրութ̃ի եւ փառք յաւիտեանս ամէն.

Ի Թագաւոր[illegible] օսմանեան ցուն տպվեցաւ [illegible] ըս [illegible] սուլթան [illegible] որդի նորա [illegible] ս որ էր [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] քաղցրացուցէ մերոյ. [illegible] զօրութեամբ եւ աղօթ[illegible] ամենայն սբ ամէն.

614